

Chytrý kraj – Strategie rozvoje chytrého regionu Zlínského kraje 2030

V rámci projektu:

„Strategické řízení a chytrá veřejná správa ve Zlínském kraji“

Objednatel: ZLÍNSKÝ KRAJ

Zpracovatel: AKADEMIE DIGITÁLNÍ EKONOMIKY, s.r.o.

Sídlo: Blažkova 186, 104 00, Praha 10
IČO: 056 107 61

DIGITAL
ACADEMY
OF DIGITAL ECONOMY & MANAGEMENT

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

 Zlínský kraj

Obsah

1. ÚVOD	9
1. 1. Principy přístupu ke konceptu SMART Region	10
2. Charakteristiky Strategie chytrého regionu ZK	11
2. 1. Účel Strategie chytrého regionu ZK.....	12
2. 2. Segmenty a dlouhodobé cíle Strategie	12
2. 3. Priority Strategie a jejich vazba na Strategii rozvoje Zlínského kraje 2030	13
3. Přístup k řešení	16
3. 1. Struktura Strategie.....	16
ANALYTICKÁ ČÁST	21
4. Základní charakteristika Zlínského kraje (statistická analýza)	22
5. Trendy prostředí Zlínského kraje ve vztahu ke SMART Region (metoda PESTLE)	23
5. 1. Politické vlivy působící na SMART Region ZK.....	23
5. 2. Ekonomické vlivy působící na SMART Region ZK	24
5. 3. Sociální vlivy působící na SMART Region ZK	25
5. 3. 1. Projekce vývoje obyvatel ve Zlínském kraji	25
5. 4. Technické a technologické vlivy působící na SMART Region ZK	27
5. 5. Legislativní vlivy působící na SMART Region ZK.....	28
5. 6. Ekologické vlivy působící na SMART Region ZK.....	28
5. 7. Shrnutí PESTLE analýzy.....	28
6. Situační analýza prioritních oblastí SMART Region Zlínský kraj	30
PRIORITA 1: Partnerství, síťování a tvorba prostředí	31
6. 1. Partnerství (síťování)	31
6. 1. 1. Partnerství kraje se zahraničím.....	32
6. 1. 2. Partnerství kraje s ostatními kraji.....	32
6. 1. 3. Partnerství kraje s městy a obcemi v daném regionu	33
6. 1. 4. Partnerství kraje s KS MAS či jinými sdruženími / spolky	33
6. 1. 5. Partnerství kraje se soukromou sférou.....	34
6. 1. 6. Partnerství kraje s akademickým sektorem.....	34
6. 1. 7. Partnerství kraje s obyvateli	35
6. 2. Tvorba prostředí	36
7. Situační analýza prioritních oblastí SMART Region Zlínský kraj - PRIORITA 2: Lidé a osvěta ...	38
7. 1. Osvěta a poradenství	38

7. 2. Komunikace, marketing.....	40
8. Situační analýza prioritních oblastí SMART Region Zlínský kraj - PRIORITA 3: Podpora SMART řešení a jejich integrace do fungujícího celku	41
8. 1. Chytrá veřejná správa	42
8. 1. 1. E-government: vztah občan – poskytovatel veřejné služby	42
8. 1. 2. E-government: vztah poskytovatel veřejné služby a interní procesy	43
8. 1. 3. ICT infrastruktura, kyberbezpečnost a krizové řízení (IZS)	44
8. 1. 4. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍ SITUACE V REGIONU V OBLASTI CHYTRÉ VEŘEJNÉ SPRÁVY, ICT a kyberbezpečnosti (dle metodiky MMR)	49
8. 1. 5. Příklady dobré praxe ve městech / obcích v oblasti Chytré veřejné správy, ICT a kyberbezpečnosti.....	50
8. 1. 6. Příklady dobré praxe v městech / obcích v oblasti ICT infrastruktura, kyberbezpečnost a krizové řízení (IZS)	50
8. 2. Chytrá mobilita	52
8. 2. 1. Automobilová doprava	52
8. 2. 2. Doprava v klidu	53
8. 2. 3. Cyklistická doprava	54
8. 2. 4. Dopravní obslužnost veřejnou hromadnou dopravou	55
8. 2. 5. Inteligentní dopravní systémy (IDS).....	57
8. 2. 6. Multimodální doprava	58
8. 2. 7. Alternativní pohon vozidel.....	58
8. 2. 8. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍ SITUACE V REGIONU V OBLASTI CHYTRÉ MOBILITY (dle metodiky MMR).....	59
8. 2. 9. Příklady dobré praxe v městech / obcích v oblasti Chytré mobility	60
8. 3. Chytré životní prostředí.....	62
8. 3. 1. Životní prostředí	62
8. 3. 2. Hospodaření vodou	62
8. 3. 3. Ovzduší.....	62
8. 3. 4. Správa odpadového hospodářství	63
8. 3. 5. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍ SITUACE V REGIONU V OBLASTI CHYTRÉHO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (dle metodiky MMR).....	64
8. 3. 6. Příklady dobré praxe v městech / obcích v oblasti Chytrého životního prostředí.....	64
8. 4. Chytrá energetika	65
8. 4. 1. Energetický management.....	66
8. 4. 2. Energetické úspory a snižování energetické náročnosti budov.....	66
8. 4. 3. Rozvoj obnovitelných zdrojů energie	67
8. 4. 4. Výstavba budov v pasivním a nulovém en. standardu v rámci mezinárodních projektů a OPŽP	67
8. 4. 5. Dotační prostředky v energetice pro obce a města na území kraje	67

8. 4. 6. Propagační a osvětová činnost	67
8. 4. 7. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍ SITUACE V REGIONU V OBLASTI CHYTRÉ ENERGETIKY (dle metodiky MMR)	69
8. 4. 8. Příklady dobré praxe v městech / obcích v oblasti Chytré energetiky	69
8. 5. Chytří lidé – vzdělávání, komunitní rozvoj, kultura	70
8. 5. 1. Chytré vzdělávání.....	70
8. 5. 2. Komunitní rozvoj.....	72
8. 5. 3. Kultura	73
8. 5. 4. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍ SITUACE V REGIONU V OBLASTI CHYTŘÍ LIDÉ (dle metodiky MMR) ...	75
8. 5. 5. Příklady dobré praxe v městech / obcích v oblasti Chytří lidé – vzdělávání, komunitní rozvoj, kultura	75
8. 6. Chytré bydlení, sociální služby a zdravotnictví.....	76
8. 6. 1. Chytré bydlení.....	76
8. 6. 2. Chytré sociální služby.....	77
8. 6. 3. Chytré zdravotnictví.....	78
8. 6. 4. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍ SITUACE V REGIONU V OBLASTI CHYTRÉ BYDLENÍ, CHYTRÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A ZDRAVOTNICTVÍ (dle metodiky MMR)	79
8. 6. 5. Příklady dobré praxe v městech / obcích v oblasti Chytré bydlení, sociální služby a zdravotnictví	79
8. 7. Chytrá ekonomika, chytré podnikání a inovace, cestovní ruch	80
8. 7. 1. Chytrá ekonomika.....	80
8. 7. 2. Chytré podnikání a inovace	80
8. 7. 3. Cestovní ruch	83
8. 7. 4. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍ SITUACE V REGIONU V OBLASTI CHYTRÉ EKONOMIKY, CHYTRÉHO PODNIKÁNÍ A INOVACE, CESTOVNÍHO RUCHU (dle metodiky MMR)	84
8. 7. 5. Příklady dobré praxe v městech / obcích v oblasti Chytrá ekonomika, chytré podnikání a inovace, cestovní ruch	84
8. 8. Příklady dobré praxe ze zahraničí	85
8. 8. 1. Region Skellefteå ve Švédsku.....	85
8. 8. 2. Region Severní Holandsko	89
9. Identifikace zainteresovaných subjektů ZK.....	92
10. Analýza zákaznických segmentů.....	93
10. 1. Porterova analýza zákaznických segmentů	93
10. 1. 1. Odběratelé	93
10. 1. 2. Dodavatelé.....	94
10. 1. 3. Konkurence s potenciální možnosti spolupráce	94
10. 1. 4. Substituty	94
10. 1. 5. Hrozby nových vstupů	95

10. 2. Analýza uspokojování potřeb rozhodujících „zájmových skupin“	95
11. Souhrn výstupů z provedených analýz.....	96
12. SWOT ANALÝZA.....	105
NÁVRHOVÁ ČÁST	110
STRATEGICKÁ ČÁST	113
13. Vize, strategické a specifické cíle.....	113
13. 1. Vize SMART Regionu Zlínský kraj	113
13. 2. Principy SMART řešení – udržitelnost a jejich dopad na území regionu	115
13. 3. Priorita 1: Strategický cíl, specifické cíle, opatření a typové aktivity	116
13. 3. 1. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 1 – v rámci specifického cíle 1.1	117
13. 3. 2. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 1 – v rámci specifického cíle 1.2	117
13. 4. Priorita 2: Strategický cíl, specifické cíle, opatření a typové aktivity	121
13. 4. 1. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 2 – v rámci specifického cíle 2.1	121
13. 5. Priorita 3: Strategický cíl, specifické cíle, opatření a typové aktivity	123
13. 5. 1. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 3 – v rámci specifického cíle 3.1	124
13. 5. 2. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 3 – v rámci specifického cíle 3.2	124
13. 5. 3. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 3 – v rámci specifického cíle 3.3	125
13. 5. 4. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 3 – v rámci specifického cíle 3.4	126
13. 5. 5. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 3 – v rámci specifického cíle 3.5	126
13. 5. 6. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 3 – v rámci specifického cíle 3.6	127
13. 5. 7. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 3 – v rámci specifického cíle 3.7	128
IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	135
14. Systém řízení implementace	135
14. 1. Řízení SMART Regionu – subjekty zapojené řídicí skruktury implementace.....	135
14. 2. Plán řízení rizik.....	136
14. 3. Monitoring a evaluace naplňování cílů.....	138
14. 4. Nastavení rámcového rozpočtu a financování	143
14. 4. 1. Indikativní odhad finančních nákladů.....	143
14. 4. 2. Nástroje finanční podpory v programovém období 2021–2027	146
14. 5. Komunikačně – marketingový plán	150
14. 6. Big data	154
15. Seznam zdrojů:	155
16. Přílohy.....	160
PŘÍLOHA 1: Vymezení základních pojmů využitých v analýze (řazeno abecedně)	160

PŘÍLOHA 2: Souhrnná ekonomická data o Zlínském kraji včetně popisu	163
PŘÍLOHA 3: Definované priority v rámci Strategického rámce ČR 2030, u nichž je nezbytné, aby je chytrý region sdílel (proto se jedná o určité politické vlivy)	167
PŘÍLOHA 4: Označení základních sídelních jednotek (dále ZSJ) za jednotlivé kraje	168
PŘÍLOHA 5: Provázanost specifických cílů Strategie rozvoje chytrého regionu Zlínského kraje 2030 se SRZK 2030	169
PŘÍLOHA 6: Akční plán	171
PŘÍLOHA 7: Akční karty	183
PŘÍLOHA 8: Rozdělení komunikačních kanálů	229
PŘÍLOHA 9: Plán řízení implementace /teoretická východiska/	230
PŘÍLOHA 10: Manažerské shrnutí Strategie rozvoje chytrého regionu Zlínského kraje 2030	232
16. 1. Seznamy schémat, tabulek a obrázků.....	241

SEZNAM ZKRATEK:

AK ČR	Asociace krajů České republiky
AMS-IX	Amsterdam Internet Exchange
CCRVM	Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s.
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČMKOS	Regionální radou odborových svazů
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČOV	Čistička odpadních vod
DC	Datové centrum
DMO	Organizace destinačního managementu
DS	Datový sklad
DSO	Dobrovolný svazek obcí
EAZK	Energetická agentura Zlínského kraje, o.p.s.
EE	Energetická efektivita
EHP	Evropský hospodářský prostor (anglicky European Economic Area – EEA)
EK	Evropská komise
EKIS	Energetické poradenské a informační středisko (EKIS)
EKV	Elektronické kontroly vstupu
EPC	Energy Performance Contracting
ESSP	Evidenční systém sbírkových předmětů
EU	Evropská Unie
EU ETS	European Union Emission Trading Scheme, tedy Systém Evropské unie pro obchodování s emisemi
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
EZS	Elektronická zabezpečovací signalizace
FVE	Fotovoltaická elektrárna
GDPR	General Data Protection Regulation , tedy Obecné nařízení o ochraně osobních údajů
GIS	Geografický informační systém
HW	Hardware
HZS	Hasičský záchranný sbor

ICT	Information and Communication Technologies, taktéž IKT (Informační a komunikační technologie)
IDP	Integrační datová platforma
IDS	Inteligentní dopravní systémy
IKAP	Implementace Krajského akčního plánu
IoT	Internet věcí
IROP	Integrovaný regionální operační program
IT	Informační technologie
ITS	Intelligent transport systém
IZS	Integrovaný záchranný systém
JDTM ZK	Jednotná digitální technická mapa Zlínského kraje
JSDI	Jednotný systém dopravních informací
KAP	Krajský akční plán
KCVT	Kontaktního centra pro východní trhy
KČT	Klubu českých turistů
KISSoS	Krajský informační systém sociálních služeb slouží Odboru sociálních věcí
KNTB	Krajská nemocnice Tomáše Bati Zlín
KS MAS	Krajské sdružení místních akčních skupin
KÚ	Krajský úřad
KÚZK	Krajský úřad Zlínského kraje
LCC	Life Cycle Cost, tedy životní cyklus
LMS	Learning Management System, tedy systém pro řízení výuky
MaR	Metoda Monitoring & Targeting
MAS	Místní akční skupina
MHD	Městská hromadná doprava
NDIC	Národní dopravní informační centrum
NNO	Nestátní nezisková organizace
NPS	Net promoter score
NSZM	Národní síť Zdravých měst
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
ORP	Obec s rozšířenou působností
OVM	Orgány veřejné moci
OZE	Obnovitelné zdroje energie
PDZ	Proměnné dopravní značky
PENB	Průkaz energetické náročnosti budovy
PIK	Podnikatelský inkubátor Kunovice
PPP	Public Private Partnerships
PZTS	Poplachové zabezpečovací a tísňové systémy
RGB	Red-green-blue, tedy barevný model červená-zelená-modrá
RIS	Regionální inovační strategií
RIS ZK	Regionální inovační strategie Zlínského kraje
ROP	Regionální operační program
RSK	Regionální stálá konference
RSK ZK	Regionální stálé konference ve Zlínském kraji
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic ČR
SET-Plan	Strategický evropský technologický plán
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFŽP	Státní fond životního prostředí ČR

SMO	Svaz měst a obcí
SMS	Sdružení místních samospráv
SMS ZK	Sdružení místních samospráv Zlínského kraje
SO ORP	Správní obvody obcí s rozšířenou působností
SPOV	Spolek pro obnovu venkova
SRZK	Strategie rozvoje Zlínského kraje
SSZ	Světelná signalizační zařízení
SW	Software
TA ČR	Technologická agentura České republiky
TIC	Technologické informační centrum
TNO	Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek, Nizozemská organizace pro aplikovaný vědecký výzkum
ÚEK	Územní energetická koncepce
UTB	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
VHD	Vozidla hromadné dopravy
ZAM	Zlínský architektonický manuál
ZEVO	Zařízení pro energetické využití odpadů
ZK	Zlínský kraj
ZPI	Zařízení pro provozní informace
ZSJ	Základní sídelní jednotky
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

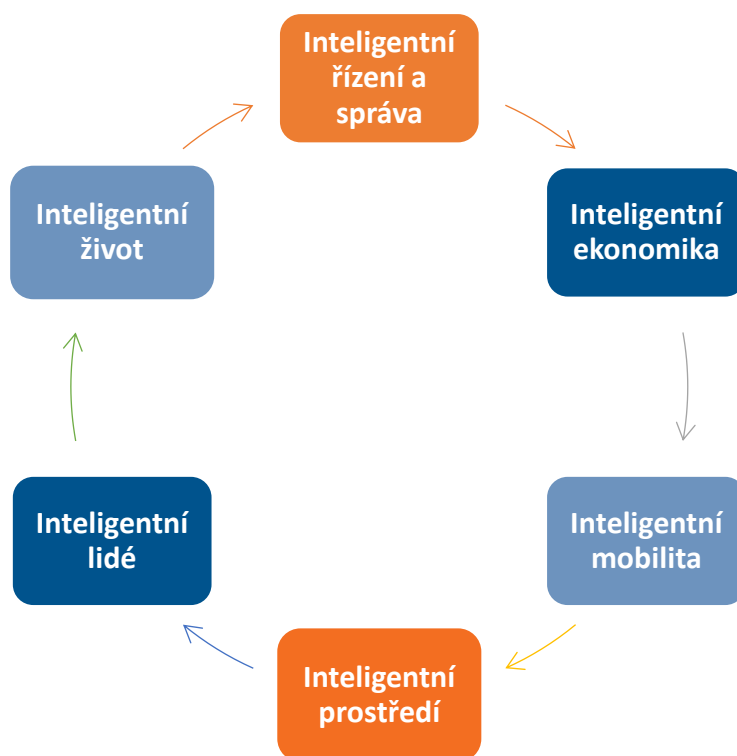
Zdroj foto na titulní stránce: MěÚ Zlín

Pozn. Vymezení základních pojmů je uvedeno na konci dokumentu (Příloha 1).

1. ÚVOD

Strategie rozvoje chytrého regionu Zlínského kraje 2030 (dále také „Strategie“) svým zaměřením rozšiřuje o prvky SMART základní strategický rozvojový dokument Zlínského kraje, tedy Strategii rozvoje Zlínského kraje 2030. Současně je v souladu s legislativním rámcem a strategickými dokumenty v rámci ČR, jako je Strategický rámec ČR 2030, Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+, Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky (tzv. Národní RIS3 strategie), SMART Česko a další. Potřeba zpracování této Strategie vychází ze současné absence koncepčního dokumentu pro oblast SMART Region, který by cíleně reflektoval využívání nástrojů, přinášející nové příležitosti pro zkvalitňování života obyvatel Zlínského kraje.

Schéma 1: Hlavní dimenze pro vytváření chytrých měst / regionů

Zdroj: Manville, 2014

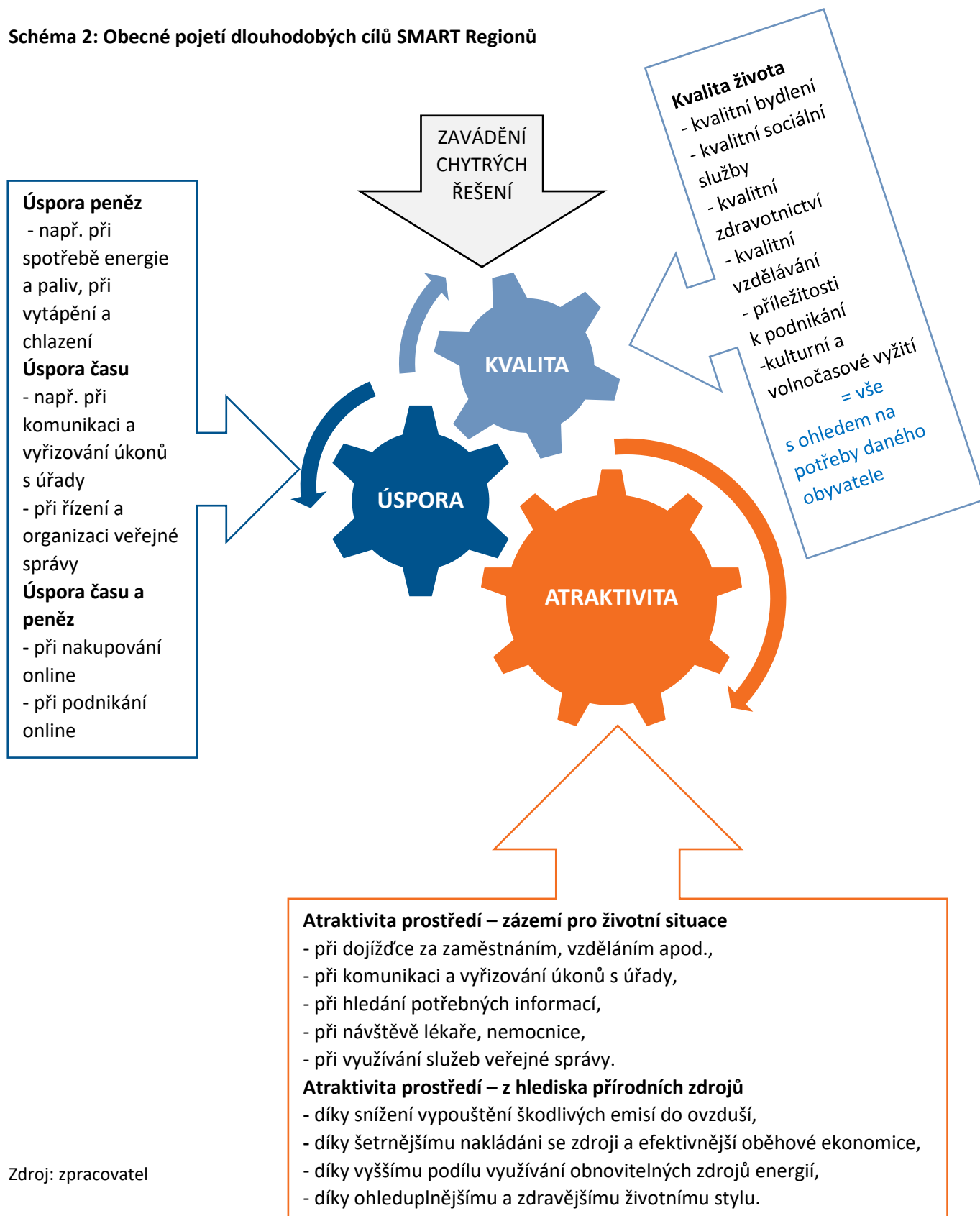
Pozn. Bližší charakteristika výše uvedených dimenzí je v kapitole „Vymezení základních pojmů“

Za největší výzvu současnosti v rozvoji regionů lze považovat využití hlavních nástrojů pro inovace a dynamický rozvoj regionů – výzkumu, vývoje a digitalizace. Tyto globalizační nástroje mohou zásadním způsobem ovlivnit život nejen ve větších městech, ale zejména vytvořit dobré podmínky pro život všech generací, lidí s každým stupněm vzdělání na každém místě, v každé, i malé obci. To, co v minulosti pro rozvoj měst a obcí znamenala železnice nebo elektřina, dnes znamená digitalizace. Pokud bylo v minulosti dosahováno efektivitu centralizací zdrojů a jejich využití, trendem současnosti a pravděpodobně i blízké budoucnosti bude decentralizace. Lokální tvorba a využití materiálových a energetických zdrojů, lokalizace života lidí do míst, kde bydlí, jsou výzvou zejména pro aplikovaný výzkum a vývoj. Globální nástroje – výzkum a digitalizace – podpoří decentralizaci ve všech oblastech života. (Bízková R., 2020)

1. 1. Principy přístupu ke konceptu SMART Region

Obecně platnými cíli pro chytrý region je dosáhnout ÚSPOR, KVALITY A ATRAKTIVITY. Bližší popis ukazuje následující Schéma 2:

Schéma 2: Obecné pojetí dlouhodobých cílů SMART Regionů

2. Charakteristiky Strategie chytrého regionu ZK

Strategie jasně a srozumitelně stanovuje směry dalšího rozvoje chytrého regionu Zlínského kraje. Jedná se o dokument, který obsahuje obecnou část a poté následuje analytická a návrhová část. Součástí Strategie je obecně formulovaná dlouhodobá vize kraje a představa o tom, kam by se měl posunout kraj s pomocí chytrých technologií v dlouhodobém časovém horizontu přesahujícím patnáct až dvacet let¹. Na základě diskuze a v souladu se zadáním ze strany kraje vzniklo pět základních požadavků na Strategii.

Schéma 3: Pět základních požadavků na Strategii chytrého regionu ZK (Strategie)

Zdroj: zpracovatel

Hlavní přínos Strategie:

- jedna z cest a příspěvek k naplňování principů udržitelného rozvoje a zvyšování kvality života obyvatel ZK,
- větší provázanost – spolupráce s městy a obcemi kraje při řešení společných problémů
- důraz na posílení konkurenceschopnosti regionu prostřednictvím SMART řešení,
- zkvalitňování řízení uvnitř krajského úřadu a posílení role koordinátora v území,
- hledání synergických efektů pomocí propojení projektů v dílčích oblastech,
- provázanost a koncepčnost dosahování cílů v dílčích oblastech s důrazem na efektivitu řešení, tj. zamezení realizace izolovaných a neprovázaných aktivit,
- aktivizace širšího partnerství klíčových aktérů, tj. partnerství mezi firmami, veřejnou správou, znalostními institucemi apod.,
- zmapování možností financování SMART řešení z různých zdrojů – evropských, národních, krajských, privátních,
- zmapování dobré praxe v oblasti metodických přístupů regionů v implementaci SMART řešení,
- vytvoření odborné platformy klíčových aktérů k problematice SMART řešení na regionální úrovni (na půdorysu existujících krajských platforem),
- nastavení role kraje při implementaci chytrých řešení v rámci ZK.

¹ Strategie rozvoje Zlínského kraje je platná do roku 2030. Proto se při aktualizaci bude tento dokument, který je v souladu se současnou Strategií rozvoje ZK, brát v potaz pro aktualizaci vize a následných cílů.

2. 1. Účel Strategie chytrého regionu ZK

V souladu se svými rozvojovými prioritami Zlínský kraj (dále též „ZK“) dlouhodobě usiluje o vyvážený rozvoj svého území, zvýšení jeho konkurenceschopnosti, atraktivity a kvality života v něm. Motivaci k implementaci konceptu SMART Region (chytrý region) spatřuje krajská samospráva především ve zvyšování efektivity veřejné správy, a to zejména díky možnosti řízení na základě dat. Další z motivů jsou snižování nákladů, zvyšování kvality služeb poskytovaných obyvatelům a návštěvníkům kraje, zvyšování kvality životního prostředí a života v regionu. Důležitou motivací je zvyšování finančních a časových úspor včetně zvyšování kvality poskytovaných služeb. Je potřeba neopomenout i motivační stimul v podobě přílivu nových obyvatel, vytváření efektivních projektů na bázi spolupráce, zachovat trvale udržitelný rozvoj celého území.

Zlínskému kraji v současné době chybí koncepční dokument, který by provázaně a komplexně řešil problematiku konceptu SMART Regionu a jeho dílčích tematických oblastí, vymezil roli Zlínského kraje a nastavil rámec a principy spolupráce území v této problematice.

Strategie navrhuje optimální podmínky a komplexní přístup pro smysluplné a efektivní zavádění a využívání moderních technologií a SMART přístupů. Tyto činnosti budou realizovány v souladu s prioritami Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030 a dalších strategických dokumentů kraje. Zároveň budou směřovat k zajištění vyšší kvality života obyvatel, zohledňovat principy udržitelného rozvoje a efektivní správu věcí veřejných. Dalším důvodem pro zpracování tohoto typu dokumentu na krajské úrovni je posílení spolupráce a vzájemné koordinace obdobných aktivit měst a obcí Zlínského kraje včetně poskytování pomoci dalším městům a obcím tyto aktivity realizovat, zároveň dosahovat větších efektů spoluprací obcí, měst a kraje.

2. 2. Segmenty a dlouhodobé cíle Strategie

Lidé a společnost

- Vzdělávající se, odpovědná, soudržná a aktivní společnost pozitivně reagující na nové trendy, např. digitalizace a robotizace a měnící se prostředí.

Hospodářský model

- Regionální ekonomika roste a zároveň snižuje svou spotřebu energií i materiálů. Klíčová je orientace na specializované obory, robotizaci a digitalizaci. Efektivní růst v těchto oblastech závisí na vzájemné spolupráci veřejného, soukromého a neziskového sektoru.

Odolné ekosystémy

- Změna přístupu k využívání krajiny, adaptace na změny klimatu, péče o ekosystémové služby, udržitelné hospodaření v krajině (např. zadržování vody v krajině, snížení prašnosti).

Obce a Zlínský kraj

- Prostřednictvím územního plánování a dalšími aktivitami zvýšit kvalitu života v obcích, městech a ZK, odpovědné využívání území, tvorba podmínek pro harmonický rozvoj a omezování negativních jevů (mobilita, suburbanizace, adaptace na změny klimatu, rozvoj komunit, apod.), zde je klíčová vazba na prostorové a územní plánování.

Dobré vládnutí

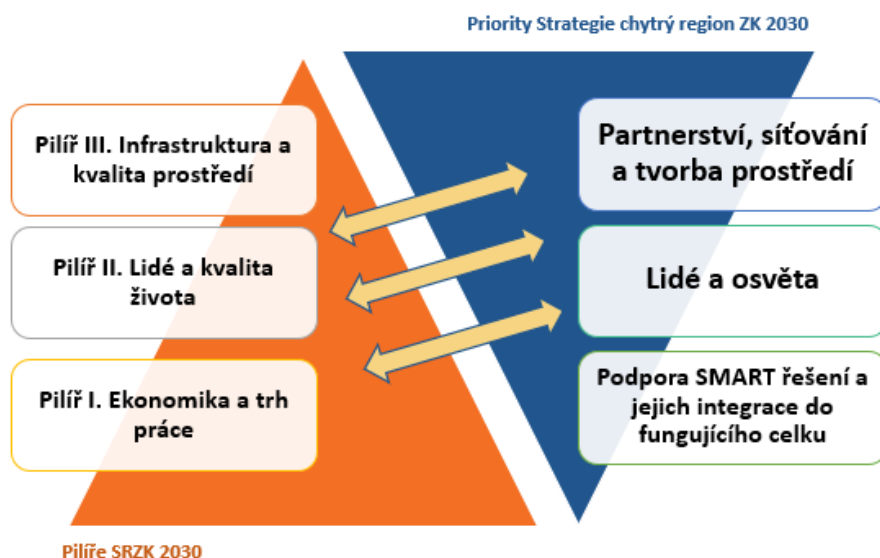
- Nastavení a následný rozvoj prostředí pro úspěšnou implementaci konceptu SMART, jako důležité oblasti veřejných politik prostřednictvím zapojování územních aktérů na všech úrovních, jejich propojování a sdílení. Partnerství musí být založeno na kontinuální spolupráci.

Výše uvedené segmenty s dlouhodobými cíli mají úzkou vazbu na Strategický rámec Česká republika 2030, dokument, který udává směr rozvoje ČR na příští desetiletí. Implementace konceptu SMART Region ZK je úzce na tyto Východiska navázaná.

2. 3. Priority Strategie a jejich vazba na Strategii rozvoje Zlínského kraje 2030

Strategie rozvoje Zlínského kraje (SRZK) 2030 je postavena na třech pilířích, které následně určují prioritní oblasti. Strategie chytrého regionu ZK rovněž stojí na třech Prioritách. Schéma 4 ukazuje jejich propojenost.

Schéma 4: Propojenost pilířů (Priorit) SRZK 2030 a Strategie chytrého regionu ZK 2030

Zdroj: zpracovatel, SRZK2030

V rámci první Priority „**Partnerství, síťování a tvorba prostředí**“ je nastavení procesů pro hledání shody při nastavování cílů, spolupráce a komunikace. Je důležité vyhledávat, propojovat a iniciovat klíčové aktéry v regionu (samospráva, soukromý a akademický sektor, neziskový sektor) včetně koordinace vzájemné spolupráce. Partnerství musí být založeno na kontinuální spolupráci aktérů a podpořeno personálně a finančními zdroji. *Zjednodušeně: KÚZK funguje jako partner společně s dalšími aktéry pozitivních změn v regionu.*

V rámci druhé Priority „**Lidé a osvěta**“ dochází ke vzdělávání na všech úrovních, dále pak vytváření zázemí pomocí výzkumu a inovací k rozvoji digitální společnosti a v neposlední řadě k šíření a sdílení zkušeností (příkladů dobré praxe) pro komplexní rozvoj ZK. Podstatou této priority je posilovat SMART přístupy, publicitu, zvyšovat osvětu, a tím know-how s důrazem na koncepční přístup. *Zjednodušeně: KÚZK vykonává chytře své role veřejné správy ve vztahu k obyvatelům, firmám, municipalitám na území ZK.*

Třetí Priorita „**Podpora SMART řešení a jejich integrace do fungujícího celku**“ propojuje procesy strategického řízení na úrovni ZK, při němž jsou odpovídajícím způsobem využívány moderní technologie takovým způsobem, aby docházelo k synergickým efektům mezi jednotlivými oblastmi činnosti (včetně naplňování pravidla 3E – efektivnost, hospodárnost, účelnost). *Zjednodušeně: KÚZK je "chytrý" ve svých postupech uvnitř úřadu a ve správě jím zřízených organizací.*

Schéma 5: Rozčlenění Priorit Strategie na prioritní oblasti (oblasti intervencí)

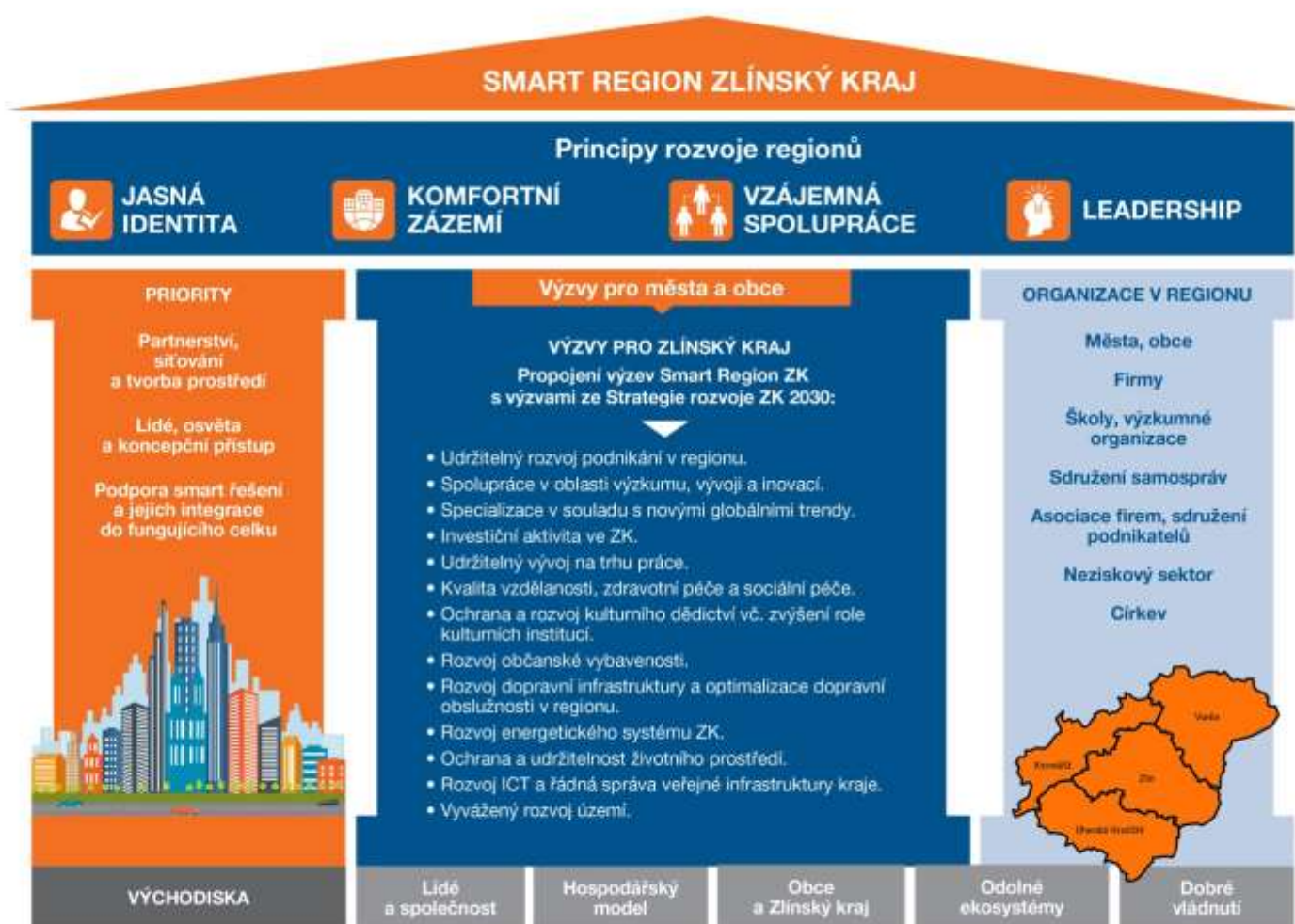

Zdroj: zpracovatel

Níže uvedené Schéma 6 propojuje dané pohledy do funkční struktury, která ukazuje nutnost vzájemné integrovanosti pro naplňování cílů chytrého regionu.

Každý chytrý region stojí na čtyřech principech, které napomáhají společně s východisky uchopit hlavní podstatu SMART prvků. Jedná se o „jasnou identitu“, kdy je tímto principem zdůrazněna potřeba konkrétní identifikace a povědomí o silných a slabých stránkách regionů, včetně unikátností / atraktivit / prosperity napříč oblastmi SMART Region. Druhý princip spočívá v „komfortním zázemí“, kdy region disponuje stabilním ekonomickým prostředím, kvalitní dopravní a komunikační infrastrukturou, kvalifikovanými lidmi, kvalitními veřejnými službami (včetně kvalitní veřejné správy) a příležitostmi pro podnikatele. Třetí princip je pro vznik a rozvíjení chytrého regionu zásadní. Jedná se o „vzájemnou spolupráci a účast na projektech“, tzn. tvorba společenství a aliancí, funkční propojování veřejné správy regionu s různými úrovněmi, využívání PPP, vazby s dalšími regiony, a hlavně zapojování se do hodnotových řetězců. Poslední princip souvisí s efektivním řízením za pomoci moderních nástrojů: „leadership“. (ADE, s.r.o.)

Schéma 6: Propojení principů, východisek a prioritních oblastí

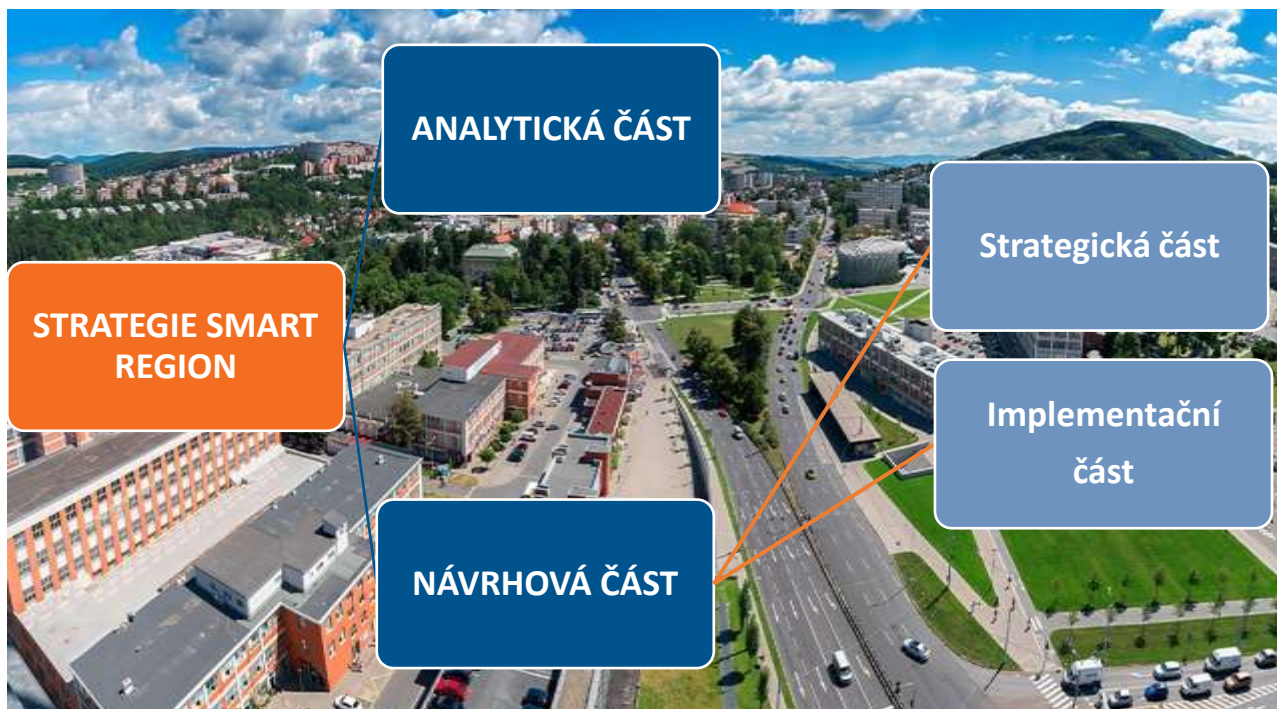

Zdroj: zpracovatel

3. Přístup k řešení

3. 1. Struktura Strategie

Schéma 7: Struktura Strategie

Zdroj: zpracovatel, zdroj podkladového obrázku: CzechInvest.cz²

Celá Strategie je rozdělena do dvou hlavních částí: **ANALYTICKÁ a NÁVRHOVÁ ČÁST**. V analytické části jsou využívány především metody rešerše strategický dokumentů, dotazníkové šetření, rozhovory, či různé druhy analýz. Více níže Tabulka 1:

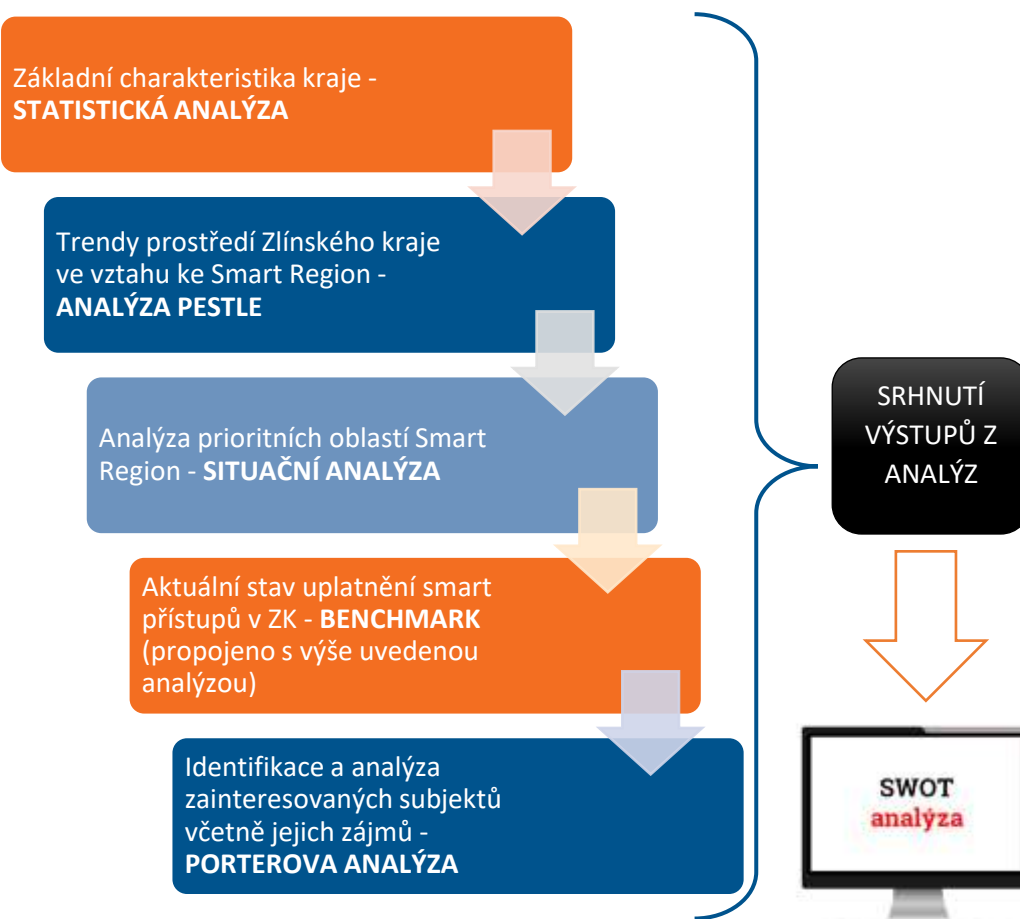
² <https://www.czechinvest.org/cz/Kontakty/Regionalni-kancelare/Zlin-cs>

Tab. 1: Shrnutí využitých metod pro vytvoření Strategie (především analytické části)

METODA	POPIS
<p>Rešerše analyticko-strategických dokumentů</p>	<p>Je potřeba zdůraznit, že tento dokument není tvořen jako paralelní k ostatním strategiím kraje, naopak, slouží jako doplnění Strategie rozvoje Zlínského kraje do roku 2030 s přidanou hodnotou v podobě rozšíření směru rozvoje o pohled vedoucí k Chytrému regionu.</p> <p>Z metodického hlediska Strategie respektuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SM/65/02/17 Směrnice pro strategické plánování rozvoje Zlínského kraje <p>Při zpracování jsou zohledněny níže uvedené metodiky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metodika přípravy veřejných strategií (2018, MMR, schváleno usnesením č.71/2019³) • Metodika strategického řízení a plánování krajů ČR (2014, AK) • Metodika ke SMART Cities (2018, MMR) <p>Dále jsou zohledněny tyto koncepční dokumenty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategický rámec Česká republika 2030 • Analýza aktuální úrovně zapojení ČR do konceptu SMART city a SMART Region v souvislosti s novými trendy, včetně návrhů opatření (2019⁴) • Krajská příloha Národní RIS3 strategie za Zlínský kraj (aktualizace 6/2020) • Inovační strategie České republiky 2019–2030 <p>Při zpracování Strategie je vycházeno ze současných platných strategických dokumentů Zlínského kraje, včetně dalších dílčích strategických dokumentů, studií, analýz, s ohledem na respektování směru rozvoje v dokumentech zpracovávanými na úrovni ČR a EU.</p>
<p>Dotazníkové šetření pomocí nástroje Google</p>	<p>Pro získání informací týkajících se sběru dat, jejich vyhodnocení a následného využívání pro rozvoj SMART Region, bylo provedeno dotazníkové šetření (online), které bylo určeno především pro garanty jednotlivých oblastí SMART Regionu. Výsledky tohoto šetření jsou uvedeny v kapitole 8.1.3. ICT infrastruktura, kyberbezpečnost a krizové řízení (IZS)</p>
<p>Řízené / polořízené rozhovory se zainteresovanými osobami</p>	<p>Polořízené rozhovory byly prováděny mezi garanty zpracovatele za určité chytré oblasti a členy pracovních skupin. Obvykle se jednalo o rozhovor 1:1 pro získání nejvyššího možného objemu informací sloužících jako informační vstup pro analytickou část. Nejprve byly pokládány otázky zaměřující se na vize a očekávání, dále pak na zhodnocení současného stavu z pohledu SMART Region v relevantní SMART oblasti. Následně proběhlo vyhodnocení získaných informací a závěry byly implementovány do dokumentu.</p>

³ Zdroj: <https://mmr.cz/cs/microsites/portal-strategie-prace-v-ceske-republice/nastroje-a-metodicka-podpora/vystupy-projektu>

⁴ Zdroj: <https://www.vlada.cz/assets/evropske-zalezitosti/aktualne/Zaverecna-zprava-Smart-City-a-Smart-Region.pdf>

Analýza

Statistická analýza plní roli základní charakteristiky Zlínského kraje.

Následuje **analýza PESTLE**, která napomáhá k identifikaci hrozeb a příležitostí v rámci SWOT analýzy (vnější vlivy na ZK). Díky analýze PESTLE jsou identifikovány příležitosti a hrozby z vnějšího prostředí, které je rozděleno na politické, ekonomické, sociální, technické, legislativní a ekologické.

Situační analýza je v rámci analytické části stěžejní, zaměřuje se na definované prioritní oblasti a analyzuje současný stav z hlediska existence SMART řešení (na úrovni kraje). Díky této analýze je zjištěna potenciální absence prvků SMART (neboli celkového přístupu a způsobu chytrého řešení), což napomáhá k definování cílů a následně opatření v další části dokumentu. Tato analýza je propojena s výstupy uvedené ve Strategii rozvoje ZK 2030.

Metoda Benchmark navazuje (doplňuje) situační analýzu o zhodnocení aktuálního stavu chytrých přístupů na daném území (realizátor: města a obce). Je důležité znát příklady dobré/špatné praxe, které byly na území ZK realizovány (obvykle jako ad hoc řešení), neboť díky tomu se lze inspirovat pro další města a obce kraje.

Poslední analýza se skládá ze dvou částí – **Porterova analýza** a následně **Analýza uspokojování potřeb zájmových skupin**. Výstupy z těchto provázaných analýz napomohou k řízení SMART Regionu, neboť definují (v rámci pěti sil) potenciální konkurenty / stávající konkurenty, substituty, dodavatele, odběratelé, a následně spojené velikost úrovně zájmu a moci zájmových skupin v rámci SMART Regionu ZK. Díky tomuto zjištění se pak mění přístup a forma řízení k jednotlivým zájmovým skupinám i k samotným SMART projektům.

Výsledky všech těchto analýz jsou shrnuty a následně využity pro vytvoření **SWOT matice**.

**Prezentace
odborné
veřejnosti,
diskuze**

Během tvorby Strategie byla provedena prezentace za účelem představení výstupů analytické části a návrhů pracovní skupině. V rámci prezentace byla i diskuze s určitými prvky brainstormingu.

Návrhová část⁵ je rozdělena na:

- **Strategickou část**, která se zabývá definováním SMART vize a cílů. Doporučuje uchopení koncepce SMART Region ve třech hlavních prioritních oblastech vhodných pro zavádění chytrých řešení (viz Schéma 5: Rozčlenění Priorit Strategie na prioritní oblasti (oblasti intervencí)). Množství oblastí se může rozšiřovat, ale tyto tři oblasti k intervenci tvoří základní stavební kameny pro tvorbu chytrého regionu.
- a **implementační část** s plánem řízení implementace (obsahující plán řízení rizik, popis řídicí struktury, monitoring a evaluaci naplňování cílů, komunikačně marketingový plán). Součástí této části je akční plán (s indikativním odhadem nákladů realizace) s jednotlivými akčními kartami, které detailně charakterizují prioritizovanou aktivitu.

Návrhová část Strategie je sestavena na základě provedené situační analýzy, odráží výstupy z diskusních skupin a schůzek realizovaných s klíčovými stakeholdery v regionu. Navrhované aktivity navazují na stávající aktivity v regionu a doplňují je z pohledu využívání dat, moderních technologií a vzájemné integrace. Řada opatření vychází i z příkladů dobré praxe, ať již v rámci ČR, nebo i ze zahraničí.

Strategie je schvalována orgány ZK. Vzhledem k dynamickému vývoji v oblasti moderních technologií, digitalizace a inovací Strategie vyžaduje průběžnou aktualizaci navržených opatření v průběhu realizace (aktualizace) akčního plánu, který je součástí dokumentu) a při zohlednění aktuálního stavu, který bude reagovat na tento vývoj.

Zpracování Strategie bylo týmovou prací, která probíhala transparentním způsobem za účasti zástupců všech zainteresovaných stran. Struktura týmu včetně charakteristiky zainteresovaných stran je na Schématu 8.

⁵ Detailnější popis metodiky návrhové části je uveden na str. 112.

Schéma 8: Struktura organizace zpracování Strategie

Zdroj: zpracovatel, STR KÚZK

V pracovní skupině jsou zastoupeni garanti jednotlivých sektorů dotčených SMART řešeními a aplikací jejich principů (vedoucí odborů ZK, významní aktéři v území) a další relevantní partneři zastupující akademickou sféru (UTB) a podnikatelskou sféru (TIC).

ANALYTICKÁ ČÁST

Úvod analytické části je věnován statistické analýze pro získání celkového přehledu (socio-ekonomického) fungování kraje. Poté je provedena PESTLE analýza, která se zaměřuje na trendy působící na prostředí Zlínského kraje ve vztahu ke SMART Region a její výstupy jsou nezbytné pro vytvoření analýzy příležitostí a hrozeb ve SWOT analýze. Jedná se o vnější dopady na SMART Region ZK, které nejsou ovlivnitelné (nebo jen v minimální míře), ale je potřeba je brát na zřetel – ať již jako potencionální příležitosti či hrozby.

Stěžejní část je tvořena situační analýzou prioritních oblastí SMART Region Zlínský kraj, přičemž je vytvořen analytický pohled na koncept SMART Region s ohledem na Priority a Výhodiska.

Druhá část analytické části nejprve popisuje aktuální stav uplatnění SMART přístupů a aktivit v území ZK. Na tuto kapitolu navazují (a doplňují ji) příklady dobré praxe, které jsou i s přesahem do zahraničí. Zde není opomenuto i zmapování dosavadní aktivity na úrovni měst ve ZK v oblasti SMART City.

Pro ucelenost obsahuje analytická část identifikaci a analýzu zainteresovaných subjektů neboli klíčových aktérů v území ZK, jejich role a význam. V rámci zjišťování potřeb zákaznických segmentů je provedena i Porterova analýza pěti sil, díky níž se definují vlivy a následně s tím i potřeby.

Následuje tabulka, která shrnuje výstupy ze všech výše provedených analýz. Analytická část je zakončena SWOT analýzou, která sumarizuje hlavní silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení pro všechny sledované prioritní oblasti. Vyústěním analytické části (a SWOT analýzy) jsou jasně identifikované závěry/výstupy, které se stanou podkladem pro tvorbu návrhové části.

4. Základní charakteristika Zlínského kraje (statistická analýza)

Zlínský kraj byl ustanoven k 1. lednu 2000 na základě ústavního zákona č. 347 ze dne 3. prosince 1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Vznikl sloučením okresů Zlín, Kroměříž a Uherské Hradiště, které patřily k Jihomoravskému kraji, a okresu Vsetín, který spadal do Severomoravského kraje. Spolu s Olomouckým krajem tvoří region soudržnosti Střední Morava. (ČSÚ)

Nachází se na východě republiky, kde jeho východní okraj tvoří hranici se Slovenskem. Na jihozápadě sousedí s krajem Jihomoravským, na severozápadě s Olomouckým a v severní části s krajem Moravskoslezským. Svou rozlohou 3 963 km² je čtvrtým nejmenším krajem v republice. K 31. 3. 2020 zde žilo 581 862 obyvatel.

Kraj je tvořen 4 okresy, 13 správními obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP) a 25 správními obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (SO POU). V kraji je celkem 307 obcí, z toho 30 se statutem města. Největším městem je Zlín se 74,4 tis. obyvateli. Více než 20 tis. obyvatel mají pouze 4 další města a to Kroměříž (28,8 tis.), Vsetín (26,1 tis.), Uherské Hradiště (25,2 tis.) a Valašské Meziříčí (22,2 tis.). Do kategorie 10 až 20 tis. obyvatel náleží Holešov, Uherský Brod, Rožnov pod Radhoštěm a Otrokovice. Hustota zalidnění 147 obyvatel/km² výrazně převyšuje republikový průměr. Nejvyšší zalidněnost je v okrese Zlín (185 obyvatel/km²) a nejnižší v okrese Vsetín (125 obyvatel/km²).

Přes příznivý vývoj nezaměstnanosti (ZK je od roku 2014 pod průměrem míry nezaměstnanosti ČR, konkr. 3,2 % (12/2020), existují mezi jednotlivými okresy a SO ORP v nezaměstnanosti rozdíly. Na úrovni okresů vykazují z dlouhodobého hlediska vyšší podíl nezaměstnaných osob okresy Vsetín a Kroměříž.

Hrubý domácí produkt v roce 2019 ve Zlínském kraji přesáhl 266,5 mld. Kč a představoval 4,7 % hodnoty HDP v ČR. Zatímco v letech 2014 až 2017 se na HPH nejvýznamněji podílel průmysl, jehož podíl se pohyboval v rozmezí od 46,1 po 47,0 %, v letech 2011 až 2013 a znovu i v roce 2018 byl nejvyšší podíl u odvětví služeb, v roce 2018 to bylo 46,9 %. Podíl zemědělství v roce 2018 představoval 2,6 %, podíl stavebnictví 6,6 %.⁶

Na území Zlínského kraje lze najít velký počet památkových objektů od nejstaršího osídlení území z doby Velké Moravy až po skvosty moderní baťovské funkcionalistické architektury. Nachází se zde také mnoho sakrálních památek a významných poutních míst (poutní turistika). ZK poskytuje kvalitní lázeňské služby⁷. Lázeňství ve Zlínském kraji zastupují největší měrou Lázně Luhačovice, které mají nadregionální význam a dále menší lázně, a to Lázně Zlín – Kostelec, Ostrožská Nová Ves nebo lázně Smradávka nedaleko Buchlovic.

Kraj má velký potenciál pro rozvoj cyklistiky (např. přes území prochází trasa Eurovelo⁸ a jiné dálkové trasy, dále nabízí kvalitní lyžařské dráhy pro sjezd i běh skýtají například Portáš, Velké Karlovice, hřebeny Chřibů a Hostýnských vrchů.

Ve Zlínském kraji se udržují tradice tří odlišných národopisných celků – Slovácka, Hané a Valašska. Kulturu regionu tvoří zdejší lidé, kteří tradováním přenášejí kulturní dědictví a hodnoty na další generace. Prostřednictvím bohaté spolkové činnosti a také prostřednictvím potenciálu paměťových organizací je dál rozvíjejí, inovují a přizpůsobují aktuálním potřebám doby.

⁶ HDP/ob. v PPS k průměru EU 28 je 78,2 % (2019)

⁷ Dvě stříbrné medaile v 7. ročníku celostátní ankety Kraj mého srdce za rok 2018 získal Zlínský kraj, a to ve dvou kategoriích: „Folklor a tradice“ a „Lázně, lázeňství, wellness“. První v kategorii „Lázně“ byl Karlovarský kraj. O rok později již obsadil pouze bronz v kategorii „Folklor a tradice“.

⁸ Evropská dálková síť EuroVelo, zahrnuje 16 evropských dálkových cyklotras přesahujících 70.000 km (V ČR se jedná o více než 2.100 km částečně již logem proznačených evropských cyklotras EuroVelo 4,7,9 a 13.). Zdroj: *eurovelo.cz*

5. Trendy prostředí Zlínského kraje ve vztahu ke SMART Region (metoda PESTLE)

PESTLE analýza slouží k posouzení a vyhodnocení okolních vlivů jak na konkrétní projekty, tak na ucelenou rozvojovou strategii. Tyto vlivy jsou rázu politického (P), ekonomického (E), sociálního (S), technologického (T), legislativního (L) či environmentálního (ENVI). Výstupy z této analýzy slouží k definování příležitostí a hrozeb pro SMART Region.

Je potřeba znát vnější vlivy a být na ně připraven v různých variantách jejich působení. Resilience neboli odolnost je jeden ze SMART principů. Při budování chytrých měst a řešení ve společnosti, je nutné zajistit, aby systém byl schopen předvídat a přizpůsobovat se různým stavům v rychle se měnící době. Zabezpečení současného stavu znamená v rámci SMART Cities / SMART Region schopnost být připraven na situaci šoku, mít připravenou variantu, že Zlínský kraj bude schopen fungování, i když přijde změna systému (přírodní katastrofy, krizový plán onemocnění, případné energetické problémy týkající se blackoutu, sociálních nebo ekonomických nepokojů nebo kybernetických útoků). Prostřednictvím technologií je možné provádět prevenci na základě provádění optimálních zásahů v případě vzniku mimořádných situací. Lze využít i pro zvýšení dostupnosti rychlé záchranné služby na území celého kraje a pro další kritické aplikace. Odolnost chytrého kraje proti hrozbám je dána i včasnou detekcí a následnému vhodnému krizovému řízení kraje.

5. 1. Politické vlivy působící na SMART Region ZK

Politické vlivy působící na SMART Region mohou být vyvolány jak nadnárodní / národní aktivitou, tak i aktivitou uvnitř kraje (např. prostřednictvím mikroregionů a MAS – blíže kap. 6).

Nadnárodní a národní politický vliv spočívá především v definování priorit pro udržitelný rozvoj. V současné době je orientace cílů zaměřená směrem k vyšší digitalizaci a podpoře konceptu inteligentních regionů / měst. Především se jedná o Strategie koordinované a komplexní digitalizace České republiky 2018+ (tzv. Digitální Česko)⁹, Strategický rámec Česká republika 2030 (Příloha 3) či koncepční dokumenty a analýzy vlády (ministerstev). Na národní úrovni se Ministerstvo pro místní rozvoj podílí na rozvoji SMART Cities / SMART Regions prostřednictvím Metodiky SMART Cities resp. Metodikou pro přípravu a realizaci konceptu SMART Cities na úrovni měst, obcí a regionů, kterou se snaží ovlivňovat kvalitu života ve městě a podporovat hospodářské cíle měst. Díky nastavené sadě komponent jednotlivých úrovní SMART City definuje základy inteligentního města a metodicky pomáhá městům a regionům zvládnout nastavení koncepce na jejich lokální úrovni. (MMR, 2018a). Díky tomu kraj může vytvářet strategie a koncepční dokumenty v souladu se SMART Region, a potažmo pak při plnění akčních plánů využívat politickou (nejen) podporu v rámci ČR či EU.

Rozhodující vliv bude mít zákon 12/2020 Sb., novela zeměměřického zákona (digitální technické mapy krajů) a novela bankovního zákona (bankovní identita pro styk s veřejnou správou).

⁹ „Digitální Česko“ je souborem koncepcí a implementačních plánů zajišťujících předpoklady dlouhodobé prosperity České republiky v prostředí probíhající digitální revoluce. "Digitální Česko" zastřešuje tři hlavní pilíře (dílní koncepce / strategie), které tvoří jeden logický celek s velkým počtem vnitřních vazeb, ale zároveň ve struktuře reflektují zacílení na různé příjemce a rovněž odlišnosti dané současným legislativním vymezením:

- Česko v digitální Evropě (Koncepce ČR k podpoře vyjednávání digitální legislativy v EU)
- Informační koncepce České republiky - digitální veřejná správa (Koncepce budování eGovernmentu v ČR 2018+ a jeho IT podpory podle zák. 365/2000 Sb.)
- Koncepce Digitální ekonomika a společnost (Základní pilíř celospolečenských změn, které přináší tzv. čtvrtá průmyslová revoluce)

Hlavním důvodem rozdělení materiálu do tří pilířů / dílních koncepcí je pojetí všech oblastí, které tvoří předpoklad k úspěšné digitalizaci České Republiky. Celý dokument lze nalézt <https://www.digitalnicesko.cz/>

Evropská komise podporuje rozvoj chytrých měst a vyzdvihuje využívání informačních a komunikačních technologií zejména k lepšímu a kvalitnějšímu životu svých obyvatel, vytváření inovačních partnerství a komunit, které vzájemně na sebe působí. Hlavních pět strategických cílů EU pro dotační období 2021+ je definováno takto:

- Inteligentnější Evropa díky inovacím, digitalizaci, ekonomické transformaci a podpoře malých a středních podniků.
- Zelenější, bezuhlíková Evropa díky provádění Pařížské dohody a investicím do transformace energetiky, obnovitelných zdrojů a boje proti změně klimatu.
- Propojenější Evropa díky strategickým dopravním a digitálním sítím.
- Sociálnější Evropa díky provádění evropského pilíře sociálních práv a podpoře kvalitní zaměstnanosti, vzdělávání, dovedností, sociálního začleňování a rovného přístupu ke zdravotní péči.
- Evropa bližší občanům díky podpoře místně vedených strategií rozvoje a udržitelného rozvoje měst v celé EU. (Evropská Komise, 2019)

V 2/2020 byl zveřejněn tzv. evropský digitální balíček, který obsahuje tři strategické dokumenty v oblasti digitálních ekonomiky. Silný důraz klade Komise na téma umělé inteligence a využívání dat. Prvním z dokumentů je nová zastřešující digitální strategie pod názvem „Europe fit for the digital age: Towards a truly European digital society“. Dokument se zaměřuje na tři následující oblasti: technologie, které pracují pro občany, spravedlivou a konkurenceschopnou digitální ekonomiku a otevřenou, demokratickou a udržitelnou digitální společnost. Dalším dokumentem digitálního balíčku je Bílá kniha k umělé inteligenci (AI), která navrhuje společný evropský přístup k regulaci oblasti umělé inteligence a zajištění právní jistoty pro podniky i spotřebitele. Třetím zveřejněným dokumentem je Evropská datová strategie, jejímž smyslem je nastartovat evropskou datovou ekonomiku a podpořit výměnu a sdílení dat napříč různými odvětvími a členskými státy.¹⁰

5. 2. Ekonomické vlivy působící na SMART Region ZK

Vnější ekonomický vliv na SMART Region může být jak pozitivní, tak i negativní. V případě růstu ekonomiky v rámci České republiky, popřípadě i Evropské Unie jako celku, se tento trend příznivě projeví i na Zlínský kraj, ať již v podobě zvýšení daňových příjmů, nebo i přílivu financí díky externím investorům, růstu cestovního ruchu či získání více příjmů z procentní části celostátního hrubého výnosu (ZK má 5,25 %). Oproti negativní ekonomický vývoj může zamezit jakýchkoliv rozvoj kraje, především v oblasti implementace moderních technologií, digitalizace, péče o životní prostředí či rozvoje chytré mobility.

Proto je potřeba brát ekonomický vliv v potaz, obzvlášť v současné době, která je ekonomicky poměrně nestabilní¹¹. Dle predikce Ministerstva financí ČR bude v roce 2020 propad ekonomického výkonu o 5,6 %. K nejhlubšímu poklesu by mělo dojít v oblasti zahraničního obchodu a u investic do fixního kapitálu. Nižší by však měla být i spotřeba domácností. Od 2. poloviny 2020 by ekonomická aktivita měla oživovat, v roce 2021 by tak hospodářský růst mohl dosáhnout 3,1 %. Zaměstnanost podle Výběrového šetření pracovních sil od 2. čtvrtletí 2019 klesá. Kvůli ekonomickému propadu a s ním spojenému snížení poptávky po práci by se měl tento pokles v roce 2020 prohloubit. Rovněž by mělo dojít ke zvýšení míry nezaměstnanosti, a to na 3,3 % v roce 2020 a dále na 3,5 % v roce 2021 (MFCR, 4/2020).¹²

¹⁰ Více na: <https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/aktualne/evropska-komise-predstavila-digitalni-balicek--vzetne-navrhu-k-umele-inteligenci-a-datum-179763/>

¹¹ Světová ekonomika je v tomto roce silně zasažena rozšiřující se pandemií nového typu koronaviru SARS-CoV-2. Přijímaná opatření a jejich doprovodné efekty téměř jistě vyvolají globální hospodářskou recesi.

¹² file:///C:/Users/Daniela/Downloads/Makro-ekonomicka-predikce_2020-Q2_Makroekonomicka-predikce-duben-2020.pdf

Na druhou stranu je velkým potenciálem pro chytrý region nové ekonomické modely (blíže vysvětleno v kapitole Pojmy). Jeden z hlavních ekonomických vlivů má sdílená ekonomika, která přináší zvýšený příjem v kombinaci s úsporami. Například v chytrém životním prostředí má ekonomický vliv cirkulární ekonomika.

Ekonomický vliv nové ekonomiky – digitalizace – je rovněž velmi podstatný s ohledem na podporu inovací jak ve veřejné, tak i v soukromé sféře. Trend dotačních podpor inovací je rostoucí, aktuální jsou nové covidové programy MPO pro podnikatele, které působí proti poklesu ekonomiky. Je však potřeba při zkoumání vnějších ekonomických dopadů brát v potaz relevanci s vnitřním prostředím kraje. Některé vnější vlivy mohou být pro kraj zanedbatelné. Dlouhodobý ekonomický dopad přinášející obchodní modely, jako je EPC a PPP, které budou v rámci dotační politiky 2021+ velmi podporovány.

5. 3. Sociální vlivy působící na SMART Region ZK

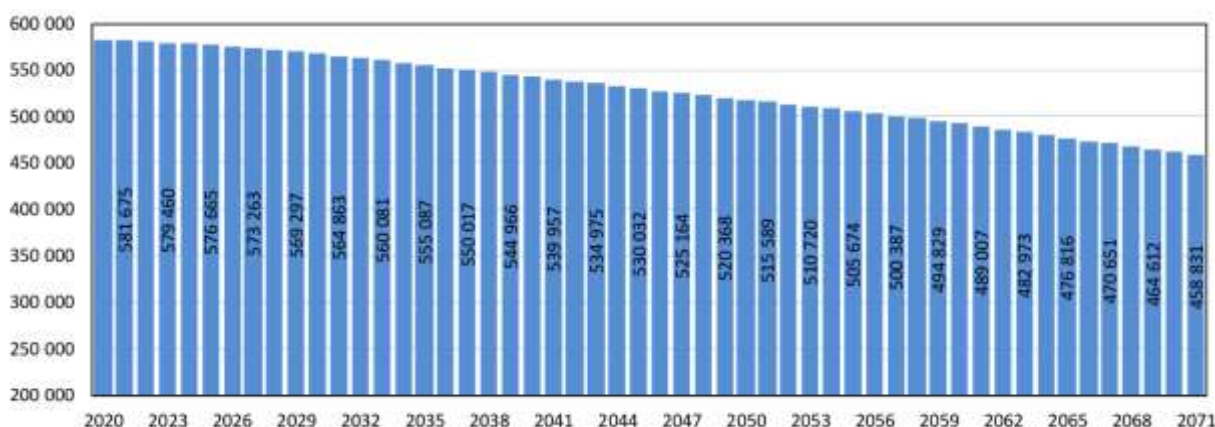
Dominantním sociálním vlivem jsou demografické změny v regionu. Ať se jedná o stárnutí obyvatelstva, odliv kvalifikované síly (ekonomických aktivních osob) do větších měst, migraci, na kterou kraje, města či obce všech velikostních kategorií musí reagovat. Promítá se do všech chytrých oblastí: od vzdělávání, přes bydlení, poskytování sociální a zdravotní péče (vč. občanské vybavenosti) po vytváření pracovních příležitostí, investice či vědu a výzkum.

Rovněž je potřeba brát do úvahy, že dochází k nárůstu světové populace, především v rozvojových zemích a region bude ovlivňován migrací osob z těchto (nejen) zemí. Chytrý region však potřebuje disponovat kvalifikovanými lidmi, s tím, že je zapotřebí zajištění adekvátního vzdělávání pro zvýšení kvalifikace obyvatel ZK, popř. podpořit příchod vzdělaných osob z jiných krajů.

5. 3. 1. Projekce vývoje obyvatel ve Zlínském kraji

Podle zpracované projekce od Českého statistického úřadu (2019) počet obyvatel Zlínského kraje k 1. 1. 2071 zřejmě dosáhne 458 831, což je proti současnosti o 124 090 méně (o 21 %). Hlavním důvodem poklesu v tomto období bude ztráta obyvatel přirozenou měnou o 137 tis., což je třetí nejvyšší pokles mezi kraji. Dále pak bude pokles zapříčiněn vnitřním stěhováním (o 16 tis.). Početní nárůst bude pouze u zahraničního stěhování, které zvýší počet obyvatel o 29 tis. Významný populační růst by měly zažít pouze dva nyní nejpočetnější kraje.

Obr. 1: Počet obyvatel ve Zlínském kraji k 1.1.2071 (predikce)

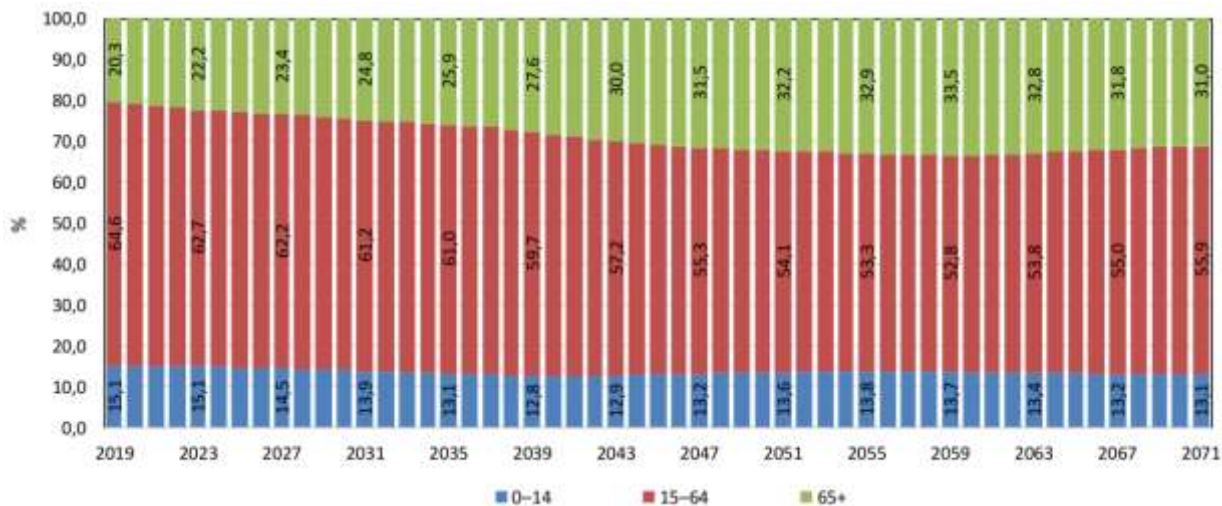

Zdroj: ČSÚ (https://www.czso.cz/csu/xz/casove_rady_kraje)

Dál bude pokračovat proces stárnutí populace, vzroste průměrný věk obyvatel, zvýší se i zastoupení seniorů. Ve Zlínském kraji byl průměrný věk nejvyšší ze všech krajů již na počátku projekčního období, přičemž toto prvenství by si měl po celou dobu projekce udržet. Na počátku roku 2071 bude průměrný věk celkem v kraji 48,7 let, u mužů 47,5 let a u žen 49,9 let. Průměrný věk by měl tedy vzrůst bezmála o 6 let (u mužů o 6,1 let

a u žen o 5,2 let). Také podíl osob ve věku 65 let a více by měl být v rámci krajů cca od 30. Let 21 století nejvyšší. Jejich podíl by měl vzrůst ze současných 20,3 % na 31,0 %. Podíl obyvatel v dětském věku poklesne z 15,1 % v roce 2019 na 13,1 % na počátku roku 2071. Zastoupení osob ve věku 15-64 let s 55,9 % v posledním projektovaném roce bude jedno z nejnižších v rámci krajů. Ve Zlínském kraji je spolu s Karlovarským a Moravskoslezským krajem očekáván nejvyšší úbytek obyvatelstva. Zlínský kraj se propadne ze současného 9. místa na 10. místo dle počtu obyvatel mezi kraji.

Obr. 2: Podíl základních věkových skupin obyvatel ve ZK k 1.1.2071 (predikce)

Zdroj: ČSÚ¹³

Do sociálních vlivů v rámci PESTLE analýzy lze řadit i **vzdělávací, sociální a zdravotní systém**. Vzdělanost v ČR je ale stále pod úrovní průměru EU a pod úrovní vyspělých států Evropy. Existuje zde vysoká diverzifikace škol především středního stupně. V následujících letech lze v rámci vzdělávací soustavy ČR očekávat další integraci škol a redukci studijních oborů. Nadále se předpokládá pokles zájmu o nematuritní obory a vzhledem k slabým populačním ročníkům bude problém naplňování nematuritních oborů stále výraznější.

Rovněž je trendem využívání moderních didaktických (vzdělávacích) pomůcek, jako jsou simulační hry, či e-learning. Na významu nabývá praktické vzdělávání, kreativita, experimenty, pokusy, a na jejich základech simulační hry s využitím digitální techniky, digitální gramotnosti a dalších chytrých nástrojů. Pro chytré vzdělávání je současně zapotřebí, aby i pedagogové měli dovednosti také v oblasti digitální gramotnosti. V blízké budoucnosti bude stále docházet ke změně vzdělávání (rozvoj interdisciplinarity a digitální gramotnost) pro všechny věkové struktury. Rovněž změny budou i ve výzkumech a inovacích (v rozvoji a jejich uplatnění na území regionu). Toto vše je pro ZK příležitostí. Cesta k chytrému regionu jde přes využití potenciálu vědeckých pracovišť na území ZK a uplatňování vědeckých poznatků v praxi ve spolupráci se s lokálními ekonomickými subjekty a paměťovými organizacemi na území ZK.

S demografickým stárnutím populace a s nárůstem podílu seniorů ve společnosti kontinuálně narůstají potřeby na zdravotní a sociální systém. Současná a plánovaná finanční zátěž sociálního a zdravotního systému se musí upravit tak, aby tyto systémy byly udržitelné v horizontu několika desítek let a byly připraveny na změnu věkové struktury obyvatelstva. Zlepšení efektivity u poskytování zdravotní péče by mohlo zmírnit dopad stárnutí populace na výdaje ve zdravotnictví. Toto je další výzva pro SMART Region, kdy pomocí nastavení nových procesů (s využitím digitalizace) a investování do moderního vybavení napomůže slabé stránky tohoto vlivu zmírnit.

¹³ https://www.czso.cz/documents/11284/130631929/RI_projekce.pdf/8c04aeaf-444c-4c28-af99-86300d08921f?version=1.1

5. 4. Technické a technologické vlivy působící na SMART Region ZK

Vnější technické vlivy obvykle pro kraj, který se rozvíjí směrem k chytrému regionu, přináší příležitosti, které se následně mohou transformovat do pozitivních dopadů. Informační technologie se na konci 20. století staly jedním z významných faktorů, které ovlivňují chod podnikatelských subjektů, ale i chodu veřejné správy. Proto se investuje stále větší množství finančních prostředků do zlepšení technologického a technického prostředí veřejné správy a její komunikace mezi úřadem a občanem.

Z mezinárodního srovnání právě služby a rozvoj e-governmentu ovlivňují konkurenceschopnost ČR a nízká úroveň IS/ICT ve veřejné správě konkurenceschopnost snižuje, stejně jako dostupnost internetu domácností. Dílčím cílem Národní RIS3 strategie je také co nejúčelnější propojení akademického a podnikatelského sektoru, které dlouhodobě příliš nefunguje. Prioritní oblasti podpory společně určují zástupci firem, výzkumných institucí, vysokých škol, veřejné správy i neziskového sektoru.¹⁴

Moderní inovativní procesy a vývoj dnešní společnosti je ovlivňován pokročilými informačními systémy, které zasahují do všech oblastí našeho hospodářského výrobního systému. Průmysl 4.0 ovlivňuje výrobní sektor, energetický sektor se zaměřuje na SMART grids, dopravu a mobilitu, které jsou ovlivňovány chytrými inteligentními dopravními systémy. Pro řízení veřejného sektoru se ICT využívá k fungování e-Governmentu a či transformaci zdravotnictví na eHealth (elektronické zdravotnictví). Obdobně je takto nahlíženo i z pohledu měst a regionů, které obsahují i další oblasti a zaváděním chytrých řešení mají dopad na různé oblasti společenského života. Přejít od centrálního k decentrálnímu principu řízení umožňuje přitáhnout pracovní sílu do menších měst díky bližšímu kontaktu s technologiemi. Na decentralizaci pak rostou požadavky v podobě informačního a datového propojení, které podporuje vznik datových center. (Zdroj: Svítek, 2018)

Inovační strategie České republiky 2019–2030 má pro SMART Region velký význam. Byla schválena Usnesením vlády ČR ze dne 4. února 2019 č. 104. Jedná se o strategický rámcový plán, který předurčuje vládní politiku v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a má pomoci České republice se během dvanácti let posunout mezi nejnovativnější země Evropy. Inovační strategie se skládá z devíti navzájem provázaných pilířů, které obsahují východiska, základní strategické cíle a nástroje vedoucí k jejich naplnění. Jsou jimi oblasti: Financování a hodnocení výzkumu a vývoje, Inovační a výzkumná centra, Národní start-up a spin-off prostředí, Polytechnické vzdělávání, Digitalizace, Mobilita a stavební prostředí, Ochrana duševního vlastnictví, Chytré investice a Chytrý marketing. Inovační strategii zpracovala vládní Rada pro výzkum, vývoj a inovace v úzké spolupráci s více než třicetičlenným týmem osobností z řad podnikatelů, vědců, akademiků a zástupců veřejné správy. Součástí Inovační strategie je zavedení nové značky The Czech Republic: The Country For The Future.¹⁵

Podpora inovací v regionech je jeden z předpokladů úspěchů při tvorbě SMART Regionu ZK. Rovněž by mělo docházet k specializaci regionálních inovačních ekosystémů přinášející kladný ekonomický efekt. Proto byla vytvořena Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky (Národní RIS3 strategie) 2014–2020 (aktualizace 2018) a její krajské přílohy. Jedná se o propojení technického vlivu s politicko-legislativním.

Pro úplnost je zapotřebí dodat vliv podobě HORIZONT 2020 (H2020), což je (největší) rámcový program pro výzkum a inovace EU, platný pro období 2014 až 2020.¹⁶

¹⁴ <http://www.vyzkum.cz/FrontAktualita.aspx?aktualita=789628>

¹⁵ Více na <https://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=866015>

¹⁶ Hodnocení rámcových programů vč. priorit: <https://www.h2020.cz/cs>

5. 5. Legislativní vlivy působící na SMART Region ZK

Vnější legislativní vlivy jsou krajem ovlivnitelné částečně (kraj má zákonodárnou iniciativu). Z legislativního pohledu není přímo vyjádřeno zákonem, jak řídit SMART Region. Avšak na evropské i národní úrovni jsou zpracovány dokumenty (méně či více závazné), které pomáhají strategicky ukotvit SMART Regiony, města a obce. Evropskou úroveň reprezentují následující základní strategické dokumenty: Strategický evropský technologický plán (SET-Plan)¹⁷ a The European Innovation Partnership on SMART Cities and Communities.

Na národní úrovni je SMART City / Region usměrňována primárně pomocí Metodiky pro přípravu a realizaci konceptu SMART Cities na úrovni měst, obcí a regionů, která byla v únoru 2019 aktualizována. Cílem této metodiky je snaha pomoci městům, obcím a regionům k nastavení vedení vlastního strategického směřování k aplikování SMART City koncepce.

5. 6. Ekologické vlivy působící na SMART Region ZK

Ekologický vliv se za posledních několik let zvýšil a ovlivňuje nejen kraje, ale i municipality. Za posledních 20 let se v ČR podařilo výrazně snížit produkci emisí. Dlouhodobě klesají hodnoty všech základních znečišťujících látek v ovzduší, kromě oxidu uhelnatého a koncentrace jemného poletavého prachu. Na zvyšování znečištění těmito látkami má základní vliv především automobilová doprava. Intenzita automobilové dopravy v ČR i Evropě neustále roste. Obyvatelé mnohých měst a obcí, kde nejsou vybudovány obchvaty, trvale trpí vlivem nadměrné dopravy nadměrným hlukem a vysokou koncentrací zplodin. To může mít negativní dopad na jejich zdraví. Objem nákladní automobilové dopravy trvale roste. Bohužel klesá objem nákladní dopravy na železnici, která je mnohem ekologičtější.

Rozhodující je tlak na ochranu klimatu. Stále se zpřísňují parametry pro ochranu životního prostředí, což vyžaduje výdaje v podobě investic do moderních zařízení a s těmito výdaji je potřeba počítat.

Velkou hrozbou z hlediska externího vlivu v oblasti životního prostředí pro kraj je produkce odpadů, a s tím spjatá politika / legislativa. V evropském světě i v ČR sice dlouhodobě narůstá podíl separovaného odpadu, ale celková produkce komunálních odpadů a průmyslových odpadů se zvyšuje. V rámci nakládání s odpady stále jednoznačně převažuje skládkování. Kapacity některých skládek jsou již vyčerpány a musejí být neustále rozšiřovány nebo budovány nové skládky. Recyklace odpadů sice roste, ale celkový podíl je stále velmi nízký. V rámci odpadů narůstá podíl plastů a nebezpečných odpadů. Zde je předpoklad nutných výdajů a vytvoření rozsáhlé osvěty pro vytvoření efektivního systému nakládání s odpady. Je potřeba, aby byl na toto kraj koncepčně, personálně i finančně připraven.

Jak bylo nastíněno v minulém odstavci, environmentální osvěta je velmi důležitá pro možnost snižování negativních environmentálních vlivů. V současné době je na národní úrovni environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) prioritizováno. V této oblasti má ZK dlouholetou tradici, což je příležitostí pro rozvoj chytrého regionu v oblasti ochrany životního prostředí.

5. 7. Shrnutí PESTLE analýzy

Pro zjištění aktuálních vnějších vlivů na chytrý region (ZK) a následné definování hrozeb a příležitostí ve SWOT analýze (jedná se o vnější faktory) na konci analytické části, byla provedena analýza PESTLE, zkoumající politické, ekonomické, sociální, technické, legislativní a ekologické vlivy. Výstupy z této analýzy lze shrnout v níže uvedeném textu.

¹⁷ Plán SET (SET-Plan, the European Strategic Energy Technology Plan), byl zveřejněn v listopadu roku 2007 a jeho hlavním účelem byla podpora nízkouhlíkových technologií pro energetiku. Měl za cíl vytvořit soubor politik a opatření na podporu tzv. cíle 20-20-20, tedy omezit do roku 2020 o 20 % množství skleníkových plynů, zajistit 20% podíl obnovitelných zdrojů ve skladbě zdrojů energie pro EU a snížit celkovou primární spotřebu energie do roku 2020 o 20 %

POLITICKÝ VLIV

Z hlediska ovlivnitelnosti politického faktoru je působnost regionu poměrně malá, tato role je omezena rolí legislativního procesu a politického systému ČR. Důležité pro další vývoj politického prostředí je posílení kooperace mezi národní, krajskou a místní úrovní (vytvářet asociace a svazy na národní úrovni). Na základě analýzy lze konstatovat, že politický vliv je pro kraj příznivý (i pro další roky), neboť je v souladu se strategiemi a cíli EU / ČR. Problematický by mohl být nesourodý vliv mikroregionů / MAS v podobě implementace dílčích strategií, či dokonce absence strategií zaměřené na chytrá řešení. Tento vliv však kraj může částečně ovlivnit pomocí kooperace, tvorby kulatých stolů a společné metodiky pro rozvoj SR.

EKONOMICKÝ VLIV

Bohužel současný ekonomický vývoj, ani krátkodobá predikce, není pro zvyšování výdajů spojené s rozvojem chytrého regionu příznivá. Kraj tuto situaci nemůže ovlivnit, tudíž se jedná o určitou hrozbu. Avšak lze očekávat, že se situace stane za dva-tři roky příznivější a kraj bude moci pokračovat ve svých záměrech chytrých investic, popř. připravovat nové. Lze očekávat, že tlak na využívání PPP / EPC v dalších letech poroste. Jedná se o příležitost pro kraj naplňovat inovativní akční plány s prvky SMART Region ve spolupráci s podnikatelskými subjekty. Další příležitostí je ve vytvoření úspor veřejných prostředků (např. efektivnější údržba silnic, majetku atd.) při implementaci SMART řešení, přitom tento akt nebude znamenat výraznou finanční náročnost.

SOCIÁLNÍ VLIV

Ovlivnitelnost celorepublikového demografického vývoje je téměř nulová, ale region má dostatečný vliv na vytvoření efektivní reakce na tuto skutečnost (stárnutí obyvatel, odliv obyvatel z menších měst / obcí). Z hlediska regionální úrovně je zapotřebí zvyšovat kvalitu života ve městě a obcích tak, aby se stabilizovala demografická struktura a migrační aktivita.

Oblast životního stylu je regionem (i jednotlivými městy) ovlivnitelná cílenou orientací na cílové skupiny, zejména na děti a mladistvé. V oblasti životního stylu je důležité kopírovat pozitivní trend zvýšení zájmu veřejnosti o zdraví.

Rovněž je potřeba reagovat na potřebu zvyšování kvalifikované síly v regionu, tudíž vytvořit efektivní systém vzdělávání napříč vzdělávací strukturou, přičemž je vhodné zaměřit se na VŠ úroveň.

V současné době se díky COVID 19 zvyšuje význam nových přístupů ve vzdělávání, sociální oblasti, zdravotnictví a flexibilních forem práce, kde důležitou roli hraje digitalizace.

Při těchto aktivitách vzniká příležitost pro naplňování této Strategie.

TECHNICKÝ VLIV

Zlínský kraj již nyní reaguje na technologický vývoj a je si vědom jeho důležitosti i potenciálu. Proto klade důraz na podporu výzkumu, vzdělanosti i podnikání. Technologický vliv se zvyšuje a je potřeba jít v souladu s touto skutečností.

Z hlediska ekonomického rozvoje se je potřeba zdůrazňovat a podporovat význam technologického a informačního prostředí (nejen na úrovni kraje). Jedná se o důležitý vstup k ekonomickému rozvoji, v dnešní době více než jakýkoliv jiný výrobní faktor. Z hlediska marketingové komunikace je zapotřebí využívat moderní technické způsoby komunikace, jejímž předpokladem je široké oslovení cílových skupin a jejich zapojení do veřejného života.

Hrozbou tohoto vlivu jsou kybernetické útoky, poruchovosti či neochota uživatelů přizpůsobit se těmto změnám. Ale toto kraj může svými aktivitami ovlivňovat (více Návrhová část).

LEGISLATIVNÍ VLIV

Z hlediska výkonu veřejné správy je důležitá stabilizace legislativního prostředí, jeho předvídatelnost, aby se nesnižovala využitelnost společenských zdrojů a nekřivilo podnikatelské prostředí na daném území. V současné době je však i důležité snižovat časové zátěže vyřizování si životních situací na úřadech či zvýšit efektivitu komunikace s občanem pomocí moderních nástrojů. V tomto ohledu mají města ZK rezervy.

Aktuálně má na rozvoj digitalizace vliv schválený zákon o právu na digitální služby, který vyšel ve Sbírce 17. ledna 2020, je jedním z opatření k naplnění cílů definovaných Vládním programem digitalizace ČR 2018 a současně naplněním cílů EU definovaných zejména Akčním plánem EU pro eGovernment 2016–2020. V praxi se projevuje tak, že každý uživatel služby bude moci požadovat poskytnutí digitálních služeb pro sebe, popřípadě jinou osobu, kterou pověřil k využití digitálních služeb svým jménem.

Zákon zakládá obecné právo komunikovat se státem digitální formou a povinnost státu záležitosti digitálně řešit. Vytváří právní rámec, díky kterému by v průběhu pěti let mělo dojít k digitalizaci všech služeb státní správy.¹⁸

EKOLOGICKÝ VLIV

Ovlivnitelnost environmentálního faktoru je ze strany regionu značná, a to jak prostřednictvím využívání regulačních nástrojů (územní plánování), tak dialogem s partnery při plánovaných investičních a neinvestičních akcích. Při koordinaci plánovaných aktivit je žádoucí koordinovat činnosti s ostatními územními celky, např. při řešení problematiky vodního hospodářství (zásobování vodou, povodně), kvality ovzduší (snižování emisí z dopravy, šetrnější způsoby vytápění), odpadového hospodářství (aglomerační sběr, svoz, třídění a opětovného využití odpadů).

Pozitivní důsledek zavádění chytrých řešení je jejich minimální negativní dopad na životní prostředí. Na druhou stranu, environmentální vlivy jsou pro tvorbu SMART Regionu čím dál silnější a je zapotřebí při naplňování strategií s nimi počítat. Na úrovni ČR, EU, i krajů existují směrnice, normy i strategie rozvoje a ochrany životního prostředí.

6. Situační analýza prioritních oblastí SMART Region Zlínský kraj

Situační analýza je stěžejní kapitolou této analytické části a je členěna dle prioritních oblastí SMART Region, přičemž v každé oblasti je analyzován současný stav ve Zlínském kraji.

Rozvoj ZK v následujících letech by měl být založen na spolupráci veřejného sektoru, firem a výzkumných organizací, mj. při využívání nástrojů digitalizace, kvalitního vzdělávání, podpory nadaných jedinců a jejich udržení v regionu.

K dosažení cíle – dobrých podmínek pro život lidí – je potřeba vytvářet materiállově a energeticky efektivní prostředí s decentralizovanými zdroji a tomu přizpůsobenou infrastrukturou. (Bízková R., 2020). Rovněž není efektivní vytvářet chytrá města a obce nahodile, bez zastřešující spolupráce s krajem, který má představu o možnostech rozvoje celého regionu v širších souvislostech. Významným parametrem je i úroveň kompetencí či důraz na bezpečnost (především při krizových situacích)¹⁹. A zde hraje kraj klíčovou roli.

Při implementaci SMART řešení je potřeba vzít v potaz specifika územní dimenze. Území chytrého regionu není jednolité, potřeby jeho občanů jsou specifické v návaznosti na to, kde žijí, různé jsou i kompetence

¹⁸ Zdroj: info.cz/pravo

¹⁹ Krizové situace mohou být vyvolány jak přírodními jevy, tak i kybernetickými útoky.

klíčových stakeholderů pro rozvoj chytrého ekosystému. Všechna řešení dle tematických oblastí nejsou vhodná pro celé území ZK.

PRIORITA 1: Partnerství, síťování a tvorba prostředí

Pro potřeby situační analýzy výše uvedené prioritní oblasti je definován rámec možných úrovní spolupráce kraje s aktéry, kteří se podílejí na vytváření chytrého regionu.

Schéma 9: Různé úrovně partnerství, síťování a tvorba kooperativního prostředí

Zdroj: zpracovatel

6. 1. Partnerství (síťování)

Zlínský kraj již realizoval projekty ve spolupráci s jinými subjekty. Lze najít projekty realizované před rokem 2015, kdy se ještě nevyužíval pojem „SMART řešení“, ale již atributy chytrých prvků obsahoval. Jako příklad takového projektu ve spolupráci kraje se správci inženýrských sítí působících na území Zlínského kraje a obcemi ZK lze uvést „Jednotná digitální technická mapa Zlínského kraje (JDTM ZK)“ Hlavním cílem projektu je jednotná správa, aktualizace, tvorba a vzájemné sdílení technických map mezi jejich uživateli (obcemi, správci inženýrských sítí, krajem a zhotoviteli geodetických měření) prostřednictvím správce datového skladu.²⁰

Následuje analýza spojená s hodnocením úrovně spolupráce kraje s jinými aktéry v projektech, zahrnující řešení cíleně pro rozvoj „chytrého regionu“, které jsou ve většině případů doplněné digitalizací.

²⁰ Dnes je tato platforma ve 2D, lze upravit na 3D a doplnit o další pasporty (mobility, mobiliáře, investičních SMART projektů). Více na <https://jdtmzk.technikamapa.cz/>

6. 1. 1. Partnerství kraje²¹ se zahraničím

KÚZK realizoval již několik aktivit pro podporu přeshraniční spolupráce. KÚZK měl a má celou řadu mezinárodních projektů z různých programů (komunitární programy EU, OP Central Europe, OP ČR-SR, Norské fondy atd.). V současné době běží projekt Regionální poradenské centrum SK-CZ (do roku 2021), který spočívá ve vytvoření Regionálních poradenských center pro vzájemnou spolupráci při zajištění zvýšení kvality předkládaných projektových žádostí

Jako příklad přeshraniční spolupráce s prvky SMART v rámci Energetické agentury ZK lze uvést: ²²

- LC DISTRICTS, což je mezinárodní projekt (spolurealizován Energetickou agenturou Zlínského kraje) v rámci programu INTERREG EUROPE. Hlavním cílem projektu je zlepšit strategie a programy regionálního rozvoje v oblastech renovace budov a výstavby energeticky úsporných budov, výstavbu dálkového vytápění a dalších renovací měst s cílem usnadnit přechod na nízkouhlíkové městské oblasti (projekt probíhá).
- Projekt BOOSTEE-CE (Zvyšování energetické účinnosti ve středoevropských městech pomocí systému SMART Energy Management) vytváří a realizuje technická řešení, strategie, řídicí přístupy & finanční mechanismy k dosažení vyšší energetické efektivity (EE) ve veřejných budovách (projekt skončil 5/2020)

Dalším příkladem zahraniční spolupráce jsou projekty mezi Hvězdárnou Valašské Meziříčí a slovenskými partnery (Slovenská organizácia pre vesmírne aktivity) za podpory ZK, rozvíjející vzdělávací infrastrukturu, cestovní ruch aj.

Prozatím není přeshraničních chytrých projektů mnoho. Je to dáno vícero faktory, jako je absence dotačních výzev podporujících SMART projekty v rámci přeshraniční spolupráce, nízký soulad vize a strategií rozvoje SMART Regionů mezi zahraničními regiony, z důvodu nedostatku lidí (nedostatek personálních zdrojů, či jazyková bariéra), absence koordinačního přístupu.

Dlouhodobou spoluprací pro podporu regionálních podnikatelů realizuje kraj se zeměmi bývalého Sovětského svazu prostřednictvím Kontaktního centra pro východní trhy. Cílem spolupráce je iniciovat opatření, která vedou k efektivní podpoře podnikání ve Zlínském kraji, k podpoře a zavádění nových technologií, inovací, vědy a výzkumu.

V současnosti je plánováno partnerství v oblasti chytrých řešení v dopravě v Norsku (s dotační podporou EHP – Norských fondů).

V kraji je rozvíjena přeshraniční spolupráce pro sdílení dobré praxe a vzájemné sdílení SMART přístupů s regiony v cizině. Jedná se např. o studentské výměnné pobyty (Erasmus+) či Mezinárodní filmový festival ve Zlíně a Letní filmovou školu v Uherském Hradišti (kde se prezentují i zahraniční filmy za účasti zahraničních hostů). Řada projektů příspěvkových organizací v oblasti kultury jsou postaveny na zahraniční spolupráci, mezinárodní spolupráci rozvíjejí již desítky let kulturní zařízení, folklorní kolektivy a zapsané spolky na celém území kraje.

6. 1. 2. Partnerství kraje s ostatními kraji

Co se týče spolupráce ZK s ostatními kraji, prozatím se jedná především o spolupráci v oblasti cestovního ruchu (např. v podobě společné propagace Moravy). Chybí zde však vzájemné partnerství s prvky SMART, kdy

²¹ V této kapitole pod „krajem“ jsou myšleny aktivity Krajského úřadu ZK

²² Obecně prospěšná společnost je založena se záměrem napomoci rozvoji území kraje podporou zvyšování energetické účinnosti, efektivnosti a soběstačnosti našich měst a obcí a ve využívání lokálních zdrojů energie. EAZK, o.p.s. byla založena v roce 2006, jejím zakladatelem a jejím 100 % vlastníkem je Zlínský kraj. Společnost je financovaná ze zdrojů kraje a projektů EU, které pro kraj, města a obce realizuje. Více na <https://www.eazk.cz/>

i cestovní ruch lze zařadit do chytré ekonomiky a ovlivňuje i chytrou dopravu (např. cyklostezky, elektrokola), tak i chytré životní prostředí (např. biodynamické osvětlení).

Je však důležité zmínit platformu „Regionální stálá konference (dále RSK)“, jejíž zástupci se pravidelně setkávají a řeší společné problémy, ať již pod hlavičkou Národní stálé konference anebo setkání sekretariátů RSK (obojí organizováno ze strany MMR).²³

Prozatím téma „SMART Region“ nebylo tolik řešeno, nicméně tato platforma přináší potenciál pro spolupráci relevantních subjektů v rámci kraje v podobě sdílení příkladů dobré praxe či společného řešení problematických situací pomocí chytrých řešení apod.

Prozatím není vzájemný projekt kraj – kraj zahrnující prvky SMART Regionu.

6. 1. 3. Partnerství kraje s městy a obcemi v daném regionu

Kraj v současné době komunikačně participuje při zpracovávání Koncepce rozvoje venkova Zlínského kraje²⁴, Koncepti rozvoje regionálních funkcí knihoven ZK, při jejich implementaci a řešení dalších problémů, s Krajskou sítí MAS a Krajským spolkem pro obnovu venkova se pravidelně potkává z důvodu nápomoci k řešení problémů venkova.

Jeden z velkých projektů této úrovně spolupráce s prvky SMART bylo, když Zlínský kraj pro účely komunikace v rámci krizového řízení vybudoval ve spolupráci s třinácti ORP (2012-2015) „Informační, vyznamovací a varovací systém Zlínského kraje“²⁵. Díky této aktivitě byly optickou sítí propojeny ORP, přičemž se může jednat o velký potenciál v podobě platformy, kde by se sdílela data, integrovaly se IS a budoval se e-government.

Partnerství kraje s městy a obcemi v oblasti koordinace či podpory implementace chytrých řešení, není prozatím koncepčně uchopeno. Rovněž chybí i podpora rozvoje chytrého řešení pomocí poskytování relevantních dat místním samosprávám. Potenciál rozvíjet partnerství uvnitř regionu má RSK a její pracovní skupiny.

6. 1. 4. Partnerství kraje s KS MAS či jinými sdruženími / spolky

Spolupráce mezi Krajským sdružením místních akčních skupiny (KS MAS) a Zlínským krajem je na dobré úrovni (spolufinancování režijních nákladů, spolupráce na pořádání seminářů, workshopů, pracovní setkání několikrát do roka).

Vzájemná koordinace mezi ZK a KS MAS stále roste (např. při tvorbě strategických plánů). Zástupce KS MAS je zván do různých pracovních skupin při tvorbě strategických dokumentů, jsou členy Regionální stálé konference Zlínského kraje, Krajského akčního plánu (KAP) atd.²⁶

Spolek pro obnovu venkova Zlínského kraje řeší společné problémy a potřeby, přičemž zde funguje úzká spolupráce s krajem. MAS se spolkem spolupracuje při jednáních s krajem. K rozvoji SMART Village by

²³ Regionální stálá konference je jedním z podstatných prvků systému koordinace územní dimenze, do kterého aktivně vstupuje a svou činností by měla přispívat k naplnění tohoto konceptu především v rámci programového období 2014-2020, i když její tematický záběr se v čase postupně rozšiřuje i mimo problematiku ESI fondů. více ve výroční zprávě: <https://www.mmr.cz/getmedia/042f7160-7f6e-4c46-9717-1aa2c3aaa2cf/Vyrocnizprava-RSK-ZK-za-rok-2019-hlasovani-de-15-4-2020.pdf.aspx?ext=.pdf>

²⁴ Více na <https://www.kr-zlinsky.cz/strategie-rozvoje-venkova-2016-2020-cl-3766.html>, současná Koncepce je platná do konce roku 2020

²⁵ Více na stránkách ZK, <https://www.kr-zlinsky.cz/-informacni-vyrozumivaci-a-varovaci-system-zlinskeho-kraje-integrovaný-projekt-cl-1392.html>. V současné době je počet ORP napojených na páteřní datovou infrastrukturu ZK 11.

²⁶ Pozn. Spolupráce MAS mezi sebou probíhá jak v rámci ČR, tak i na úrovni krajů, ať v podobě výměny informací, naplňování společné strategie či realizace společných projektů. Aktuální významný společný projekt Národní sítě MAS ČR se jmenuje REGINOYSOBĚ a jedná se o prezentaci místních výrobců z celého území ČR: <http://www.regionysobe.cz>

přispělo (nejen v rámci Programu obnovy venkova) projekty obohatit o chytrá řešení (např. při obnově chodníků již myslet nejen na bezbariérovost, ale i na zavedení optických sítí, či využití chytrého osvětlení, proměnného dopravního značení apod.).

Je potřeba neopomenout sdružení místních samospráv ZK (SMS ZK), kdy např. v roce 2018 ve spolupráci se ZK realizovali projekt ve formě osvěty a poradenství vedení měst a obcí.²⁷

6. 1. 5. Partnerství kraje se soukromou sférou

Tři specifické cíle související s partnerstvím kraje se soukromou sférou (a jejich podpora) jsou uvedeny v aktualizované verzi Regionální inovační strategie (jedná se o aktualizaci povinné přílohy Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky, Národní RIS3 strategie, za Zlínský kraj. Došlo ke sloučení Krajské přílohy Národní RIS3 za Zlínský kraj s Regionální inovační strategií (RIS) Zlínského kraje 2013 – 2020, jejíž platnost se tímto prodloužila do roku 2030). Tyto cíle jsou: Zajistit kvalifikované pracovníky pro potřeby zaměstnavatelů v regionu nebo pro realizaci nových podnikatelských záměrů v dostatečném počtu a kvalitě, zvýšit počet inovací ve firmách, zvýšit počet osob zahajujících vlastní podnikání. Tyto cíle jsou naplňovány celou řadou aktivit v akčních plánech RIS, také s podporou SMART akceleratorů. Více viz RIS, dostupné na webových stránkách kraje²⁸.

Kraj spolupracuje s firmami přes TIC, dále podporuje inovační spolupráce firem a univerzit prostřednictvím inovačních voucherů (díky nim ZK podporoval zavádění Technologie 4.0 ve výrobních podnicích (např. tvorba aplikací), nabízí volné plochy ve Strategické průmyslové zóně Holešov a jejím Technologickém parku Progres a další (více v kapitole Chytrá ekonomika).

TIC ve spolupráci s Czechinvest organizuje setkání firem, kdy např. tématem byla virtuální a rozšířená realita.²⁹

Další formou spolupráce je „pakt zaměstnanosti“, který byl uzavřen 30. 3. 2016 mezi Zlínským krajem, Krajskou hospodářskou komorou Zlínského kraje, Úřadem práce ČR, Krajskou pobočkou ÚP Zlín, Okresní hospodářskou komorou Kroměříž a Regionální radou odborových svazů ČMKOS Zlínského kraje. Cílem této spolupráce je koordinované řešení problémů na regionálním trhu práce, podpora zaměstnanosti, vzdělávání a tvorby strategií pro pracovní trh.

Sdružení pro rozvoj Zlínského kraje vzniklo v roce 2000 jako občanské sdružení, přičemž členy jsou významní podnikatelé a statutární zástupci podnikatelských a vzdělávacích subjektů ze zlínského regionu. Dochází k setkání tohoto sdružení a vedení kraje. Na základě samofinancování realizují menší projekty. Jako příklad takových projektů je Akreditovaný odborný kurz pro učitele ZŠ Zlínského kraje na téma výuky matematiky Hejného metodou, Soutěž a podnikej a další.

Projekty ve spolupráci se soukromou sférou na bázi financování PPP v současné době kraj nemá. Vzhledem k očekávání EU na využívání formy PPP financování pro získání dotace v novém programovacím období, lze očekávat, že zde bude potřeba vytvořit metodologickou platformu pro rozvoj kooperace zahrnující tento typ financování projektů.

6. 1. 6. Partnerství kraje s akademickým sektorem

Nejužší spolupráce v oblasti (chytrých) projektů je mezi ZK a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně (dále UTB). Tato spolupráce je ve formě partnerství díky Technologickému inovačnímu centru (TIC), ale také existují

²⁷ Více o projektu: <https://www.smscr.cz/cz/62-aktuality/1848-partnerstvi-a-spoluprace-obci-a-zlinskeho-kraje-v-roce-2018?startbar=165>.

Několik obcí, měst a mikroregionů je součástí NSZM ČR, některé mají MA 21-

²⁸ Více zde: <https://www.kr-zlinsky.cz/regionalni-inovacni-strategie-zlinskeho-kraje-a-strategie-inteligentni-specializace-s3--cl-1957.html>

²⁹ Více o setkání: <https://www.kr-zlinsky.cz/ve-zline-se-hovorilo-o-virtualni-a-rozsirene-realite-aktuality-15712.html>

projekty napříč krajskými odbory a fakultami UTB. Kraj dlouhodobě spolupracuje i s dalšími vysokými školami a výzkumnými pracovišti³⁰. Obdobná partnerství jsou na úrovni kraje uzavřena i s paměťovými organizacemi nebo Akademií věd ČR, konkrétním příkladem je např. „Memorandum o spolupráci mezi ZK a Akademií věd ČR“. Příkladem úspěšné spolupráce jsou např. aktivity Hvězdárny Valašské Meziříčí.

Zlínský kraj a Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně (UTB) uzavřeli v listopadu 2019 Memorandum o spolupráci na projektu „Poznatky behaviorální ekonomie a jejich aplikace na úrovni obcí a krajů České republiky“, podpořeného z prostředků Technologické agentury ČR. Spolupráce je založena na řešení konkrétních výzev v oblastech školství, řízení lidských zdrojů, nebo komunikace s veřejností a dalších relevantních tématech. UTB tvoří i koncepční dokumenty pro kraj, provádějí analýzy, či spolupracuje v rámci podpory zvyšování podnikavosti.³¹

Je potřeba zdůraznit, že krajský Odbor školství, mládeže a sportu realizuje projekty (s prvky SMART) ve spolupráci se středními i základními školami. Jako příklad lze uvést „Implementace Krajského akčního plánu vzdělávání“, přičemž projekt je zaměřen na intervence naplánované v Krajském akčním plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje vedoucí ke zkvalitnění poskytovaného vzdělávání ve školách na území Zlínského kraje, a to zejména v oblastech polytechnického vzdělávání, čtenářské, matematické gramotnosti a vytvoření systému kariérového poradenství. Dále paměťová organizace ZK, Muzeum regionu Valaško, má akreditaci MŠMT ČR k provádění kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků z celé ČR na bázi víceoborových moderních přístupů. Důraz bude kladen na podporu pedagogických pracovníků, a to formou vzdělávání, síťování, sdílení zkušeností a předávání dobrých praxí a následné implementace ve výuce. Na tomto projektu spolupracuje i UTB.³²

Společný projekt s akademickou a soukromou sférou podporující vzájemnou kooperaci vedoucí ke SMART Regionu je vytvoření platformy Transport Test Grid pro vývoj a testování chytrých technologií v oblasti dopravy Zlínského kraje. Projekt je inspirován Lotyšskem, přičemž daná platforma bude moci být využita pro testování a vývoj moderních technologií v mnoha dalších oborech, nikoli pouze v oblasti dopravy. Nyní (6/2020) je tento projekt ve fázi vytvoření konceptu a jeho představení. Jedná se o významný krok v tvorbě chytrého regionu.³³

6. 1. 7. Partnerství kraje s obyvateli

Tato úroveň je zde uvedena pro ucelenost daného definovaného rámce, s tím, že se velmi prolíná s ostatními úrovněmi. Občan přijde do styku s krajským úřadem v případě potřeby řešení životních situací v rámci určitých agend, častěji jsou mu však poskytovány služby v rámci městských / obecních úřadů. Nicméně ZK ovlivňuje kvalitu života každého – ať je to v oblasti školství (střední školy), v oblasti kultury a památek (knihovny, paměťové organizace – muzea, galerie, hvězdárny, památky), v oblasti dopravy (krajské silnice), v oblasti zdravotnictví (čtyři krajské nemocnice, ZZS), v oblasti životního prostředí, atd. Dá se říci, že zde má kraj potenciál pro zvýšení kvalitní spolupráce, byť pouze virtuálně, např. pomocí poskytování relevantních dat občanům, případně využíváním komunikačních nástrojů (elektronizace veřejné správy, více v návrhové části). Toto úzce souvisí s další kapitolou v této prioritní oblasti: Komunikace a marketing kraje – kdy jeden z cílů je vytvářet pozitivní image ZK.

ZK je aktivní v partnerství s různými subjekty. Chybí však spolupráce v rámci SMART Region především s městy a obcemi, kdy by se jednalo o vzájemnou koordinovanou činnost na projektech implementace SMART řešení v regionu. ZK má rovněž rezervy v síťování v oblasti chytrých řešení se spolky a sdruženími. ZK spolupracuje poměrně aktivně v oblasti výzkumu a inovací s akademickým sektorem. Při budování SMART Regionu by bylo vhodné posílit přeshraniční spolupráci.

<https://starfos.tacr.cz/cs/search/tajqaacaevfq/>

³² Více o projektu (vč. specifických cílů): <https://www.kr-zlinsky.cz/implementace-krajskeho-akcniho-planu-rozvoje-vzdelavani-pro-uzemi-zlinskeho-kraje-cl-4340.html>

³³ <https://www.kr-zlinsky.cz/zlinsky-kraj-predstavil-moznosti-vyuziti-chytrych-technologii-v-oblasti-dopravy-aktuality-16363.html>

6. 2. Tvorba prostředí

Budování a naplňování konceptu SMART Region je postupný a dlouhodobý proces, který vyžaduje vzájemnou koordinaci mechanismu strategického plánování při přípravě a aktualizaci různých oborových koncepcí i územních rozvojových strategií včetně vytváření akčních plánů. Je však nezbytné klást důraz na realizaci a následné vyhodnocení.

Co se týče strategického plánování, ZK má aktuální koncepcce, případně je koncepčně a na základě potřeby aktualizuje. Jako příklad lze uvést zajištění zpracování tohoto dokumentu, nebo nový projekt „Strategické řízení a přívětivý úřad Zlínského Kraje“, kdy hlavním cílem projektu je vznik strategických dokumentů v oblasti inteligentního řešení dopravy včetně bezpečnosti silničního provozu, analytického podkladu řešící pasportizaci nemovitého majetku Zlínského kraje a analytického dokumentu zaměřeného na přívětivý KÚZK.³⁴

Součástí koncepčního přístupu je úsilí aktivně zapojit klíčové územní partnery, odborníky i širokou veřejnost. To kromě jiného přispívá k vyšší transparentnosti rozhodování samosprávných orgánů kraje, zejména pokud jde o zacílení a alokaci veřejných prostředků v souladu s principy 3E.

Koncepční přístup je postaven na smysluplnosti, synergii, zkušenosti, spolupráci a na efektivním řízení. V podstatě se jedná o perspektivní chytré řešení vedoucí k tvorbě chytrého regionu. Smysluplnost vychází z potřeb zainteresovaných skupin (analýza) a výstupu daného projektu, synergie vychází z komplexního myšlení včetně důrazu na moderní dobu. Zkušenost je buď získaná, nebo je možné (a mnohdy i efektivnější) se inspirovat příklady dobré praxe v dané oblasti (bude ještě následovat v dalších kapitolách). O nutnosti spolupráce, síťování a tvorby vzájemných vazeb pojednává první prioritní oblast. Co se týče efektivního řízení, tak to je podmíněno znalostmi a dovednostmi daného manažera / pracovní skupiny, motivací a samozřejmě disponibilními nástroji k provedení daného řešení. A toto vše musí reflektovat hlavní cíl regionu: zvyšování kvality života obyvatel.

Smysluplnost: Potřeba rozvoje (tvorby) chytrého regionu ZK je zřejmá. Téměř každý den se kraj (i další samospráva) potýká s problémy, které se nedají řešit formou ad hoc a je zapotřebí implementace efektivního a moderního řešení. Co se týče tvorby chytrého regionu, kraj již učinil první kroky v sestavení pracovní skupiny pro tvorbu Strategie. Následně zvolení garanti za jednotlivé oblasti SMART Region budou vyvíjet aktivity vedoucí k zanalyzování potřeb všech aktérů v daném regionu a stanoví se priority s akčním plánem smysluplných chytrých řešení.

Synergie: V rámci Zlínského kraje je mnoho projektů zaměřených na obnovu či revitalizaci určitých objektů – veřejné (technické) infrastruktury, přírodních zdrojů apod. (pozn. do řady těchto aktivit zasahuje jen dotačně). Prozatím se však jedná o dílčí aktivity, bez propojení s ostatními oblastmi, které by přinášelo pozitivní externality. Při tvorbě projektů pro chytrá řešení je velmi důležité komunikovat se všemi přímými i nepřímými zájmovými skupinami pro získání co nejvíce námětů k rozšíření řešení o synergické efekty. Provázání napříč oblastmi SMART Region (bližší informace o daných oblastech jsou v kapitole 8) by mělo být u všech projektů v chytrém regionu, přičemž typy těchto propojení vyplývají z konkrétního řešení dané situace. Další příklad lze uvést propojení chytré mobility s e-governmentem (přes komunikační nástroj směrem k veřejnosti), nebo chytré mobility a chytrého životního prostředí a další. Páteří propojení těchto oblastí by mělo být pomocí sběru a vyhodnocení relevantních dat na integrační datové platformě. ZK prozatím neřeší

³⁴ Více na: <https://www.kr-zlinsky.cz/strategicke-rizeni-a-privetivy-urad-zlinskeho-kraje-cl-4942.html>

projekty s ohledem na provázanost v rámci prostředí SMART, stejně tak, jako nemá vytvořenou datovou integrační platformu pro rozvoj SMART Region³⁵ (více v kapitole 8).

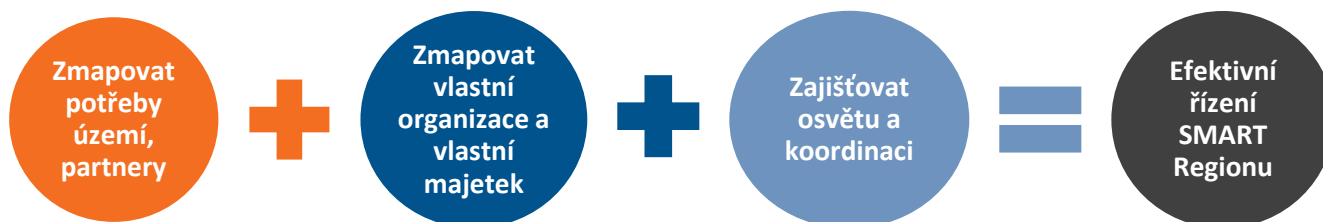
Zkušenosti: Jak již bylo zmíněno, ZK již realizoval projekty, které jsou unikátní v rámci celé ČR (Technická digitální mapa). SMART řešení je poměrně moderní pojem, proto, i když se v rámci kraje zavedlo desítky řešení (vylepšení) a neřikalo se tomu „SMART“, stále se jedná příklady dobré praxe. Navíc jsou zde města, která jsou v oblasti SMART City aktivní. Souhrn příkladů praxe samosprávy ZK, rozdělený dle chytrých oblastí, je uveden v následující kapitole 8. Díky navázané mezinárodní spolupráci (a vize jejího rozšiřování) bude mít kraj možnost inspirovat se příklady z zahraničí.

Spolupráce: Potřeba spolupráce a analýza současného stavu ve ZK je již obsažena v této kapitole.

Efektivní řízení: I tento prvek je nezbytný pro koncepční přístup tvorby chytrého regionu a úzce souvisí s osvětou řídicích aktérů v dané oblasti. Tato osvěta / vzdělávání v oblasti SMART Region aktivně probíhá (formou workshopů, konferencí, kulatých stolů), především v rámci spolupráce s MMR, popř. v rámci nevládních sdružení, jako Asociace krajů ČR apod.

Dominantními cílovými oblastmi pro implementaci konceptu SMART Region v České republice jsou udržitelná mobilita a oblast informační a komunikační technologie a efektivní správa území. Tyto oblasti patří i k nejčastěji uváděným při identifikaci úspěšně implementovaných projektů. V rámci efektivního řízení by však implementace chytrých řešení měla být závislá na současných potřebách obyvatel. Je však potřeba říci, že je zde velké omezení v podobě zaměření dotačních výzev. Jako příklad lze uvést velmi malý počet zavádění SMART prvků v oblasti kultury. Tato skutečnost je daná především jejich vysokou ekonomickou náročností řešení. Kraj i samospráva jsou nuceni se přizpůsobit možnostem dotačních nástrojů a stává se, že tento stav není v souladu se současnou potřebou. Pro tyto situace však může fungovat propojení v rámci PPP.

Schéma 10: Základní kroky k efektivnímu řízení SR

Zdroj: zpracovatel

Úspěšná aplikace chytrých řešení v rámci koncepčního přístupu vyžaduje naplnění několika základních pravidel. Koncepce musí být srozumitelně zaměřená, založená na konsensu zúčastněných i bezprostředně dotčených stran. Dalším pravidlem je kontinuální spolupráce aktérů, zajištěná jak finančně, tak i personálně. Spolupráce má vést k inovaci s vazbou na metodiku a nezapomenou na následné hodnocení výsledných chytrých řešení.

³⁵ Vzájemná provázanost jednotlivých funkcí Smart Region a technologií, které slouží k jejímu naplnění, spolu s potřebou jednotného koncepčního přístupu vede k potřebě integrovaného řízení. Jeho konkrétní podoba je dána velikostí regionu a místními podmínkami. Může vzniknout i Smart Region informační centrum jehož cílem je různorodé systémy spravovat, propojovat a publikovat buď surová, nebo předzpracovaná data ze systémů v rámci jedné integrační platformy (tzv. open data) - více v návrhové části.

Realizace chytrých řešení na základě koncepčního přístupu přináší potenciál synergií daného řešení ve více oblastech.

Jedno SMART řešení vyvolá více efektů

Kromě koordinovaného a koncepčního přístupu je stěžejní i koncentrace dat. Je zapotřebí data nejen sbírat, ale především je vhodně třídit a smysluplně vyhodnocovat. Vyhodnocená data se využijí pro efektivní řízení v rámci chytrého regionu. Zlínský kraj prozatím data neintegruje na jednotné platformě, ani koncepčně nevyhodnocuje. Toto je jedna z prvních nutných změn, kterou je potřeba pro vytvoření „základny SMART Region“ provést ve spojení se zvyšováním osvěty, koordinace a partnerství.

Pro získání znalostí a dovedností k vytvoření chytrého regionu je zapotřebí koncepční přístup s ohledem na současné vývojové trendy (digitální společnost, společnost 4.0), dále pak provádět poradenství s případnou osvětou. Tato kapitola analyzuje aktivity kraje vedoucí k získání znalostí zainteresovaných skupin v procesu vytváření chytrého regionu.

7. 1. Osvěta a poradenství

Pro vytváření/rozvoj chytrého regionu je zapotřebí, aby probíhala cílená osvěta směrem k samosprávám, k příspěvkovým organizacím, k soukromé i akademické sféře, ke spolkům, a i k veřejnosti. Prvním krokem je zaměřit se přímo na zaměstnance krajského úřadu, kteří se stanou nositeli myšlenky i realizace chytrého regionu. Druhá zásadní cílová skupina pro osvětu je vedení měst a obcí. Ti následně musí pokračovat v předávání informací – nižším stupňům řízení a posléze i svým obyvatelům.

Osvěta je klíčový proces, důležitý pro úspěšné zavádění chytrých řešení. Zaváděním se nemyslí pouze praktická stránka věci, ale také šíření povědomí, vědomostí a sdílení zkušeností pro pochopení pozitivních přínosů chytrého regionu pro komplexní rozvoj regionu Zlínského kraje.

Osvěta se přizpůsobuje dle konkrétních potřeb. Může se jednat o „**tematickou osvětu**“, kdy jsou vzdělávací aktivity zacíleny na určitou oblast, na aktuální téma, které vychází ze společenské spotřeby. Jednalo se např. o projekt osvěty E-mobilita ve ZK, který je popisován v kap. 6.2.

„**Územní osvěta**“ spočívá v komplexní vzdělávací propagaci aktivit chytrého regionu. Potřeby se mohou týkat celého území kraje, ale také nižších územních celků až na úroveň jednotlivých měst a obcí – samozřejmě s ohledem na jejich provázanost. Takové akce prozatím kraj nerealizoval.

„**Osvěta míry kompetence**“ je velmi důležitá složka v rámci rozvoje chytrého regionu. Míra kompetencí jednotlivých subjektů zapojených do aktivit chytrého regionu se v možnostech implementace chytrých řešení a inovací liší. Forma vzdělávání by měla být praktický workshop (s vytvářením společného SMART řešení napříč oblastmi chytrého regionu). V červnu 2020, v souvislosti s tvorbou tohoto strategického dokumentu, již ZK zahájil osvětu ve formě realizace workshopu „SMART Region Zlín“ pro členy pracovní skupiny SMART Region. Vzhledem k faktu, že se bude jednat o ambasadory, které mají organizačně a koordinačně zajišťovat rozvoj chytrého regionu, byl tento krok nezbytný. Vizí kraje je pokračovat v této osvětě a postupně ji i rozšiřovat pro další cílové skupiny.

V současné době kraj nemá vytvořenou ucelenou metodiku vzdělávání pro oblast SMART Region / SMART City. Prozatím provádí osvětu, případně poradenství, nahodile, dle potřeby dané cílové skupiny. Jedná se o vzdělávání v prioritizovaných oblastech strategického rozvoje, v aktuálních problémech, které mohou

obsahovat (a často i obsahují) prvky SMART, ale při osvětě není na tuto problematiku primárně zaměřeno. Digitální společnost je předpokladem k vytvoření chytrého regionu. Moderní technologie jsou nástrojem k zavádění chytrých řešení. Nejsou však podmínkou při implementaci každého chytrého řešení. Je však zapotřebí, aby lidé, podílející se na implementaci SMART Region, disponovali příslušnými znalostmi a byli motivováni SMART řešení zavádět.

Vzdělanost v oblasti SMART Regionu / SMART City je ve ZK různá a je přímo úměrná motivaci a proaktivitě daného subjektu či osoby. V rámci kraje jsou města (např. Vsetín), která využila dotační financování k osvětě zaměstnanců městského úřadu v oblasti SC, nebo i mikroregiony (např. Mikroregion Valašskomeziříčsko–Kelečsko, který zajistil vzdělání v oblasti tvorby strategického rozvoje s prvky SMART Village pro své členské obce.) Ale i zde platí, že je osvěta orientovaná spíše na dílčí a neprovázané oblasti dle priorit v daném čase.

Jako příklad osvětové aktivity s prvky SMART (byť zaměřenou na dílčí oblast) lze uvést Projekt implementace krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje (IKAP), který je zaměřen na síťování a akce pro veřejnost v oblasti kariérového poradenství a realizace akcí: Dny řemesel, Veletrh práce a vzdělávání, Technické jarmarky, Inspirace středoškolákům, Girls day, Kulatý stůl na téma vzdělávání pro průmysl 4.0.

Další formou osvěty je i „Kulatý stůl na téma vzdělávání pro průmysl 4.0.“, kdy cílem setkání bylo diskutovat o dopadech digitalizace na odborné vzdělávání a zároveň informovat o projektu Ministerstva práce a sociálních věcí „Mapování budoucích kompetencí jako součást systémových opatření pro vymezení požadavků trhu práce“ (zkráceně Kompetence 4.0.).³⁶

Zlínský kraj má však již potenciál k tvorbě jak prezenční, tak i digitální platformy nabízející osvětu v oblasti rozvoje chytrého regionu. Rovněž má již zázemí pro e-learningové vzdělávání minimálně pro své zaměstnance. Hlavními organizátoři této osvěty budou garanti pro jednotlivé oblasti (sektory). Potenciál pro osvětu je i v podobě současné Regionální stálé konference ve Zlínském kraji (RSK ZK), kde by si uživatelé např. sdíleli příklady dobré praxe. RSK ZK je dobrovolným uskupením partnerů, kteří se podílejí na rozvojových aktivitách. Je založena a řízena na principu partnerství a účastní se jí zástupci veřejné správy, hospodářských a sociálních partnerů. Zapojeny jsou i subjekty reprezentující občanskou společnost. Již nyní je v tomto uskupení vytvořena pracovní skupina pro vzdělávání, která je složena jak ze zástupců kraje, z vědeckých a pedagogických pracovníků z vysokoškolského prostředí (UTB), zástupců z úřadu práce, z profesních komor a v neposlední řadě i z odborníků z řad klíčových zaměstnavatelů.³⁷ Pro e-learningové vzdělávání na úřadě se využívá LMS Moodle, který přináší potenciál pro využití distančního vzdělávání i v oblasti SMART Region.

Ruku v ruce s osvětou jde poradenství, které je určeno pro všechny aktéry v chytrém regionu, pomáhá řešit problémy s využitím chytrých a inovativních řešení v souladu s koncepčními přístupy a strategiemi ZK. Poradenská činnost vychází z koncepčních přístupů a vzdělávání, vzájemně je doplňuje a spojuje.

Stejně jako osvěta, i poradenství v této oblasti prozatím není ze strany ZK koncepčně uchopeno (poskytování ucelených informací ucelené informace ve všech tematických oblastech Strategie zájmovým skupinám, které chtějí využívat chytrá řešení na všech úrovních). Ale opět dílčí prvky poradenství v kraji existují – např. Centrum kariérového poradenství (napomáhající k chytré ekonomice), energetické poradenství (Energetická agentura ZK, o.p.s.), podnikatelské poradenství (TIC), dotační poradenství (prováděno krajem a jeho organizacemi).

³⁶ Tato akce proběhla 10.6.2020. Více na <https://www.zkola.cz/kulaty-stul-na-tema-vzdelavani-pro-prumysl-4-0/>

³⁷ RSK ZK sehrává nejvýznamnější roli v oblasti plánování, koordinace a iniciace podpory rozvojových aktivit, její aktivity jsou dále zaměřeny rovněž k tématům komunikace, vyhodnocování a propagace. Více na <https://www.kr-zlinsky.cz/regionalni-stala-konference-cl-3020.html>

7. 2. Komunikace, marketing

Standardně kraj komunikuje pomocí offline i online nástrojů³⁸. Webové stránky jsou přehledné a jsou zde aktuální informace napříč oblastmi či odbory. Webové stránky obsahují informace o realizovaných / probíhajících projektech, jsou zde novinky (prostřednictvím tiskových zpráv) a aktuální informace. Jedná se však o jednostrannou komunikaci (krajského úřadu směrem k veřejnosti). Platformu pro komunikaci / marketing své činnosti v rámci SMART Region, podpory rozvoje projektů se SMART prvky, příklady dobré (špatné) praxe apod. (nejlépe v podobě digitální platformy umožňující oboustrannou komunikaci) kraj prozatím nemá, ať již např. v podobě webového portálu, který je zdrojem informací nejen pro zainteresované subjekty v rámci regionu, ale i pro veřejnost, nebo i využívání chatboxu, kdy jde o počítačový program, který bude schopen reagovat na nejčastější dotazy, které v souvislosti s koncepcí chytrého regionu vyvstávají.

V rámci analýzy komunikace / marketingu kraje v oblasti chytrého regionu / chytrého města (s prvky osvěty), lze uvést projekt z loňského roku, E-mobilita ve Zlínském kraji, kdy záměrem bylo propagovat tento způsob mobility. Konkrétně cílem bylo poukázat na smysl a motivační faktory zapojení SMART řešení vč. pořizování elektromobilů a v praxi ukázat nový trend v uspokojování základních potřeb občanů velkých měst bez negativních následků na životním prostředí, zbytečně vynakládaných investic a celkově prospěšném efektu nejen pro spotřebitele konkrétní služby, ale celou městskou komunitu. Vytvořily se webové stránky, probíhaly semináře, dny mobility apod. Cílová skupina byla tvořena širokou veřejností v regionu, podnikatelskými subjekty či zástupci samospráv a zřizovacích organizací.³⁹

Jednalo se o unikátní projekt v oblasti komunikace chytrých řešení. Prozatím marketing (případný networking) řešení aktuálních problémů / projektů s prvky SMART probíhá na úrovni odborů směrem k zainteresovaným cílovým skupinám, a byť se jedná o celou řadu zorganizovaných kulatých stolů, workshopů, pracovních skupin a týmů, řídicích výborů atd., prozatím není vytvořena jednotná platforma pro společnou komunikaci a následný marketing chytrého regionu a jeho řešení. Nicméně, první krok k vytvoření této platformy kraj na jaře letošního roku udělal v podobě sestavení pracovní skupiny pro zpracovávání této Strategie.

I když je potřeba, aby se lidé přizpůsobili moderním trendům, např. v podobě zvýšení digitální gramotnosti, ten hlavní moment pro implementaci je pokrytí jejich současných potřeb, nikoliv vytvářet umělé potřeby. K tomu, kromě osvěty, napomáhá „chytrý marketing“, jehož cílem je ukázat, že ZK je optimálním místem k životu, jak z hlediska životního prostředí, tak i nízké nákladovosti, kvality poskytovaných služeb, příležitostí apod.

Při tvorbě PR (public relation) je potřeba, aby sdělení neslo myšlenku, že SMART Region obsahuje inovativní řešení.⁴⁰ Jedná o koncept, který v podstatě není časově ukončen. Každá oblast chytrého regionu představuje určitou komponentu, kterou je potřeba vhodně odkomunikovat. SMART economy např. představuje konkurenceschopnost regionu, SMART living zase kvalitu života, SMART government je postaven na participaci a SMART people je tvořen lidským a sociálním kapitálem.

³⁸ Na svých webových stránkách je naplnění i zákona č. 106/1999 sb. O svobodném přístupu k informacím, více na <https://www.kr-zlinsky.cz/povinne-informace-dle-zakona-c-106-1999-sb-o-svobodnem-pristupu-k-informacim-cl-3647.html>

³⁹ Více o projektu na: <https://www.kr-zlinsky.cz/e-mobilita-ve-zlinskem-kraji-cl-4463.html>

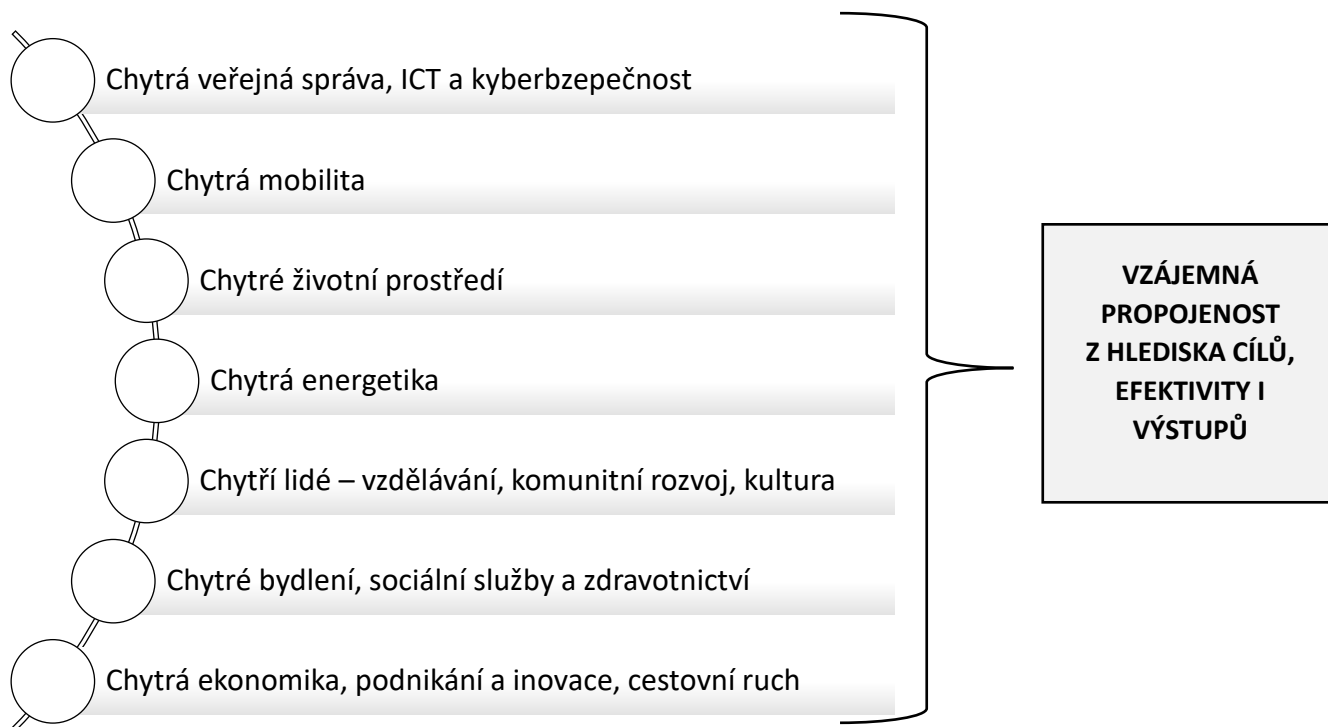
⁴⁰ V území nemá smysl dělat něco, co má jen jeden význam (např. inovativní výrobek firmy není smart, ale inovativní řešení, ke kterému se rozhodne kraj na svém území, by vždycky mělo být smart) (R. Bízková, 2020)

8. Situační analýza prioritních oblastí SMART Region Zlínský kraj - PRIORITY 3: Podpora SMART řešení a jejich integrace do fungujícího celku

Pro efektivní a vyvážený rozvoj SMART ekosystému ve Zlínském kraji je nezbytné mít stanovené oblasti podpory SMART řešení. V českém prostředí existují některé znaky chytrého města, které jsou pro zavádění SMART přístupů a technologií společné pro většinu odborných i koncepčních dokumentů na toto téma a které zároveň lze využít i pro větší územní celky, jako je chytrý region.

Obr. 3: Témata pro zavádění SMART⁴¹

(viz Schéma 5: Rozčlenění Priorit Strategie na prioritní oblasti (oblasti intervencí)):

Zdroj: zpracovatel

Každá oblast bude analyzována z pohledu současného stavu ve Zlínském kraji. Následně budou využity úrovně dle metodiky MMR ČR (pro každou oblast), přičemž tato struktura bude poskytovat určité shrnutí analytických informací. Konkrétně se jedná o tři úrovně: „organizace“ – která shrnuje základní aspekty pro plánování neboli odpověď na otázku „jak“ (v obecné rovině, detailněji je pak rozpracováno v návrhové části), druhá úroveň „komunita“ v podobě definování zainteresovaných osob a třetí úroveň „infrastruktura“, shrnující současný stav. Čtvrtá úroveň „Výsledná kvalita života a atraktivita města“ je zohledněna v návrhové části.

Třetí část situační analýzy (v rámci každé oblasti), je věnována příkladům dobré praxe na úrovni SMART City ve Zlínském kraji. Tento výčet slouží k inspiraci ZK pro koordinaci a případné sdílení výstupů z projektů na společné platformě.

Je potřeba zdůraznit, že ne všechny příklady dobré praxe byly implementovány v souladu s akčním plánem. V tomto ohledu je několik možností implementace SMART řešení: buď má město / obec zpracovanou strategii

⁴¹ Je velmi pravděpodobné, že se vymezení tematických priorit bude v čase dále rozvíjet. Území chytrého regionu není jednotné, potřeby jeho občanů jsou specifické v návaznosti na to, kde žijí, různé jsou i kompetence klíčových stakeholderů pro rozvoj SMART ekosystému. Více v kapitole o územní specifikaci.

svého rozvoje (velmi časté v rámci ZK), kde jsou stanovena opatření pro rozvoj a zvyšování kvality života obyvatel v obecné rovině (např. zefektivnění služeb veřejné správy) a implementace SMART přístupu bylo díky dotační výzvě či jiné pobídce (např. ze strany vedení), nebo druhá možnost je, že má město zpracovaný konkrétní SMART City koncept, kde má dané projekty přesně v akčním plánu. Samozřejmě je ještě třetí možnost, bohužel velmi častá, a to je případ ad hoc řešení⁴². Další inspirace z hlediska příkladů dobré praxe, které však nejsou pouze ve ZK, jsou v Příloze 4.

8. 1. Chytrá veřejná správa

Samotná veřejná správa z pohledu SMART Region / City prochází prudkým vývojem. Nové potřeby občanů způsobují důraz na tři hlavní aspekty ve veřejné správě: digitalizace, implementace nových přístupů služeb veřejné správy⁴³ občanům a kybernetická bezpečnost. Tato oblast znamená pro Českou republiku velkou výzvu, protože v hodnocení digitalizace služeb veřejné správy zatím patří mezi státy EU k posledním.

V rámci SMART governance vzniká prostor pro zefektivnění procesů prostřednictvím elektronizace a digitalizace vznikem integrovaných řešení a propojování aktivit se soukromým sektorem (včetně společného financování projektů). S tímto potenciálem vzniká i tlak na zkvalitňování služeb veřejného sektoru, které jsou závislé na souladu a optimální bilanci profesionálních lidských zdrojů a automatizace. Je důležité zdůraznit, že i když je v chytré veřejné správě využívány moderní technologie zvyšující automatizaci, lidský faktor stále nenahraditelný (invence, kreativita, schopnost rozhodovat, kontrolovat).

E-government se projevuje ve dvou rovinách:

- Ve vztahu občan – poskytovatel veřejné služby (obvykle zaměstnanec městského / obecního úřadu)
- Ve vztahu poskytovatel veřejné služby – interní procesy

8. 1. 1. E-government: vztah občan – poskytovatel veřejné služby

Krajské úřady (obecně, tedy i včetně KÚZK) jsou specifické z pohledu poskytování služeb občanů (viz kap. 6.1.7). V podstatě občan, při vyřizování životních situací, má ve většině případů kontakt s úřadem ve svém bydlišti či okolí (městský / obecní úřad), nikoli s krajským úřadem (vyjma některé agendy). Proto se může tato rovina modifikovat na vztah samospráva – krajský poskytovatel veřejné služby. V rámci elektronické obousměrné komunikace funguje emailová forma, ale chybí moderní nástroj ve formě digitální platformy, jejíž součástí by bylo i sdílení dat. KÚZK poskytuje samosprávě (veřejnosti) tato řešení:

- „Rozklikávací“ rozpočet (spuštěno od roku 2017)⁴⁴, kde se uživatel může podívat na finanční strukturu příjmů i výdajů (i dle odvětví) ZK.

⁴² Zpracovanou strategii Smart City mají města: Uherský Brod, Vsetín, Valašské Meziříčí, Uherské Hradiště, Zlín (v rámci své Strategie Zlín 2020, která je v současné době aktualizována). Zajímavostí je, že město Kroměříž nemá ucelený Koncept SC, ale je vytvořena diplomová práce (2018) na tvorbu Strategie Smart City Kroměříž. I toto může být forma pro spolupráci s akademickým sektorem, bude-li externím konzultant pracovník strategického odboru na MěÚ. Analýza a zhodnocování strategie zavádění SMART řešení v jednotlivých městech není pro tuto Strategii relevantní (přesahuje její rámec).

⁴³ Služby veřejné správy jsou podmíněny sadou koncepcí v rámci Digitální Česko (viz kap. 5.1) a koncepcí: Klientsky orientovaná veřejná správa 2030, kdy se jedná o strategický materiál definující rozvoj veřejné správy v nadcházejícím desetiletí, tj. od roku 2021 do roku 2030. Zastřešující vizí koncepce je zvýšení pro-klientské orientace veřejné správy, a to mimo jiné za účelem zvýšení prosperity ČR a zvýšení kvality života jejích občanů. Dosažení vize je podmíněno naplněním celkem pěti strategických cílů, zaměřujících se na zvýšení kvality a dostupnosti služeb, veřejné správy, zlepšení fungování systému veřejné správy i jednotlivých institucí, zvýšení kompetence lidských zdrojů či zlepšení informovanosti a usnadnění participace občanů. Nosnými tématy Koncepce jsou např. vytvoření nového kompetenčního zákona, změna struktury výkonu přenesené působnosti, vytvoření inovačního systému ve veřejné správě či posílení analytických kapacit a rozhodování na základě faktů a jejich kritického zhodnocení (evidence-informed). Celý dokument lze nalézt na <https://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-klientsky-orientovana-verejna-sprava-2030.aspx>

⁴⁴ Dostupné na: <https://dwh.kr-zlinsky.cz>

- Dotace obcím a DSO (tzv. „mapa dotací“) je na stejné web. adrese (dochází k prolínání) jako Rozklikávací rozpočet. Jedná se o sadu reportů zobrazujících přehlednou grafickou podobou („v mapě“) transfery právníkům osobám a podnikajícím fyzickým osobám z rozpočtu Zlínského kraje v období od roku 2007 dosud. Tato data můžete začít prohlížet ze čtyř různých reportů – členění celého kraje na obce, členění celého kraje na okresy, členění celého kraje na území obcí s rozšířenou působností (ORP), detailní report jedné obce. Tento portál má rezervy v uživatelském zobrazení / přívětivosti.
- Organizace zřizované a zakládané Zlínským krajem (open data), kdy se jedná o report, umožňující interaktivní práci s informacemi o organizacích v mapovém zobrazení, s možností filtrování podle oblasti působnosti, typu organizace, územního začlenění.⁴⁵
- Jednotná digitální technická mapa Zlínského kraje (viz kap. Síťování a partnerství)

Všechny výše uvedené služby jsou SMART řešením. Slouží k větší otevřenosti úřadu vůči veřejnosti. Některé systémy je potřeba uživatelsky zpříjemnit. Nesou potenciál pro rozšíření a integraci.

8. 1. 2. E-government: vztah poskytovatel veřejné služby a interní procesy

KÚZK realizoval (2015) projekt Rozvoj e-governmentu ve Zlínském kraji, přičemž mezi specifické cíle patřilo:

- I. Vytvořit a udržovat datový sklad kraje jako veřejnou informační službu organizacím, městům a obcím kraje a veřejnosti v definovaném rozsahu. Zrychlení a zkvalitnění informačních procesů souvisejících s rozvojem regionů a veřejných služeb.
- II. Upravit informační systém kraje tak, aby fungoval efektivně a byl on-line zdrojem kvalitních informací pro základní registry.
- III. Vytvořit a udržovat zejména SW nástroje digitalizace a ukládání dat a dokumentů na území kraje jako službu Krajského úřadu organizacím kraje, městům a obcím a jejich organizacím a v definovaném rozsahu jako veřejnou informační službu.

Novější projekt (mladší pěti let) Zlínský kraj na vytvoření datové komunikace s aktéry v kraji či na podporu rozvoje SMART Regionu s ohledem na implementaci e-portálu úředníka, či na tvorbu metodiky pro samosprávu na zavedení e-governmentu nerealizoval.

V rámci interních procesů je důležité zajistit funkční a spolehlivý informační a elektronický systém mezi jednotlivými pracovišti v rámci poskytovatelů veřejné služby. Tento systém by byl v podobě centrálního serveru, na který mají autorizovaný přístup jednotlivá oddělení a pracovníci příslušné agendy. V případě, že se příslušná veřejná služba týká několika oddělení úřadu, sdílí příslušné úkony vedoucí k jejímu splnění pracovníci těchto oddělení.

V rámci KÚZK probíhá postupná digitalizace, ale e-portálem pro úředníka, kde by byly všechny interní dokumenty plně digitalizované, kraj nedisponuje. V současné době probíhá implementace Office 365, což přináší potenciál v rámci sdílení dat (např. přes OneDrive, SharePoint) a to nejen v rámci KÚZK, ale i např. s příspěvkovými organizacemi zřízenými krajem, které také tímto IS disponují (např. střední školy).

Zaměstnanci KÚZK mají k dispozici i data v interaktivním nástroji (powerbi.com), jako je např. kontrola smluv zveřejněných v Registru smluv nebo registr práv a povinností (informace o agendách).

Pro rozvoj e-governmentu je zapotřebí systematická příprava lidí ve veřejné správě s ohledem na současné trendy. Kromě povinných školení dle zákona č. 312/2002 Sb. v rámci svého profesního působení a případně „zájmových“ školení rozvíjející soft skills, IT a jazykové dovednosti prozatím zaměstnanci KÚZK neabsolvovali koncepční víceběžové školení zaměřené na SMART Region napříč všemi odbory. Trendem je při vzdělávání

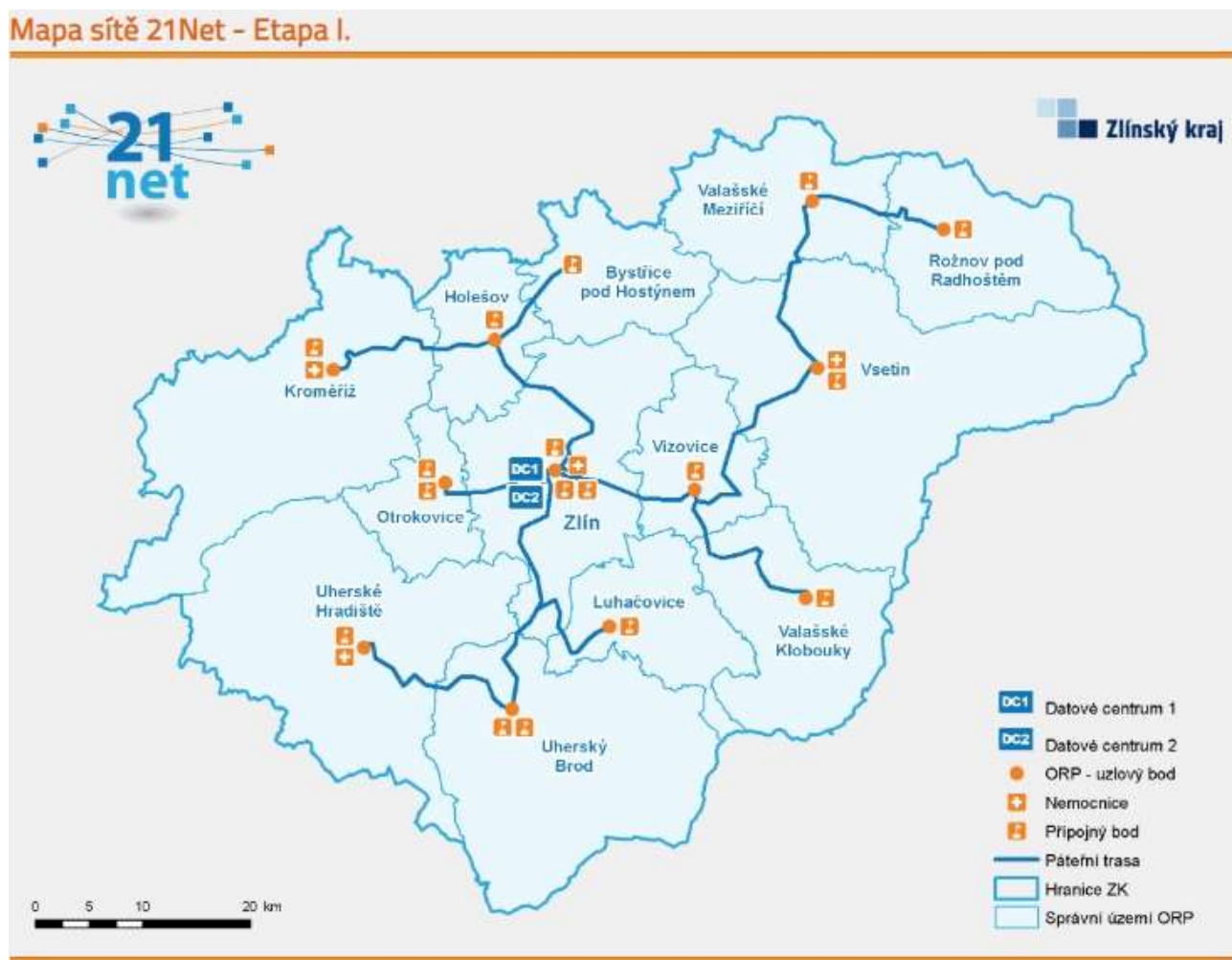
⁴⁵ Dostupné na <https://www.kr-zlinsky.cz/organizace-zrizovane-a-zalozene-zlinsky-krajem-cl-2489.html>

využívat moderní didaktické pomůcky, jako je e-learning. Tyto nástroje jsou na KÚZK využívány. Je důležité uvést, že KÚZK realizoval projekty v oblasti kyberbezpečnosti související s rozvojem e-Governmentu.⁴⁶

8. 1. 3. ICT infrastruktura, kyberbezpečnost a krizové řízení (IZS)

Zlínský kraj má vybudováno datové centrum DC1 a DC2 a páteřní propojovací síť 21NET do jednotlivých ORP a nemocnic. Neveřejná optická síť slouží krajskému úřadu, jeho zakládaným a zřizovaným organizacím a OVM (HZS, PČR) pro krizové řízení. Nespornou výhodou vlastní privátní optické sítě je spolehlivé propojení krizových štábů všech ORP včetně složek IZS nezávisle na veřejném internetovém propojení kdykoliv, když je potřeba nezávisle na internetu i na veřejných zdrojích elektřiny. V návaznosti na tento projekt je uvažováno rozšíření sítě 21NET do obcí II. stupně ve Zlínském kraji, a dále do obcí I. stupně, při tomto rozšiřování bude využito zkušeností kraje s budováním sítě 21NET a může být využita jeho metodická podpora. Tuto síť spravuje KÚZK.

Obr. 4: Mapa sítě 21 Net Zlínského kraje

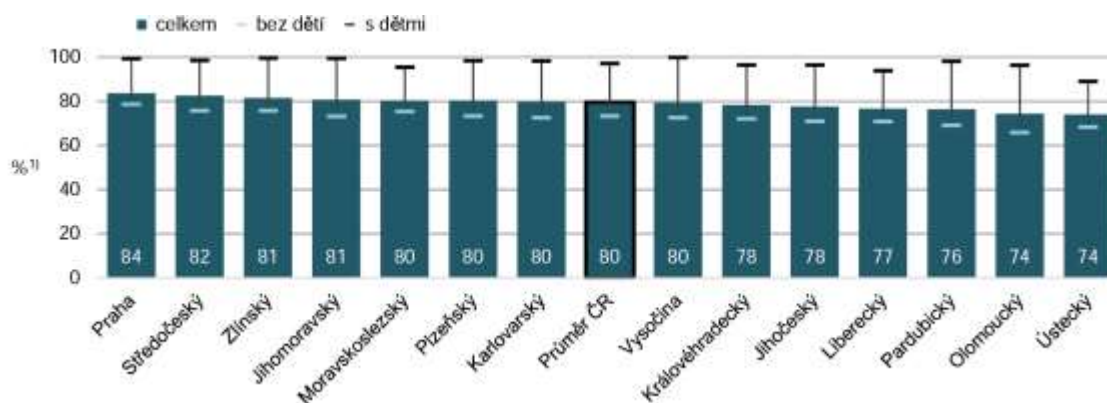
Zdroj: ZK

⁴⁶ Více v kapitole ICT a kyberbezpečnost a na: <https://www.kr-zlinsky.cz/zvyseni-kyberneticke-bezpecnosti-zlinskeho-kraje-cl-4433.html> a <https://www.kr-zlinsky.cz/zvyseni-kyberneticke-bezpecnosti-ve-vybranych-organizacich-zrizovanych-zlinskim-krajem-cl-4431.html>

Pokrytí vysokorychlostním internetem

V roce 2018 ve ZK využívalo počítač téměř 80 % domácností (186 000 jednotlivců), internet pak dokonce 81,4 % a Wi-Fi router 125 000 uživatelů, tj. přibližně 66 % domácností. (Zdroj: ČSÚ). Údaj o počtech WI-FI routerů v domácnostech ukazuje, že domácnosti využívají více zařízení připojených na internet, ať dalších přenosných počítačů, tabletů nebo chytrých telefonů. Z hlediska srovnání krajů dle kategorie množství domácností s internetem (za rok 2018) je Zlínský kraj na třetím místě, ihned za Prahou a Středočeským krajem.

Obr. 5: Domácnosti v krajích ČR s internetem

Zdroj: ČSÚ

Ze statistických výstupů je patrné, že jakékoliv připojení chybí ve 20 % domácností, to je způsobeno i pomalou výstavbou optických sítí, protože operátoři musí řešit potíže při povolování liniových staveb – vedení komunikačních sítí. Ve věci zřizování sítí elektronických komunikací proběhla v roce 2019 jednání KÚZK, jednotlivých vlastníků optických sítí/ operátorů (ČD Telematika, T-mobile, Vodafone, Cetin) a zástupců obcí ohledně efektivního využití těchto sítí. Největší problém při budování optických sítí vidí operátoři v době, kterou zabere projektování, stavební povolení a největší zátěží jsou věcná břemena. Operátory bylo přislíbeno další jednání s obcemi o možnostech budování optických sítí. Nebrání se ani přípojení nebo jiné formě spolupráce s konkurenčními firmami. Kraj se snaží modernizovat ICT i u příspěvkových organizací.

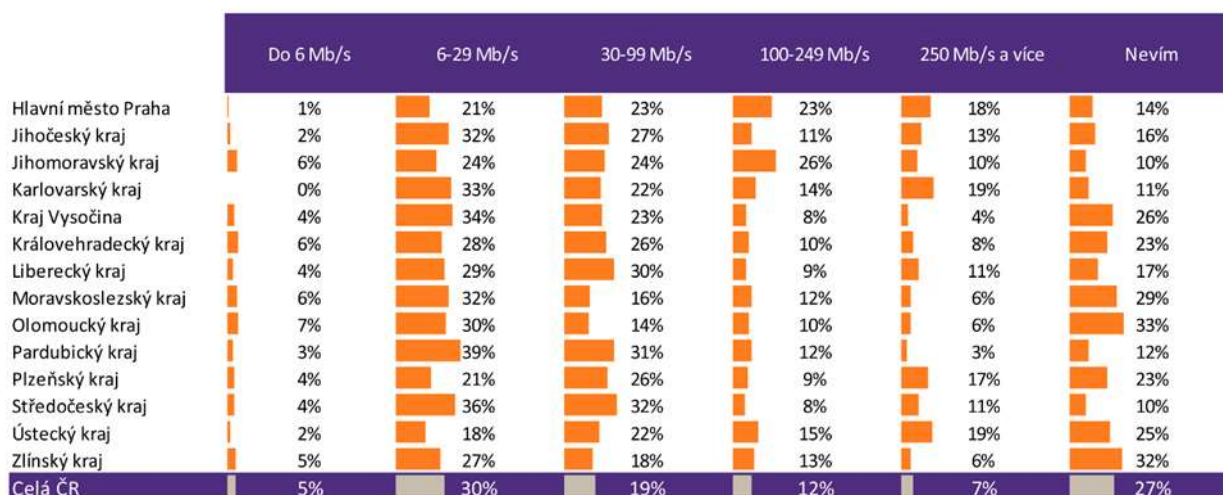
Zlínský kraj při budování a opravách komunikací II. a III. může přípojení optických chrániček podél komunikací může urychlit rozšiřování výstavbu vlastních i operátorských optických sítí. Jedná o Nejeefektivnější budování páteřních komunikačních sítí je při liniových stavbách.

Podle zadání MPO (12/2019) realizovala společnost Grant Thornton Advisory (GTA) dotazníkové šetření u podnikatelů v elektronických komunikacích týkající se existence jejich přípojných bodů na území ČR. V rámci dotazníkového šetření bylo osloveno 2 433 podnikatelů v elektronických komunikacích, zdrojem databáze byla data obdržena od ČTÚ. Na dotazník reagovalo 671 subjektů. Do analýzy bylo zahrnuto celkem 5 981 obcí s rozšířenou působností s počtem obyvatel do 5 000.⁴⁷

Rychlosti připojení uživatelů internetu ve Zlínském kraji jsou v celostátním porovnání na průměrných hodnotách. Výsledky jsou však ovlivněny statistickou chybou prováděného průzkumu a ve skutečnosti mohou být pro Zlínský kraj lepší. Statistické údaje jsou rozděleny v nižších rychlostech na rychlost připojení do 6 Mb/s a na rychlost 6 (5 % dotázaných) až 29 Mb/s (27 % dotázaných). Přitom za nedostatečnou rychlost stahování je považováno připojení s rychlostí do 10 Mb/s. Rychlost stahování dat nad 30 Mb/s má 38 % všech uživatelů, 32 % respondentů nedokázalo odpovědět, jakou mají rychlost připojení. Při započítání poměrné části uživatelů bez znalosti o připojení a uživatelů v pásnu 6 – 29 Mb/s můžeme předpokládat, že rychlost nad 10 Mb/s ve Zlínském kraji má více než 50 % uživatelů.

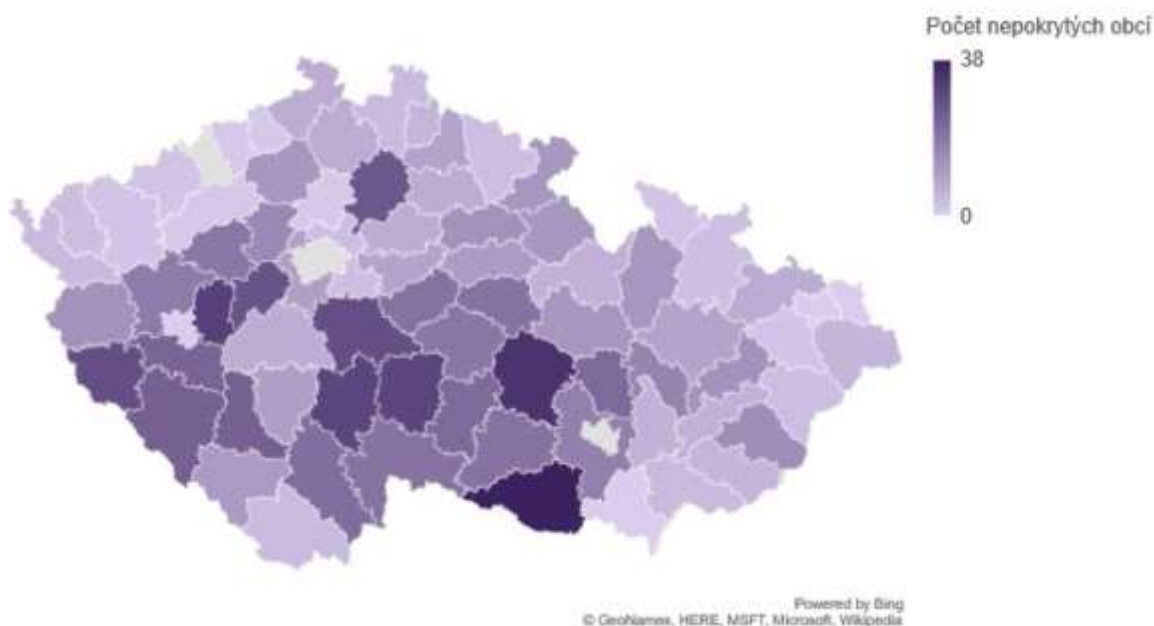
⁴⁷ Více na https://www.mpo.cz/assets/cz/e-komunikace-a-posta/elektronicke-komunikace/koncepce-a-strategie/narodni-plan-rozvoje-siti-nga/2020/2/Zaverecna-zprava_GTA_12_12_2019.pdf

Obr. 6: Rychlost připojení podle krajů

Zdroj: MPO Report výsledků průzkumu internetového připojení mezi obyvateli České republiky

Obr. 7: Geografické rozložení nepokrytých obcí v okresech

Zdroj: ČTÚ

Z Obrázku 7 je patrné pokrytí obcí s rozšířenou působností s počtem obyvatel do 5 000 na území Zlínského kraje. Nejvyšší počet nepokrytých obcí je v ORP Valašské Klobouky.

Schválený Akční plán 2.0 k provedení nedotačních opatření pro podporu plánování a výstavby sítí elektronických komunikací MPO z prosince 2019 konstatuje, že situace ve výstavbě a modernizaci vysokorychlostních sítí elektronických komunikací v České republice zásadně neuspokojuje současné rozvojové trendy související s rostoucí potřebou spolehlivého a bezpečného vysokorychlostního připojení k internetu pro občany a podnikatele a stanovuje priority pro podporu budování veřejných sítí elektronických komunikací k odstranění existujících překážek a bariér, které výstavbu omezují nebo negativně ovlivňují.

Jako spolupracující organizaci mimo jiné jmenuje Asociace krajů České republiky. Z akčního plánu vyplývají kompetence pro kraje při zajišťování podpory a výstavby sítí elektronických komunikací.

Databázová infrastruktura

Jednotná databázová infrastruktura spočívá v centralizaci všech provozních dat kraje na jednom místě (popř. v možnosti propojovat data z různých zdrojů při stanovení určitých datových standardů), v jednotné struktuře a s jednotnou správou tak, aby byla zajištěna jejich správnost, vzájemná konzistence a odstraněny duplicity či nejistoty.

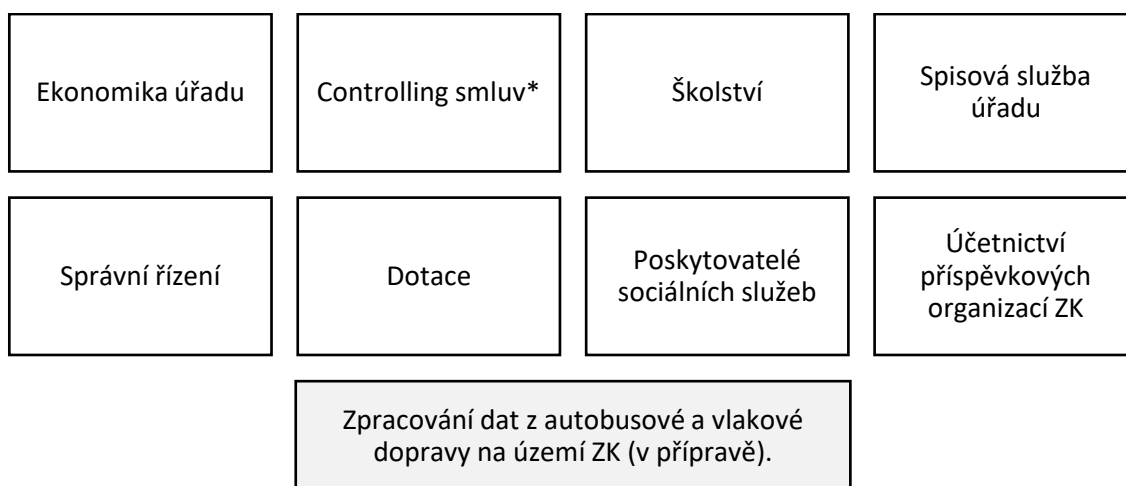
Obecně se dá říci, že všechny zdroje dat do ICT infrastruktury ukládají svá data, která je třeba z jakéhokoliv důvodu sdílet s dalšími systémy, a ostatní systémy tato data využívají. Proto musí být možné spravovat data jakéhokoliv charakteru (digitalizované správní agendy, mobilní aplikace, pasportizace, řízení majetku, statické číselníky, pohybová data, časově dynamická data, účetní data, dopravní data...) a připojené systémy mohou přistupovat různými způsoby. Musí být možné přidávat další datové struktury a napojení na další systémy, které funkčně souvisí s agendou kraje, případně i jiné systémy. Pořizovaná data musí být možné za bezpečných a měřitelných podmínek poskytovat pomocí rozhraní třetím stranám.

Získávání a sdílení dat:

Ve veřejné hromadné dopravě jsou k dispozici výkonové ukazatele pro účel analýz (záznamy jízd anonymních cestujících – počet a směr jízd cestujících, data jednotlivých dopravců). Zdrojem dat jsou jednotlivé odbavovací systémy, jejichž data jsou shromažďována organizátorem dopravy Koved. Data nejsou zatím využívána pro zjištění chování cestujících vzhledem k nedokončené integraci VHD.

Ve zdravotnictví jsou získávána účetní data z nemocnic zřizovaných krajem, které se zpracovávají do XLS formy a následně slouží jako podklady pro rozhodování jednotlivých odborů, zastupitelstva a rady. V současnosti KÚZK zavádí vlastní datový cloud.

KÚZK vytvořil částečný datový sklad za pomoci dotačních zdrojů. Veškeré datové sady (datový sklad) jsou uloženy na vlastním serveru. „Katalog“ datových souborů není zpracován, na intranetu jsou přístupné soubory pro jednotlivé odbory. Datový sklad řeší následující oblasti:

*zveřejňování na úřední desce a v Registru smluv

Nyní probíhá aktualizace Digitální technické mapy pro účely využití ze strany projektantů a geodetů. Nejsou k dispozici pasport dopravy, investiční projekty, uzavírky on-line. Některá další data jsou zpracována v systému GIS. Zásadním problémem je roztříštěnost a nepropojenost jednotlivých systémů a aplikací. Neexistuje spolupráce kraje a měst pro dosažení jednotných datových struktur. Data jsou předávána v

různých formách – analytické kostky přes XLS pro analytické zpracování dat (popř. OLAP kostky – Online Analytical Processing neboli online analytické zpracování dat), reporty na webových stránkách atd.

Kybernetická bezpečnost

V této oblasti Zlínský kraj podnikl již několik kroků v podobě tří projektů na podporu kybernetické bezpečnosti pro potřeby KÚZK. V souladu s těmito projekty má KÚZK zajištěnou vysokou úroveň přípravy na implementaci kybernetické bezpečnosti.

Pro zajištění kybernetické bezpečnosti na území celého kraje je nezbytné zajistit implementaci prvků kybernetické bezpečnosti na úrovni obcí v kraji, které samy nemají dostatečné odborné a finanční zázemí pro zajištění předpokládané kybernetické bezpečnosti. KÚZK díky svým zkušenostem se zaváděním kybernetické bezpečnosti pro svoje potřeby může poskytnout metodickou a organizační podporu pro obce na území kraje.

Kybernetická bezpečnost v budovách krajského úřadu Zlínského kraje (2018) - cílem projektu je modernizace systému elektronické kontroly vstupu (EKV) a grafické nadstavby vč. napojení grafické nadstavby na systémy EKV, poplachové zabezpečovací a tísňové systémy (PZTS), elektronická zabezpečovací signalizace (EZS) a elektrické protipožární systémy (EPS) pro zajištění bezpečnosti, řízení a kontroly vstupu do objektů KÚZK, ve kterých jsou provozovány významné informační systémy⁴⁸.

Zvýšení kybernetické bezpečnosti Zlínského kraje (2019): Hlavním cílem projektu je zvýšení kybernetické bezpečnosti, tj. zajištění a zvýšení bezpečnosti vyjmenovaných informačních, významných informačních a komunikačních systémů Zlínského kraje.

Zvýšení kybernetické bezpečnosti ve vybraných organizacích zřizovaných Zlínským krajem (2019): Cílem projektu je zabezpečení informačních a komunikačních systémů jednotlivých PO, zamezení kybernetickým bezpečnostním incidentům, ochrana osobních údajů v souladu s legislativou ČR a EU (GDPR) a dodávka nových (moderních) technologií nebo modernizace stávajících vybraných technologií příspěvkových organizací Zlínského kraje.

Výstupy z dotazníkového šetření

Pro získání informací týkajících se sběru dat KÚZK, jejich vyhodnocení a následné využívání pro rozvoj SMART Regionu, bylo provedeno online dotazníkové šetření, které bylo určeno především pro guaranty jednotlivých oblastí SMART Regionu (respondenti byli především z Odboru dopravy a silničního hospodářství, z Odboru Kancelář ředitele, z Odboru strategického rozvoje kraje a Odboru školství, mládeže a sportu).

První otázka potvrdila předpoklad, že každý z odborů sbírá určité množství dat. Jedná se o data vznikající v souvislosti s činností jednotlivých odborů ekonomického a kontrolního typu. Žádný z odborů nesbírá data z technologických senzorů.

Na otázku „*Jaká data by měl chytrý region ZK podle Vás sbírat (napříč odbory)?*“ byla většina odpovědí obecnějšího charakteru. Z odpovědí vyplývá, že je potřeba sbírat data důležitá pro stanovení dalšího postupu při zefektivnění řízení činností na jednotlivých odborech vedoucích ke zlepšení služeb pro občany tzn. (např. data týkající se dopravní obslužnosti, silničního hospodářství, životního prostředí, školství atd....).

Většina tazatelů vnímá potřebu integrační platformy se sdílenými daty za celý kraj, kde by některá data byla „open“ (otevřená pro občana) a některá pouze pro potřebu kraje.

⁴⁸ Pro doplnění, před implementací kybernetické bezpečnosti byl realizován seminář na téma kybernetická bezpečnost pro informatiky. Semináře se zúčastnilo 28 informatiků z Krajského úřadu Zlínského kraje a z obcí s rozšířenou působností Zlínského kraje.

Na otázku „Dokážete si představit model sběru, shromažďování a následné vyhodnocení dat s určitými výstupy, které byste poskytovali městům a obcím ve ZK, díky nimž by mohly následně implementovat chytrá řešení (v oblasti dopravy, životního prostředí atd.)?“ odpověděli všichni respondenti kladně.

Některé postupy již KÚZK provádí. Jedná se například o data z Registru smluv, data z Registru práv a povinností, data z Hlídače státu, data o zřizovaných a zakládaných organizacích. Respondenti vnímají, že se jedná o základní cestu, jak vytvořit určitý servis pro další obce, organizace a další subjekty a mrzí je, že touto cestou nejde aktivněji Česká republika jako celek.

Respondenti vnímají chytrý region jako sdílení technologií a služeb v menším území s návazností na vyšší územní celek s klíčovým využitím vstupních dat. Důležité je úsilí o zvýšení udržitelné kvality života obyvatel využíváním digitálních technologií, efektivním využíváním zdrojů a synergickými řešeními s maximalizací efektů. Jako shrnutí vnímání projektu „chytrý region“ je možné použít názor respondenta „SMART Region ZK by měla být platforma napříč institucemi a organizacemi v rámci ZK, která bude mít stanovené vize a cíle napříč politickým spektrem tak, aby jednotlivé dílčí cíle byly naplňovány.“

8. 1. 4. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍ SITUACE V REGIONU V OBLASTI CHYTRÉ VEŘEJNÉ SPRÁVY, ICT a kyberbezpečnosti (dle metodiky MMR)

- **Organizace:** Cílovým stavem je poskytování kvalitních služeb s využitím digitalizace a mít plně elektronizovanou veřejnou správu (v minimálním rozsahu KÚZK a příspěvkových organizací). Cíle se dosáhne pomocí koncepční implementace chytrých prvků s důrazem na profesionalitu personálních zdrojů.

Při plánování chytrých řešení v rámci ICT je důležité zajistit zefektivnění spolupráce/komunikace mezi odbory – sdílení dat, zpětná vazba atd. Tato oblast působí napříč všemi oblastmi Smart Regionu, je potřeba počítat s navýšením personálních zdrojů.

- **Komunita:** Největší zainteresovaná skupina jsou zaměstnanci KÚZK. Dále pak města na území kraje, univerzitní sféra pro podporu technologických řešení, dopravci, dodavatelé ICT řešení, poskytovatelé internetu, podnikatelská sféra, KÚZK, obyvatelé kraje.

- **Infrastruktura:** Dle situační analýzy lze konstatovat, že KÚZK realizoval v rámci e-governmentu několik projektů, které „předběhly dobu“. Jako příklad lze uvést vytvoření digitální technické mapy. Na druhou stranu chybí ucelené vzdělávání zaměstnanců v oblasti Smart Regionu. Chybí i elektronizace některých interních procesů a vyšší digitální propojenost mezi odbory.

Kraj je na samém počátku budování ICT infrastruktury pro ukládání dat a komunikačních sítí. Již v roce 2017 představil hlavní ekonom UniCredit Bank Pavel Sobíšek stručnou analýzu Zlínského kraje, kde zdůraznil, že to, co Zlínskému kraji chybí, jsou informační a telekomunikační technologie. Současný nástup nových ICT technologií dává Zlínskému kraji příležitost dostat se v této oblasti na evropskou špičku, pokud se podaří implementovat nastupující technologie včetně všech technologických možností. K tomu musí kraj využít znalosti odborníků v univerzitní sféře, podnikatelských subjektů a zkušeností odborníků v městech v kraji.

Následují příklady dobré praxe v městech ZK, neboť je důležité zhodnotit aktivitu měst a obcí v oblasti SMART governance a poté z ICT infrastruktury a kyberbezpečnosti.

8.1.5. Příklady dobré praxe ve městech / obcích v oblasti Chytré veřejné správy, ICT a kyberbezpečnosti

ZLÍN

- Vzdělávání v eGon centru statutárního města Zlína: Byl tento projekt realizován již v roce 2009, je vhodnou inspirací i pro KÚZK. Je to typický projekt v rámci e-governmentu. Cílem projektu byla realizace vzdělávacích aktivit zaměřených na využívání jednotlivých prvků eGovernmentu např. funkce Czech POINTu, Informačního systému datových schránek, zaručeného elektronického podpisu, elektronické spisové služby atd. V průběhu tří let bylo v eGON centru statutárního města Zlína proškoleny minimálně 425 osob, úředníků Magistrátu města Zlína, zastupitelů města Zlína, úředníků a zastupitelů obcí základního typu ve správním obvodu statutárního města Zlína, zaměstnanců městem a obcemi založených nebo zřizovaných organizací.
- Moderní a přívětivě komunikující město Zlín: Jedná se o aktuální projekt (do 2/2022), kdy cílem projektu je zvýšit kvalitu a efektivitu poskytování veřejných služeb Magistrátem města Zlína prostřednictvím nově zavedených automatizovaných procesů provázaných na modernizované nástroje dálkové komunikace s veřejností, zavedením inovačního managementu a zkvalitněním komunikace s veřejností formou vzdělávání zaměstnanců magistrátu.
- Portál občana města Zlína: Portál občana je moderní internetová aplikace, pomocí které může občan elektronicky přistupovat ke službám Magistrátu města Zlína vzdáleně, více na <https://portalobcana.zlin.eu/homepage.aspx>.
- Zlínský informační portál zaměřený na SMART řešení: Tento webový portál rozvíjí především oblast dopravy, ale nejen z pohledu moderních technologií, ale všech souvislostí, které ovlivňují dopravu a mobilitu, dostupné na: <http://www.zlinvpohybu.cz/>.
- Od 1.6.2020 Magistrát města Zlína spustil mobilní aplikaci Mobilní rozhlas. Od nového systému si město slibuje především efektivnější a rychlejší informování obyvatel a jejich zapojení do věcí veřejných. Do celého systému bude zapojena i platforma pro participativní rozpočet Tvoříme Zlín.⁴⁹

8.1.6. Příklady dobré praxe v městech / obcích v oblasti ICT infrastruktura, kyberbezpečnost a krizové řízení (IZS)

Příklady dobré praxe v této oblasti jsou především v rámci ZK (již zmíněné výše). Od poloviny ledna 2018 statutární město Zlín poskytuje otevřená data (open data). Lidé si tak mohou zdarma stáhnout úplná, strojově čitelná a blíže specifikovaná data. Tyto informace mají v podmínkách upřesněny možnosti využívání a dalšího šíření. Jedná se zejména o mapy, tabulky a databáze.⁵⁰

Zlín byl inovativní (rok 2015) i v rámci implementace zastřešujícího bezpečnostního prvku, tzv. Událostní informační systém (UIS). Tento systém nabízí okamžitý přehled o řešených situacích i hlídkách v terénu, audiovizuální přenos daného místa přímo do stálého operačního centra a provázanost dat (s registry na magistrátu). Městská policie Zlín tento systém začala používat jako první v republice. (Zlin.eu, 2015)

V jednotlivých městech je zavádění chytré ICT infrastruktury či kybernetické bezpečnosti ojedinělé. Aplikace na podporu komunikace s občany (jako jsou mobilní rozhlasy, portály služeb pro občana apod.) jsou uvedeny v oblasti SMART governance. Existují projekty zavádění wifi do škol (např. projekt z roku 2015 ve městě Slušovice: Podpora ICT ve výuce k modernizaci vzdělávání ve Zlínském kraji), či posilování sítě na úřadě (např. projekt z roku 2018 v obci Tučapy, který vyhrál druhé místo v soutěži Magazínu eGovernment „The best 2018“ v kategorii „obce“: Centralizace ekonomického informačního systému obecního úřadu a zajištění zastupitelnosti pracovníků úřadu), ale jedná se o jednotky množství projektů. V rámci krizového řízení má město Zlín od konce roku 2017 protipovodňový systém, který byl rozšířen o 368 kusů bezdrátových

⁴⁹ Více na: <https://zlin.cz/zpravy/zlin-investuje-do-moderni-chytre-komunikace/>

⁵⁰ Seznam open dat zde: Zdroj: www.zlin.eu

obousměrných hlásičů. Hlásiče jsou součástí varovného informačního systému obyvatelstva a slouží proto nejen pro účely protipovodňové ochrany. Celkem je ve městě přes 1 000 hlásičů.

VALAŠSKÉ KLOBOUKY

- Digitální úřad nové generace města Valašské Klobouky: Projekt vycházel ze strategického rámce rozvoje eGovernmentu 2014+ a SMART Administration s cílem rozvíjet infrastrukturu TC ORP pro další zefektivnění služeb v území. Hlavní myšlenkou projektu je podpora služeb eGovernmentu elektronizací dokumentů a jejich řízený pohyb po úřadě v závislosti na definovaných procesech.
- Zlatý erb 2018 a 2019 – Nejlepší webová stránka města 2. místo/ 1. místo.

VSETÍN

- Vytvořený aktuální strategický dokument pro rozvoj SMART City.
- Participativní rozpočet "Vsetín podle nás".
- Zavedení mobilního rozhlasu (od března 2020)⁵¹.
- Rozklikávací rozpočet.

VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

- Strategický dokument „Chytrý ValMez“
- Velká pasportizace komunikací, osvětlení, zeleně a dětských hřišť (2018)⁵²

UHERSKÝ BROD⁵³

- Vytvořený aktuální strategický dokument pro rozvoj SMART City.
- Zlatý erb 2017 - Kategorie SMART City a nejlepší elektronická služba - 3. místo: Uherský Brod: ZÁVADY.UB - hlášení závad a poruch.
- Metropolitní komunikační síť: Důvodem pro vznik projektu MAN-UB byla snaha poskytnout veřejnosti (občanům, turistům) bezplatný přístup k informacím, usnadnit jejich komunikaci s místní samosprávou a organizacemi zřizovanými městem. Dalším důležitým cílem bylo vybudování jednotné infrastruktury pro následnou implementaci jednotlivých aplikačních řešení, které v konečném důsledku povedou k úspoře provozních nákladů.⁵⁴
- Zveřejňování materiálů pro zasedání zastupitelstva města včetně zvukového záznamu.
- E-město UB: Internetová prezentace města Uherský Brod. Informace pro občany, turisty a podnikatele. <https://www.ub.cz/pages.aspx?rp=5&id=216&panel=16>

HOLEŠOV

- Rozvoj úřadu na „úřad 4.0.“ (2019): Cílem tohoto projektu bylo elektronizovat agendy a procesy úřadu tak, aby bylo dodrženo heslo eGovernmentu „obíhat mají dokumenty, ne lidé“, a to nejen směrem k veřejnosti, ale také směrem k úředníkům. K dosažení cíle byl implementován portál občana, napojení agendového informačního systému na samoobslužný platební systém („železná pokladní“) a bezpečný elektronický oběh a schvalování dokumentů.⁵⁵

⁵¹ Více na:

https://www.mestovsetin.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=18676&id=539731&n=vsetin%2Dspousti%2Dmobilni%2Drozhlas

⁵² více: <https://gis.muvalmez.cz/>

⁵³ Vsetín, Valašské Meziříčí a Uherský Brod jsou zároveň aktivní v NSZM ČR nebo MA21, což může napomoci stát se smart cities.

⁵⁴ Více na <https://www.mvcr.cz/clanek/uhersky-brod-metropolitni-komunikacni-sit.aspx>

⁵⁵ Více na <https://www.egovernment.cz/inpage/holesov/>

8. 2. Chytrá mobilita

Dopravní sektor prochází významnými změnami, jak v oblasti pohonu (např. elektrifikace) a technologií (inteligentní dopravní systémy, telematika), tak i chování (ekonomika sdílení, zaměření na aktivní cestování). Tyto změny ovlivňující osobní i nákladní dopravu, obchodní i rekreační cestování, mohou být využity k dosažení cílů chytrého regionu, například stimulací lokálního trhu s inovacemi, masivním nasazením nejlepších technologií a rozhodovacím procesem postaveným na dobré znalosti dopravních dat. Chytrá doprava je úzce provázána s dalšími pilíři konceptu chytrého regionu – životní prostředí a veřejná prostranství.

8. 2. 1. Automobilová doprava

V rámci celé Evropské unie je základním strategickým dokumentem Bílá kniha – Plán jednotného evropského dopravního prostoru. Dokument pracuje s výhledem do roku 2050.

Na úrovni České republiky, konkrétně Ministerstva dopravy, jsou důležitým podkladem pro tvorbu Konceptu dopravy dva strategické dokumenty: „Dopravní politika ČR pro období 2014–2020 s výhledem do roku 2050“ (jedná se o vrcholový strategický dokument Vlády ČR pro sektor doprava) a „Bílá kniha – koncepce veřejné dopravy 2015–2020 s výhledem do roku 2050“. Cílem tohoto dokumentu je stanovit základní strategii České republiky v oblasti veřejné dopravy pro další období. Na tento dokument navazují dílčí strategie ministerstva dopravy, jako jsou: Národní strategie cyklistické dopravy, Národní akční plán čisté mobility, Národní strategie bezpečnosti silničního provozu 2011–2020.

Zlínský kraj v roce 2011 aktualizoval Generel dopravy z roku 2009. Generel dopravy slouží jako podklad pro rozhodování orgánů Zlínského kraje a pro strategická rozhodnutí, týkající se rozvoje Zlínského kraje v oblasti dopravy. Obsahuje dopravní modely pro roky 2015 a 2030. V roce 2021 bude dokončeno zpracování nového Generelu dopravy Zlínského kraje, který je zpracováván souběžně s tímto dokumentem.

Dopravní síť

Zlínský kraj disponuje relativně hustou dopravní sítí a představuje dopravní lokalitu s velkým potenciálem stát se součástí dopravního propojení východní a západní části EU. V tomto ohledu bylo dosaženo částečného pokroku přivedením dálnice D1 do teritoria Zlínského kraje a zprovozněním úseku dálnice D55 ke krajskému městu Zlín. Na straně druhé stávající útlum výstavby dopravní infrastruktury může ohrozit či oddálit realizaci dalších významných propojení, nejen pokračování výstavby dálnice D1 směrem na Přerov (již mimo území Zlínského kraje), ale především pak pokračování výstavby dálnic D55 a D49, které by měly významný přínos jak pro vnitroregionální, tak meziregionální mobilitu s významným mezinárodním rozměrem. Dálniční tah D49 tvoří nejen obchvat krajského města Zlína, ale napomůže napojení odlehlých a horských příhraničních oblastí se Slovenskem, včetně napojení významných rekreačních oblastí (Bílé Karpaty a Javorníky) na obou stranách hranice.⁵⁶ Dálnice D55 má v budoucnu spojoval Olomouce Hulín, Otrokovice, Uherské Hradiště a Břeclav.

Kvalitativní parametry stávající dopravní infrastruktury však mnohdy stále nevyhovují (například stále vysoká míra úseků silničních komunikací projíždějících obcemi). Nejen stávající silnice I/55 zatěžuje v průjezdných úsecích obyvatele obcí a měst většiny Slovácka, ale také silnice I/49, I/57 potřebují vymístit především nákladní dopravu mimo zastavěné území.

Stávající silniční síť již nevyhovuje současným rozvíjejícím se přepravním potřebám regionu, a to jak kapacitně, tak svými technickými parametry. Nesplňuje požadavky na plynulost a bezpečnost provozu a

⁵⁶ Zdroj: Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030, str. 69

ochranu životního prostředí a veřejného zdraví. Nevyhovující je zejména průchod zastavěným územím, šířkové uspořádání a úrovně křížení s ostatními komunikacemi.

Vedle nedokončené nadregionální silniční sítě je dalším problémem stav krajských silnic II. a III. třídy. Silnice II. a III. třídy jsou ve vlastnictví Zlínského kraje. Pro stanovení priorit údržby a rozvoje silnic II a III třídy zadal v roce 2015 kraj zpracování „Koncepce rozvoje silniční sítě II. a III. tříd. Zlínského kraje“. Úkolem koncepce je širší výběr aktuálních investičních a neinvestičních záměrů a stanovení priority záměrů. Pro správu a údržbu těchto silnic kraj zřídil Ředitelství silnic Zlínského kraje, příspěvkové organizace. Organizace spravuje více než 511 km silnic II, třídy a 1 258 km silnic III. třídy.

Nejhorší situace je charakteristická pro periferní oblasti správních obvodů obcí s rozšířenou působností Kroměříž a Valašské Klobouky. Významné rozdíly jsou především mezi silnicemi II. třídy, které se neustále zlepšují díky finanční podpoře EU (ROP a IROP), a silnicemi III. třídy výhradně závislé na dotacích krajského rozpočtu a také státu (SFDI) s pozitivním vlivem na celkové hodnocení posledních 3 let.

Nedílnou součástí silniční sítě jsou místní komunikace budované jednotlivými obcemi. Právě tyto komunikace jsou podstatné pro rozvoj cyklistiky a elektromobility se zaměřením na cesty k blízkým cílům – dojíždění do škol, práce na zastávky multimodální přepravy. S rozšiřující se rezidentní zástavbou v obcích a s růstem průmyslových objektů je nezbytné zabezpečit rozvoj místních komunikací v souladu s potřebami SMART mobility. Běžné je zabezpečení parkování vozidel. Obce však dost často neřeší podporu cyklistické dopravy, ani neřeší infrastrukturu pro elektromobilitu (popř. nízkoemisní doprava).

Pro rozvoj udržitelné automobilové dopravy z pohledu měst Zlínského kraje je nezbytné zabezpečit snížení dopravní zátěže generované průjezdní dopravou ve městech Zlínského kraje. Zdlouhavá příprava výstavby obchvatů měst brání rozvoji místního území, v důsledku toho města upřednostňují rozvojové aspekty před dopravními. V důsledku neexistence obchvatů dochází k dopravním problémům na komunikacích I. třídy, ovlivněn tím je jednak život ve městech, jednak dopravní obslužnost na regionální i krajské úrovni. Příkladem tohoto nežádoucího stavu může být obchvat I/54 měst Valašské Klobouky, Horní Lideč a Brumov.

Důležitým měřítkem kvality silniční sítě a přijatých opatření je bezpečnost silničního provozu. Z vyhodnocení krajské strategie BESIP vyplývá, že došlo ke stanovenému snížení počtu usmrcených i těžce zraněných osob pro rok 2019 stanovených ve Strategii BESIP ZK. V kraji se na celkovém počtu usmrcených osob výrazně podílejí následky způsobené nepřiměřenou rychlostí (výrazně nad celostátním průměrem). Vyšší je i podíl usmrcených u cyklistů a u následků způsobených nesprávným předjížděním.

8. 2. 2. Doprava v klidu

Nedostatečný počet parkovacích stání je patrný ve všech městech Zlínského kraje, obdobně jako v celé republice. K řešení dopravy v klidu přistupují jednotlivá města samostatně. Přitom pro menší města je obtížné řešit dopravu v klidu jednak po stránce organizační, jednak po stránce technologické.

Doprava v klidu je generována jednak místně, jednak v závislosti na nutnosti dojíždění za prací, do škol, na úřady a do zdravotnických zařízení. V rámci svých opatření může kraj vyvolávat tlak na parkování v místě centralizovaných služeb a přestupních dopravních uzlů. Příkladem může být centralizace zdravotní péče do menšího množství specializovaných nemocnic. Ta znamená nárůst potřeby parkovacích míst v okolí takovýchto cílů dopravy. Požadavky na parkovací místa jsou v pracovní době nemocnic, v odpoledních a večerních hodinách jsou místa mnohdy nevyužitá v závislosti na vzdálenosti parkovacích míst od sídelních zón.

Problém dopravy v klidu je patrný především v centrálních částech měst a dále na sídlištích. V místních částech, které mají většinou charakter venkovských sídel, je problematika řešitelná v rámci vlastních nemovitostí a v rámci veřejných prostranství. Ve večerních hodinách je příkladem parkování na úkor místních

obyvatel parkování vozidel různých přepravních společností. Tato vozidla z různých důvodů parkují jejich řidiči před svým bydlištěm místo na pozemcích vlastníka vozidel. Mnohdy se jedná i o rozměrné dodávky zabírající více než jedno parkovací místo.

Města pro řešení problematiky dopravy v klidu plánují zřízení parkovacích ploch na úkor městské zeleně a zjednosměrňování ulic pro zvýšení počtu parkovacích míst. Zjednosměrňování ulic má přinést zvýšení bezpečnosti dopravy a průjezdnosti vozidel údržby a IZS. Postupný nárůst počtu vozidel na bytovou jednotku však bude možnosti parkování dále zhoršovat. Výstavba parkovacích míst zábořím zeleně není v souladu s principy SMART řešení. Výstavba parkovacích objektů (domů) je mimo možnosti financování z obecních rozpočtů.

Bez plošné regulace dopravy v klidu není ve městech možné dosáhnout odpovídajícího stavu dopravy v klidu, plošná regulace dopravy v klidu je nepopulární, proto vedení měst řešení odkládá. Pro dosažení cílů regulace dopravy v klidu je nezbytné zavádět technologická opatření pro výběr parkovného, kontrolu obsazenosti parkovišť, navigační systémy na volná parkovací místa.

Další problematikou regulace dopravy v klidu jsou technické obtíže realizace, odpovídající technická opatření je obtížné realizovat v měřítku menších měst Zlínského kraje. Přitom potřebné technologické zázemí je náročné na provoz a pro malý počet zařízení v jednotlivých městech je nereálné. Zde vzniká potenciál pro spolupráci s krajem.

8. 2. 3. Cyklistická doprava

Kraj má zpracováno Strategický dokument „Koncepte rozvoje cyklistiky na území Zlínského kraje“. V roce 2018 byla zřízena nová funkce cyklo koordinátora a v roce 2019 byla zřízena pracovní skupina, tím byly vytvořeny podmínky pro efektivní a úspěšné prosazování cyklistické dopravy v kraji. Prvním význačným počinem je schválení koncepte „Koncepte“.

Koncepte se zaměřuje na problematiku cyklo dopravy zejména z pohledu volnočasové aktivity. Z pohledu SMART řešení dopravy je cyklistická doprava důležitá pro snižování zátěže individuální automobilovou dopravou zejména pro cestu do práce, na úřady, za službami a do škol.

Cyklistická doprava „do zaměstnání“ zaznamenala v posledním desetiletí značný pokles, tato dopravní kapacita je nahrazena převážně individuální automobilovou dopravou. Mezi důvody poklesu využívání cyklistiky na cestu do zaměstnání patří jistá míra „nepohodlí“ ve vztahu k možnostem hygienických opatření na pracovištích zaměstnavatelů a dále bezpečnost cyklistické dopravy ve stále houstnoucím automobilovém provozu. Nespornou výhodou cyklo dopravy je její rychlost zejména ve městech.

Kraj disponuje značným potenciálem využívání sítě cyklostezek coby žádoucí alternativy pro cesty nejen do práce, škol a na úřady, ale i pro turistiku s minimálními negativními dopady na životní prostředí. V horských oblastech má cyklo doprava omezení daná kopcovitým terénem a relativně dlouhým chladným (zimním) obdobím od poloviny října do poloviny dubna.

Ačkoliv v předchozích letech byla vybudována řada nových cyklistických komunikací a stav cyklistické dopravní infrastruktury se tak výrazně zlepšil, lze konstatovat, že stále přetrvává výrazný infrastrukturní deficit spočívající v nedostatečném množství bezpečných cyklistických komunikací sloužících ke každodenní dojíždce obyvatel do zaměstnání, do škol, na úřady či za službami, s nemalým počtem konfliktních míst v uzlech, kde se setkávají jednotlivé dopravní módy. (Zdroj: Koncepte rozvoje cyklistiky na území Zlínského kraje, Manažerské shrnutí strana 3).

V kompetenci měst je zřizování jednotná sítě místních cyklistických tras. Propojení cyklostezek v centrech měst je limitováno historickým stavebním řešením center měst. Chybí zejména napojení na spádové místní části, cyklistická doprava není zvýhodňována proti automobilové dopravě vhodným dopravním značením a

stavebními úpravami komunikací. Obdobně města neřeší zázemí pro cyklistickou dopravu v přestupních uzlech multimodální dopravy. Právě tato místa jsou důležitá pro zvýšení podílu cyklistické dopravy na dopravě pro cesty do zaměstnání, na školy a úřady v celokrajském měřítku. V takovýchto místech je nezbytné budovat zázemí pro cyklo dopravu formou zřizování bezpečného úložiště i drahých kol s možností nabíjení elektrokol. Podstatnou aktivitou by mělo být zřizování dlouhodobých úložišť pro kola v přestupních uzlech dopravy, u úřadů, škol a velkých zaměstnavatelů.

V kompetenci kraje jsou silnice II. a III. třídy. Ty se při rekonstrukcích zužují bez zachování části komunikace pro cyklopruh. Cyklisté nezřídka využívají chodník, neboť by jinak museli jezdit po silnici bez krajnice. Ve městech je situace obdobná, kdy města při rekonstrukci uliční sítě obvykle nepočítají s vyhrazenými pruhy nebo piktogramovými koridory pro cyklo dopravu.

Dalším zajímavým opatřením, které některá města v kraji zavádějí, je značení kol syntetickou DNA. Při koordinaci bezpečnostních aktivit na území celého kraje je efektivita tohoto opatření výrazně vyšší v porovnání se zavedením na úrovni města nebo obce. (Městská police Vsetín zavedla značení kol syntetickou DNA. V rámci prevence se využívají varovné nálepky, které informují o tom, že označená věc je chráněna před uzmutím.)

Dle „Koncepce rozvoje cyklistiky“ je současná síť regionálně významných cyklotras pro účely turistiky nedostatečná, a to jak z hlediska celkového pokrytí území, tak z hlediska kvality (povrch, směrové i výškové vedení tras). Stálým problémem je bezpečnost cyklistů pohybujících se v místech, ve kterých je velký potenciál zdrojové a cílové dopravy. Jedná se především o okolí měst Zlín, Uherské Hradiště, Kroměříž, Vsetín, Otrokovice, Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm a Uherský Brod.

V těchto oblastech stále chybí především bezpečné trasy účelového charakteru. Příkladem mohou být trasy vedené k městu Vsetínu od Valašské Polanky (po silnici I/57), či vazba mezi Zdounkami a Kroměříží (silnice II/432). Z pohledu vedení cyklistické dopravy chybí kvalitní a bezpečné propojení spádových měst, tuto problematiku popisuje a doporučuje řešení „Koncepce“.

Z pohledu vedení cyklistické dopravy chybí kvalitní a bezpečné propojení spádových měst Uherský Brod a Luhačovice, Luhačovice a Slavičín, Uherský Brod a Uherské Hradiště, Bystřice pod Hostýnem a Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm a Frenštát pod Radhoštěm. Chybí propojení s krajským městem Zlín ve směru na Holešov, Vizovice a Luhačovice. (Zdroj: Koncepce rozvoje cyklistiky na území Zlínského kraje, Manažerské shrnutí strana 3). Obdobně chybí propojení spádového města Valašské Klobouky.

Pro cyklistické značení není provedena pasportizace. Stávající systém údržby a obnovy cyklistického značení je koordinován zástupci Klubu českých turistů (KČT). Nové cyklotrasy ale budují i obce a KČT by měl provádět značení. Vzájemná spolupráce s KČT pro zajištění odpovídající úrovně značení je nezbytná.

8. 2. 4. Dopravní obslužnost veřejnou hromadnou dopravou

Veřejnou dopravu v kraji organizuje organizátor dopravy KOVED.

Od 15.12.2019 platí nový tarif jízdného. Jízdné je stanoveno jako nástupní poplatek a cena na 1 km jízdy stejná pro cesty vlakem i autobusem. Celou situaci s jednotným jízdním dokladem komplikuje nedokončená veřejná zakázka na jednu z oblastí kraje, kdy přeprava není zatím zajišťována na základě nových přepravních podmínek. Někteří zaměstnavatelé ve městech organizují (nebo plánují organizovat) autobusovou dopravu pro své zaměstnance při cestě do a ze zaměstnání.

Příkladem je zaměstnavatel AUSTIN DETONATOR ve Vsetíně umožňující svým zaměstnancům v rámci MHD cestovat zdarma (náklady na tuto službu platí přímo městu).

Výjimkou jsou vlaky vyšších tříd Českých drah a jízdy za hranice kraje.

Pro vlaky jsou jízdenky přestupní i mezi ČD a Arrivou. K dispozici jsou i časové jízdenky.

Jízdenky pro autobusy jsou nepřestupné a nejsou k dispozici časové jízdenky. V autobusech není možné platit platebními kartami, jsou využívány stávající elektronické peněženky, ale ARIVA Moravia je nepodporuje. Takto nastavený systém je pro cestující komplikovaný, nevýhodný na cestu na krátké vzdálenosti a nepodporuje multimodální dopravu, zejména kombinaci cesty vlakem a autobusem. Například na cestu z vlakového nádraží vzdáleného od centra města, využití autobusu bude neúměrně zatíženo cenou nástupního poplatku a dále cenou za kilometrovné.

Veřejnou osobní linkovou dopravu ve Zlínském kraji zajišťují následující dopravci:

- Krodos Bus, a. s. – veřejná osobní linková doprava v provozní oblasti Kroměříž,
- ČSAD Bus Uherské Hradiště, a. s. – veřejná osobní linková doprava v provozní oblasti Uherské Hradiště,
- Arriva Morava, a. s. – veřejná osobní linková doprava v provozní oblasti Valašské Klobouky,
- ČSAD Vsetín, a. s. – veřejná osobní linková doprava v provozních oblastech Valašské Meziříčí, Vsetín a Zlín.
- Valašské Klobouky jsou obsluhovány společností Arriva Morava, a. s. a ČSAD Vsetín, a. s.

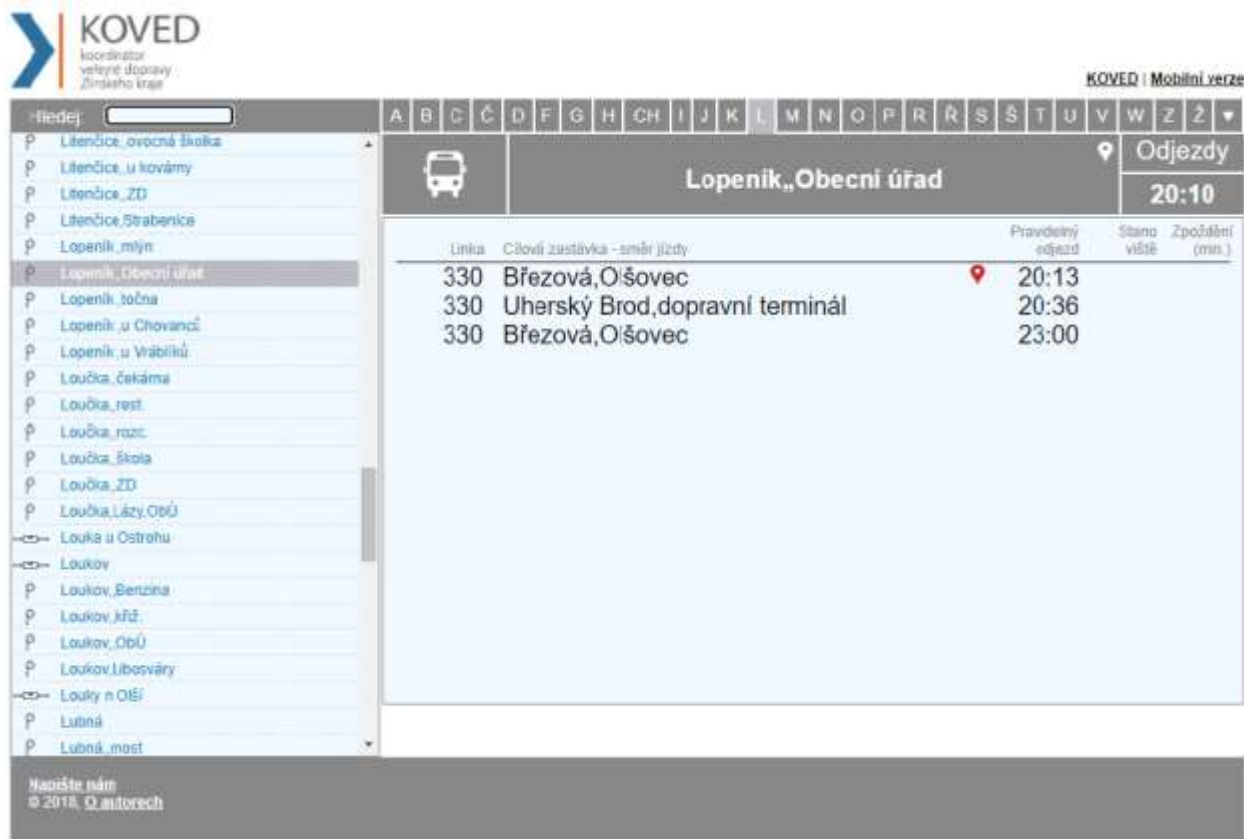
Železniční dopravu ve Zlínském kraji zajišťují následující dopravci:

- České dráhy a.s.
- ARRIVA vlaky s.r.o.

Železniční síť Zlínského kraje v oblasti regionálních tratí trpí zejména nedostatkem kvalitní dopravní cesty, způsobené historicky nedostatečnou údržbou, špatným přístupem pro cestující, nízkou traťovou rychlostí (s častými trvalými rychlostními omezeními) a způsobem zabezpečení provozu. Některá místa mají také nedostatečnou kapacitu. Velkou příležitostí pro regionální tratě je zavedení příměstské dopravy (např. připravovaná modernizace a elektrizace trati č. 331 Otrokovice – Zlín – Vizovice). Projekt řeší elektrizaci celé trati z Otrokovic do Vizovic včetně vybudování druhé koleje v úseku Otrokovice – Zlín. U příměstské dopravy je možné počítat s největšími nárůsty objemů dopravy. To odpovídá pokračujícímu trendu migrace ekonomicky aktivních obyvatel z center velkých měst do jejich periferií a stálou potřebou těchto obyvatel dojíždět do centra. Především špatný stav tratí Kojetín – Hulín – Bystřice p./H - Val. Meziříčí, a trať Staré Město – Uherské Hradiště – Luhačovice /Bylnice /Veselí nad Moravou čeká na modernizaci a elektrizaci. V neposlední řadě tratě 282 Vsetín – Velké Karlovice a 281 Val. Meziříčí – Rožnov pod Radhoštěm limituje nedokončená revitalizace v oblasti traťové rychlosti, zabezpečovacího zařízení a modernizaci stanic a zastávek. Ve využívání VHD ve Zlínském kraji je patrný dlouhodobý pokles cestujících. V případě přepravy cestujících ve veřejné autobusové dopravě v rámci kraje došlo k poklesu o 20 % mezi roky 2010 a 2017. U přepravy cestujících po železnici v rámci kraje byl pokles více než 30 % a v případě přepravy cestujících městskou hromadnou dopravou je evidentní pokles u trolejbusů, méně u autobusů.

Hlavními problémy vnímanými veřejností jsou kvalita a konformita vozidel, návaznost spojů, jednoduchost platby za služby, dostupnost doplňkových služeb a zpoždění vozidel VHD zejména v době dopravních špiček, které je zapříčiněno dopravními zácpami průjezdných komunikací měst. Cestující jsou o odjezdech vozidel VHD informováni na webových stránkách <https://mpvnet.cz/zlin/map> a pomocí mobilní aplikace „Odjezdové tabule – mobilní verze“. V některých městech jsou na hlavních zastávkách umístěny informační označnické s reálnými odjezdy vozidel VHD.

Obr. 8: Informace o odjezdech vozidel VHD

The screenshot shows the KOVED mobile application interface. At the top, there is a search bar and a list of letters (A-Z) for navigation. The main content area displays the location 'Lopenik, Obecní úřad' and the current time '20:10'. Below this, a table lists bus departures:

Linka	Cílová zastávka - směr jízdy	Pravidelný odjezd	Stano více	Zpoždění (min.)
330	Březová, Ošovec	20:13		
330	Uherský Brod, dopravní terminál	20:36		
330	Březová, Ošovec	23:00		

On the left side, there is a list of other bus stops, with 'Lopenik, Obecní úřad' currently selected. At the bottom, there is a footer with the text 'Napište nám © 2018, O. autobrech'.

Zdroj: mpvnet.cz

Některá větší města v kraji organizují vlastní městskou dopravu. Ve Zlíně provozuje MHD Dopravní společnost Zlín-Otrokovice, s.r.o. Pro své cestující na webových stránkách zobrazují aktuální polohu vozidel MHD. Ve Vsetíně provozuje městskou dopravu ČSAD Vsetín, v Uherském Hradišti provozuje městskou dopravu ČSAD BUS Uherské Hradiště a.s., v Kroměříži provozují městskou dopravu Kroměřížské technické služby, s.r.o., ve Valašském Meziříčí provozuje městskou dopravu ČSAD Vsetín.

Na linkách ID - ZK neplatí jednotlivé ani časové jízdenky dle tarifů MHD až na nepatrné výjimky. Neplatí ani žádné kombinace jízdného dle tarifu ID - ZK a MHD. Přitom cestující přijíždějící do většího města veřejnou hromadnou dopravou musí dále cestovat MHD pro pohodlné dosažení cíle cesty.

V Uherském Brodě byl zprovozněn multimodální dopravní uzel – byla kompletně opravena nádražní budova, kolem níž vznikl zcela nový, bezbariérový prostor propojující vlakovou, autobusovou a městskou dopravu s dvanácti autobusovými zastávkami navazujícími na 150 metrů dlouhý peron. Součástí projektu také bylo vybudování parkoviště pro 100 vozidel se systémem park and ride. V areálu je k dispozici pro cestující 41 laviček a 60 míst stání pro kola. Přepavní multimodální uzel plánuje vybudovat dále například obec Bystřička.

8. 2. 5. Inteligentní dopravní systémy (IDS)

Rozvoj systémů IDS je dán rozvojem komunikačních technologií a technologií měření různých fyzikálních veličin a parametrů v posledních letech. Na úrovni kraje nejsou takovéto systémy zatím využívány, respektive je využíváno dílčí řešení například ve veřejné hromadné dopravě. Obdobná situace je na celostátní úrovni. Některá krajská města (Pardubice – více veřejných zakázek na řízení dopravy a Hradec Králové – Inteligentní dopravní systém v Hradci Králové) postupně implementují některá řešení důležitá pro provoz ve městě, ale z krajského pohledu se opětovně jedná o dílčí řešení. Na úrovni větších měst Zlínského kraje se pak jedná zejména o ostrovní systémy podporující dopravu v klidu. Město Zlín zavedlo pro vozidla MHD preference na

křižovatkách, které upravují signály světelných křižovatek. Světelné tabule při vjezdu do Zlína informují o dopravní situaci ve městě.

Na území Zlínského kraje jsou k dispozici data ze systémů řízení silnic, například data z meteorologického informačního systému pro prezentaci silničních meteorologických informací se zaměřením na aktuální a budoucí situaci na silnicích. Technologické trendy směřují ke cloudovým řešením jednotlivých podsystémů. Jednotlivé podsystémy nejsou propojeny do centrálního systému, který by mohl sloužit k monitorování a průzkumu chování dopravy, kvality komunikací a vývoje nepříznivého počasí na území kraje. Systémy pro možné řízení dopravy na krajské úrovni nejsou zatím realizovány. Kraj pro zajištění podpory systémů IDS připravuje projekt s názvem TRANSPORT TEST GRID. Jedná se o platformu vývoje a testování chytrých moderních technologií pro efektivnější dopravu. Kraj ve spolupráci s krajskými organizacemi vytvoří prostor pro rozvoj inovací a zapojení moderních technologií. Místem pro živé testování je vybrána oblast Uherského Hradiště a Uherského Brodu.

Schéma 11: Schéma řešení TRANSPORT TEST GRID

Zdroj: ZK

8. 2. 6. Multimodální doprava

Multimodální doprava je přirozenou možností snížení zátěže způsobené individuální automobilovou dopravou. Stav multimodální dopravy ve Zlínském kraji je hodnocen v jednotlivých oblastech dopravy. Pro podporu multimodální dopravy je nezbytné zabezpečit podmínky pro využívání multimodální dopravy v přestupních uzlech veřejné dopravy tak, aby bylo možné bezproblémově zaparkovat vozidlo nebo kolo v přestupních uzlech na delší časový úsek. Dále je třeba zajistit návaznost vlakové a autobusové dopravy. Nádražní budovy na území Zlínského kraje jsou často mimo centra měst, a autobusová doprava k železničním stanicím nezajíždí tak často, aby se cestující z vlakové dopravy dostali pohodlně a rychle do centra města. Nemožnost bezpečného ukládání kol v takovýchto přestupních místech dále snižuje ochotu cestujících využívat hromadnou dopravu. Obdobně je nezbytné krátkodobě bezpečně zaparkovat vozidlo pro výstup/nástup spolucestujícího při přestupu na jiný dopravní prostředek. V případě přestupu z autobusu na vlak a opačně neexistuje jednotný jízdní doklad, který by zvýhodnil takovýto způsob cestování.

8. 2. 7. Alternativní pohon vozidel

Ve Zlínském kraji není vybudována dostatečná infrastruktura plnicích stanic vozidel na pohon CNG a dobíjecích stan pro elektrovozidla. V kraji je celkem 6 veřejných plnicích stanic pro CNG vozidla u Valašského

Meziříčí, Rožnova pod Radhoštěm, Vsetína, Zlína a Otrokovice Stanice pro dobíjení elektromobilů jsou celkem 4, dvě stanice jsou u Valašského Meziříčí a dvě v oblasti Zlína.

Využívání vozidel na alternativní paliva v provozních podmínkách horských oblastí Zlínského kraje není jednoznačnou záležitostí. Dojezd elektrovozdů není pro delší linky dostatečný. Navíc chování těžkých vozidel s bateriemi není ideální na zasněžených komunikacích. Dojezd na jedno noční dobíjení je 150 až 180 km. Pokud je možné zajistit rychlodobíjení v průběhu dne může být dojezd až 300 km.

Výhodnějším řešením může být provoz vozidel na zemní plyn CNG. Provoz vozidel vyžaduje výstavbu plnicích stanic CNG, plnění vozidel probíhá přes noc. Dojezd vozidel na pohon CNG je ve srovnání s bateriovými vozy delší, dosahuje 220 km na jedno čerpání. Další alternativou je automobil s motorem spalujícím vodík, popřípadě s vodíkovými palivovými články. Kraj pro podporu vozidel na alternativní paliva zatím nepřijal žádné podpůrné opatření.

8. 2. 8. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍ SITUACE V REGIONU V OBLASTI CHYTRÉ MOBILITY (dle metodiky MMR)

- **Organizace:** Oblast mobility a dopravy prochází významnými změnami, jak v oblasti pohonu (např. elektrifikace) a technologií (inteligentní dopravní systémy, telematika), tak i chování (ekonomika sdílení, zaměření na aktivní cestování). Cílem chytrých řešení v oblasti dopravy je především zajištění bezproblémové, pohodlné, ekologické přepravy v regionu, vytvoření/vybudování efektivních, bezpečných a pohodlných dopravních systémů včetně dopravy v klidu, které jsou propojeny s infrastrukturou informačních a komunikačních technologií a otevřených dat. Tyto aspekty je potřeba při plánování brát v úvahu.
- **Komunita:** Správa železnic pro zajištění multimodální dopravy, města – doprava v klidu, místní komunikace, cyklistická a pěší doprava, univerzitní sféra pro podporu technologických řešení, dopravci, dodavatelé SMART řešení, cyklisté, řidiči a chodců – cestující, ZK
- **Infrastruktura:** Ve Zlínském kraji jsou postupně zaváděna opatření v souladu s řešeními Smart Mobility na úrovni odpovědnosti kraje. Pro většinu aktivit kraj zpracoval koncepční dokumenty, které popisují stav jednotlivých odvětví a navrhuje další postup pro popisovanou oblast.
 - Důležitou oblastí je rozvoj dopravní sítě, ať silniční nebo kolejové. Pro obnovu dopravní infrastruktury je nezbytné vynakládat nemalé prostředky pro odstranění historických nedostatků s důrazem na podporu SMART technologií.
 - Samostatnou oblastí dopravní infrastruktury je doprava v klidu, zde by měl být kraj koordinátorem mezi obcemi a technologickým zázemím nezbytným pro efektivní nasazování dopravy v klidu a dalšími subjekty, které by se měly na řešení dopravy v klidu podílet například v uzlech multimodální dopravy vlakové, autobusové, cyklistické a individuální automobilové.
 - Pro koordinaci aktivit v oblasti cyklistické dopravy kraj zřídil pozici koordinátora cyklistické dopravy. Tím je zajištěno efektivní plnění příslušných opatření na úrovni kraje i sousedních regionů. Aktivity v odpovědnosti obcí nejsou na úrovni kraje koordinovány, záleží na přístupu jednotlivých obcí. Občané při cestách ve Zlínském kraji nacházejí různou úroveň odlišně implementovaných služeb.
 - Důležitým počínem je jednotný tarif pro cestování prostředky VHD. Chybí jednotný cestovní doklad pro autobusovou a vlakovou dopravu. Bez integrace s možnostmi navazujícího cestování MHD a dále výstavby multimodálních uzlů není možné dosáhnout požadované podpory cestování ve VHD.

8. 2. 9. Příklady dobré praxe v městech / obcích v oblasti Chytré mobility

ZLÍN – OTROKOVICE

- Stezka pro chodce a cyklisty Zlín – Otrokovice

Vybudování trasy pro smíšený provoz cyklistů a pěších Zlín – Otrokovice vedené na levém břehu řeky Dřevnice. Tuto stezku je možné využívat jak pro volnočasové aktivity, tak pro cestu do práce, nebo do školy.

- Stezka pro chodce a cyklisty, I. segment – Billa

Stavba integrované stezky pro pěší a cyklisty šířky 3,0 m a délky cca 408,0 m, která propojuje dvě centra s občanskou vybaveností. Jedno je u I. segmentu (Albert, lékárna, pošta, ...), druhé je pod II. segmentem (Billa, Penny market, restaurace, ...). Stezka na obou koncích navazuje na křižovatky řízené světelnou signalizací. Stavba byla navržena v trase stávajícího chodníku, který má v převážné délce šířku 3,0 m. Obecným cílem projektu je zvýšení bezpečnosti a atraktivity cyklistické dopravy ve Zlínské aglomeraci.

- Cyklostezka Zlín, ulice Výletní a Tyršovo nábřeží včetně bezpečnostních opatření

Rekonstrukce uličního prostoru – vybudování stezky pro cyklisty přes místní komunikaci u OC Čepkov, ulic Tyršovu nábřeží (piktogramovým koridorem) a přes ulici Sokolskou. Cílem projektu je zvýšení bezpečnosti dopravy a cyklodopravy v rámci statutárního města Zlína.

- Preference na křižovatkách a plošná koordinace MHD ve Zlíně

V rámci projektu byl vybudován systém dopravně závislého koordinovaného dynamického řízení světelných signalizačních zařízení s aktivní preferencí vozidel MHD na trasách hlavních linek MHD ve Zlíně a Otrokovících. Systémovou koordinací navazujících světelných signalizačních zařízení (SSZ) je zajištěn plynulý dopravní tok vozidel hromadné dopravy s přihlédnutím doby pobytu na zastávkách – tzv. "zelená vlna".

- Radnice nakoupila dva elektromobily

Jedno vozidlo je určeno pro služební cesty referentů magistrátu. Právě pro krátké pojezdky po městě může elektromobil plně rozvinout své přednosti oproti běžným automobilům. Vozy lze nabíjet kromě rychlonabíjecí stanice UTB ve Zlíně, také v běžných zásuvkách. Druhé auto je určeno pro Odbor městské zeleně, která jej využívá při údržbě zeleně v parcích či cyklostezkách. (Zlin.eu, 2018b)

Zdroj: zlin.eu

- Telematický systém dopravního uzlu Zlín

Záměrem projektu je zvýšit informovanost řidičů o aktuální dopravní situaci na síti silnic na území statutárního města Zlína, a tím dosáhnout efektivnějšího rozložení dopravní zátěže. Zvýšení informovanosti zajišťuje soubor osmi kusů zařízení pro provozní informace (ZPI) v podobě světelných tabulí.

Projekt navazuje na I. etapu, realizovanou s podporou SFDI v roce 2013. V rámci I. etapy byl vybudován systém pro sběr dopravně inženýrských informací na bázi detekce bluetooth zařízení ve vozidlech. Tyto informace jsou využívány za účelem dopravního plánování a ve II. etapě budou zdrojem pro zobrazení aktuálních dojezdových časů na jednotlivých ZPI.

- Navigační parkovací systém a dispečink ITS ve Zlíně

Projekt řeší (2020 - 2021) rozšíření inteligentních dopravních systémů (dále jen „ITS“) ve Zlíně o navigační parkovací systém prostřednictvím zobrazování aktuálních informací o obsazenosti parkovacích ploch na nově pořízených LED tabulích (RGB), které budou díky technologii umožňovat také grafické zobrazení dopravního značení a větší variabilitu aktuálních a mimořádných dopravních informací pro řidiče. Tabule budou datově napojeny na nově vybudované závorové systémy dotčených parkovacích ploch.

Součástí projektu je vybudování dispečinkového pracoviště, které je nezbytné pro obsluhu a fungování ITS. Bude sloužit pro trvalé monitorování napojených zařízení a vstup do systému pro možnost reagovat na provozní či krizové zprávy na všech tabulích napojených na ITS. V rámci dispečinku bude pořízen příslušný hardware a software nezbytný pro fungování ITS.

VALAŠSKÉ KLOBOUKY

- Zřízení úložiště pro kola s přístřeškem u ZŠ Valašské Klobouky určeného pro potřeby žáků školy.
- Projekt Bezpečné cesty do školy

V okolí mateřské a základní školy vznikly nové chodníky, místa pro přecházení, přechod pro chodce i bezbariérově upravené křižovatky. Pěší trasy směřují od školy na sídliště a do města, od základní školy k domu dětí a mládeže a do města. Součástí projektu je i přípojná cyklotrasa v rámci stezky Bečva – Vlára – Váh.

VSETÍN

- Podpora cyklistické dopravy a prevence kriminality na veřejném prostranství je aktivita města Vsetín, které zavedlo označení kol pomocí syntetické DNA (blíže kap. 8.2.3)
- Zaměstnavatel AUSTIN DETONATOR ve Vsetíně umožňuje svým zaměstnancům v rámci MHD cestovat zdarma (viz kap. 8.2.4)

UHERSKÝ BROD

- V Uherském Brodě byl zprovozněn multimodální dopravní uzel (popsáno v kap. 8.2.4)

VSETÍN, UHERSKÝ BROD, KROMĚŘÍŽ, BYSTRICE POD HOSTÝNEM, ZLÍN, HOLEŠOV, VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ, UHERSKÉ HRADIŠTĚ, ZLÍN

- Aplikace ParkSimply

Aplikace ParkSimply je určena pro mobilní platby za nabízené služby. Je zaměřena na elektronickou platbu parkovného ve městech, nákupních centrech, parkovacích domech a nemocnicích. Parkující má možnost výběru platby parkovného buď prostřednictvím služby PREMIUM SMS českých mobilních operátorů, nebo prostřednictvím platební karty.

VALAŠSKÉ KLOBOUKY, UHERSKÉ HRADIŠTĚ⁵⁷

- Elektromobil pro potřeby jednotlivých úředníků města, včetně nabíjecí stanice.

⁵⁷ Na Kroměřížsku využívají osobní elektromobil k rozvozu jídel důchodcům atd. Obec Hostětín zavádí půjčování obecního elektromobilu metodou carsharing občanům.

8. 3. Chytré životní prostředí

Zlínský kraj se v otázkách životního prostředí zaměřuje aktuálně především na adaptaci změny klimatu, hospodaření s vodou, zlepšování stavu ovzduší, optimalizaci odpadového hospodářství a také na udržitelné energetické hospodaření. Analýzy v jednotlivých oblastech vycházejí z rozhovoru s odpovědnými pracovníky Oddělení technické ochrany prostředí a energetiky, na základě ročních hodnotících zpráv Stav životního prostředí ve Zlínském kraji a specializovaných koncepčních dokumentů s důrazem na využívání moderních technologií, pasportizace a datových sad vč. mapových podkladů.

8. 3. 1. Životní prostředí

Klíčovou aktivitou v oblasti životního prostředí je aktuálně strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ZK. Při provádění aktivit pro adaptaci na změnu klimatu, je potřeba uchopit tuto problematiku v širších souvislostech, jako jsou kromě sucha i klimatické extrémy, eroze, tepelné ostrovy apod. Reakce na změny klimatu jsou řešeny v Koncepci ochrany před následky sucha pro území ČR, z které vyplývá ohrožení zejména jižní a jihozápadní části ZK z hlediska sucha a nedostatku vody a snižující se rezervy zásob pitné vody.

Ochrana přírody a krajiny je řešena Koncepcí a strategií ochrany přírody a krajiny Zlínského kraje. V roce 2021 bude dokončeno zpracování nové Koncepce ochrany přírody a krajiny Zlínského kraje, která je zpracovávána souběžně s tímto dokumentem, a která bude mimo jiné rámcově řešit i problematiku adaptace přírody a krajiny na dopady klimatické změny.

8. 3. 2. Hospodaření vodou

Management hospodaření s vodou vychází z dokumentu Rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje. V této oblasti vystupuje ZK v partnerské roli SFŽP, který definuje problematická místa i konkrétní přidělování dotačních prostředků v boji se suchem. Kraj přitom využívá analytický model z minulosti.

V ZK jsou cíleně využívány prostředky z OPŽP vč. využívání chytrých řešení, tzn. na straně jedné protipovodňová opatření (budování záchytných retenčních a vsakovacích nádrží) a na straně druhé různé způsoby zadržování vody v krajině ale i v zastavěném území (např. na veřejných prostranstvích a na parkovištích) a zachytávání vody v krajině (budování tůní, mokřadů).

ZK již částečně využívá inteligentní technologie hospodaření vodou v budovách (měření environmentálních parametrů, využívání inteligentně řízených stínících elementů na budovách, rekuperační jednotky, využití zelených střešních ploch apod.), nicméně role kraje je v této oblasti především edukativní a osvětová. Udržitelnou aktivitou v souladu s konceptem chytrých řešení je také snaha kraje o eliminaci tepelných ostrovů vytvářením travnatých a ozeleněných ploch, budování zelených cest, prvky druhové pestrosti krajiny, budování vodních ploch v městské i kulturní krajině a výstavba zelených střech a zelených fasád.

ZK v souladu s přístupem státu usiluje o zvyšování podílů čištěných odpadních vod a výstavbu nových ČOV vč. automatizace sběru dat. Existují také plány pasportizace zeleně a evidence na centrálním (krajském) mapovém podkladu.

8. 3. 3. Ovzduší

Dle dokumentu Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030 je značná část území kraje řazena mezi území se zhoršenou kvalitou ovzduší. Příčinou jsou lokální vlivy (růst dopravního zatížení, lokální topeniště), tak vlivy s přesahem ZK (dálkový přenos znečištění apod.).

ZK využívá poskytovaná data z monitoringu ovzduší z měřicích stanic a registrů ČHMÚ. Mapové a datové podklady přímo spravované ZK nejsou k dispozici, nicméně výše uvedené datové podklady ČHMÚ jsou využívány jako územní analytická podpora při vydávání integrovaných povolení a posuzování vlivů na ŽP. Tento nástroj je vnímán ze strany ZK jako dostačující.

ZK má omezené možnosti v zavádění nápravných opatření pro zvýšení kvality ovzduší, to je v gesci jednotlivých měst a obcí, popř. jejich svazků. ZK vidí jako účinná opatření ve zlepšování stavu ovzduší

především pomocí koordinovaného přístupu zavádění inteligentních technologií v oblasti parkování (parkovací domy, inteligentní parkovací systémy, kamerové systémy, optimalizace čištění vozovek), logistiky, rozvoji nízkoemisní a bezemisní hromadné dopravy, předcházení kongesce dopravy apod. K zavádění těchto opatření ZK motivuje především osvětovou a propagační činností (projekt SMOKEMAN), kde vystupuje v roli moderátora a také vytvořením a aplikací metodické příručky. Dále může komunikovat s vedením obcí, nastavovat vyjednávání úprav dotačních programů a rozšiřovat poradenství EAZK směrem k obcím / občanům.

8.3.4. Správa odpadového hospodářství

Plán odpadového hospodářství Zlínského kraje je klíčovým závazným dokumentem pro oblast nakládání s odpady. ZK opět neřeší správu jednotlivých odpadových hospodářství na území měst a obcí, to je v gescích těchto subjektů. ZK vidí jako účinná opatření především v zavádění inteligentních technologií v oblasti vážení, logistiky odpadů a následného předávání do vhodných zařízení k využívání odpadů nebo jejich odstraňování a tímto způsobem i moderuje diskusi mezi samosprávami. Ideálním navrhovaným stavem je slučování do větších celků s cílem optimalizace svozu a nakládání s odpady. To se jeví v některých případech jako problematické (rivalita obcí apod.). ZK se v rámci svého působení snaží realizovat osvětové aktivity směrem k samosprávám obcí i občanům všech věkových kategorií, např. semináře zaměřené na odpadové hospodářství, exkurze i formou motivačního vzdělávání např. prostřednictvím provozu školicího centra ve Vsetíně, venkovních akcí, videospotů (videospoty o třídění odpadů projekt SMOKEMAN).⁵⁸

Jedním z cílových opatření je snížení míry skládkování a nastavení efektivního hospodaření s odpady a přeměna 6 aktuálně provozovaných skládek odpadů ve ZK na moderní centra pro nakládání s odpady. V provozu jsou také 4 spalovny nebezpečných odpadů, převážně v soukromém vlastnictví průmyslových subjektů. Tyto spalovny, mimo spalovnu v Chropyni, kde již je realizována modernizace, jsou staršího data a postupně se chystá a realizuje jejich rekonstrukce. Záměrem kraje je zaměřit se na materiálové a pro odpady, kde materiálové využití odpadů není možné na energetické využití odpadů s využitím menších jednotek ZEVO, k čemuž vybízí zejména fakt, že produkce směsného komunálního odpadu je ukládána z 97 % na skládkách a nabízí významný potenciál využití jak z hlediska materiálového, tak i energetického.

ZK také postupně zavádí principy oběhového hospodářství ve vazbě na Strategický rámec oběhového hospodářství ČR. Cílem je vznik databáze, a především podpora vzniku tzv. re-use center (např. další využití drobných spotřebičů po opravě, nábytek pro sociálně slabší vrstvy obyvatel apod.)

Pozn. Česká republika oproti řadě zemí Evropské unie (EU) doposud nevydala svůj vlastní strategický dokument k oběhovému hospodářství⁵⁹, ačkoli jeho potřeba byla již výrazně identifikována v rámci agendy Ministerstva životního prostředí (MŽP) i plnění řady závazků vůči EU. MŽP započalo s přípravou Strategického rámce oběhového hospodářství České republiky 2040 (zkráceně „Cirkulární Česko 2040“) v roce 2018. Dokument by měl být hotov na konci tohoto roku.⁶⁰

ZK neřeší likvidaci černých skládek, to je opět v působnosti obcí, cílem kraje je opět osvětová činnost předcházení vzniku černých skládek, závozů apod. s využitím nástrojů online webových aplikací (např. hlášení závad a poruch ve městech apod.). Dále je snahou ZK odstraňování starých ekologických zátěží a dodávání dat do databázových nástrojů celostátní správy kontaminovaných míst.

⁵⁸ Více na <https://vec.vsb.cz/cs/smokeman-zasahuje>

⁵⁹ V roce 2019 existovalo již 14 národních strategií zemí Evropské unie k oběhovému hospodářství.

⁶⁰ Více ODPADOVÉ FÓRUM, Odborný měsíčník pro průmyslovou a komunální ekologii, 9/2019

8. 3. 5. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍ SITUACE V REGIONU V OBLASTI CHYTRÉHO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (dle metodiky MMR)

Organizace: Snaha o zlepšení životního prostředí je jednou ze základních oblastí chytrých řešení. Tyto procesy se prolínají se všemi ostatními oblastmi SMART řešení. Koncept Chytré životní prostředí se snaží zlepšit jeho kvalitu inteligentním hospodařením s vodou, udržitelným a efektivním odpadovým hospodařením, minimalizací úniku znečišťujících látek do ovzduší a chytrým využíváním veřejné zeleně. Zahrnuje monitoring kvality životního prostředí využitím moderních měřících technologií, který může být dále využit ke snížení emisí z dopravy a výroby. Při plánování zavádění SMART environment je potřeba koncepčně uchopit osvětu občanů, protože velmi často participují na daném řešení.

Komunita: ZK, obce, obyvatelé, ekologické organizace, znečišťovatelé (*vznik potenciální dohody s krajem o zavádění SMART přístupů k ŽP*), orgány státní správy v oblasti ochrany životního prostředí.

Infrastruktura: ZK se věnuje tématu ŽP v blízké spolupráci se státní správou (SFŽP, ČHMÚ apod.) i jednotlivými městy a obcemi. Systémový přístup je nastaven v koncepčních dokumentech kromě oblasti adaptace na změnu klimatu.

V oblasti hospodaření vodou kraj využívá analytický model, pasportizace zeleně i inteligentní technologie hospodaření vodou v budovách vč. předcházení vzniku tepelných ostrovů. Role ZK je z podstaty nastavení legislativy a odpovědnosti spíše edukativní a osvětová.

V oblasti ovzduší ZK využívá externí mapové a datové podklady, které považuje za dostačující. Role ZK je kromě zákonných povinností (integrování povolení, posuzování vlivu na ŽP) aktivní také v podpoře využívání inteligentních technologií (doprava, logistika apod.) u měst a obcí.

V oblasti odpadového hospodářství je využívána databáze skládek, spaloven, starých ekologických zátěží a celostátní databáze kontaminovaných míst. I v této oblasti ZK působí edukativní a osvětovou formou (semináře, videospoty).

Příležitosti se objevují především v oblasti koncepčního přístupu k adaptaci na změny klimatu, vazby centrální evidence dat o ŽP s vazbou na mapové podklady, zahrnutí pasportizace a odborné pomoci jednotlivým městům a obcím s inovativními technologiemi (např. logistika odpadů).

8. 3. 6. Příklady dobré praxe v městech / obcích v oblasti Chytrého životního prostředí ZLÍN

- Automatizovaná imisní monitorovací stanice ovzduší v centru Zlína – účelem stavby bylo rozšířit síť stávajících monitorovacích stanic ČHMÚ ve Zlíně. Naměřené údaje o kvalitě ovzduší v centru Zlína jsou zpřístupněny veřejnosti a jsou pak dále předávány do národního systému sledování kvality ovzduší ISKO (Informace o kvalitě ovzduší v ČR).

- Různé projekty v rámci: Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) – více na <https://www.zlin.eu/environmentalni-vzdelavani-vychova-a-osveta-evvo--cl-314.html>
- VaK pro Zlín (dálkový odpočet vodného a stočného) – jedná se o instalace digitálních vodoměrů je součástí projektu komplexního zlepšování vodohospodářské sítě. Veškeré pořizovací a provozní náklady hradí společnost Moravská vodárenská, a.s.
- Chytré řešení pro veřejné osvětlení – solární panel, lithiová baterie s velkou kapacitou a LED technologie. Tak vypadá sestava pro veřejné osvětlení, kterou aktuálně testují Technické služby Zlín. Výhodou tohoto řešení je vedle ekologického provozu také jednoduchá instalace – například i do míst, kde nejsou k dispozici rozvody elektrické energie. Testování poskytne objektivní data pro rozhodování, zda se může tato špičková technologie stát do budoucna doplňkovou formou v systému veřejného osvětlení.
- Ve Zlíně funguje projekt Stromy pod kontrolou. Databáze městské zeleně, která je veřejně přístupná přes internetové stránky. Každý obyvatel si může najít data o stromu, který se nachází u jeho domu nebo téměř kdekoli ve volném prostranství. Cílem města je stav, ve kterém by byly online informace o každém ze zhruba 100 tisíc stromů ve městě. Jedná se o ochranu zeleně ve městě.
- Zlín pořídil chytré odpadkové koše – ve zlínském parku Komenského byl instalován nový chytrý koš s lisem. Jde o chytrý koš High Capacity na směsný komunální odpad se zabudovaným řetězovým lisem. energii potřebnou k provozu lisu získává ze zabudované baterie, která je napojena na fotovoltaickou desku. Lis stlačuje vhozený odpad, čímž dochází ke snížení objemu. Koš navíc může online předávat informace o svém naplnění.

VALAŠSKÉ KLOBOUKY

- Soustava tůní k zadržování vody v přírodě.
- Zasakování dešťové vody ve městě – v ulicích tak například přeruší některé obrubníky, aby mohla voda odtékat do zelených ploch, nová parkoviště bude budovat z vodopropustných materiálů a dešťovou vodu bude u veřejných budov zachycovat do nádrží a využívat ji pro zavlažování.
- Nové osvětlení provází obyvatele ve dvou desítkách ulic – celkem 244 nových LED svítidel s neutrálním bílým světlem lemuje ulice ve dvou desítkách Valašsko-Klobouckých lokalit. I v roce 2020 probíhá modernizace veřejného osvětlení.

VSETÍN

- Město se zaměřuje na kvalitu ovzduší – město Vsetín využilo výzvy Národního programu Životní prostředí, který vyhlásilo Ministerstvo životního prostředí a získalo dotaci na realizaci Akčního plánu města Vsetín k Programu zlepšování kvality ovzduší pomocí monitoringu znečišťování ovzduší a navržení opatření ke zlepšení kvality ovzduší formou akčního plánu.

VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

- Ve městě budou lépe využívat dešťovou vodu – v rámci ZŠ Žerotínova se dešťová voda odpojila od jednotné kanalizace a vybudovaly se vnitřní rozvody užitkové vody z akumulací nádrže do jednoho pavilonu školy.

8. 4. Chytrá energetika

V oblasti energetiky je zpracována Územní energetická koncepce (ÚEK)⁶¹ a její naplňování má na starosti Energetická agentura Zlínského kraje (EAZK). Cílem je zavádění energetického managementu v organizacích Zlínského kraje (společné nákupy elektrické energie a zemního plynu, výstavba nízkoenergetických budov, snižování energetické náročnosti). Systémový přístup se projevuje v oblasti zavádění opatření ke zvyšování

⁶¹ Aktualizace z rok 2014

energetické účinnosti užití energie. Zlínský kraj k tomu aktivně využívá především nástroje dotačních programů ke zlepšování tepelně technických vlastností budov, méně pak komplexní metody energetických úspor vč. práce s daty.

EAZK působí v širokém spektru činností, které mají výrazný přesah do nastavení SMART cílů v energetice. Mezi základní působnost patří plánování, a iniciování projektů, včetně jejich hodnocení v oblastech:

- energetický management v podobě odečtů a práce s naměřenými daty,
- zavádění en. úsporných opatření ve všech sektorech,
- snižování energetické náročnosti budov,
- rozvoj obnovitelných zdrojů energie,
- výstavba budov v pasivním a nulovém en. standardu v rámci mezinárodních projektů,
- dotační poradenství v energetice pro obce a města, občany i podnikatele na území kraje,
- propagační a osvětová činnost.

Více o projektech EAZK je v Kap. 6.1.1. EAZK však realizovala i další projekty zabývající se chytrou energetikou. Jako příklad lze uvést Data4Action, což byl tříletý mezinárodní projekt v rámci programu Inteligentní Energie Evropa podporující modely spolupráce na výměnu energetických dat mezi orgány veřejné správy a poskytovateli energetických údajů.⁶²

8. 4. 1. Energetický management

Energetický management je ve ZK zaveden od roku 2009 formou denních odečtů měřidel u všech organizací kraje (školy, ústavy soc. služeb, kulturní zařízení ...) a u objektů s inteligentními měřidly využívá čtvrt hodinová nebo hodinová data z fakturačních měřidel distributorů (elektřina i plyn).

Soustavnou spoluprací s vedením nemocnic byly rekonstruovány všechny kotelny a rozvody tepla a instalovány systémy MaR a jsou budovány dispečinky, management je zpracováván v dalším stupni metodou Monitoring & Targeting.

Cílený proces energetického managementu realizovaný EAZK se ve výsledku zaměřuje na optimalizaci jističů a distribučních sazeb, sledování odchylek od normálů a společný nákup energií na burze. Jako databázový nástroj je využíván MS Excel, jehož výhodou je dostupnost, jednoduchost, přenositelnost, možnost rozšíření maximu uživatelů s následným prosazováním energeticky vědomého chování všech uživatelů budov v majetku kraje, měst a obcí. Nevýhodou chybějící možnost upozornění na nestandardní stavy. Data jsou zpracovávána v databázovém souboru s výstupy za jednotlivé organizace, budovy, média atd.

8. 4. 2. Energetické úspory a snižování energetické náročnosti budov

Energetické úspory jsou systematicky zaváděny s využitím zejména dotačních prostředků (např. OPŽP) ve formě zateplování obálky budov a výměn oken budov.

EAZK prověřovala možnost komplexních energetických úspor pomocí metody EC nebo EPC, nicméně u objektů v majetku kraje a většiny měst a obcí se nejvíce úspory jako dostatečné pro zvolení tohoto přístupu.

Energetika budov je řešena systémově, tzn. modernizací obálky, výměnou zdroje tepla a instalací vhodných OZE. Postupně jsou realizovány např. systémy rekuperace vzduchu v učebnách (v některých případech i v kombinaci s využitím FVE).

Hojně je využíván program Nová zelená úsporám pro modernizace rodinných domů včetně využití solárních a fotovoltaických systémů, kotlíkové dotace, IROP pro modernizaci bytových domů a výstavbu, či modernizaci starých budov a OPPIK pro podnikatele.

EAZK se podílí i na přípravě projektů modernizace nebo výstavby budov z národních programů, tak aby byly projekty připraveny co nejkomplexněji a nároky na spotřebu energie byly minimální.

⁶² Více na: <https://www.eazk.cz/data4action>

8. 4. 3. Rozvoj obnovitelných zdrojů energie

EAZK ve městech s dostupnou biomasou pomáhala realizovat projekty na vybudování kotelen na dřevní štěpku doplněných kombinovanou výrobou EE a tepla (ZP).

U neplynofikovaných obcí soustavnou kampaní a realizovaným pilotním projektem výměny kotlů na uhlí za kotle na biomasu (bez akumulčních nádrží) bylo docíleno zlepšení stavu ovzduší hlavně v zimním období.

K ohřevu vody jsou zaváděny fototermické ohřevy vody nejen ve veřejném sektoru, ale i v domácnostech a podnicích a současně době jsou doplňovány i FVE systémy na výrobu elektřiny na střeších budov pro vlastní spotřebu s cílem zajištění maximalizace pokrytí vlastní spotřeby.

Obce a města na území ZK (mimo obce a města vlastníci soustavy zásobování teplem) zatím nejeví zájem o komunitní projekty rozvoje obnovitelných zdrojů energie a energetických společenství.

Rozvojovou aktivitou je energetické využití nemocničních odpadů a u měst a obcí využití komunálních odpadů, které již dále nejdou recyklovat. V poslední době se v této oblasti realizuje pilotní projekt na energetické využití kalů a odpadních plastů.

8. 4. 4. Výstavba budov v pasivním a nulovém en. standardu v rámci mezinárodních projektů a OPŽP

Výraznou aktivitou s mezinárodním přesahem je účast EAZK v projektech en. úsporné výstavby objektů v pasivním a nulovém standardu, hodnocení udržitelnosti budov, certifikace budov atd. Tato aktivita nastavuje procesně i technologicky velmi důležitou část budoucí stavební činnosti ZK. Klíčová je provázanost s Odbory územního plánování, strategického rozvoje a Odboru investic ZK, kde chybí určité procesní nastavení posuzování výstavby nebo rekonstrukce objektů z hlediska energetických úspor a udržitelnosti výstavby v celoživotním cyklu.

8. 4. 5. Dotační prostředky v energetice pro obce a města na území kraje

Na území ZK bylo zrealizováno více než 1000 projektů z dotací na energetické úspory, EAZK se podílela za posledních 10 let na přípravě a realizaci cca 550 a to především v oblasti snižování energetické náročnosti budov. Z toho vyplývá, že EAZK má vhodně nastavenou roli lokálního poskytovatele know-how přípravy projektů vč. administrace žádostí a následné metodické pomoci při realizaci až do dokončení doby udržitelnosti projektů.

8. 4. 6. Propagační a osvětová činnost

V rámci náplně EAZK věnuje propagaci a osvětě energetických úspor určené především pro vlastníky budov a zdrojů, ale také pro pedagogické pracovníky. Města a obce využívají výstupy mezinárodních projektů EAZK ve formě studií, konferencí, exkurzí atd. Pro vysoké nároky na administrativu není u měst zájem zapojit se např. do mezinárodních iniciativ např. Energy Cities nebo Paktu starostů a primátorů. EAZK je od roku 2014 oficiální podpůrnou strukturou paktu starostů a primátorů a její rolí je zavádění opatření na svých územích v dané oblasti a odbornosti (energetika, životní prostředí) a na různých úrovních správy (regionální nebo místní úrovni) s cílem podporovat iniciativy Paktu starostů a primátorů. Od roku 2013 je EAZK součástí FEDARENE – sítě energetických a environmentálních agentur Evropské unie. Prostřednictvím FEDARENE se EAZK zapojuje do mezinárodních projektů ([CLIMACTREGIONS](#), [COOPENERGY](#), [DATA4ACTION](#)), sdílí a přejímá zkušenosti v oblasti moderních trendů energetiky, energetické přeměny a energetické efektivity na evropské úrovni. Management hospodaření s energiemi je dlouhodobě zaveden vč. práce s naměřenými daty a z toho vyplývajícími doporučení a realizace en. úsporných opatření.

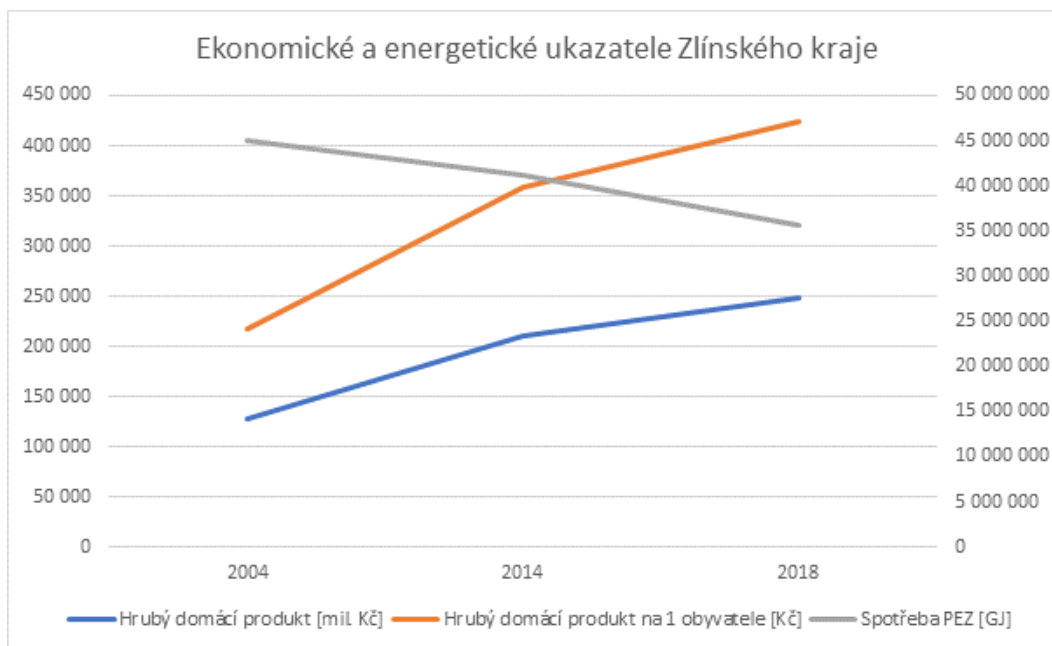
V oblasti datové analytiky je k posouzení systém pasportizace budov, vazba na energetické audity a PENB a z toho vyplývající prioritizace opatření en. úspor. K zamyšlení je pořízení komplexnějšího nástroje vč. dohledových systémů.

Postupně jsou zaváděna energeticky úsporná technologická opatření uvnitř budov (modernizace osvětlení, systémy měření a regulace, výměny kotlů). Potenciálně větší role by mohl být v důsledném posuzování výstavby nových budov nebo rekonstrukcí z hlediska en. úspor.

Příležitosti se objevují v oblasti rozvoje komunitní energetiky (občanské energetické společenství, resp. společenství pro obnovitelné zdroje energie), vyšší penetrace OZE např. FVE formou služby. Jako příležitost lze také vnímat aktivity v energetickém využití odpadů.

Velmi potřebnou aktivitou je propagace a osvěta ve formě vzdělávání pracovníků s rozhodovací pravomocí nebo např. pedagogických pracovníků.

Obr. 9: Ekonomické a energetické ukazatele Zlínského kraje

Zlínský kraj	2004	2014	2018	2025 - výhled ÚEK 2004 / Varianta1
Hrubý domácí produkt [mil. Kč]	127 993	210 520	247 643	
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele [Kč]	216 465	359 354	424 876	
Spotřeba PEZ [GJ]	44 962 283	41 276 416	35 632 294	48 941 987

Zdroj: EAZK.cz

8. 4. 7. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍ SITUACE V REGIONU V OBLASTI CHYTRÉ ENERGETIKY (dle metodiky MMR)

Organizace: Chytrá energetika je úzce provázaná s dalšími prioritními oblastmi konceptu chytrý region, jako je životní prostředí a mobilita. Cílem „chytré energetiky“ je zajištění úsporné a udržitelné energetiky na úrovni celého kraje, měst i obcí. Je nutné dosáhnout snížení energetické náročnosti snížením nákladů na spotřebu energií při údržbě budov a v rámci infrastruktury kraje. Jedním z klíčových předpokladů je zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie. Nevýhodou energetických projektů je obvykle dlouhá návratnost v kombinaci „s malou viditelností“. Při tvorbě plánu je potřeba toto zohlednit se všemi riziky, jako je omezené (dočasné) financování či nové volební období.

Komunita: Energetická agentura Zlínského kraje, podnikatelé, výzkumný sektor, samospráva, provozovatele sítí a poskytovatele energií, majitelé objektů řešící energetické úspory.

Infrastruktura: ZK se aktivně věnuje tématu snižování energetické náročnosti a zavádění energetického managementu v organizacích Zlínského kraje. Systémový přístup se projevuje v dlouhodobě dedikované organizaci (EA ZK) a záběru působnosti v oblasti zavádění opatření ke zvyšování energetické účinnosti užití energie. ZK k tomu aktivně využívá především nástroje dotačních programů ke zlepšování tepelně technických vlastností budov, včetně modernizací zdrojů tepla a práce s obsluhou zařízení (vedoucím a technickým personálem, zajišťujícím provoz budov). Vzhledem k existenci čerpání dotačních investičních titulů, a dostupnějším úvěrům pro města a obce, byly na území kraje aplikovány pouze ojediněle komplexní metody energetických úspor.

8. 4. 8. Příklady dobré praxe v městech / obcích v oblasti Chytré energetiky

VSETÍN

- EKIS ve městě – poradenství k úsporám energie – energetické poradenské a informační středisko (EKIS) na Vsetíně, poskytuje pod záštitou Ministerstva průmyslu a obchodu zdarma poradenství pro občany, podniky i drobné podnikatele v oblasti úspor energie a zlepšování životního prostředí.

Jinak aktivita z hlediska úspor v jednotlivých městech je nahodilá a nekonceptní. Jediný propojovací prvek je Energetická agentura Zlínského kraje. Některá města tuto agenturu využívají aktivně, některá méně. Díky tomu vzniká neucelenost zavádění energetických úspor. Následují ukázky (výběr) energeticky vědomých modernizací budov (ukázky budov před a po realizaci), na kterých se EAZK podílela od přípravy projektu přes realizaci, financování většinou z OPŽP ČR, až po zavedení energetického managementu:

Obr. 10: Ukázky (výběr) energeticky vědomých modernizací budov, na kterých se podílela EAZK

Vsetín poliklinika
před

Vsetín poliklinika
po

Březůvky OÚ před

Březůvky OÚ po

Zdroj: EAZK (web)

8. 5. Chytří lidé – vzdělávání, komunitní rozvoj, kultura

8. 5. 1. Chytré vzdělávání

Kraj si uvědomuje potřebu adekvátního vzdělávání lidí již od předškolního věku, a proto realizuje mnoho projektů podporující moderní vzdělávání studentů, výzkum a vývoj v oblasti moderních technologií, podporu polytechnických oborů na SŠ, propojování akademických znalostí s praxí a v neposlední řadě podporu získávání digitálních kompetencí pedagogických pracovníků. Zajímavostí je statistický údaj, kdy z celkového počtu 15 367 studentů a studentek vysokých škol v roce 2019, majících trvalé bydliště ve Zlínském kraji, si zvolilo studium na přírodovědných nebo technických oborech téměř 5 tisíc (4 846). Tím je ZK na druhé příčce v rámci krajů ČR, za Jihomoravským krajem.⁶³ Nezastupitelnou roli sehrávají i paměťové organizace a kulturní instituce, které se podílejí na vzdělávání všech věkových kategorií, včetně speciální výchovy, či v oblasti neformálního vzdělávání, výchovy talentů, nebo akademií třetího věku. Zavádění SMART řešení je často (ne však vždy) doprovázeno implementací ICT a jiné technologie, proto je zapotřebí mládež vzdělávat i v oblasti IT a technických oborů.

Zlínský kraj disponuje novým Krajským akčním plánem rozvoje vzdělávání Zlínského kraje na období 2019-2021 (KAP II). Dokument byl dne 30. 4. 2020 projednán a schválen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Akční plán je jedním z výstupů stejnojmenného projektu, který identifikuje klíčová opatření pro rozvoj vzdělávání Zlínského kraje. Dokument v sobě obsahuje SMART řešení v podobě plánování využívání moderních metod vyučování, vzdělávání pedagogů i v oblasti digitální gramotnosti či obměně zastaralé technologie.⁶⁴

V rámci Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání ve Zlínském kraji⁶⁵ (ve spolupráci s Místními akčními plány) jsou prioritními cíli (výběr):

- Rozvoj digitálních kompetencí učitelů i žáků: Digitální technologie ovlivňují celou řadu oblastí života. Cílem je podpořit nejen rozvoj digitálních kompetencí u žáků, ale vybavit potřebnými kompetencemi také učitele.
- Podporovat využívání cloudových úložišť, zkvalitnění školních sítí, budování rozhraní pro připojení domácích zařízení a zejména bezpečnost počítačových sítí.
- Podpora škol a školských zařízení v rozvíjení mezinárodní spolupráce v multidisciplinárním vzdělávání.⁶⁶

Kromě současného využívání distančních nástrojů (např. videokonference), probíhá i diskuze týkající se využívání virtuální reality v rámci chytrého vzdělávání. Zde by mohla vzniknout příležitost pro vzdělávání širší veřejnosti v oblasti SMART Regionu.

Zlínský kraj realizoval (podporoval) několik akcí, např. konferenci k primární prevenci rizikového chování (v mateřských školách), XIX. Krajskou konferenci o environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě ve Zlínském kraji (11/2019, UTB). Další vzdělávací akce v rámci projektu KAP lze nalézt na stránkách zkola.cz (plný odkaz je uveden v poznámce pod čarou). Nejblíže tematicky k chytrým oblastem byla konference pořádána TIC –

⁶³ Jednotlivé statistiky studentů VŠ dle oborů (časové řady) pro ZK - Datová platforma zaměstnanosti ZK:

<https://www.monitorzk.cz/zamestnatelnost-mladych/studenti-vysokych-skol-ze-zlinskeho-kraje>

⁶⁴ Dokument KAP II. obsahuje i zevrubnou analýzu týkající se statistických predikcí na všech úrovních vzdělávání. Více na:

<https://www.zkola.cz/krajsky-akcni-plan-rozvoje-vzdelavani-pro-uzemi-zlinskeho-kraje-ii/>

⁶⁵ <http://www.zkola.cz/wp-content/uploads/2020/01/DZ-ZK-2020-ver-09-projedn%C3%A1n%C3%AD.pdf>

⁶⁶ Zlínský kraj zapojoval školy a školská zařízení do několika vlastních mezinárodních projektů. Tyto projekty byly rovněž podpořeny programem Erasmus+ a stěžejními tématy byly: zvyšování kompetencí pedagožek a pedagogů v oblasti atraktivní prezentace přírodovědných, technických a matematických oborů (The SEE Project), prevence předčasných odchodů ze vzdělávání (The SIP Project) a naposledy rozvoj výuky přírodovědných a technických oborů a matematiky se zaměřením na realizaci spolupráce škol a podniků přes tzv. STEM experty, podporu mladých talentů a dívek při volbě kariéry v oblasti přírodovědných oborů a techniky (The SENSE Project). Do výše zmíněných projektů Zlínského kraje bylo přizváno celkem 12 středních škol.

ZLINTECH (2018). Konference se zaměřovala na seznámení veřejnosti s trendy vývoje v oblasti hlavních průmyslových odvětví Zlínského kraje (dopolední část) a představení firemních projektů, které se již nyní zabývají nastupujícím trendem Průmyslu 4.0. Tento typ veřejných vzdělávacích akcí je vhodný jako jeden z nástrojů pro šíření osvěty SMART řešení.

Další aktivity kraje spočívají v organizaci vzdělávacích seminářů pro učitele zaměřených na moderní výuku (digitalizace ve školách), rovněž proběhly akce v rámci KAP, kulatý stůl na téma vzdělávání pro Průmysl 4.0. a další (viz kap. 7.2).

Velkou roli při budování digitální společnosti v daném regionu hraje UTB (především díky vzdělávací a výzkumné roli) a osm paměťových organizací (které jsou studijními, edukačními, popularizačními i výstavními centry vzdělanosti). Níže jsou uvedeny vybrané projekty Zlínského kraje zaměřené na budování digitální společnosti.

- Informační portál o vzdělávání a školství Zkola.cz – byť tento portál vznikl již v roce 2004, je neustále aktualizován a jsou zde pravidelně publikovány články s aktuálními tématy a pozvánky na zajímavé akce. Zkola je podle Národní knihovny ČR kvalitním zdrojem informací a její obsah je průběžně archivován. Vlastníkem portálu je Zlínský kraj. Provozovatelem je Střední průmyslová škola Otrokovice. Krajské portály Zkola slouží ke komunikaci mezi odbornou pedagogickou veřejností, pracovníky Odboru školství, mládeže a sportu i rodiči a žáky. Měsíční návštěvnost webových stránek je přibližně 30 000 uživatelů. Více na www.zkola.cz.
- Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje – hlavním cílem projektu je zkvalitnit vzdělávání ve Zlínském kraji v klíčových oblastech (polytechnické vzdělávání) a v kombinaci s kvalitním kariérovým poradenstvím zvýšit šance absolventů na uplatnění na trhu práce. Zároveň i rozvíjet kompetence pedagogických pracovníků.
- Projekt, jehož výstupem je vytvoření „Centra inovativních metod výuky a digitálního vzdělávání Zlínského kraje“ Cílem projektu je propagace inovativních metod výuky za pomoci digitálních technologií, šíření příkladů dobré praxe ve spolupráci škol a firem/institucí při vzdělávání žáků v oblasti digitálních technologií a větší otevřenost škol vůči dalším subjektům. SPŠ a OA Uherský Brod se jako vzorová škola stane ukázkovým místem aktivního a účelného využívání digitálních technologií ve vzdělávání. *Sice se nejedná o přímou aktivitu ZK, ale jedná se o příklad dobré praxe z hlediska rozvoje lidí pro tuto prioritní oblast.*⁶⁷

Školy a jejich zřizovatelé dávají vysokou prioritu implementaci digitálních technologií do vzdělávání. Kvalitní vybavení však automaticky nezaručuje inovativní výuku či častější využívání digitálních technologií, proto zavádění technologií do výuky je potřeba považovat za pedagogický, nikoli technický proces. Zlínský kraj podporuje jím zřizované školy prostřednictvím hromadného nákupu licencí Microsoft Windows a Microsoft Office (pro 87 škol a školských zařízení zřizovaných krajem), ke kterým mají přístup nejen pedagogové a žáci ve výuce, ale jsou jim tyto licence také k dispozici v jejich domácích zařízeních, což je také podstatným předpokladem pro zvýšení kvality využívání digitálních technologií pro vzdělávání. Možnosti škol i jejich zřizovatelů naráží na dva zásadní limity: finanční – vysoká potřeba obnovovat rychle stárnoucí vybavení a personální – nedostatečná kvalifikace a osobní motivace učitelů pro zavádění digitálních technologií do výuky. V kraji chybí školy, které jsou zaměřené na vzdělávání v cizím jazyce (pro celé studium).

V kraji působí na středních školách 3 vzdělávací centra Microsoft, která nabízejí bezplatné kurzy pro pedagogy: SPŠ Otrokovice, SŠ Kostka, s.r.o. Vsetín, SŠ informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov pod Radhoštěm.

⁶⁷ Projekt trvá do roku 2022. Více na <http://www.spsoa-ub.cz/centra-inovativnich-metod-vyuky-a-digitalniho-vzdelavani-zlinskeho-kraje>

Ambicí ZK je v rámci projektu „Implementace krajského akčního plánu II.“ vytvořit digitální střední školu (po vzoru VB, Finska) Jednalo by se o výuku bez učebnic. Konkrétně se bude jednat o gymnázium Holešov, kde dojde k plné digitalizaci (pilotně od příštího roku).

Odbor školství, mládeže a sportu (KÚZK) ve spolupráci s Technologickým inovačním centrem (TIC) v září 2020 vytvořila platformu, kde si student může vybrat praxi dle své preference vč. služeb kariérního poradenství.⁶⁸

Prostor pro aktivnější přístup má ZK v podpoře rekvalifikací občanů v oblasti ICT a digitální ekonomiky, nebo i v rozvoji digitálních kompetencí pedagogů a ředitelů v rámci digitálního rámce DigCompEdu (Digitální Česko 2030).

Pro Zlínský kraj je také důležité, aby nedocházelo k odlivu kvalifikovaných pracovníků. Je zapotřebí podporovat vznik zajímavých pracovních příležitostí (včetně dostatečného finančního ohodnocení) a také marketingově odkomunikovat silné stránky kraje s ohledem na vysokou kvalitu života. Podpora pracovních příležitostí pro kvalifikovanou sílu prozatím koncepčně v kraji neprobíhá, co se týče marketingu, TIC připravuje nástroj „Live in Zlín“, který by měl napomoci k vytvoření pozitivního image k životu v ZK (popsáno v kap. 8.7).

Proto kraj, prostřednictvím TIC, podporuje rozvoj start-upů pomocí akceleračních programů, kde budoucí podnikatelé projdou různými workshopy, zároveň se účastní soutěže „Můj první milion“, díky níž se letos vygenerovalo 111 zajímavých námětů. Následně se s těmito náměty pracuje za účasti konzultantů a koučů z praxe, přičemž po třech letech dochází k zhodnocení těchto aktivit. Součástí těchto aktivit je i síťování (tvorba katalogu nových firem – propagace), či hledání investora.⁶⁹

Na malých obcích je v současnosti problém nízké obsazenosti základních škol. Z hlediska sociálního rozvoje dětí a mládeže není vhodné školy zavírat, proto je zapotřebí doplnit jejich roli o SMART prvek v podobě centra pro chytrý rozvoj obce⁷⁰. S tímto koresponduje i projekt, který začal na začátku tohoto roku. Byť se jedná o větší města, tento projekt ukazuje důležitost podpory škol v rozvoji SMART Region. Projekt se jmenuje „Střední školy jako centra podpory a propagace technických oborů a vzdělávání“ Cílem společného projektu Střední průmyslové školy a Obchodní akademie Uherský Brod a Stredné priemyselnej školy Nové Mesto nad Váhom je výrazná modernizace materiálně technického vybavení obou škol.

Pro vytváření SMART Region má význam i celoživotní vzdělávání. V rámci ZK působí Krajské centrum dalšího profesního vzdělávání a Centrum uznávání a celoživotního učení Zlínského kraje, o. p. s. Jak už z názvu vyplývá, jedná se o neziskovou společnost založenou za účelem podpory vzdělávání a služeb s vzděláváním spojených. Společnost byla založena v květnu roku 2008. Tuto společnost společně založilo 17 středních škol, gymnázií a vyšších odborných škol. K dnešnímu datu je součástí společnosti 28 aktivních členů ze Zlínského kraje.⁷¹

Zároveň je důležité adaptovat se na měnící se podmínky (nejen na trhu práce). UTB nabízí kurzy celoživotního vzdělávání pro zvyšování orientace studujícího v nejnovějších poznatcích svého oboru.

8.5.2. Komunitní rozvoj

V posledních letech docházelo k tvorbě komunit online (především v mladé populaci), ale v současné době je nutné (dopad COVID-19) podpořit udržení stávajícího a doposud fungujícího komunitního života v podobě

⁶⁸ Významnou úlohu v rámci vzdělávání mají také další instituce ZK, zejména muzea, knihovny, hvězdárny aj. Ty poskytují doplňkovou výuku, motivační a vzdělávací programy, nabízení specializované vzdělávací programy i pořady. Spolupracují s řadou institucí mimo region a jsou významnou skupinou subjektů v oblasti podpory vzdělanosti.

⁶⁹ Dalším nástrojem jsou inovační vouchery, či vytváření zázemí pro podnikatele – popsáno výše v rámci Prioritní oblasti 1.

⁷⁰ Např. i s důrazem na rozvoj školy jako centra celoživotního učení (zájmové vzdělávání pro veřejnost v oblasti digitální gramotnosti apod.)

⁷¹ Více na <http://www.kcdpv.cz/ops/>

osobních setkání a obohatit je smart prvky. Tato osobní setkání slouží jak k sociálnímu rozvoji, tak také k profesnímu. Proto je potřeba vytvořit pro komunity takové zázemí, aby korespondovalo s moderním prostředím a naplňovalo potřeby dané skupiny. Ve větších městech tuto roli mohou hrát různá coworkingová centra, výzkumná střediska, dům kultury i kavárny vybavené ICT a vhodným prostorem.

Oproti tomu v malých městech / obcích hrají velkou roli pro komunitní rozvoj školy, paměťové organizace a kulturní instituce, společenská zařízení nebo místní knihovny apod.

Důležitou roli pro komunitní rozvoj mají spolky jako např. hasiči, myslivci, zahrádkáři, fotbalisti, umělecké a folklorní spolky atd. Proto je potřeba i u nich podporovat SMART rozvoj, ať už z hlediska osvěty, vzájemné spolupráce napříč regionem, tak i zavádění digitalizace či jiných řešení s prvky SMART.

Z pohledu chytrých řešení není ani tak zásadní, jaký typ objektu plní roli komunitního centra, ale je zapotřebí, aby toto centrum bylo ve všech obcích (střední velikosti). Nemělo by být zaměřeno jednostranně (setkávání komunit), ale mělo by nabízet i synergické efekty v podobě kulturního rozvoje obyvatel, rozvoje vzdělanosti, podpory začleňování sociálně znevýhodněných skupin, podpory sdílené ekonomiky, podpory podnikání (e-commerce) a další. Ve ZK však síť těchto center není dostatečná, v některých obcích chybí potřebné zařízení.

V chytrém regionu dochází k transformaci poslání knihoven, kdy už zdaleka neplní pouze funkci „zapůjčení knih“, ale jsou významným aktérem pro rozvoj SR / SC v podobě poskytování chytrého vzdělávání (např. částečně digitalizovaná univerzita třetího věku), chytrého výzkumu, chytrého podnikání (networking start-upů, sdílené disky, mentoring), chytré ekonomiky (re-use ekonomika, sdílená ekonomika) a v neposlední řadě chytré sociální služby (např. poradenství seniorům s objednávkou nákupu online, či s elektronickým bankovníctvím apod.).

Z hlediska sociálního aspektu je potřeba, aby velké komunity přijaly role ochránců ohrožených skupin (včetně přijetí v rámci své komunity). I zde mohou mít uplatnění chytré nástroje, ať již pro osvětu místních obyvatel nebo pro lepší začlenění ohrožených skupin (např. se zdravotním postižením) do místních komunit.

Zlínský kraj již od roku 2017 realizuje projekt Aktivní senioři ve Zlínském kraji. V rámci tohoto projektu v 11/2019 studenti Zlínské filmové školy natočili klipy o aktivním přístupu k stárnutí. Konkrétně se jednalo o dva videoklipy, které formou sociální reklamy apelují na aktivní přístup ke stáří.⁷²

8.5.3. Kultura

Zlínský kraj je krajem kreativních lidí a mohl by se stát kulturní velmocí v rámci republiky.

V současné době jsou kromě jiné v realizaci čtyři velké projekty IROP za cca 0,5 miliardy Kč: Okres Kroměříž – revitalizace barokního hospodářského domu v Rymicích; okres Vsetín – oprava zámku Kinských ve Valašském Meziříčí; okres Uherské Hradiště, Slovácké muzeum – výstavba Cyrilometodějského centra ve Starém Městě; okres Zlín – obnova pietního místa Ploština a další významné projekty (krajská hvězdárna, krajská knihovna) na bázi SMART.

Příkladem dobré praxe Zlínského kraje v oblasti koordinace je projekt „Otevřené brány“, kde každoročně během turistické sezóny mají návštěvníci možnost navštívit významné sakrální památky ve Zlínském kraji a seznámit se s jejich historií a zajímavostmi. Projekt je založen na spolupráci měst, obcí, farností evangelické církve, Arcibiskupství olomouckého a Zlínského kraje. Zlínský kraj projekt koordinuje, vydává informační materiály a zajišťuje propagaci na veletrzích cestovního ruchu ve spolupráci s Centrálou cestovního ruchu Východní Moravy a zájmovým sdružením Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje. Všechny projekty jsou velmi důležité z hlediska rozvoje kultury (a tudíž rozvoje kraje). Zlínský kraj realizoval řadu významných projektů v oblasti SMART kultury.

⁷² Více na <https://www.kr-zlinsky.cz/studenti-zlinske-filmove-skoly-natocili-klipy-o-aktivnim-pristupu-k-starnuti-predstaven-by-l-na-krajske-konferenci-aktuality-15910.html>

Zlínský kraj se věnuje digitalizaci sbírkového fondu systematicky již od roku 2011. V letech 2011 až 2013 byl ve spolupráci s paměťovými institucemi digitalizován fond o objemu cca 14 TB dat. Souběžně byl vybudován Krajský digitální repositář, který slouží všem paměťovým institucím k bezpečnému a dlouhodobému ukládání digitálních obrazů a metadat. Společně s projektem „eBadatelna Zlínského kraje“ tvoří všechny uvedené projekty jeden logický celek, jehož existence poskytuje paměťovým institucím pevný základ pro realizaci dalších aktivit v oblasti digitalizace a zveřejňování digitalizovaných fondů.⁷³ Projekt „Evidence systému sbírkových předmětů Zlínského kraje (ESSP)“ má za cíl vytvořit centrální IT řešení na bázi nejmodernějších technologií, které zajistí webové uživatelské prostředí, umožňující standardizovanou evidenci sbírek dle platné legislativy. Dále bude vytvořeno komplexní řešení zahrnující rovněž workflow základních oblastí činnosti v institucích (akviziční politika, evidence, konzervace, inventarizace, zápůjčky, prezentace, správa dokumentů) s možností sledovat historii pohybu sbírkových předmětů a činností s nimi. Nové řešení umožní centralizovat veškerou odbornou činnost kurátorů při správě sbírkového fondu a sledovat veškerou manipulaci se sbírkovými předměty.⁷⁴ Je nezbytné počítat s alokací finančních prostředků na zajištění kontinuity a rozvíjení těchto SMART projektů.

Počet návštěvníků výstav a expozic, vztažený k počtu obyvatel kraje, je 4. nejvyšší mezi kraji ČR. Vysoká je četnost tradičních lidových a uměleckých souborů s vysokou uměleckou úrovní, jež představuje jedinečný rys Zlínského kraje v tomto kulturním segmentu. Ale chybí důraz na aktivní propagaci a ekonomické využití kulturního dědictví. Rovněž je zapotřebí více kulturu propojovat s cestovním ruchem a vytvářet tak různé benefity s prvky SMART.

Prostor pro rozvoj SMART Regionu, je však i v mnoha dalších řešeních, jako je např. v podobě chytré propagace – obrazovky v autobusech a tramvajích s upoutávkami na kulturní akce, workshopy, nebo rozšíření projektu Otevřené brány o interaktivní poznávací mapy či zaměření se na tradice (v podobě lidových písní). Do SMART kultury patří i edukační a kreativní akce v muzeích⁷⁵, galeriích, divadlech a dalších institucích. Zároveň v současnosti není zavedena platforma, která by podporovala komunikaci a zvyšování atraktivity předností ZK v oblasti kulturního dědictví, ale zároveň by napomohla k implementaci SMART nástrojů (více v návrhové části). Nicméně v kraji funguje platforma „Zlín film office“. Tato regionální filmová kancelář zahájila svou činnost 1. prosince 2016, a to pod záštitou Regionálního filmového fondu, z.s. Kancelář je finančně podporována Zlínským krajem, Státním fondem kinematografie a také vlastními zdroji zakládajících členů. Díky tomu je veškerý servis filmovým štábům poskytován bezplatně⁷⁶.

⁷³ Více na: <https://www.kr-zlinsky.cz/%E2%96%BA-ebadatelna-zlinskeho-kraje-cl-4131.html>

⁷⁴ Doba udržitelnosti do 31. 10. 2024. Více na: <https://www.kr-zlinsky.cz/%E2%96%BA-evidence-systemu-sbirkovych-predmetu-zlinskeho-kraje-essp-cl-3656.html>

⁷⁵ Např. v leteckém muzeu v Kunovicích.

⁷⁶ Více na: <https://www.zlinfoffice.cz/zlin-film-office/o-kancelari>

8. 5. 4. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍ SITUACE V REGIONU V OBLASTI CHYTŘÍ LIDÉ (dle metodiky MMR)

- **Organizace:** Vzdělanost občanů a jejich kulturní vybavenost je velmi důležitá pro další oblasti Smart Region. V podstatě tvoří základní pilíře. Při plánování vytváření chytrého vzdělávání a komunitního rozvoje, je důležité mít identifikovány potřeby zájmových skupin a rovněž implementaci technologie plánovat jako nástroj, který „jde směrem k lidem“, ne naopak.
- **Komunita:** obyvatelé, poskytovatelé vzdělávání a kultury, spolky, MAS, mikroregiony, ZK
- **Infrastruktura:** V současnosti se chytré prvky ve vzdělávání využívají, i když pro jejich progres prostor existuje. Je potřeba zvýšit podporu a koordinaci ve vytváření komunitních center (např. knihovny), která by byla digitálně propojena, existovala by platforma se sdíleným kalendářem a nabízela by služby pro všechny generace. Tyto služby by byly přizpůsobeny pro potřeby digitální společnosti. V kultuře se realizují velmi důležité projekty pro uchování pamětihodností pro další generace, ale je zapotřebí zvýšit propagaci (najít nové formy prezentace) a případně i zvýšit spolupráci s komerční sférou. K tomu by mohla dopomoci SMART platforma.

8. 5. 5. Příklady dobré praxe v městech / obcích v oblasti Chytrí lidé – vzdělávání, komunitní rozvoj, kultura

ZLÍN

- Naše Bílé Karpaty – jedná se o projekt přeshraniční spolupráce, který připravuje a bude realizovat statutární město Zlín ve spolupráci s partnery projektu – městem Trenčín a Moravskoslezským krajem. Předpokládaný harmonogram realizace projektu: 07/2020–06/2021. V rámci projektu budou na území Zlínského a Moravskoslezského kraje realizovány společenské a kulturně-vzdělávací aktivity pro seniory ze zlínských a trenčínských klubů seniorů.
- Interaktivní expozice Česko-Slovenska aneb Dějiny v kostce na mapě – jedná se o projekt Muzea Jihovýchodní Moravy ve Zlíně.⁷⁷

VALAŠSKÉ KLOBOUKY

- Univerzita třetího věku – funguje od roku 2016, přičemž se jedná o virtuální univerzitu třetího věku v Městské knihovně Valašské Klobouky. Zájmové vysokoškolské studium umožňuje spolupráce knihovny s Provozně-ekonomickou fakultou České zemědělské univerzity v Praze. V prvním ročníku studovalo 23 seniorů a 1 invalidní důchodce.

VSETÍN

- Knihovna jako komunitní a vzdělávací centrum. Knihovna poskytuje prostor pro integraci sociálně slabších a znevýhodněných skupin obyvatel cestou vzdělávání, zvyšování dovedností a kvalifikace.

UHERSKÉ HRADIŠTĚ

- Digitální mapa tradiční kultury – společný přeshraniční projekt Centra tradičnej kultúry v Myjave a Slovákkeho muzea v Uherském Hradišti jako krajského pověřeného pracoviště – Centra péče o tradiční lidovou kulturu Zlínského kraje, financovaný z Evropského fondu regionálního rozvoje v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce SR – ČR 2007–2013. Projekt byl realizován v časovém období od 1. 8. 2014 do 30. 4. 2015 a pokračuje. Je využíván studenty, odborníky i širokou veřejností.

⁷⁷ Více na: <http://pamatnikplostina.cz/>

8. 6. Chytré bydlení, sociální služby a zdravotnictví

Určitě stojí za zmínku, že v celorepublikovém srovnání se kvalita života za poslední rok nejvíce zlepšila ve Zlínském kraji. Vyplývá to z údajů společnosti Obce v datech (9/2019). Největší pozitivní posun byl ve třech oblastech. Ve stěhování mladých lidí (konkrétně se jedná především o město Otrokovice, kdy se stěhuje více mladých lidí, než kolik odchází), v omezování hazardu a ve vyšší nabídce volných pracovních míst,⁷⁸ Tyto výsledky ukazují velký potenciál pro vytváření SMART Regionu z důvodu vytvoření již stabilního a fungujícího „systému žití“ v kraji.

Veřejná prostranství patří mezi nejdůležitější prostory ve městě / obci. Lze zde ' snadno aplikovat několik základních chytrých řešení, kterými lze zvýšit návštěvnost obce, uživatelský komfort obyvatel a zlepšit image města či obce.

Chytrý veřejný prostor se úzce prolíná s dopravou, s energetikou, s životním prostředím (např. v podobě modro-zelené infrastruktury⁷⁹, chytrého veřejného osvětlení, chytrých odpadových nádob apod.) a v neposlední řadě je vše propojeno přes IoT (ať už v rámci inteligentních budov nebo domácností). Společným jmenovatelem chytrých řešení ve veřejném prostoru je jejich účel – tedy služba přinášející prospěch (nejlépe vícero nadstavbových benefitů) občanům měst a obcí. Před implementací je však zásadní zanalyzovat skutečnou potřebu lidí a následné potenciální uspokojení s ohledem na náklady (jak pořizovací, tak i provozní) a udržovatelnost všech funkcí v provozu.

Chytrý veřejný prosto je potřeba vytvářet koncepčně v provázanosti s chytrými řešeními přinášející synergické efekty. Dobrým příkladem z praxe je The Coal Market neboli Targ Węglowy v polském Gdaňsku, které v současné době patří k nejznámějším revitalizačním náměstí v samotném historickém centru města.

V rámci regionu dochází k rekonstrukci náměstí včetně rekultivace, ale SMART prvků je využíváno minimálně, nebo daná aktivita není veřejně odkomunikována.

8. 6. 1. Chytré bydlení

V oblasti bydlení lze aplikovat řadu chytrých prvků, mluvíme internetu věcí a o tzv. inteligentních budovách, které je možné ovládat na dálku pomocí internetu. V podstatě se využívá pojem SMART home, kdy se jedná o soubor chytrých řešení, která automatizují běžné aktivity v domácnosti (topení, světlo, větrání, alarm apod.), díky čemuž zvyšují jak bezpečnost, tak i úsporu. Trendem v posledních letech je využívání těchto chytrých řešení i pro seniorské domy (včetně robotizace, který napomáhá k péči o seniora).⁸⁰

S veřejným prostorem a prostorem, kde lidé bydlí, je úzce spjatá také otázka bezpečí obyvatel. V oblasti bezpečnosti obyvatel se chytrá řešení uplatňují především v oblasti kyberbezpečnosti, ale i do bezpečnostní infrastruktury pronikají SMART technologie, jako jsou například inteligentní kamerové systémy, senzorická měření a další. Je potřeba jak na úrovni kraje, tak i města či obce, zajistit bezpečný, moderní a informativní

⁷⁸ Hodnocení vycházelo z dostupných statistických dat a týkalo se zdraví a životního prostředí, materiálního zabezpečení a vzdělání a také vztahů a služeb. Společnost Obce v datech porovnávala dostupnost bydlení, supermarketů a bankomatů, praktických a dětských lékařů, počet hracích automatů, kapacitu škol včetně mateřských, znečištění ovzduší, nezaměstnanost, dostupnost železnice a silnic, nehodovost nebo počet spolků. Více na https://www.idnes.cz/zlin/zpravy/zlinsky-kraj-kvalita-zivota-zlepseni-dobre-se-zije-obce-v-datech.A190914_501814_zlin-zpravy_ppr

⁷⁹ V oblasti urbanismu a bydlení se uplatňují i prvky tzv. modro-zelené infrastruktury – jedná se soubor modrých a zelených ploch v zastavěném území. Tato infrastruktura zahrnuje vodní prvky pro zachytávání dešťové vody či její čištění, dále pak zelené střechy, zelené fasády a další.

⁸⁰ Tyto systémy jsou však i značným rizikem (výpadek zdroje elektřiny, výpadek komunikačních sítí, hacknutí apod.), které je nutné při jejich zavádění zohlednit a posoudit jejich ekonomickou i společenskou efektivitu.

veřejný prostor, který bude sloužit občanům, či podporovat zdravé a efektivně udržované prostředí v bytových i obchodních budovách.

V oblasti bydlení lze aplikovat řadu chytrých prvků. V ZK se prvky chytrých řešení v rozvoji bydlení uplatňují prozatím pouze v jednotlivých případech u soukromých objektů. Systematické zavádění chytrých řešení při nové bytové výstavbě nebo revitalizaci sídlišť nejsou známy (ani v rámci jednotlivých měst). Při tvorbě chytrých řešení u veřejných prostranství prozatím nejsou v rámci kraje realizovány projekty.

V oblasti bezpečnosti obyvatel se chytrá řešení uplatňují především v oblasti kyberbezpečnosti, ale i do bezpečnostní infrastruktury pronikají SMART technologie, jako jsou například inteligentní kamerové systémy, senzorická měření a další. Krajské ředitelství policie Zlínského kraje má městské kamerové dohlížecí systémy, které přispívají k zajištění bezpečnosti osob a ochrany majetku, prevenci proti vandalismu, odhalování, prevenci a postihu trestné činnosti. Ale chybí jednotný SW pro vyhodnocení rizikových situací, pro sběr dat a vyhodnocení a pro případnou prevenci.⁸¹

8. 6. 2. Chytré sociální služby

Oblast sociálních věcí zahrnuje celou řadu cílových skupin, které se potýkají s nejrůznějšími sociálními problémy. Mezi hlavní výzvy patří zejména stárnutí populace, ohrožení životních podmínek nízkopříjmových obyvatel a domácností, respektive jejich závislost na různých dávkách sociální podpory, a s tím spojeného sociálního vyloučení a rodiny s dětmi ohrožené sociálním vyloučením. Další skupinou ohroženou sociálním vyloučením jsou osoby se zdravotním postižením.⁸² Nejpočetnější cílovou skupinou, využívající sociální služby ve Zlínském kraji, jsou osoby se zdravotním postižením a osoby ohrožené sociálním vyloučením. (Zdroj: SRZK 2030)

Zlínský kraj si uvědomuje své specifikum v podobě vysokého průměrného věku občanů. Proto provádí aktivity ke zlepšování poskytování jak sociálních, tak i zdravotnických služeb. Např. v současnosti realizuje projekt "Podpora a rozvoj služeb sociální rehabilitace ve Zlínském kraji" (do roku 2022).

Již od roku 2009 ZK zavedl KISSoS – Krajský informační systém sociálních služeb slouží Odboru sociálních věcí jako zdroj dat pro účely hodnocení výkonu, dostupnosti, potřebnosti a předpokladů kvality sociálních služeb, pro účely rozdělování finančních prostředků na provoz sociálních služeb a jako úložiště identifikačních, ekonomických a specifických dat sociálních služeb. Aplikace KISSoS je produktivním prostředím, ve kterém probíhá maximum procesů souvisejících s plánováním a financováním sítě sociálních služeb, do kterého mají přístup klíčoví aktéři.

V plánu je úprava a rozšíření stávajících modulů webové aplikace tak, aby systém lépe odrážel procesy plánování a financování sociálních služeb ve Zlínském kraji dle Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2020–2022, a také rozšíření o nové moduly. Krajský informační systém umožňuje poskytovatelům sociálních služeb a pracovníkům obcí, na jejichž území jsou sociální služby poskytovány např. srovnávat jejich výsledky se stejnými nebo obdobnými službami, sdílet dobrou praxi, modelovat rozvoj služby do budoucna a vzájemně si vyměňovat informace a zkušenosti.

Z dat shromážděných prostřednictvím aplikace KISSoS vychází a navazuje na ně i další aplikace Odboru sociálních věcí, a to „Katalog sociálních služeb ve Zlínském kraji“ (dále jen „Katalog“) zajišťující informovanost široké veřejnosti o poskytování sociálních služeb v kraji bez potřeby vydávat každoročně jeho tištěnou verzi.

⁸¹ Pro doplnění, ZK disponuje s webkamery online pro města Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín, Zlín a okolní webové kamery.

⁸² V současnosti se realizuje projekt: Sociální služby Vsetín, p.o. – DZR Valašské Meziříčí. Cílem projektu je výstavba nového zařízení typu DZR (Domov se zvláštním režimem) ve Valašském Meziříčí, včetně vnitřního vybavení, v souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji 2020 – 2022. DZR bude určeno pro 8 klientů s poruchou autistického spektra, případně v kombinaci s jiným postižením, s potřebou vysoké míry podpory během celého dne. ZK přispívá na tento projekt 28 mil. Kč.

Obě tyto aplikace byly vytvořeny a jsou spravovány společností DERS, s.r.o., která na funkčnost obou aplikací uplatňuje práva duševního vlastnictví.⁸³

Zlínský kraj má zavedenou službu „Seniorská obálka“ (7/2019), kdy se jedná o tiskopis pro seniory a osoby se zdravotním postižením, které bydlí ve svém domácím prostředí, má pomáhat řešit krizové situace týkající se sociálně zdravotního pomezí. Distribuce této obálky je pomocí webového portálu kraje.

V současnosti se realizuje projekt, který spadá do SMART Regionu a jehož výstupem (rok 2022) by mělo být souhrn chytrých řešení pro zkvalitnění sociální i zdravotní péče. Projekt se jmenuje „Využívání sociálních inovací za pomoci asistivních technologií ve Zlínském kraji“ a jsou do něj zapojeny subjekty za zdravotnictví (KNTB), za pobytové sociální služby (Sociální služby Vsetín) a za terénní služby (Diakonie Valašské Meziříčí). Zároveň na projektu spolupracuje ČVUT. Projekt má navrhnout, vyvinout, implementovat a ověřit inovativní systém, který zvýší bezpečí osob se zvláštními potřebami, kvalitu péče o ně a současně sníží náročnost pro osoby pečující jak v prostředí speciálních zařízení, tak v domácím prostředí. Projekt zvýší bezpečí a kvalitu poskytované zdravotní a ošetrovatelské péče v nemocničním prostředí, sociálních službách a následně v prostředí domácím. Prozatím kraj nenabízí komplex služeb v rámci asistivních technologií. Například pro pacienta, u něhož je potřeba sledovat zdravotní stav i nadále, by bylo potřebné poskytnout mu balíček těchto technologií pro vzdálený monitoring. Nebo v podobě čidel pohybu v nemocnici / pečovatelském domě (jednolůžkové pokoje) pro případ rychlého oznámení, kdyby dotýčný pacient např. upadl. Prozatím je tato oblast v asistivních technologiích v počátku, ale výše uvedený projekt je hlavním ukazatelem dalšího směru pro rozvoj chytré sociální a zdravotní péče.

8. 6. 3. Chytré zdravotnictví

Do této oblasti patří i chytré zdravotnictví, kde se spíše používá pojem eHealth (pojem je vysvětlen v Příloze 1). Velký potenciál pro rozvoj eHealth má krajská nemocnice (např. v oblasti telemedicíny⁸⁴).

Významným a unikátním projektem, který ZK realizoval během období 2017-2019 je: „Rozvoj krajského digitálního úložiště PACS snímků“. Tento projekt by se mohl zařadit do SMART oblasti ICT, ale vzhledem k jeho specifičnosti a zaměření se na eHealth je zmíněn v této oblasti. Projekt řeší modernizaci informačního systému pro archivaci a distribuci zdravotnické obrazové dokumentace v rámci nemocnic Zlínského kraje. Realizací projektu došlo k zajištění řízeného zabezpečeného přístupu k obrazové zdravotnické dokumentaci odkudkoliv z vnitřní sítě krajských nemocnic Zlínského kraje nebo internetu nezávisle na typu koncového zařízení a k efektivnímu adresnému sdílení obrazové zdravotnické dokumentace a souvisejících citlivých dat pacienta.⁸⁵

V rámci eHealth existuje mnoho chytrých řešení, např. inteligentní hodinky pro vzdálený monitoring, portálový informační systém pro méně zkušené lékaře, který napomůže k určení diagnózy (pomocí vědomostní mapy), nebo kamera v rámci informačního panelu, která dokáže nejen zjistit teplotu pacienta, ale i „stav mysli“. Například rozezná bezradného člověka a následně dokáže dotýčného oslovit „Dobrý den, jak Vám můžeme pomoci?“ Rovněž chytrá řešení mohou využívat praktičtí lékaři (poradenství po internetu, objednávkový systém). Tato řešení jsou využívána spíše u soukromých lékařů.

Přínosem pro SMART Region z hlediska zdravotnictví je modernizace Vsetínské nemocnice. Finanční náklady uhradí Zlínský kraj⁸⁶, přičemž by se jednalo o rekonstrukci a dostavbu. Všechny tyto aktivity by mohly zahrnovat SMART přístupy (v oblastech sítí, energie, využívání obnovitelných zdrojů, infrastruktury apod.).

⁸³ Dostupná na: www.socialnisluzbyzk.cz

⁸⁴ Telemedicína je dálkový přenos lékařských informací od pacienta k doktorovi, prostřednictvím telekomunikačních a informačních technologií

⁸⁵ Více na: <https://www.kr-zlinsky.cz/rozvoj-krajskeho-digitalniho-uloziste-pacs-snimku-cl-4304.html>

⁸⁶ Cílem Zlínského kraje, který je zakladatel nemocnic ve Vsetíně, v Kroměříži, Uherském Hradišti a Zlíně, je do několika let všechny nemocnice zrekonstruovat a zmodernizovat. Aktuálně rekonstrukcí prochází Uherskohradištská nemocnice,

8. 6. 4. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍ SITUACE V REGIONU V OBLASTI CHYTRÉ BYDLENÍ, CHYTRÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A ZDRAVOTNICTVÍ (dle metodiky MMR)

- **Organizace:** V rámci vytváření Smart Regionů je proces fungování nastaven tak, že služby jdou k lidem, nikoli lidé ke službám. Pokud tedy budou nabízena široká škála kvalitních služeb (nejen sociálních), tak lidé nebudou muset opouštět své domovy, stěhovat se. Při plánování vytvoření SMART oblasti je důležité zohlednit, že SMART home, eHealth či chytrá sociální péče jsou spojené nádoby. Rovněž je potřeba dbát na bezpečnost obyvatel, i kybernetickou, i když v tomto ohledu je ZK (minimálně v oblasti zdravotnictví) na vysoké úrovni s maximálním možným dostupným zabezpečením.
- **Komunita:** Největší zainteresovaná skupina je veřejnost. Následně pak poskytovatelé zdravotní a sociální péče, jejich zřizovatelé.
- **Infrastruktura:** V rámci této oblasti je velmi důležitá realizace projektu Využívání sociálních inovací za pomoci asistivních technologií ve Zlínském kraji. Jedná se o vytvoření směru s využitím SMART řešení pro zdravotnický i sociální sektor. V současné době jsou SMART řešení realizována individuálně, dle preference města se rekultivují veřejná prostranství, SMART prvky (v podobě digitalizace) se využívají převážně jen ve větších zdravotnických zařízeních. Sociální sektor prozatím SMART prvky zavedené nemá, stejně tak chybí koncepční podpora inteligentních budov.

8. 6. 5. Příklady dobré praxe v městech / obcích v oblasti Chytré bydlení, sociální služby a zdravotnictví

ZLÍN

- Komunitní plánování sociálních služeb na Zlínsku – do projektu bylo zapojeno 7 obcí (Hostišová, Hvozdná, Lhota, Lípa, Lukov, Sazovice a Želechovice nad Dřevnicí), a 2 města (Fryšták a Zlín). Byl ukončen 2017. SMART prvek spočívá v především v koncepční metodice a ve spolupráci při plánování rozvoje sociálních služeb.
- Lze uvést příklad dobré praxe v oblasti rekultivace veřejného prostranství (park Komenského) např. ve srovnání s blízkým Sadem Svobody.

V současnosti města nepodporují vytváření SMART home, nebo SMART business centra.

- Charita Nový Hrozenkov – sdílení nízkopodlažních automobilů pro přepravu osob s nízkou pohyblivostí.
- Město Otrokovice, ale i další města – elektronické náramky pro seniory navázané na systém Městské policie pro přivolání pomoci.

kteřá by měla být hotová během příštího roku. Podobný plán se připravuje i v Kroměřížské nemocnici a na studii rekonstrukce s dostavbou se pracuje i ve Vsetíně.

8. 7. Chytrá ekonomika, chytré podnikání a inovace, cestovní ruch

Ve Zlínském kraji sídlí designové firmy, jejichž výrobky se vyvážejí do celého světa (např. TON, mmcité1, TESCOMA, egoé, KOMA MODULAR, ROBE lighting), region je však zároveň tradičně průmyslový. V minulosti se stal sídlem globálně konkurenceschopných podniků v plastikářském a gumárenském průmyslu, mezi nejznámější patří Fatra a Continental Barum. Důležitou roli hraje také strojírenský průmysl s firmami jako Slovácké strojírny, TAJMAC-ZPS a MESIT holding. Neméně významný je i letecký (Aircraft Industries), zbrojařský (Česká zbrojovka) a chemický průmysl (DEZA). Další zavedené firmy patří do oblastí dřevozpracujícího průmyslu, elektrotechniky (ON SEMICONDUCTOR CZECH REPUBLIC) a sklářství. Za zmínku stojí potravinářské podniky MP Krásno a Hamé.

I přes dominantní průmyslovou orientaci působí ve Zlínském kraji několik výrazně inovačních subjektů v sektoru služeb, zejména ICT. Oblast ICT je rozvíjena na Fakultě aplikované informatiky UTB a z OP VaVal podpořeném Centru aplikovaného výzkumu CEBIA-TECH. Firmy se zaměřují např. na oblast turniketových a identifikačních systémů, technologií a firemních procesů, softwarové řešení pro SMART cities, big data – zpracování a analýzy velkých dat. Zároveň jsou v kraji tři funkční klastry s výrazným rozvojovým potenciálem přesahujícím hranice regionu: Plastikářský klaster, Moravský letecký klaster, Zlínský kreativní klaster.

Ekonomika Zlínského kraje se vyznačuje silnou podnikatelskou základnou v sektoru malých a středních podniků. Regionálně zcela specifická je pozice tradičních, uměleckých řemesel a rukodělné výroby, která spočívá především v jejich živém udržení až do současnosti a je možno ji vnímat jako „malý kreativní průmysl“ s historickou tradicí a přesahem do cestovního ruchu.

Řada výrobců ve Zlínském kraji dlouhodobě řeší nedostatek pracovních sil. Někteří už začali své provozy automatizovat, využívat robotiky a počítačových systémů a nahrazovat část lidské práce moderními přístroji. Je zapotřebí implementovat chytré řešení nedostatku personálních zdrojů v určitých oborech (např. ve zdravotnictví), vytvářet ekonomické úspory pomocí automatizace a získat příliv prostředků díky fungování chytrého cestovního ruchu. Tato oblast při plánování SMART projektů vyžaduje přesné kalkulace návratnosti investic i v rámci jiných synergických efektů.

8. 7. 1. Chytrá ekonomika

Zlínský kraj nabízí službu rozklikávacího rozpočtu, který přehledně ukazuje příjmy a výdaje kraje v jednotlivých složkách. Závěrečné účty rozpočtu a případně jeho úpravy lze rovněž najít na stránkách kraje. Co se týče ekonomiky kraje, na konci roku 2019 dosáhl přebytku hospodaření⁸⁷.

Mezi výdajové aktivity kraje patří (výběr byl stanoven z hlediska obsahu SMART prvků): 14 | 15 BI – rozšíření informačního centra, strategické řízení a chytrá veřejná správa ve ZK, chytrá péče Zlínský kraj, Regionální stálá konference ZK 2020–2021, Regionální poradenské centrum SK-CZ, Rozvoj cyklistiky ve ZK.

ZK i jednotlivá města vypisují veřejné zakázky. Obvykle využívají elektronické nástroje, i když není výjimkou, že malé obce stále řeší administrativu veřejných zakázek papírově.⁸⁸

Sdílená ekonomika není v kraji využívána. Maximálně jen v dílčím rozsahu – viz příklady dobré praxe.

8. 7. 2. Chytré podnikání a inovace

V obou oblastech je ZK ve spolupráci s UTB velmi aktivní. TIC existuje již 15 let a je vlastněno ZK a UTB. Hlavní náplní je podpora podnikání, podnikavosti a kreativity, provozování podnikatelského inkubátoru, akcelerace start-upů, osvěta v technologických tématech (např. Průmysl 4.0).

⁸⁷ Více o příjmech a výdajích za rok 2019: <https://www.kr-zlinsky.cz/kraj-vloni-hospodaryl-s-prebytkem-aktuality-16303.html>

⁸⁸ Profil ZK, elektronický nástroj pro zveřejňování veřejných zakázek a plán VZ na rok 2020 lze nalézt na <https://www.kr-zlinsky.cz/verejne-zakazky-cl-26.html>.

Zlínský kraj (prostřednictvím TIC) podporuje začínající podnikatele prostřednictvím podnikatelského inkubátoru (zvýhodněný nájem na 3 roky a množství služeb souvisejících s podnikáním), co-workingového centra nebo virtuálního inkubátoru. Nabízí řešení začínajícím firmám, pro které je z nejrůznějších důvodů nezbytné mít sídlo, samotné prostory pro podnikání ale zatím nepožadují. Kapacita podnikatelského inkubátoru v budově 23 ve Zlíně je kompletně vytížena.

Od roku 2019 se zaměření TIC rozšířilo ještě o oblast **kvality života v kraji** a podporu aplikovaného výzkumu. Z významnějších projektů s podporou národních či evropských zdrojů jsou aktuálně v řešení SMART Akcelerátor II (OP VVV) a Metropolitní oblasti zasažené depopulací (TAČR).

Významnou roli akcelerace začínajících podnikatelů sehrává akcelerační program Můj první milion⁸⁹, do kterého se v letošním 13. ročníku zapojilo 111 projektů, přičemž některé obsahovaly prvky SMART řešení.

Další podpora podnikání a inovace je ve formě soutěže „Inovační firma ZK“ organizované pravidelně od roku 2009, jejímž smyslem je podpořit inovační aktivity podnikatelských subjektů ve Zlínském kraji a motivovat je k dalšímu rozvoji v této oblasti. Soutěž každé dva roky vyhlašuje Zlínský kraj. Významnými partnery jsou Sdružení pro rozvoj Zlínského kraje a Česká spořitelna.

Zlínský kraj podporuje prostřednictvím Kontaktního centra pro východní trhy (KCVT) exportní aktivity firem v kraji. Cílem KCVT je rozvoj obchodních kontaktů firem ZK v zahraničních teritoriích.

Katalog firem Zlínského kraje je oficiálním přehledem podniků působících ve Zlínském kraji. Cílem katalogu je prezentace kraje jako významného průmyslového regionu, navazování nových obchodních příležitostí na tuzemských i zahraničních trzích a podpora a posílení exportu regionálních firem.⁹⁰

Infrastruktura pro podnikatele představuje širokou nabídkou podnikatelských zón, průmyslových a administrativních nemovitostí včetně přeměněných brownfieldů na podnikatelské zázemí. Nejvíce se jich nachází na Kroměřížsku a Zlínsku, konkrétně pak v Holešově a Valašských Kloboukách. Největší využitelnou, pro investiční výstavbu připravenou plochou je strategická průmyslová zóna Holešov o rozloze 360 ha a vybudovanými inženýrskými sítěmi.⁹¹

Oborové zaměření znalostního potenciálu (pracovišť zaměřených na výzkum a vývoj) ve Zlínském kraji

Z relevantních výzkumných institucí ve veřejném sektoru se jedná ve Zlínském kraji zejména o Univerzitu Tomáše Bati ve Zlíně, která je klíčovou znalostní základnou v regionu. Dále má určitou, i když výrazně nižší roli, také Vojenský technický ústav výzbroje a munice ve Slavičíně, Zkušebna stavebně truhlářských výrobků ve Zlíně (detašované pracoviště Mendelovy univerzity v Brně) a pobočka Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti v Kunovicích. (Zdroj: RIS ZK)

Specifickou roli v inovační podpůrné infrastruktuře sehrává Zlínský kraj a TIC. Dále to jsou: Agentura pro ekonomický rozvoj Vsetínska, o.p.s., Agentura pro podnikání a inovace (regionální zastoupení), Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest (regionální zastoupení), UTB (VTP ICT, Centrum pro transfer technologií, Univerzitní institut, Centrum kreativních průmyslů a podnikání...), Industry Servis ZK, a.s., Krajská hospodářská komora Zlínského kraje, Podnikatelský inkubátor Kunovice, Panský dvůr, s.r.o., Technologické inovační centrum, s.r.o., Valašskokloboucké podnikatelské centrum, s.r.o., Energetická agentura Zlínského kraje.

⁸⁹ Více na: <http://www.muoprvmilion.cz/>

⁹⁰ Více na www.katalogfiremzk.cz

⁹¹ Zdroj: <https://www.czechinvest.org/cz/Kontakty/Regionalni-kancelare/Zlin/cs#layers=rk&x=1965670&y=6312952&z=12&base=positron>

8. 7. 3. Cestovní ruch

E-cestovní ruch (eTourism) je digitalizace všech procesů a hodnotových řetězců v odvětví cestovního ruchu, cestování, pohostinství a stravování, která organizacím umožní maximalizovat jejich efektivitu. Rozvoj, propagaci a prezentaci cestovního ruchu v regionu zajišťuje obecně prospěšná společnost Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, kterou v roce 2007 pro tento účel založil Zlínský kraj. Na úrovni turistických oblastí jsou v propagaci aktivní oblastní destinační společnosti. Zlínský kraj je turistickým regionem Východní Morava členěným do čtyř turistických oblastí – Kroměřížska, Slovácka, Valašska, Zlínska a Luhačovicka. Česká centrála cestovního ruchu Czechtourism zveřejnila žebříček 50 nejvíce navštěvovaných turistických cílů v České republice za rok 2019. V padesátce turistických cílů patří 14 pozic Praze, po 5 místech mají kraje Jihomoravský a Ústecký, kraje Zlínský, Středočeský a Jihočeský kraj mají po čtyřech umístěních. Další kraje přispěly do žebříčku vesměs jedním až třemi zápisy. ZOO Zlín patří s počtem téměř s 683 000 návštěvníky do první desítky turistických cílů, sedmnácté místo patří Aquaparku v Uherském Hradišti (428 100 návštěvníků), Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm je nejvíce navštěvovaným muzeem, a s 364 100 návštěvníky je na 27 příčce. Padesátku nejvyhledávanějších cílů uzavírá poutní areál Velehrad, kam v minulém roce směřovalo své kroky 259 800 návštěvníků. (Zdroj: www.ccrvm.cz)

Jeden z klíčových problémů je nedostatečná úroveň spolupráce, komunikace a koordinace aktivit mezi jednotlivými aktéry cestovního ruchu (krajská x oblastní DMO⁹² / DMO x soukromý sektor).⁹³

Existuje mnoho chytrých nástrojů pro rozvoj cestovního ruchu. Například se může jednat o Mobilní aplikace, chytré vyhledávací systémy, mapové portály, chytré hry v cestovním ruchu, SMART destination – destinační marketing 3.0, automatické sčítače návštěvníků a další. Kraj zatím tyto SMART prvky v cestovním ruchu nevyužívá.

Je potřeba zohlednit, že cestovní ruch má velký potenciál pro SMART Region. Nejedná se „jen“ o příjmy ze vstupného, ale návazně dochází i k podpoře hoteliérů, restaurací, atrakcí (např. aquapark), místních umělců, obchodů, místních podnikatelů nabízející služby atd., což způsobuje rozvoj regionu. Nicméně (turistická) informační centra působící v kraji si toto uvědomují a snaží se společně aktivizovat návštěvnost turistů.⁹⁴

⁹² Destinační managementy oblastí (DMO) – mají důležitou a specifickou úlohu v naplňování cílů a implementace vize a Strategie v rámci dané oblasti. Spolupracují s Centrálou cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s (CCRVM) zejména v oblasti marketingu, komunikace, při tvorbě produktů CR apod.

⁹³ Zdroj: Koncepte rozvoje cestovního ruchu Zlínského kraje 2020 -2030).

⁹⁴ 6/2020: Padesátka zástupců turistických informačních center ze Zlínského kraje se sešla v areálu Zoo Zlín na pracovním semináři. Ten připravila Centrála cestovního ruchu Východní Moravy s jediným cílem – aktivizovat a motivovat turistická informační centra ke vzájemné součinnosti v aktuálním „souboji o návštěvníky“.

8. 7. 4. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍ SITUACE V REGIONU V OBLASTI CHYTRÉ EKONOMIKY, CHYTRÉHO PODNIKÁNÍ A INOVACE, CESTOVNÍHO RUCHU (dle metodiky MMR)

- **Organizace:** ZK podporuje jak výzkumnou, tak i inovační činnost. Realizuje projekty (prostřednictvím TIC) pro podporu podnikání. Zlínský kraj investuje finance do rozvoje regionu, chybí bližší monitoring a zhodnocení efektů. Využití eTourism ve Zlínském kraji má ještě rezervy.
- **Komunita:** ZK, TIC, podnikatelský sektor, UTB, paměťové instituce, infrastruktura pro cestovní ruch, turisté, Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s., DMO v jednotlivých turistických oblastech, další subjekty podpůrné infrastruktury pro podnikání a inovace.
- **Infrastruktura:** Zlínský kraj velmi podporuje inovace a začínající firmy. Tato podpora by se mohla rozšířit i na podporu chytrého podnikání (e-commerce) a chytré ekonomiky (re-use ekonomika, sdílená ekonomika). Ve ZK chybí koordinační činnost v rámci cirkulární ekonomiky (např. v rámci chytrých sběrných dvorů), nebo v rámci sdílené ekonomiky (bikesharing, sdílené kancelářské prostory, sdílený babysitting apod.). Je zde velký potenciál využívat regionální firmy pro řešení SMART, ať se jedná o např. Incinity, s.r.o. (Invipo – datová platforma), nebo moderní mobiliář od společnosti mmcité1 a.s.). Co se týče cestovního ruchu, chybí propojenost s kulturou, a hlavně spolupráce s aktéry v ČR. Rovněž je zde potenciál pro využívání nástrojů SMART, které se dnes nevyužívají, nebo minimálně.

8. 7. 5. Příklady dobré praxe v městech / obcích v oblasti Chytrá ekonomika, chytré podnikání a inovace, cestovní ruch

ZLÍN

- V březnu tohoto roku spustil odborně popularizační databázi Zlínský architektonický manuál (ZAM)⁹⁵. Je zde připraven souhrn architektonických a uměleckých objektů, souborů staveb a veřejných prostranství vzniklých v letech 1894–2018. V roce 2019 bylo připraveno 5 tematických tras představujících proměnu Zlína z malého rolnického města v moderní Zlín úzce spojený s růstem firmy Baťa a zároveň jeho stavebně historický vývoj, který se odehrál od konce 2. světové války do současnosti. Zlínští obyvatelé se prostřednictvím databáze mohou dozvědět více o místě, v němž žijí. ZAM je také ideálním nástrojem pro turisty, je k dispozici 24 hodin denně. Součástí projektu ZAM je také doprovodný program komentovaných prohlídek městem nazvaných Potkej Zlín! Hlavním realizátorem projektu je spolek aArchitektura (www.aarchitektura.cz), který na databázi spolupracoval s nejdůležitějšími institucemi v kraji – Krajská galerie výtvarného umění, Moravský zemský archiv v Brně, Státní okresní archiv Zlín, Muzeum města Brna.

VALAŠSKÉ KLOBOUKY

- Přeměna brownfieldu na podnikatelské a kulturní centrum, za což převzalo na národní konferenci ocenění dobré praxe (1/2020). Jedná se o SMART aktivitu pro podporu inovace a start-upů a komunitní rozvoj s moderním vybavením, náměstí bez aut a dětským hřištěm.

⁹⁵ Více na www.zam.zlin.eu

8. 8. Příklady dobré praxe ze zahraničí

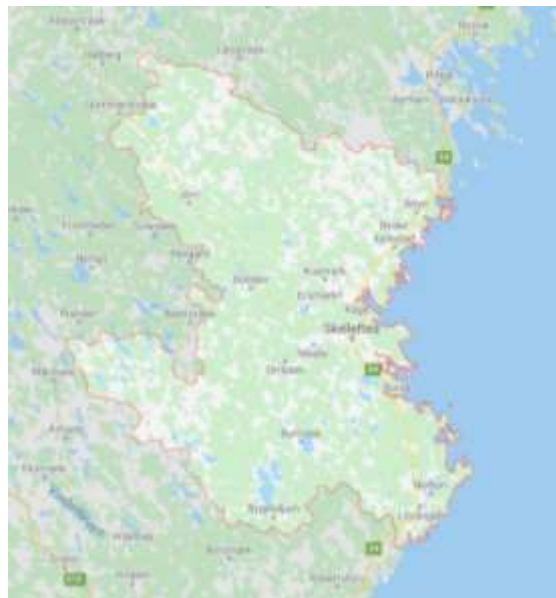
SMART Cities existují v mnoha zemích po celém světě (např. Skandinávie, Nizozemsko, Rakousko, Itálie, Německo a další). V rámci zahraničních příkladů dobré praxe lze nahlížet na vytváření chytrých regionů dvěma způsoby.

První způsob je v podobě vytváření SMART Regionu díky několika středně velkým městům, které mají pilotní roli pro zavádění chytrých řešení. Navíc zavádění chytrých řešení v těchto městech ovlivňuje kvalitu života i v okolí, přičemž postupně dochází k rozšiřování SMART řešení i mezi malými obcemi. Města vzájemně nasdílejí příklady dobré praxe a dojde k integraci řešení. Tím vznikne chytrý region. Taková situace se již několik let děje ve Švédsku, např. v oblasti Skellefteå.

Druhý způsob je v Evropě čtenější. Spočívá v tom, že se od hlavního města (popř. největší město v regionu) rozšiřuje zavádění chytrých řešení do okolí k menším městům (případ Rakouska, Německa, Holandska). Dané město je leaderem pro SMART Region a v podstatě plní roli pilotního zavádění nových řešení. Příklady z těchto zemí ukazují, že cesta k prosazování myšlenek a projektů SMART Cities je dlouhodobým procesem kultivace jak na úrovni veřejné správy a samosprávy, tak i občanů a podnikatelského sektoru. Pro ukázkou příkladů zahraniční dobré praxe v rámci tohoto způsobu rozvoje SMART Regionu byl vybrán region Severní Holandsko, kde chytrý směr určuje město Amsterdam. Nejvíce uvedených příkladů dobré praxe je z oblasti chytrého životního prostředí s propojením do oblasti chytrého bydlení / chytrý životní styl. Nicméně není opomenuta žádná oblast SMART Region.

8. 8. 1. Region Skellefteå ve Švédsku

V nejsevernější části Švédska leží jeden z nejrychleji rostoucích regionů na světě Skellefteå. V oblasti, skládající se ze středně velkých měst Skellefteå, Luleå a Umeå a několika menších obcí, v současnosti žije přibližně 452 000 obyvatel. Region Skellefteå je spádovou oblastí pro téměř 140 000 lidí a stejnojmenné město má přibližně 72 000 obyvatel.

Region se vyznačuje vysokou produktivitou a různorodostí podnikatelského sektoru. Díky bohatým obnovitelným zdrojům energie, chladnému počasí a špičkové digitální infrastruktuře se stal Skellefteå atraktivním místem pro globální podnikání. To má velmi pozitivní dopad na kvalitu života v regionu. V současnosti patří region Skellefteå mezi nejčistší a nejzelenější místa na světě. Zároveň nabízí stabilní, bezpečné a nákladově efektivní prostředí pro investice do špičkových technologií.

Díky desetiletí rozvoje v těžebním, dřevařském a energetickém průmyslu má region jednu z nejstabilnějších elektrických sítí na světě, i proto je Skellefteå druhým nejvíce specializovaným městem ve Švédsku v odvětví

ICT (Stockholm je číslo jedna). Nejrychleji rostoucím odvětvím je sektor služeb s využitím ICT (rostoucí maloobchod, turistický průmysl, marketing a digitální media).

SMART environment

Skellefteå se stává těžištěm inovací v oblasti energetických technologií a s podporou EIT InnoEnergy se plánuje stát světovým lídrem v oblasti inovací v oblasti zelené energie. Ve spojení s EIT InnoEnergy byl v 6/2020 zahájen program akcelérátoru pro podporu energetických inovací.

Současné době má Skellefteå téměř veškerou energetickou produkci z obnovitelných zdrojů energie. Například vodní elektrárny na řece Skellefte produkují 1030 MW zelené elektřiny s 50 % energetickým přebytkem, aniž by došlo ke zvýšení emisí CO₂. Elektrifikace a ukládání obnovitelné energie jsou klíčem ke společnosti neutrální z hlediska uhlíku. Toto ukládání umožní baterie. Jen automobilový průmysl bude v blízké budoucnosti potřebovat velké množství baterií, aby nahradil fosilní paliva elektřinou. Environmentální a klimatické přínosy švédské výroby baterií jsou zásadní. Ve Skellefteå byla zřízena nová továrna na lithium-iontové baterie, která je jednou z největších průmyslových investic v Evropě. Továrna je poháněna 100 % čistou energií. Výroba ve velkém měřítku bude zahájena v roce 2021 a roční kapacita se do roku 2024 zvýší na nejméně 32 GWh, s potenciálem do budoucna rozšířit na 40 GWh. Skellefteå má rozsáhlý systém dálkového vytápění, v létě se vytváří přebytečné teplo, které je používáno pro chlazení.

Místní energetická společnost Skellefteå Kraft využívá inteligentní systém měření nové generace, který poskytuje pokročilé funkce a výrazně větší množství dat s možností sledovat stav jejich sítě a kvalitu dodávek.

Nové kulturní centrum Skellefteå je klimaticky inteligentní budova, postavena převážně ze dřeva pocházejícího z místních lesních zdrojů. Solární články a efektivní využití energie dále pomáhají minimalizovat uhlíkovou stopu domu.

Největší čistírna odpadních vod v Umeå se stará o odpadní vody z domácností a různých podniků v Umeå a okolních vesnicích. Každý rok dostává asi 13 milionů m³ odpadních vod, obsahujících asi 3000 tun organického materiálu a asi 80 tun fosforu. Proces čištění vody vyžaduje hodně energie, ale zařízení také produkuje bioplyn, který dává 23 000 kWh za den.

V této obci mají i další unikát v podobě „zelené zóny“, která již více než deset let vzdělávacím způsobem dokazuje, že je možné žít s minimálními dopady na životní prostředí. Přestože autoservisy, čerpací stanice, myčky aut a restaurace jsou obvykle mezi nejhoršími znečišťovateli ve společnosti, jen velmi malá část odpadní vody jde v „zelené zóně“ do městské kanalizační sítě. Je to způsobeno odstraňováním mastnoty a oleje z odpadních vod, což umožňuje lokální infiltraci většiny šedé vody⁹⁶. Veškerá dešťová voda v oblasti je také užívána místně, např. pomocí zelených střech a rybníka. V „zelené zóně“ je mnoho inteligentních řešení – denní světlo je zajištěno speciálními svítilnami, slunce se používá k předehřívání vzduchu, vakuové toalety šetří vodu a filtry s živými rostlinami poskytují lepší kvalitu vnitřního vzduchu a vlhkost. Využívají se metody pasivního chlazení vzduchem, a tím se snižuje spotřeba energie. Návrhovitost vytvoření této zóny byla 8 let.

Zajímavou aktivitou je využívání zelených řas, které snižují emise oxidu uhličitého a čistí odpadní vodu, a současně se tvoří energeticky bohatá řasová hmota, která je surovinou pro bionaftu (řasy s vysokým obsahem mastných kyselin), krmiva pro zvířata (řasy bohaté na bílkoviny) atd.

ICT a infrastruktura sítě

Švédsko je z hlediska technologické připravenosti, využívání ICT, kvality širokopásmového připojení a používání počítačů v poměru k počtu obyvatel, hodnoceno velmi kladně. Díky své poloze a nejmodernějším technologiím má celý region severního Švédska potenciál, stát se globálním centrem pro přenos dat. Například Facebook postavil své první datové centrum mimo USA pouhých 90 minut od Skellefteå. Město se stalo mezinárodně známé pro svou místní digitálně-komunikační síť, která přitahuje společnosti, jako je Disney, Coca-Cola, Adidas, hotely Starwood nebo Toyota.

⁹⁶ Dokonce i voda z mytí aut se zpracuje a recirkuluje, takže potřeba čerstvé vody se sníží na 30 litrů vody na mytí auta ve srovnání s 300 litry v konvenčním systému.

V oblasti funguje rychlé optické propojení s Finskem a východními trhy prostřednictvím kabelu Telia / Sonera Botnia (2 x 622 Mb / s, 12 vláken). Mezi národní a mezinárodní operátory, kteří zde fungují, patří Telenor, IP, Telia / Scanova, TELE2, TDC, Com Hem a Sunet. Skellefteå je průkopníkem v oblasti elektronických komunikací. Rozsáhlá širokopásmová dostupnost vedla k projektům, jako je Sense SMART City a Mobile City – dva mezinárodně uznávané projekty zaměřené na další rozvoj digitalizace ve Skellefteå.

Vzhledem k těmto skutečnostem je místní populace technicky kvalifikovaná a podniky mohou pracovat globálně. Proto je počet lidí, pracujících s ICT, poměrně vysoký. Jedná se především o oblasti: Vývoj a testování softwaru, mobilní sítě, digitální marketing / interaktivní design, eHealth a další.

SMART people – vzdělávání

V oblasti jsou tři univerzity, jejichž spolupráce je příkladná. Univerzita Umeå a Luleå University of Technology decentralizovaly část jejich výzkumu a vzdělání pro Campus Skellefteå. Nedávno, bylo rozhodnuto také decentralizovat část Linköpingu University do areálu Skellefteå.

Existuje počet univerzitních programů a kurzů dostupných v kampusu Skellefteå, které jsou propojeny s průmyslem ICT (od počítačových sítí, technologií, k počítačovému inženýrství a vývoji moderních aplikací). Ve Skellefteå, Luleå University of Technology se kontinuálně provádí výzkum v oblasti udržitelného rozvoje využití zdrojů, technologické inovace IT a zelené technologie.

SMART living

Díky vysoké kvalitě života je oblast Skellefteå atraktivním místem pro mladé (kreativní) podnikatelé. Nespornou výhodou regionu je existence společností na mezinárodní úrovni, se zaměstnanci, kteří mohou žít lokálně a zároveň pracovat globálně. Téměř zde neexistuje motorová doprava. Okolí je charakterizováno mladou populací. Počet obyvatel roste progresivním tempem.

Ve městě Umeå je v univerzitní čtvrti vybudována „inteligentní životní laboratoř“, která zahrnuje kombinaci obytných, akademických a výzkumných zařízení, regionální nemocnici a komerční budovy.

SMART Economy (podnikání, inovace)

V regionu Skellefteå působí již pět let společnost Skellefteå Science City, která má na starosti inovace a podporu podnikání. Stimuluje a vytváří kanály pro spolupráci s ostatními regiony, národně i mezinárodně. Ve spolupráci se samosprávou již realizovala několik projektů, jako je Innovation Game 2.0 (podpora diverzifikovanějšího trhu práce a podnikatelského sektoru v severním Švédsku prostřednictvím rozvoje a posílení herního průmyslu v regionu), Inovativní web budoucnosti týkající se klimatu (cílem projektu je zvýšit inovační sílu malých a středních společností v oblasti čistých technologií), projekt Intersektivní inovace pro vyvíjení nových produktů a řešení (cílem je vytváření nových obchodů a příjmů s jinými společnostmi, obvykle ze zcela odlišných odvětví).

Sdílená ekonomika

Fritidsbanken Umeå – jedná se o veřejnou knihovnu pro sportovní potřeby, hračky a předměty pro volný čas. Položky jsou v případě potřeby opraveny, katalogizovány a jednotlivcům nabízeny k zapůjčení.

U-bike – elektrická nákladní kola k pronájmu. Jedná se i o pozitivní dopad na životní prostředí, neboť dokážou pojmout až 100 kilogramů a nahradit mnoho zbytečných cest autem ve vnitřním městě.⁹⁷

SMART mobility

V regionu lze nalézt několik inovativních řešení, včetně plánování udržitelné přepravy, sdílení automobilů a kol, řešení pro zvýšení bezpečnosti provozu a mnohem více. Důležitou myšlenkou je vytvořit takový design měst, kde jízda autem není vždy nejjednodušší možností (parkoviště na okraji města). Jízda na kole, chůze a cestování veřejnou dopravou usnadňují velkorysé cyklostezky a stezky pro pěší a několik autobusových zastávek v okolí.

⁹⁷ Více na: <https://www.sharingcities.se/umeatestbed>

Jednoduchá mobilní aplikace, která sestavuje různá řešení pro udržitelnou dopravu, je výstupem projektu „Mobilita jako služba“. V současné době roste počet dopravních služeb, které mimo jiné zahrnují veřejnou dopravu a vozový park sdílených automobilů a kol. Nová aplikace zahrnuje několik typů transportů, které uživateli umožní přizpůsobit plánované cestování. Veškeré uspořádání cesty je spravováno v aplikaci, včetně plánování, rezervace, platby, vstupenek a informací v reálném čase. Spojením různých typů transportů do jednoduše spravované aplikace se město stalo dostupnějším a je tak možné při dopravě ušetřit čas (i fosilní paliva).

Řešení mobility zahrnuje službu peer-to-peer pro sdílení osobních automobilů, kterou poskytuje společnost Ciao Ciao Carsharing. V automobilu je nainstalován inteligentní hardware, který umožňuje lidem v okolí rezervovat a odemknout auto prostřednictvím aplikace. Chytrý a jednoduchý způsob sdílení automobilů. V některých obcích regionu lze také využívat aplikaci pro jízdu na elektronickém kole. Díky aplikaci lze odemknout kola a poté cestovat mezi mnoha místy ve městě, platit malý poplatek za cestování nebo fixní cenu za měsíc.

Autonomní vozidla jsou považována za důležitou součást udržitelných měst budoucnosti. V rámci výzkumného projektu „Ride the future“ na univerzitě Linköpings fungují dva elektrifikované autobusy. Účelem je zjistit, jak mohou autobusy s vlastním pohonem doplňovat tradiční veřejné dopravy, aby více lidí mohlo cestovat veřejnou dopravou namísto vozidel v soukromém vlastnictví.⁹⁸

Pilotně je využíván i Geofencing, což je virtuální geografický obvod, který umožňuje městům vytvářet zelené zóny, kde jsou vozidla omezena (digitální upozornění), případně jsou nucena přejít na elektrický pohon. V této zóně mohou být inteligentní vozidla do určité míry omezena nebo ovládána. Geofencing je používán i pro omezení rychlosti. Zatím je řešení využíváno na hybridní autobusy veřejné dopravy (která jsou přesně naprogramována). Další možností geofencingu je zcela zakázat vjezd určitých vozidel do oblasti, buď v určitých časech, nebo zcela jako bezpečnostní opatření.

V regionu je využíván inteligentní dopravní systém zvaný Actibump. Systém aktivního snižování rychlosti je zařízení umístěné ve vozovce, které snížením své části selektivně zpomaluje silniční vozidla překračující povolenou rychlost. Princip zařízení je založen na psychologickém efektu na řidiče z přejetí snížené části zařízení.

⁹⁸ Zdroj obrázku: <https://smartcitysweden.com/best-practice/376/mobility-solutions-for-a-smart-city/>

8. 8. 2. Region Severní Holandsko

Severní Nizozemí (Holandsko), kam patří i Amsterdam⁹⁹, je region tzv. inteligentních továren, kde 40 partnerů ze severního Nizozemska společně rozvíjí Továrnu budoucnosti: inteligentní, propojené a přizpůsobené výrobní procesy, pro inteligentní, propojené a přizpůsobené produkty. Rovněž celý region se orientuje na chytrou mobilitu, např. tím, že nahradil 260 provinčních semaforů inteligentním systémem. Podle regionu zlepšují inteligentní semaforey dopravní tok a přinášejí environmentální výhody. V Amsterdamu a okolí byla vybudována (a stále se budují další) centra e-mobility, neboli eHUBS. eHUBS jsou místa na ulici, která sdružují elektronická kola, e-nákladní kola, e-skútry a / nebo e-automobily a nabízejí uživatelům širokou škálu možností experimentování a použití v různých situacích. Záměrem je poskytnout vysoce kvalitní a rozmanitou nabídku sdílených služeb elektrické mobility, která občany odradí od vlastnictví osobních automobilů.

Před dvěma lety byla vytvořena platforma SMART Up!, zahrnující konference a kulaté stoly k vývoji / inovacím v oblasti chytrých řešení. Nicméně nejvíce k vývoji a rozvoji chytrého regionu napomáhá hlavní město Amsterdam. Ostatní města realizují spíše dílčí SMART řešení.

Cílem desetileté iniciativy inteligentního města v Amsterdamu je vysoká kvalita života, udržitelná ekonomický rozvoj a efektivní využívání přírodních zdrojů. Mezi vyvíjené projekty patří otevřené datové platformy, inteligentní sítě, inteligentní bydlení, distribuované ukládání energie, inteligentní mobilita a zlepšená konektivita.

Amsterdam realizoval program „Amsterdam, SMART City“, jehož účelem bylo ukázat, jak lze nyní a do budoucna dosáhnout úspor energie a současně podpořit ekonomický růst založený na inovacích posílením slibných klastrů v západním Nizozemsku. „Amsterdam, SMART City“ dodnes působí jako katalyzátor nových inovací v oblasti inteligentních energetických technologií. V rámci projektu spolupracuje více než 50 soukromých firem (nadměrných a malých a středních podniků) společně s TNO (Dutch Knowledge Institute, veřejný nezávislý výzkumný ústav), Housing Co-operations a Municipality. Mezi aktivity projektu patřilo vybudování platformy „Amsterdam, SMART City“; vývoj a validace nejméně 12 testovacích projektů v oblasti udržitelného bydlení, práce, mobility a veřejného prostoru; sdílení znalostí o projektu a šíření výsledků.

Amsterdam podporuje partnerství mezi úřady, podniky, výzkumnými organizacemi a občany, kteří společně iniciují a vedou projekty inteligentních měst. Tento model se stal známým jako SMART City 3.0. Amsterdam spravuje více než 70 projektů inteligentních měst s více než 100 partnery. Město vytvořilo otevřenou databázi spojující 12 000 datových sborů ze všech 32 městských částí s údaji včetně adres, hodnoty půdy, zdravotní péče, dopravy a vzdělání. Město propagovalo myšlenku otevřeného sběru dat a zpřístupnilo je občanům a inovátorům od roku 2012.

Technologie a infrastruktura

- Internetový provoz: Jedenáct z patnácti transatlantických datových kabelů prochází Amsterdamem nebo je s ním spojeno. AMS-IX je druhý největší internetový směnný bod na světě.
- Živá laboratoř IoT: oblast o rozloze 3 700 metrů čtverečních vybavená inteligentními majáky s podporou IoT. Majáky komunikují přes LoRaWan, nový protokol stroj-stroj, pro přenos malých paketů dat na vzdálenost až tři kilometry. Uživatelé mohou přistupovat k datům z majáků pomocí zařízení podporujících technologii Bluetooth a používat je k vývoji nových inteligentních městských aplikací. Cílem laboratoře je umožnit startupům a inovátorům testovat řešení IoT v reálném městském prostředí.

⁹⁹ Smart city v Amsterdamu vzniklo proto, že bylo třeba řešit akutní problémy přístavního města. Proto je zapotřebí nejprve zjistit, co ZK opravdu trápí a tam začít s novými – chytrými řešeními.

- Varování města: Služba výměny zpráv mezi policií, hasiči a záchrannými službami. Systém používá barevně označený výstražný systém dohodnutý mezi všemi pohotovostními organizacemi a poskytuje pokyny pro provozovatele v reálném čase pro záchranáře.
- Inteligentní městské osvětlení: Přístav Amsterdam má stmívatelná LED světla, která osvětlují cyklistické stezky pomocí sluneční a větrné energie. Cyklisté mohou pomocí aplikace zvýšit osvětlení, které po průchodu automaticky ztmavne.

Inteligentní energie, voda a odpady

- GridFriends: Inteligentní síť používaná pro sdílení energie. Ukládá a distribuuje energii z udržitelných zdrojů energie podle potřeby.
- Zonstation 1: Instalace solárních panelů na střechách stanic metra.
- Komfortní chlazení: zařízení využívající nízkou teplotu blízké řeky IJ k chlazení budov v amsterdamské čtvrti Houthaven.

Chytrá mobilita

- Vehicle2Grid: Koncept „Vehicle-to-grid“, který byl vyvinut pro používání elektrických automobilů jako záložní energie během výpadků, poskytuje také řešení pro skladování obnovitelné energie v Nizozemsku.
- Toogethr: Platforma pro sdílení automobilů, která zlepšuje dojíždění na pracoviště a snižuje přetížení a emise. Navrhuje optimální párování řidičů a cestujících.
- Parkshuttle: Autonomní přepravní platforma, která začala na počátku roku 2000. V současné době existuje šest vozidel, která projíždějí pěti stanicemi a přepravují přibližně 2 500 osob denně.
- V Amsterdamu je zavedeno inteligentní řízení dopravy, které řidičům předává informace o aktuálním stavu dopravy v jednotlivých částech města a je připraveno v budoucnu komunikovat přímo s auty. Řidiči mohou velmi rychle a snadno změnit trasu jízdy, aby se vyhnuli uzavírkám či zacpaným silnicím. Město rovněž nainstalovalo chytré veřejné osvětlení. Kromě snížení spotřeby energie umí světla detekovat pohyb a sama se zapnout nebo vypnout. Zároveň se s jejich pomocí měří teplota, vlhkost a znečištění okolního prostředí či hluchost.

Oběhové město

- Opětovné použití odpadních materiálů: Popel je spalován za účelem výroby elektřiny, zatímco část odpadní vody je přeměněna na zemní plyn.
- Inteligentní mřížka CO₂: Síť, která používá CO₂ k výrobě energie, což snižuje spotřebu surovin fosilního původu.
- Hemelswater (Nebeská voda): Jedná se o využití dešťové vody pro výrobu produktů, jako je pivo. Dešťová voda se nahromadí ve velkých nádržích, následně je dopravena do pivovaru Prael, kde projde speciální bakteriální filtrací, je převařena a následně posloužita k výrobě piva.
- Bio-pouliční lavice: Biokompozit se používá k vytváření pouličních lavic ve městě. V budoucnu se bude používat k vytváření dalších prvků města, jako jsou značení ulic.

Správa a vzdělávání

- Inteligentní podnikatelská laboratoř: vzdělávací centrum, které spojuje vědce, studenty s podniky, aby mohli spolupracovat na projektech zaměřených na zlepšení života ve městě.
- Startupbootcamp: Akcelerátor pracující po celém světě, který umožňuje propojení mezi startupy inteligentních měst, investory, partnery a konzultanty, včetně programu Startup in Residence. Amsterdam je domovem 921 startupů.

Účast obyvatel

- Laboratoř inteligentních občanů: Občané se mohou naučit měřit kvalitu ovzduší a vodní podmínky, aby převzali odpovědnost za svůj dopad na životní prostředí.
- Revoluce na střeše: Rostoucí počet střech ve městě se stává zelenými. To je prospěšné pro ekosystém a zlepšuje vzhled města.
- Přátelské k věku: Město vedlo rozhovory se staršími občany, aby zjistili, jak se může stát přátelštějším k věku.

Akademie SMART City

- Amsterdam zveřejňuje informace o projektech inteligentních měst prostřednictvím vyhrazené oblasti na svých webových stránkách a nabízí inovátory, aby se podělili o své příběhy.
- Futureteams: Spolupráce mezi studenty a podniky. Studenti získají zkušenosti a řeší skutečné problémy, kterým podniky čelí.
- Udržitelné vyprávění: Zvyšuje povědomí o projektech, jako jsou zelené střechy, používáním videí a vyprávěním.

Zdroj: <http://europetomorrow.org/>

9. Identifikace zainteresovaných subjektů ZK

V obecné rovině je již tato identifikace provedena v úvodní části. Mezi zainteresované subjekty můžeme řadit jak klíčové aktéry, tak i instituce. Pro účely analýzy jsou tyto dvě velmi propojené skupiny zaintegrované do čtyř hlavních skupin zainteresovaných subjektů ZK.

Obr. 11: Hlavní zainteresované skupiny subjektů ZK

Pozn. Příspěvkové organizace Zlínského kraje (kraj je zřizovatel) dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/organizace-zrizovane-a-zalozene-zlinskim-krajem-cl-2489.html>. Soukromá sféra - katalog firem: <https://www.katalogfiremkz.cz/>.

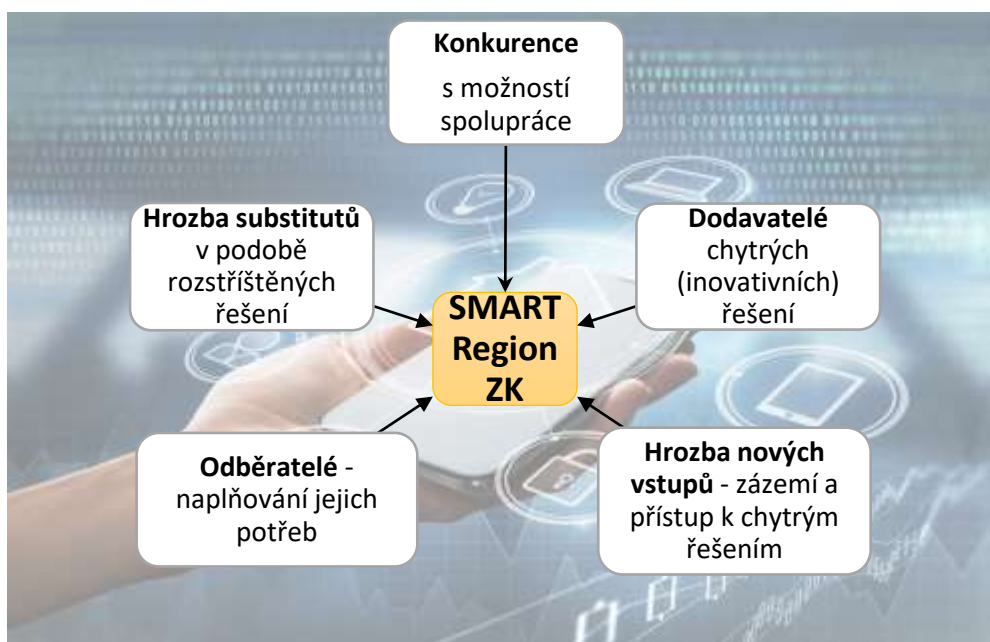
10. Analýza zákaznických segmentů

Při vytváření SMART Region je důležité znát potřeby klíčových cílových skupin. Klíčoví aktéři jsou definováni v minulé kapitole. Tato kapitola zjišťuje díky Porterově analýze pěti sil jejich vliv, a v souvislosti s tím i jejich potřeby v oblasti chytrého regionu. Jedná se o hodnocení vyjednávací síly zákazníků, dodavatelů, vstupu nových konkurentů, hrozby substitutů, konkurenční rivality v prostředí. V rámci měst / obcí existuje rozdílná potřeba občanů, ale i motivace vedení při aplikování prvků SMART Region. Při realizaci SMART řešení ve ZK je vhodné koordinovaně přistupovat k celému regionu a konkrétní území pro zavádění SMART přístupu v jednotlivých oblastech zvolit dle potřeb občanů, motivace aktérů a efektivity (vedoucí ke zvyšování kvality života).

10. 1. Porterova analýza zákaznických segmentů

Porterova analýza je zpracována poskytuje „high level“ pohled (neboli pohled shora) na dané rozmístění sil – zákazníků, dodavatelů, konkurentů. Analýza je lehce modifikována pro SMART Region. Limitem toho modelu je skutečnost, že se zákaznické segmenty v chytrém regionu prolínají, protože určitý subjekt může být zákazníkem i dodavatelem. Z tohoto důvodu má analýza pouze omezenou vypovídací schopnost. Při rozčleňování zákaznických segmentů byl volen častější parametr aktivit.

Obr. 12: Porterův model pěti sil pro SMART Region

10. 1. 1. Odběratelé

Při tvorbě analýzy na celý region považujeme za odběratele mikroregiony, MAS, DSO, města a obce (občané)¹⁰⁰ a jimi zřízené organizace. Konkrétně se jedná o zaměstnance úřadů a organizací, zřízené organizace, občany, podnikatele, obyvatele města, žáky mateřských, základních a středních škol včetně jejich rodičů, zákazníky kulturního centra, pečovatelské služby a knihovny a další. Vyjednávací síla odběratelů (zákazníků) se projevuje především v účasti na komunálních volbách, a také budoucím jednáním s pracovní skupinou SMART Region. Jejich síla je také dána v možné migraci, vzhledem k tomu, co jim chytrý region ZK přináší (pracovní

¹⁰⁰ Z jiného úhlu pohledu města (jejich občané) vystupují na dodavatelské straně – poskytují chytrá řešení svým občanům. Nelze zde opomenout významnou roli kraje jako integrátora a tvůrce komplexnějších řešení.

příležitost, vzdělávací systém, kultura, zdravotní a sociální péče apod.). Vyšší vyjednávací silou disponuje především mladá generace občanů, která využívá sociální média a služby ke komunikaci s okolním světem. Vyjednávací síla zákazníků tak má především vliv na oblast modernizace prostředí regionu, zlepšení infrastruktury a dostupnosti služeb, včetně zvýšení komfortu klientů a úspory jejich času (eliminace opakovaných osobních návštěv na úřadech, časová úspora atp.).

Pro optimalizaci vyjednávací síly zákazníků je potřeba tvořit SMART Region s ohledem na naplňování potřeb odběratelů a zvyšování tím kvality jejich života.

10. 1. 2. Dodavatelé

Jedná se především o inovativní společnosti, ať s místními nebo zahraničními vlastníky. Dodavatelé hrají nezbytnou roli při implementaci chytrých řešení. Rovněž do této skupiny patří výzkumné organizace, poskytovatelé služeb nebo organizace zřízené krajem / městem. Jejich vliv je především spatřován v iniciativě k inovacím a novým řešením, lepší informovanosti, častější komunikaci a spolupráci při realizaci rozvojových plánů. Významným tématem je pro ně spolupráce se školami a zvyšování kvalifikace místních pracovníků, které firmy považují za velmi důležité pro svoji budoucnost v chytrém regionu.

Pro optimalizaci vyjednávací síly dodavatelů je zapotřebí jejich zapojení do rozvoje regionu ve spolupráci s akademickým sektorem (výzkum, vývoj, vzdělávání) a podporou chytrého podnikání.

10. 1. 3. Konkurence s potenciální možnosti spolupráce

Vyjednávací síla „konkurence“ byla modifikovaná, protože v případě chytrého regionu není relevantní hrozba nových konkurentů do odvětví. To by se maximálně jednalo o jiný SMART Region, a to je vysoce nepravděpodobné. Z pohledu současné konkurence regionů vnitřní diferenciací podmínek existuje, především v rámci aktivit vedoucích k vytvoření příjemného místa k životu (pro místní občany i nově příchozí). SMART řešení mají sloužit právě vytváření koheze, tedy k vyrovnávání příležitostí. Pomocí chytrých řešení a vhodnou komunikací může kraj získat oproti ostatním regionům konkurenční výhodu. Kvalita poskytovaných služeb (s prvky SMART) organizacemi zřízenými a založenými krajem (popř. městem/obcí) je diferenciatorem v rámci konkurence mezi kraji. Je třeba využívat moderních informačních a komunikačních technologií za účelem zvýšení kvality života, zefektivnit správu veřejných věcí (snížení energetické náročnosti, úspora výdajů apod.), ale také větší propojení kraje (organizace) s příslušnou komunitou (občané, podnikatelé) a to i za pomoci ICT. Velký vliv pro vznik a rozvoj SR má naopak spolupráce aktérů v regionu. Ve ZK dochází k aktivní spolupráci veřejné, podnikatelské a akademické sféry, nicméně je potřeba tuto spolupráci koordinovat přímo krajem ve smyslu tvorby inovativních – SMART řešení.

Pro optimalizaci vyjednávací síly spolupracujících aktérů je zapotřebí tuto činnost koordinovat a vést směrem pro získání maximálního množství synergických efektů v rámci SMART oblastí.

10. 1. 4. Substituty

Vzhledem k postavení regionu a jeho organizací je hrozba substitutu poměrně značná. I když je možné využít centrálních služeb státu, např. využít stávajícího Portálu občana, a k němu napojit svou službu regionu, nebo ji sdílet mezi městy, právě současná nedostatečná koordinace vede k tomu, že strategie na základě různých zadání dělá většina měst a obcí, někteří mají i své GIS portály, není však k tomu jednotný standard a nedochází k propojení informačních systémů apod. Proto hrozba substitutů u chytrého regionu tkví v možnosti alternativních SMART řešení, kdy si města a organizace implementují technologie, které jsou vůči sobě nekompatibilní, proto nepřinášejí komplexní řešení, ale jen dílčí zlepšení stávajícího stavu.

Pro omezení hrozeb substitutů je zapotřebí, aby kraj vytvořil metodiku k zavádění SMART Region / City, která bude pro všechny stejná a ucelená. Toto je potřeba doplnit o koordinační a osvětovou činnost spojeno s aktivizačními motivačními pobídkami (např. finanční podpora). Toto je v souladu s první a druhou prioritní oblastí SMART Regionu ZK.

10. 1. 5. Hrozby nových vstupů

Především se jedná o hrozbu v podobě nedostatečného zázemí pro vytváření chytré oblasti (v současné době např. v oblasti kultury, částečně i v městech) a také v podobě přístupů zájmových skupin k implementaci chytrých řešení.¹⁰¹ Toto je jedno z největších rizik při vytváření chytrých regionů. Odmítavý postoj k zavádění moderních technologií mohou mít obyvatelé i zaměstnanci veřejné správy. Dalším aspektem zvyšující danou hrozbu je disparita (i v rámci připojení domácností k internetu) a ICT rozdíly v rámci území. V rámci kraje existují města (obvykle se jedná o větší města), která posilují inovativní rozvoj, nabízejí digitalizované služby pro občany či mají zavedené SMART řešení v dopravě. Oproti tomu v regionu jsou menší města a obce, která nemají personální, finanční zdroje a know-how k tomu, aby vytvořily základní zázemí, platformu, pro rozvoj SC/SV.

Pro omezení hrozeb nových vstupů z hlediska tvorby zázemí a přístupu k SMART řešením je potřeba vytvořit osvětu v rámci celého kraje, která koncepčně ukáže benefity pro zkvalitňování života. Důležité je i podpora MAS, aby dále rozvíjely vesnice a obce a podporovali moderní směry řešení, protože SMART Region se nevytvoří díky šesti chytrým městům.

10. 2. Analýza uspokojování potřeb rozhodujících „zájmových skupin“

Potřeby zainteresovaných stran jsou definovány z hlediska dvou dimenzí: **úroveň zájmu a velikosti moci k ovlivňování rozvoje chytrého regionu**. Zainteresovanou stranou je zde chápán jakýkoli subjekt, který má oprávněnou potřebu čerpat veřejné služby, které region a jím zřízené organizace poskytují. Aby bylo možné dlouhodobě řídit rozsah i kvalitu služeb, je vhodné identifikovat všechny potenciální příjemce služeb, zjistit jejich oprávněné potřeby a řídit chytrý region tak, aby tyto potřeby byly dlouhodobě naplňovány.

Uvedené rozčlenění zainteresovaných skupin je stanoveno dle kritérií. Jako příklad kritérií lze uvést okruh působnosti, cíle, povědomost v dané oblasti, vztahy k ostatním aktérům apod. Je potřeba zdůraznit, že rozčlenění je na základě „většinové metody“, tzn. že většina aktérů daného zastoupení patří do určité skupiny. Nicméně, najdou se výjimky, kdy se konkrétní subjekt vymyká vůči ostatním jemu podobným subjektům a patří do jiného segmentu. Toto může platit jak pro firmy, příspěvkové organizace, tak i pro občany, či samosprávu nebo vedení kraje. Tyto odchylky se však ukážou až během realizace projektů (např. implementace chytrých řešení), nedají se předem konkretizovat. Rozčlenění aktérů do segmentů není stálé, ale dochází k fluktuaci podle změn preferencí zástupců zainteresovaných skupin (změna politické situace, změna vedení velké firmy, změna vedení samosprávy apod.)

- **Zájmové skupiny v segmentu „Malá moc – nízká úroveň zájmu“:** Těmto skupinám postačuje společenská úroveň podpořená sociálními sítěmi včetně emailové ad hoc monotematické nebo více tematické komunikace formou push (jsou proaktivně zasílány informace např. e-mailem, SMS apod.) nebo pull (informace jsou zjišťovány na webových portálech organizací, zájmových sdružení a spolků apod.). Jedná se o určitou část obyvatel, o malé společnosti, kluby a jiná zájmová sdružení malého rozsahu. Rovněž o aktéry v rámci jiných krajů. Tato skupina by měla být saturována prostřednictvím běžných komunikačních kanálů.

¹⁰¹ Důležitým faktorem je bezpochyby řešení základních provozních problémů, základního rozvoje organizací i regionu, které může bránit (nejsou zdroje) prosazování chytrých řešení.

- **Zájmové skupiny v segmentu „Velká moc – nízká úroveň zájmu“:** U těchto zájmových skupin většinou postačuje pohled do administrativních zdrojů, registrů, databází na webových portálech orgánů veřejné správy (např. registr plátců DPH, registr živnostenský, registr vozidel, registr přestupků, registry volných míst úřadů práce, výše HDP od ČSÚ apod.), dále je běžná rozšířená komunikace s KÚZK nebo s vedením měst. U této skupiny je potřeba provádět aktivity pro zvyšování úrovně zájmu, neboť by mohly být cenným partnerem pro rozvoj chytrého regionu. Jedná se o reprezentativní osobnosti regionu, o velké podnikatele / zaměstnavatele, velké a aktivní místní akční skupiny, mikroregiony a některé členy Zastupitelstva, Rady kraje či zaměstnance K ÚZK. Při řízení těchto skupin pro tvorbu SMART Regionu je zapotřebí myslet na jejich „spokojenost“, jedná se o tzv. tvůrce, které je potřeba zapojit do průběhu rozhodovacího řízení a rovněž brát v úvahu od nich získané náměty a informace pro řešení.
- **Zájmové skupiny v segmentu „Malá moc – vysoká úroveň zájmu“:** Jedná se o potřebu vybudovat chytrou ICT strukturu a napomoci ke zlepšování kvality života obyvatel. Do této skupiny patří vzdělávací organizace (ZŠ, SŠ), někteří starostové měst a obcí, knihovny, dobrovolní hasiči, pečovatelské domy, kulturní neziskové společnosti na úrovni měst a obcí. Tuto zájmovou skupinu je potřeba udržovat informovanou o aktuálním dění, informovat ji o průběhu rozhodování a výsledném řešení.
- **Zájmové skupiny v segmentu „Velká moc – vysoká úroveň zájmu“:** Tato skupina by měla být leaderem pro vytváření SMART Regionu. Jedná se o Zastupitele a Radu kraje, zaměstnance KÚZK, o výzkumně-vývojové organizace, jako je UTB. Dále sem patří TIC a Energetická agentura Zlínského kraje, Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s., statutární město Zlín. Mohou zde být zařazená i další města, která však disponují s velkým zájmem být SMART City. Tito klíčoví hráči jsou zmocněni k provádění definovaných rozhodnutí.

11. Souhrn výstupů z provedených analýz

Na základě výše provedené analýzy lze konstatovat, že Zlínský kraj má velký potenciál stát se chytrým regionem. Již realizoval projekty s prvky SMART, avšak chybí v nich dostatečný koordinovaný přístup napříč oblastmi, a tím nedochází k dostatečným synergickým efektům. Rezervy má ZK v rámci cíleného sběru a následného hodnocení /využití dat, v digitalizaci agend krajského úřadu a rovněž v koncepční spolupráci se zájmovými skupinami v kraji.

Nyní následuje tabulka, která shrnuje výstupy z analýzy PESTLE (zkoumala vnější vlivy na Zlínský kraj), ze situační analýzy (zkoumala současný stav v rámci SMART Regionu v definovaných třech prioritních oblastech) a z analýzy Portera pěti sil společně s analýzou úrovně zájmu a moci zájmových skupin.

Pro ucelenost výstupů a pro zajištění provázanosti se SRZK 2030 jsou zde uvedeny výstupy a zajímavá upozornění v rámci Strategie rozvoje ZK 2030, neboť je zapotřebí propojit tyto informace se závěry provedených analýz SMART Region ZK pro vytvoření SWOT analýzy, a především pro tvorbu cílů a opatření v návrhové části.

Pro lepší přehlednost je toto shrnutí rozděleno dle Priorit a prioritních oblastí (oblasti intervence).

Schéma 12: Stručné shrnutí provedených analýz pro každou Prioritu

Prioritní oblasti	Výstupy z analýzy PESTLE – politické/ekonomické/sociální/technické/legislativní/ekologické vnější faktory	Výstupy ze situační analýzy (analýza současného stavu využívání SMART řešení)	Výstupy z analýzy zájmových skupin	Výstupy ze Strategie rozvoje ZK 2030
Partnerství, síťování, tvorba prostředí				
Partnerství (síťování)	<p>Partnerství souvisí jak s legislativou, tak i s politickými vlivy. Je potřeba orientovat se na společné projekty v souladu s politickou podporou EU/ČR v rámci rozvoje SMART Regionu (a zvyšování úrovně digitalizace). Na partnerství působí i ekonomické vnější faktory, např. v podobě vhodně zacílených dotací.</p>	<p>Prostřednictvím TIC poměrně dobře funguje spolupráce ZK s akademickým sektorem. S ostatními subjekty (jiné kraje, spolky, obce, zahraničí) existují ještě velké rezervy pro síťování. Rovněž chybí různé formy komunikace kraje s obcemi pro získání zpětné vazby a rozvoj spolupráce.¹⁰² Potenciál pro spolupráci a řízení je v podobě současné Regionální stálé konferenci ve Zlínském kraji (RSK ZK), kde by si uživatelé např. sdíleli příklady dobré praxe.</p>	<p>Při vytváření partnerství se kraj bude setkávat se zájmovými skupinami různé úrovně zájmu a různé moci. Tato diferenciací může být i napříč jedné zájmové skupiny (např. místní samospráva). Proto potřebné zjištění těchto parametrů je zapotřebí provádět v souvislosti s plánovaným síťováním.</p>	<p>Bylo by vhodné rozvíjet partnerství s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně či spolupracovat s VŠ mimo region. Je žádoucí pro tyto školy, aby byly zapojovány též do různých forem mezinárodního partnerství, včetně možností prezentovat výsledky na relevantních fórech v tuzemsku i zahraničí. (pro rozvoj nehmotného kulturního dědictví). Model soukromého a veřejného partnerství se je proveditelný např. v oblasti poskytování sociálních služeb. Mělo by dojít k posílení mezinárodního partnerství na základě vytvoření konkrétního plánu přeshraniční spolupráce v souladu s Akčním plánem EU. Je zapotřebí neopomenout na efektivní a transparentní podporu NNO na principu partnerství. Z hlediska ŽP potřeba vytvářet společné projekty. Např. pro vytvoření efektivního systému nakládání s odpady je zcela zásadní partnerství řady aktérů veřejného a soukromého sektoru z hlediska informovanosti, dostatečnosti kapacit i funkčnosti systému.</p>

¹⁰² Dochází pouze k reprezentativnímu setkání vedení obcí jednou ročně.

Prioritní oblasti	Výstupy z analýzy PESTLE – politické/ekonomické/sociální/technické/legislativní/ekologické vnější faktory	Výstupy ze situační analýzy (analýza současného stavu využívání SMART řešení)	Výstupy z analýzy zájmových skupiny	Výstupy ze Strategie rozvoje ZK 2030
Lidé a osvěta				
Osvěta a poradenství	Na tuto podoblast působí především vnější faktory: sociální, technologický a ekologický. Sociální v podobě demografických změn a potřeby osvěty všech generací, technologický vliv v podobě digitální nástrojů ke vzdělávání a neméně důležitý je i ekologický vliv v osvětě, neboť v současné době je tlak na šetrnost k ŽP a ke zvýšení energetických úspor a k tomu je osvěta nezbytná.	V současné době kraj neprovádí osvětu v oblasti chytrých řešení, ani nemá vytvořenou ucelenou metodiku v rámci poradenství. Prozatím se osvěta provádí nahodile, dle potřeb cílové skupiny na základě určitého problému a jeho řešení. Je důležité zohlednit motivaci jednotlivých zájmových skupin pro využívání nových řešení a zabezpečit motivační nástroje pro změnu jejich vnímání	Ať se jedná o budování digitální společnosti, osvětu či poradenství – vše se musí přizpůsobit cílovým zájmovým skupinám a podle toho využívat chytré nástroje. Osvěta vedení měst a obcí bude probíhat jiným způsobem než osvěta občanů. Bude jiný způsob plánování, komunikace i realizace.	Strategie zdůrazňuje potřebu zvyšování vzdělanosti / osvěty občanů. Rovněž je zapotřebí ochrana duševního zdraví, díky vyváženosti mezi pracovním a osobním životem, k tomu napomůže aktivní komunikace a osvěta v této záležitosti, včetně efektivní komunikace s představiteli podnikatelské komunity. Strategie nezapomíná i na osvětovou činnost v oblasti energetiky vůči obyvatelstvu, podnikatelům, veřejnému sektoru (ohledně zavádění nových trendů). Je zapotřebí systematicky provádět osvětu a informovanost ohledně zavádění elektronizace veřejných služeb (eGovernment).
Koncepční přístup	Koncepční přístup vyžaduje komplexnost řízení. Proto tato podoblast může být ovlivňována všemi vnějšími vlivy. Politická situace v zemi, legislativa v oblasti SMART či tlak na ekologické aktivity částečně určuje směr daného přístupu. Nicméně, zásadní je technologický vliv v podobě inovací dat a datové infrastruktury (ať se jedná o datové sítě 5G, nebo o datovou platformu pro sběr a vyhodnocení dat).	SMART Region je procesem, který je dlouhodobý a v některých oblastech velmi dynamický. Je zapotřebí zaměřit se na koncepční přístup, který může být vytvořen jen díky spolupráci odborů KÚZK, integraci dat a komunikaci s aktéry SMART Regionu. Je zapotřebí minimalizovat ad hoc řešení (i na úrovni měst a obcí) a podporovat společný přístup, což přinese nejen efektivitu v podobě úspor, ale opravdové zvýšení kvality života občanům. Pro implementaci chytrých řešení jsou důležitá relevantní data. Zlínský kraj má rezervy v integrování dat napříč odbory. Sice poskytuje některé sady open dat občanům, ale nevyužívá daný potenciál	Koncepční přístup se zakládá na stejných principech, ať jde o řešení jakéhokoliv problému (za účasti jakéhokoliv zájmové skupiny). Dále součástí koncepčního přístupu je dlouhodobé a předvídatelné plánování, vzájemná provázanost navrhovaných řešení, hledání takových řešení, které má více efektů a práce s daty. V tomto principu (koncentrace dat) se liší postavení zájmových skupin z hlediska míry získávání a využívání dat.	Strategie rozvoje ZK poskytuje přehled koncepční činnosti Zlínského kraje – především v podobě seznamu vytvořených (či plánovaných) koncepčních dokumentů (koncepte, strategie, studie, pasporty apod.), jejich hlavních výstupů z hlediska definování opatření a způsobu implementace včetně monitoringu plnění.

		vyhodnocených dat pro rozhodování či pro napomáhání řízení měst a obcí (poskytování dat starostkám/starostům).		
Komunikace (marketing)	Na tuto podoblast má vliv jak legislativa (např. v podobě GDPR), tak i technologie v podobě využívání moderních komunikačních nástrojů (například mobilní rozhlas, e-portál služeb)	Je potřeba komunikovat, a hlavně zvyšovat image a atraktivitu kraje. Toto však stále není dostatečné, ať již v oblasti cestovního ruchu, kultury či jiných oblastí. Lze uvést příklad, že se v rámci regionu rekultivovala veřejná prostranství v několika městech, ale chybí společná platforma, kde by se tato aktivita (stejně jako další příklady SMART praxe) propagovaly.	Při volbě nástrojů jak ke komunikaci ve smyslu informování, tak i marketingu, je potřeba vzít v potaz výsledky analýzy zájmových skupin. Např. aktéra s malou mocí a velkým zájmem je potřeba kontinuálně informovat o aktuálním dění vč. průběhu rozhodování a výsledném řešení. Jaký způsob komunikace zvolit vůči zájmovým skupinám je uvedeno v kap. 10.2.	<p>SRZK 2030 uvádí jako příležitost komunikaci k obyvatelstvu ve vztahu k šetrnému využívání zdrojů.</p> <p>Je zde upozornění na to, že by ZK měl cíleně stimulovat (informačně, komunikačně, ale i finančně) návrat absolventů vysokých škol a univerzit, kteří pocházejí ze Zlínského kraje a studují v jiných regionech nebo v zahraničí.</p> <p>Pro podporu podnikavosti systematická komunikační a osvětová aktivita, vysvětlující přednosti i rizika podnikatelské profesní kariéry je velmi žádoucí.</p> <p>K zajištění sociální soudržnosti společnosti (aplikace principů Evropského pilíře sociálních práv) potřeba intenzivní komunikace a zvýšení povědomí o zajištění sociálně soudržné společnosti.</p> <p>Mělo by docházet k aktivní propagaci a k ekonomickému využití kulturního dědictví – vytvoření portálu pro návštěvu kulturních atrakcí ZK, pravidelně aktualizovanou o jednotlivé akce, spojenou s další komunikací, inzercí či propagací na veletrzích.</p>

Prioritní oblasti	Výstupy z analýzy PESTLE – politické/ekonomické/sociální/technické/legislativní/ekologické vnější faktory	Výstupy ze situační analýzy (analýza současného stavu využívání SMART řešení)	Výstupy z analýzy zájmových skupiny	Výstupy ze Strategie rozvoje ZK 2030
Podpora SMART řešení a jejich integrace do fungujícího celku				
<p>Chytrá veřejná správa, ICT a kyberbezpeč.</p>	<p>Oblast je regulována celou řadou zákonů, mezi důležité patří Zákon o právu na digitální služby (Zákon č. 12/2020 Sb.), Zákon o kybernetické bezpečnosti (Zákon č. 181/2014 Sb.), Zákon o elektronických komunikacích (Zákon č. 127/2005 Sb.). Rozvoj v oblasti ICT je dán prudkým rozvojem ICT technologií. Zavádění ICT technologií má silný vliv na sociální vazby v kraji.</p>	<p>Veřejná správa ve ZK není zcela digitalizována. Sice jsou využívány elektronické nástroje na dílčí agendu (např. na vzdělávání, dotace a další), ale na kraji chybí e-portál úředníka, či digitalizované propojení odborů. Nyní se na KÚZK zavádí Office 365, dále je nabízena služba: Rozklíčovací rozpočet mapa dotací, portál JUAP¹⁰³ či digitální technická mapa.</p> <p>Zlínský kraj má vybudováno datové centrum DC1 a DC2 a páteřní propojovací síť 21NET do jednotlivých ORP a nemocnic, což jej řadí mezi nejlepší kraje v ČR v této oblasti. Kraj nemá vybudovanou integrační platformu se sdílenými daty za celý kraj. V kraji zatím chybí podpora rozvoje telekomunikačních sítí například přípojení chrániček při opravách komunikací a při dalších liniových stavbách. V oblasti kybernetické bezpečnosti Zlínský kraj zavádí projekty na podporu kybernetické bezpečnosti pro potřeby KÚZK. Metodická</p>	<p>V chytré veřejné správě patří k hlavní zájmové skupině zaměstnanci kraje, obcí, následně pak zaměstnanci institucí veřejné správy. Velmi důležité je především cíleně zvyšovat jejich úroveň zájmu o zavádění prvků SMART, neboť v rámci SMART Regionu právě oni mají velký vliv na to, zda se dané řešení bude využívat či nikoli.</p> <p>ICT infrastruktura je průřezově podstatná úplně pro všechny, kteří chtějí řešit jakékoliv zavádění SMART řešení s využitím IT, dat apod. Jejich moc a zájem je rozdílná. Toto je potřeba specifikovat vždy u konkrétního projektu.</p>	<p>Strategie poukazuje na prostor k implementaci nových přístupů poskytování služeb občanům (eGovernment). Nový přístup poskytovatelů veřejné služby k občanům je založen především na efektivní práci s daty (včetně využívání big dat) a na využívání možností elektronických forem komunikace, jež omezují potřebu fyzické a opakující se přítomnosti občanů na příslušném úřadě (efekt komfortní služby a úspory času). Je však důležité neopominout druhou rovinu veřejné správy a klást důraz na osvojení nových forem vnitřních procesů ve veřejné správě. Je zdůrazněno, že i přes enormní význam tématu ICT s ohledem na budoucnost je možnost regionální samosprávy ovlivnit tento vývoj velmi malá; region může deklarovat zájem o využívání prostředí eGovernmentu, ale jeho celková funkčnost závisí na celostátních podmínkách. Ve třetím pilíři Strategie popisuje rozvoj ICT. Datové sítě a jejich bezpečnost, připojení k vysokorychlostnímu internetu, dostupnost internetu ve veřejném prostoru, využití dat pro potřebu rozvoje území, nemovitý majetek ve vlastnictví krajské a obecní samosprávy</p>

¹⁰³ V portálu JUAP lze prohlížet v digitální podobě územní plány s funkcionalitami geografického informačního systému - GIS (prohlížení po vrstvách), více na <https://www.kr-zlinsky.cz/uzemni-plany-obci-zlinskeho-kraje-cl-4137.html>

		podpora v oblasti kybernetické bezpečnosti na úrovni obcí na území kraje není zavedena.		
Chytrá mobilita	<p>Mobilita je zarámována a řízena legislativou. Mobilita musí být řešena v souladu s platnými zákony a nařízeními. Politicky je ovlivňována podporou výstavby dálniční sítě, železnic a ekologických druhů dopravy.</p> <p>Z pohledu ekologie jsou kladeny důrazy na šetrnost dopravy k přírodě. V poslední době zažíváme silný rozvoj ekologických druhů dopravy v závislosti na vývoji ekologických technologií. Technologické vlivy jsou patrné i v zavádění technologií pro řízení dopravy ve všech jejích módech (doprava v klidu, VHD, IAD). Sociální a ekonomické vlivy při využívání různých druhů dopravy jsou dány možností využívání dopravy pro cestování do zaměstnání i za účelem sportovního využití.</p>	<p>Zlínský kraj má zpracovány strategické dokumenty Koncepte BESIP, Koncepte rozvoje silniční sítě II. a III. třídy, Koncepte rozvoje cyklistiky na území Zlínského kraje. Kraj aktualizuje Generel dopravy, aktualizuje Plán dopravní obslužnosti a chystá zpracování koncepte „Inteligentní řešení pro řízení dopravy ve Zlínském kraji“. Výstavbu regionálních cyklistických stezek kraj považuje za prioritní. Chybí metodická podpora tak, aby v regionu vznikala celoregionální ucelená síť pro cyklistiku. Bylo by vhodné, aby existovala dohoda mezi krajem a obcemi/městy, že k propojování cyklistické sítě bude docházet</p> <p>Pro podporu VHD ZK zpracoval jednotný tarif jízdného. Chybí ale integrace tarifů městské hromadné dopravy, veřejné autobusové dopravy a železniční dopravy. Na území Zlínského kraje chybí podpora výstavby multimodálních dopravních uzlů</p>	<p>Obyvatele je nezbytné motivovat k využívání nemotorové a veřejné hromadné dopravy a omezovat IAD. Je potřebné změnit uvažování obyvatel při využívání jednotlivých módů dopravy. V komunitě dopravců je nezbytné klást důraz na zavádění ekologických druhů dopravy a výstavby uzlů multimodální dopravy. Univerzitní komunitu je vhodné zaangažovat při zavádění technologií pro řízení dopravy ve všech jejích módech (doprava v klidu, VHD, IAD).</p>	<p>Strategie v oblasti dopravy hodnotí hustou dopravních sítí jako relativně dostatečnou s velkým potenciálem stát se součástí dopravního propojení východní a západní části EU. Pozitivním faktem je přivedení dálnice D1 do teritoria Zlínského kraje a zprovoznění úseku dálnice D55 ke krajskému městu Zlín. Na straně druhé stávající útlum výstavby dopravní infrastruktury může ohrozit či oddálit realizaci dalších významných propojení, nejen pokračování výstavby dálnice D1 směrem na Přerov (již mimo území Zlínského kraje), ale především pak pokračování výstavby dálnic D55 a D49, které by měly významný přínos jak pro vnitroregionální, tak meziregionální mobilitu s významným mezinárodním rozměrem. Hustota železniční sítě Zlínského kraje v oblasti regionálních tratí trpí nedostatkem kvalitní dopravní cesty, některá místa mají také nedostatečnou kapacitu. Kraj Přispívat k rozvoji alternativních pohonů automobilové dopravy, k vytváření podmínek pro větší využití cyklo dopravy a rozšíření možností turistického využití vodní dopravy a zvážení budoucího rozšíření vodní dopravy.</p>
Chytré životní prostředí	<p>Hlavní tlak na kraj je dán ekologickými vlivy. Avšak opět je toto podloženo jak legislativními vlivy (např. zákon o odpadech), i politicky (priorita ochrany životního prostředí, adaptace na změnu klimatu).</p>	<p>V kraji existuje systémový přístup v koncepčních dokumentech ŽP kromě oblasti adaptace na změnu klimatu. Rovněž dochází k využívání externích mapových a datových podkladů, analytických modelů, pasportizací a</p>	<p>Klíčová role především KÚZK ve spolupráci se státní správou (velká moc – vysoká úroveň zájmu) v oblasti sběru a vyhodnocování dat, nastavení prostředí pro subjekty působící v ZK,</p>	<p>Pokles hodnot emisí TZL díky podpůrným nástrojům. Přetrvávající trend skládkování využitelných odpadů, proto důležitost otázky řešení nakládání s odpady. Příležitost ve zlepšování hospodaření s vodou.</p>

		<p>inteligentních technologií (odpad, voda atd.).</p> <p>Po vyjasnění legislativy by byla vhodná diskuse o efektivním modelu nakládání s odpadem vč. občanského přijetí (ZEVO).</p>	<p>tvorby legislativy, příprava projektů adaptace na změnu klimatu.</p>	
Chytrá energetika	<p>Klíčový je legislativní vliv (zákon o hospodaření energií), ekonomický vliv (možnosti čerpání dotací), technický vliv (rozvoj technologií úspor energií, stavebnictví, OZE apod.)</p>	<p>Positivem je systémový přístup v dlouhodobé roli dedikované organizaci EA-ZK. Dále pak aktivní zavádění opatření ke zvyšování energetické účinnosti užití energie (budovy, management hospodaření s energiemi, tepelné zdroje). Kraj klade důraz na edukativní a osvětovou formou utváření prostředí. Příležitosti v rozvoji OZE a komunitní energetiky, popř. ZEVO (viz chytré ŽP).</p> <p>Je nutné řešit pořízení komplexnějšího nástroje vč. dohledových systémů a důsledně posuzovat výstavbu / rekonstrukci z hlediska en. úspor.</p>	<p>Klíčová role EA-ZK, zvýraznění role „velká moc – vysoká úroveň zájmu“ ve formě posuzování energetické náročnosti investičních projektů a vyššího využívání SW nástrojů.</p>	<p>Dochází ke snižování energetické náročnosti díky systematickému působení EA-ZK. ZK má jasně nastavený trend snižování spotřeby a působení v této oblasti. Zajištění provozu CZT s vícepalivovým systémem vč. potenciálu v oblasti ZEVO. Je potřeba klást důraz na OZE vč. zachycení nových trendů (komunitní energetika apod.).</p>
Chytrí lidé – vzdělávání, komunitní rozvoj, kultura	<p>V rámci této oblasti (vzdělávání) a komunitního rozvoje hrají hlavní roli sociální vlivy (změna struktury obyvatel, migrace) a samozřejmě i technologický vliv využívání moderních didaktických pomůcek (např. e-learning, simulace), či tvorba komunitních center s využíváním e-služeb. Důležitý je i politický vliv v podobě tlaku na zvyšování digitální gramotnosti (nejen) pedagogických pracovníků. Co se týče vlivů na oblast kultury, je zde vliv jak sociální, tak i samozřejmě technický či částečně ekologický.</p>	<p>Silnou stránkou je že má ZK dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání včetně dalších koncepčních dokumentů v oblasti školství. Dále je aktivní v implementaci moderního vzdělávání na SŠ, v podpoře podnikavosti či oblasti ICT (např. virtuální realita). Zorganizoval již několik kulatých stolů, konference či diskuze pro podporu výše uvedených aktivit.</p> <p>V rámci komunitního rozvoje nabízí zázemí v podobě knihoven</p>	<p>Zde tvoří komunitu obyvatel, dále pak poskytovatelé vzdělávání, spolky, MAS, aktéři kulturního dění (vč. paměťových organizací). Úspěšnost rozvoje SMART Regionu záleží i na přijetí změn obyvatelstvem.</p> <p>Co se týče spolků, MAS, či jiných aktérů (v oblasti vzdělávání, kultury), zde se úrovně zájmu (a i moci) liší. Proto je potřeba takto k tomu při zavádění řešení přistupovat – nezapomenout na</p>	<p>Hrozbou z hlediska vzdělávání je pomalá reakce vzdělávacích institucí na nové trendy a požadavky trhu práce (zejména v oblasti technického vzdělávání). Příležitostí je naopak posílení spolupráce mezi vzdělávacím sektorem (zejména střední školy) a trhem práce. Této příležitosti se snaží kraj využít pomocí investic do středních škol podporující technické vzdělávání a spolupráci škol se zaměstnavateli. Dlouhodobě roste podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva v populaci Zlínského kraje.</p> <p>Zlínský kraj se vyznačuje velkým kulturním bohatstvím, odrážející se v dobré návštěvnosti veřejně zpřístupněných paměťových institucí –</p>

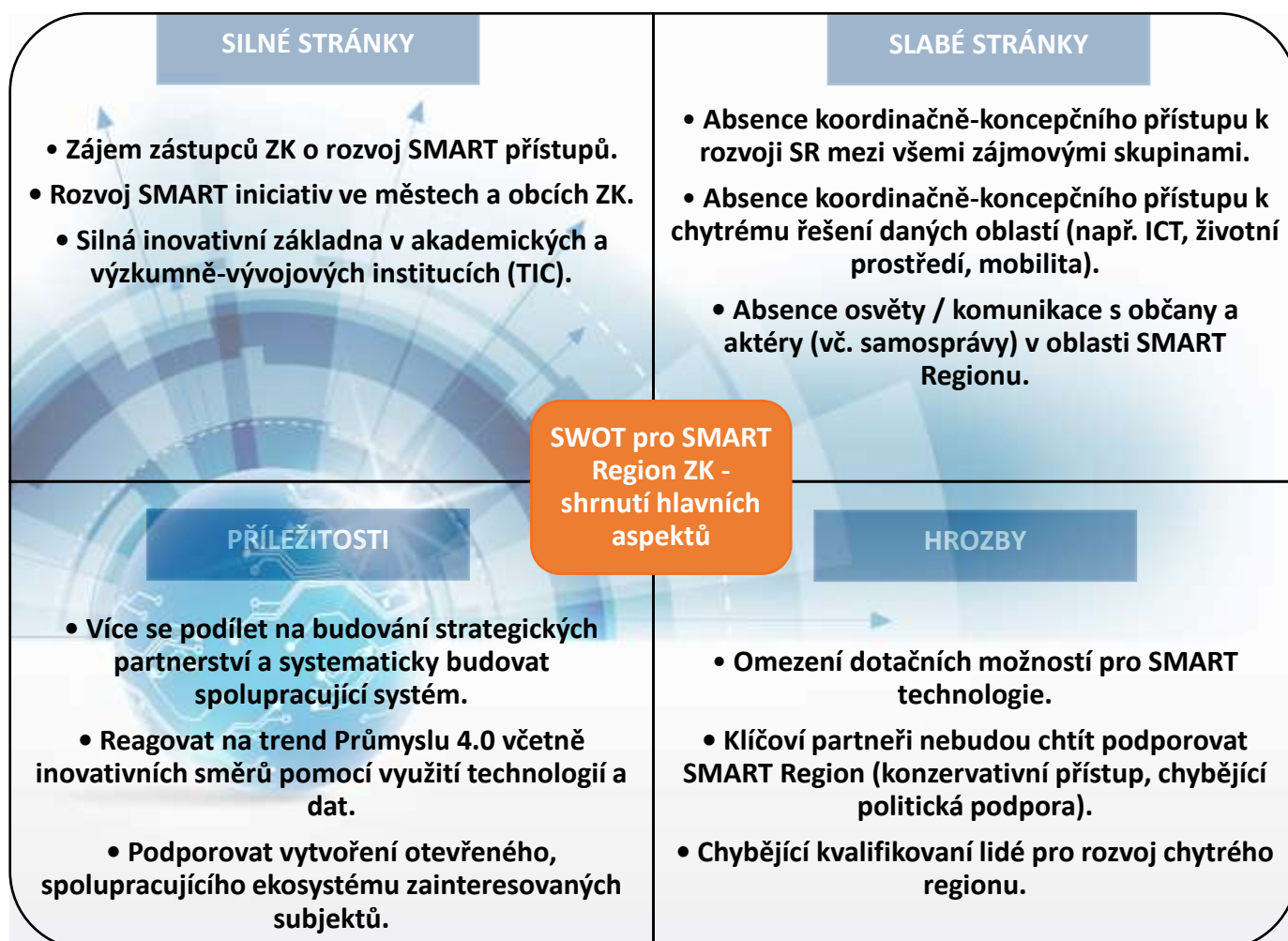
		<p>či jiných kulturních center. Chybí však koordinační rozvoj k tvorbě center komunitního rozvoje, která by nabízela i nové formy ekonomiky (sdílená, popř. re-use), nebo e-sloužby pro seniory, či další chytrá řešení. Ve ZK je absence SMART nástrojů pro začleňování ohrožených skupin (např. v podobě osvěty).</p> <p>V kultuře se realizují například projekty „Otevřené brány“, které propojují subjekty napříč krajem – města a obce, farnosti apod., vyvíjí se systém evidence sbírkových předmětů Zlínského kraje, který je příkladem spolupráce paměťových institucí a Zlínského kraje.</p> <p>Rezervy jsou ve využívání chytrých nástrojů v kultuře a propojení s cestovním ruchem.</p>	<p>informování a osvětu a ti, co se stanou tzv. ambasadoři (vyšší zájem), tak s nimi kraj může na spolupráci přímo participovat.</p>	<p>muzeí, galerií, památníků a památek a tvorbou specifických produktů, jimiž je tento odkaz dále zprostředkováván potenciálním návštěvníkům. Počet návštěvníků výstav a expozic, vztažený k počtu obyvatel kraje, je 4. nejvyšší mezi kraji ČR. Zlínský kraj se vyznačuje vysokou dostupností veřejných knihoven, včetně jejich vysoké návštěvnosti (v porovnání se srovnatelnými kraji).</p> <p>V kraji dochází k nedostatečné podpoře volnočasových aktivit, sportu a jiných zájmových aktivit.</p> <p>Je důležité zmínit, že kraj má nízkou (a klesající) kriminalitu.</p>
<p>Chytré bydlení, sociální služby a zdravotnictví</p>	<p>Bydlení, sociální služby, zdravotnictví – vše je ovlivněno opět všemi vnějšími faktory v analýze PESTLE. Je potřeba přihlídnout ke stárnutí obyvatel, k migraci, zároveň technologické vlivy se promítají v eHealth. V rámci bydlení se promítají i ekonomické vlivy, v podobě zvyšování/snižování cen bytů, pozemků atd. I to je částečně dáno vnější ekonomickou stabilitou a růstem/poklesem trhu.</p>	<p>ZK realizoval projekty pro seniory a poskytování soc. služeb, avšak většina z nich prvky SMART obsahovala jen minimálně. Lze uvést i projekt seniorská obálka či KISSoS, krajský IS pro sběr dat. Zajímavým projektem je v současné době „Využívání sociálních inovací za pomoci asistivních technologií ve Zlínském kraji“. V rámci sociální péče by bylo efektivní zavádět chytrá řešení (např. čidla informující o pádu z lůžka) či více</p>	<p>Největší zainteresovaná skupina je veřejnost. A vzhledem k snaze zvyšovat kvalitu života občanů, tak toto je právě ta oblast, na kterou je třeba při rozvoji chytrého regionu klást důraz.</p> <p>1) Chytré bydlení – prozatím se chytré prvky v rámci svého bydlení využívá jen malá část (movitých) obyvatel. Bylo by vhodné vytvářet chytré zázemí ve veřejných budovách.</p> <p>2) Sociální služby – prozatím v této oblasti existují spíše dílčí</p>	<p>Z hlediska kapacit pobytových služeb pro seniory patří Zlínský kraj ke krajům s nejvyšším počtem lůžek pobytových služeb na počet obyvatel starších 65 let.</p> <p>Dle informací ve SRZK má ZK ve srovnání s obdobně lidnatými kraji (Plzeňský, Královéhradecký) méně lůžek v nemocnicích i v souvislosti s optimalizací lůžkové sítě. V počtu lékařů na tisíc obyvatel je však Zlínský kraj 4. nejhorší v ČR.</p> <p>Dojde k výrazným investicím do sítě krajských nemocnic.</p> <p>Ve Strategii rozvoje ZK je doporučováno v oblasti zdravotnictví realizovat opatření podporující koncentraci a centralizaci vysoce specializované</p>

		<p>tuto oblast propojit se zdravotnictvím.</p> <p>Je důležité neopomenout v rámci zdravotnictví zdůraznit projekt: Rozvoj krajského digitálního úložiště PACS snímků. Kraj má potenciál k rozvíjení eHealth (např. v podobě telemedicíny (spolupráce s NTMC¹⁰⁴), nebo dálkového monitoringu).</p> <p>Rezervy jsou v systematickém zavádění chytrých řešení do veřejných budov.</p>	<p>SMART řešení. Je potřeba koordinovaný komplexní přístup a informovat občany, a díky tomu by vznikl další nástroj pro zvyšování kvalita života obyvatel.</p> <p>3) Pacienti uvítají smysluplná řešení, která uspoří jejich čas a zvýší efektivitu služeb. Opět je zde velký potenciál pro vytváření SMART Regionu.</p> <p>Další skupinou jsou poskytovatelé zdravotní a sociální péče, jejich zřizovatelé, ty jsou důležití při vytváření např. eHealth.</p>	<p>zdravotnické péče, zachování dostupnosti zdravotnické péče a implementaci inteligentních řešení ve zdravotnictví; rozvoj moderních zdravotnických služeb prostřednictvím IT technologií.</p>
<p>Chytrá ekonomika, podnikání a inovace, cestovní ruch</p>	<p>Zde hraje největší roli ekonomická ne/stabilita ČR (i celé Evropy), neboť prokazatelně ovlivňuje i ekonomiku domácností i firem v kraji. Rovněž tyto vlivy jsou zásadní pro investory, nebo pro podporované modely spolupráce (PPP, EPC). Pro ekonomický rozvoj regionu je podstatný vliv ICT technologií.</p>	<p>V oblasti podnikání a inovací patří ZK tradičně mezi nadprůměrné v rámci ČR (dáno především schopnosti lokálních firem).</p> <p>Kraj je velmi aktivní v rozvoji nových inovativních firem (např. díky podnikatelskému inkubátoru, SMART akcelérátoru II či poskytování zázemí díky coworkingovým centrům).</p> <p>Cestovní ruch má pro kraj potenciál, i když v porovnání s atraktivitou jiných krajů není tak zásadní. Slabou stránkou je však malá spolupráce kraje a paměťových organizací s aktéry cestovního ruchu a zavádění prvků eTourism.</p>	<p>Výzkumem se v kraji primárně zabývá akademický sektor v podobě UTB. Inovacemi se zabývají místní firmy (podnikatelský sektor).</p> <p>TIC a další organizace se zabývají podpůrnými aktivitami. Je nutno podotknout, že pro SMART Region Zlínský kraj jsou výzkum a inovace velmi důležité, a proto je zapotřebí spolupracovat a zainteresovat tyto zájmové skupiny. V rámci CR je především důležité, aby spolu aktéři spolupracovali a participovali na projektech pro rozvoj cestovního ruchu.</p>	<p>Pozitivní v této oblasti je silné podnikatelské zázemí regionu, opírající se o baťovskou tradici včetně silné pozice zpracovatelského průmyslu s nosnými odvětvími v plastikářském a gumárenském průmyslu. V kraji jsou velmi dobré přírodní i kulturní předpoklady Zlínského kraje pro cestovní ruch.</p> <p>Oproti tomu je Zlínský kraj dlouhodobě podinvestován. Rovněž je zde absence klíčových velkých zaměstnavatelů v nosných odvětvích. Také je málo rozvinutý sektor služeb v ekonomice.</p> <p>Slabinou je neúspěšný proces zasedlení významných investorů v SPZ Holešov.</p> <p>Co se týče cestovního ruchu, jako nedostatečné se jeví využití potenciálu některých oblastí - např. Bílých Karpat, Chřibů, Hostýnských a Vizovických vrchů.</p>

¹⁰⁴ Národní telemedicínské centrum (NTMC) vzniklo jako koordinační a vzdělávací centrum v rámci nového rychle se rozvíjejícího odvětví medicíny – eHealth, resp. telemedicíny. V současné době existuje v České republice celá řada aktivit v oblasti eHealth, většina z nich se však zabývá pouze dílčími úkoly. Cílem NTMC je sjednocení těchto aktivit pod jednu organizační strukturu, hledání a zkoumání nových směrů a postupů v dané oblasti, ověřování a zavádění těchto novinek a principů do praxe. Více na <https://ntmc.fnol.cz/>

12. SWOT ANALÝZA

Tato kapitola sumarizuje a rozčleňuje získané informace z analýz do čtyř kvadrantů: silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby. Výstupem jsou definované potřeby pro SMART Region jako vstupy do návrhové části. Nyní následuje SWOT analýza pro rozvoj SMART Regionu (nejvyšší úroveň pohledu). Poté následuje SWOT analýza pro všechny SMART oblasti (v rámci třetí prioritní oblasti).

Chytrá veřejná správa, ICT a kyberbezpečnost	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Plně elektronizované některé agendy (např. dotace). 	<ul style="list-style-type: none"> • Do GIS nejsou zapojena všechna data ze systémů a oborů. Systémy nejsou vzájemně propojené.
<ul style="list-style-type: none"> • Vzdělávání zaměstnanců KÚZK za využívání e-learningu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Absence portálu úředníka pro digitalizaci veřejné správy.
<ul style="list-style-type: none"> • Zájem o digitalizaci procesů v rámci KÚZK (zavádění MS Office 365). 	<ul style="list-style-type: none"> • Malá zkušenost s aplikací chytrých řešení – moderních aplikací pro digitalizaci VS.
<ul style="list-style-type: none"> • Ve ZK funguje páteřní propojovací síť 21NET do jednotlivých ORP. 	<ul style="list-style-type: none"> • Neexistuje projekt na rozvoj optických sítí.
<ul style="list-style-type: none"> • ZK má vybudováno datové centrum DC1 a DC2 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečné hodnocení dokončených projektů, z hlediska kyberbezpečnosti.
<ul style="list-style-type: none"> • Příprava a realizace projektů pro zajištění kybernetické bezpečnosti pro potřeby KÚZK. 	<ul style="list-style-type: none"> • Absence komunikační platformy mezi krajem, městy, obcemi a organizacemi.

<ul style="list-style-type: none"> ZK má zkušenost s datově orientovanými systémy z řady projektů (digitální úložiště PACS snímků, rozvoj GIS nástrojů, digitalizace kulturních sbírek, ...). 	<ul style="list-style-type: none"> Nejsou definovány společné cíle rozvoje chytrého území.
<ul style="list-style-type: none"> ZK má k dispozici digitální technickou mapu. 	<ul style="list-style-type: none"> Samosprávy napříč krajem nejsou koncepčně školeny v oblasti SMART Region.
<ul style="list-style-type: none"> Mapa dotací, portál JUAP, rozklikávací rozpočet. 	<ul style="list-style-type: none"> Nejsou využívány přípoložky chrániček při opravách komunikací.
Chytrá mobilita	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> Funkční VHD s dobrou dostupností v území. 	<ul style="list-style-type: none"> Chybí výbava multimodálních uzlů VHD pro podporu multimodální dopravy.
<ul style="list-style-type: none"> Webové a mobilní informační aplikace o provozu VHD, e-jízdenky (sms jízdenky). 	<ul style="list-style-type: none"> Neexistence propojení odbavovacích systémů pro autobusy, vlaky a vozidla MHD. Absence jednotné jízdenky.
<ul style="list-style-type: none"> Zavedení jednotného tarifu jízdného pro VHD (vlaky i autobusy). 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečné řešení dopravy v klidu na úrovni kraje.
<ul style="list-style-type: none"> Rozsáhlá síť cyklostezek zaměřená především na turistiku. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečná úroveň cyklo dopravy ve městech, chybí kvalitní a bezpečné propojení měst pomocí cyklotras. Absence chytrých řešení v cyklo dopravě (stojany na kola, dobíjecí stanice na elektrokola, bikesharing).
Chytré životní prostředí	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> Využívání chytrých řešení v rámci hospodaření s vodou (díky OPŽP). 	<ul style="list-style-type: none"> Značná část území je se zhoršenou kvalitou ovzduší a ZK má omezené možnosti v zavádění nápravních zařízení.
<ul style="list-style-type: none"> Zavádění inteligentní technologie v oblasti vážení a logistiky odpadů. 	<ul style="list-style-type: none"> Nárůst problémů spojených s dopadem klimatických změn a extrémními výkyvy počasí (sucho, povodně).
<ul style="list-style-type: none"> Realizace osvětových seminářů v rámci odpadového hospodářství. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečné využívání metodologií a komplexních přístupů v rámci povolovacích procesů na všech stupních.
<ul style="list-style-type: none"> Spolupráce se státní správou (SFŽP, ČHMÚ). 	
Chytrá energetika	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> Existuje systémový přístup snižování energetické náročnosti díky existenci Energetické agentury ZK (pracující nejen pro kraj a jeho organizace, ale i pro města a obce na území kraje). 	<ul style="list-style-type: none"> Pouze ojedinělé aplikování komplexních metod energetických úspor.
<ul style="list-style-type: none"> Aktivní využívání dotačních nástrojů ke zlepšování tepelně technických vlastností budov a na modernizaci zdrojů tepla a instalací OZE. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek odborného personálu v oblasti energetiky ve městech.
<ul style="list-style-type: none"> Koncepční přístup k snižování energetické náročnosti kraje, měst a obcí (energetický management) je zaveden již od roku 2009. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek investic na využívání alternativních zdrojů energie v menších městech a obcích.
<ul style="list-style-type: none"> Realizace mezinárodních projektů výstavby budov v pasivním a nulovém en. standardu. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek příkladů dobré praxe na efektivní využívání obnovitelných zdrojů energií (OZE) v kombinaci s dalším řešením (zdravé vnitřní prostředí v budovách).
<ul style="list-style-type: none"> Existence kvalitní distribuční infrastruktury pro připojení OZE. 	<ul style="list-style-type: none"> Přetrvávající nedůvěra v OZE, investičně náročné nízkouhlíkové technologie.
Chytrí lidé – vzdělávání, komunitní rozvoj, kultura	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj progresivních oborů (technické obory, kreativní obory, design apod.). Vysoká kvalita SŠ. 	<ul style="list-style-type: none"> Nízké využívání inovativních interaktivních nástrojů v kultuře (např. v muzeích, při výstavách apod.).

<ul style="list-style-type: none"> Existence dlouhodobého záměru vzdělávání (vč. Krajského plánu vzdělávání) pro rozvoj vzdělávací soustavy ZK – podpora chytrých řešení ve vzdělávání (vytvoření informačního portálu Zkola.cz) 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečná podpora komunitních center a komunit (sdružení, spolky), využívající chytrá řešení.
<ul style="list-style-type: none"> Připravené projekty pro podporu vzdělávání a výchovy mládeže. 	<ul style="list-style-type: none"> Nízké využívání inovativních edukativních nástrojů (např. simulace, virtuální realita, moderní IT hardware – s ohledem na propojení s praxí) ve výuce. Platí i pro vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci DigCompEdu.
<ul style="list-style-type: none"> Realizované SMART projekty v kultuře (digitalizace sbírkových předmětů, digitální repozitář, eBadatelna, ESSP – evidenční systém sbírkových předmětů). 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečná podpora zavádění a využívání inovativních nástrojů v kultuře

Chytré bydlení, sociální služby a zdravotnictví

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> Nastavené komunitní plánování sociálních služeb. 	<ul style="list-style-type: none"> Chybí zázemí s využitím chytrých řešení ve veřejných budovách.
<ul style="list-style-type: none"> Existující podpůrné nástroje k řízení sociálních služeb (KISSoS). 	<ul style="list-style-type: none"> Nízká centralizace dat a chytrých technologií (nejen) v oblasti zdravotní a sociální péče. Resortismus (chybí propojení sociálních služeb a zdravotnictví).
<ul style="list-style-type: none"> Realizace digitalizace, elektronizace v oblasti zdravotních služeb. 	<ul style="list-style-type: none"> Chybí koordinace a podpora komplexního a efektivního řízení podpůrných služeb (zejména technických) souvisejících s veřejnými budovami způsobem chytrých řešení (SMART Facility).
<ul style="list-style-type: none"> Dlouhodobá priorita kraje v rozvoji zdravotních a sociálních služeb. 	

Chytrá ekonomika, podnikání a inovace, cestovní ruch

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> Průmyslová tradice regionu, pozitivní vztah obyvatel k tradičním oborům, silné podnikatelské zázemí s využíváním inovací. Existence endogenních firem s inovativními řešeními / produkty. 	<ul style="list-style-type: none"> Malý důraz na využívání a propagaci lokálních inovativních firem vytvářející SMART produkty.
<ul style="list-style-type: none"> Roste objem investic (výdajů) pro podporu vědy a výzkumu, inovací s využitím moderních technologií. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečná spolupráce destinačních managementů.
<ul style="list-style-type: none"> Zaměření TIC na podporu SMART aktivit v podnikatelském sektoru a jejich propojení s dalšími aktéry veřejného a akademického sektoru. 	<ul style="list-style-type: none"> Absence využívání nových forem ekonomiky (sdílená ekonomika) a forem financování (PPP).
<ul style="list-style-type: none"> Dobré přírodní a kulturní předpoklady ve ZK pro rozvoj e-tourism. 	<ul style="list-style-type: none"> Chybí podpůrné nástroje (jak v rámci kraje, tak i v rámci ČR) zaměřené na chytrá řešení v cestovním ruchu.
<ul style="list-style-type: none"> Unikátní síť podpory podnikání (18 subjektů). 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečný marketing kraje jako místo inovací a výzkumných aktivit.

Chytrá veřejná správa, ICT a kyberbezpečnost

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> Nové (centrální – vzájemně propojené) nástroje pro podporu digitalizace veřejné správy. 	<ul style="list-style-type: none"> Nezájem VS o práci s digitalizovanými službami e-Governmentu (Nízká ochota úředníků ke změně).
<ul style="list-style-type: none"> Plán rozvoje sítě 21NET 	<ul style="list-style-type: none"> V rozvoji ZK budou akcentovány jiné priority než podpora SMART přístupů.

<ul style="list-style-type: none"> V dalším programovacím období budou připraveny dotační tituly zaměřené na implementaci chytrých ICT řešení. 	<ul style="list-style-type: none"> Propojování systémů znamená vyšší riziko kybernetických hrozeb
<ul style="list-style-type: none"> Schválený Akční plán 2.0 k provedení nedotačních opatření pro podporu plánování a výstavby sítí elektronických komunikací MPO. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečné nebo nesprávné využití integrovaných dat jednotlivými uživateli
<ul style="list-style-type: none"> Využití synergie realizovaných projektů napříč oblastmi SMART Region. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedojde k integraci / sdílení dat do jednotné integrační platformy.
<ul style="list-style-type: none"> Nárůst digitální / ICT / SMART Region gramotnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Nízká využitelnost občany moderních elektronických komunikačních služeb (portál)
<ul style="list-style-type: none"> Vznik nových forem spolupráce, jako je spolupráce mezi soukromým a veřejným sektorem, spolupráce samosprávy a další. 	<ul style="list-style-type: none"> Nesoulad priorit EU, Česka a ZK při jeho budoucím rozvoji, nerespektování krajských priorit na národní a evropské úrovni.
<ul style="list-style-type: none"> Předpokládaný rychlý rozvoj sítí 5G. 	

Chytrá mobilita

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> Vhodnější nastavení systému dopravní obslužnosti ve formě dokončení integrace veřejné dopravy v regionu 	<ul style="list-style-type: none"> Nevyužití příležitostí plynoucích z realizace projektů v oblasti silniční infrastruktury s negativními dopady na dopravní dostupnost, na bezpečnost dopravy, na kvalitu životního prostředí a na ekonomický rozvoj kraje.
<ul style="list-style-type: none"> Možnost využít nepravidelnou poptávku cestujících (velké množství turistických cílů). 	<ul style="list-style-type: none"> Podcenění významu cyklistické dopravy při přepravě obyvatel do zaměstnání a do škol, stejně jako podcenění významu cykloturistiky jako předmětu podnikání.
<ul style="list-style-type: none"> Návrat části obyvatel k využívání veřejné dopravy. 	<ul style="list-style-type: none"> Snižování konkurenceschopnosti veřejné dopravy, včetně vazby na rostoucí náklady pro její zajištění.
<ul style="list-style-type: none"> Možnost větší podpory cyklistické dopravy díky tomu, že se již nebude řešit izolovaně uvnitř měst a obcí, ale jako součást plánu udržitelné městské/regionální mobility celého mikroregionu, či svazku obcí. 	<ul style="list-style-type: none"> Nevyužití příležitostí rozvoje udržitelných forem dopravy – alternativní paliva.
<ul style="list-style-type: none"> Budování samostatných stezek pro cyklisty ve městech a obcích stejně jako cyklistických pruhů v hlavním či přidruženém dopravním prostoru. Masivní nástup elektrokol. 	<ul style="list-style-type: none"> Nevyužití možností monitoringu a řízení dopravy (IDS) včetně sledování kvality komunikací.

Chytré životní prostředí

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> Navázání dlouhodobé spolupráce se zahraničními subjekty podílející se na ochraně životního prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> Chybějící, resp. neúplné datové podklady pro rozhodování o opatřeních adaptace na změnu klimatu.
<ul style="list-style-type: none"> Podpora inovativních technologií pro využívání a recyklaci odpadů, včetně energetického využití odpadu (ZEVO). 	<ul style="list-style-type: none"> Rostoucí problémy s odpadovým hospodářstvím v důsledku chybějící legislativy a občanského nepřijetí výstavby ZEVO.
<ul style="list-style-type: none"> Využití rostoucího potenciálu ve výzkumně-vývojových institucích – zvyšování počtu projektů realizujících chytré přístupy a řešení. 	<ul style="list-style-type: none"> Roztříštěnost řešení v oblasti ŽP vlivem nekomunikace/nedohody obcí na např. řešení svozu odpadů apod.
<ul style="list-style-type: none"> Posílení osvěty v oblasti udržitelného plánování, propagaci lokálních nízkouhlíkových technologií včetně materiálového a energetického využívání odpadů. 	

Chytrá energetika

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> Šíření osvěty energetického managementu. 	<ul style="list-style-type: none"> Nákladná finanční udržitelnost energetických projektů

<ul style="list-style-type: none"> Získání investičních zdrojů z projektů EU, případně využití jiných finančních nástrojů a metod např. EPC jako úsporný nástroj v oblasti SMART Cities / SMART Region ZK. Posílení pozice energetického managementu a zavedení automatizovaného monitoringu skrz IoT. 	<ul style="list-style-type: none"> Neúplnost, resp. nesprávná interpretace naměřených dat, v důsledku toho nesprávná rozhodnutí. Nejasná státní koncepce energetiky.
Chytrí lidé – vzdělávání, komunitní rozvoj, kultura	
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> Zvyšování využití chytrých edukativních nástrojů při vzdělávání, s důrazem na IT v paměťových institucích a ve výuce na ZŠ a SŠ, včetně propojování s praxí. Využití MAS i z hlediska vzdělávání a komunitního rozvoje z hlediska SMART Regionu. 	<ul style="list-style-type: none"> Zvýšený nezáměr o technické obory, riziko omezení počtu studijních oborů i odborných škol. Odchod zkušených, kvalifikovaných pedagogů a pracovníků z paměťových institucí do podnikatelské sféry, chybějící motivace pro příchod nových, mladých pedagogů s odbornou a pedagogickou způsobilostí.
<ul style="list-style-type: none"> Zaměření se na podporu malých obcí pro transformaci na SMART Village (z hlediska komunitního rozvoje). Funkční propojení cestovního ruchu, kultury a památek prostřednictvím chytrých technologií. 	<ul style="list-style-type: none"> Stagnace v oblasti vzdělávání dospělých či tvorby komunitních spolků. Konkurence jiných krajů v oblasti nabídky atraktivit pro rodiny s dětmi (volnočasové aktivity, kreativní kultura).
Chytré bydlení, sociální služby a zdravotnictví	
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> Budování startovacích bytů, nové pozemky, popř. další výstavba firemních bytů. Rozvoj technologií využitelných ve zdravotnictví i sociálních službách (telemedicína, monitoring životních funkcí, komunikační technologie, 5G síť apod.). Snižování administrativní zátěže personálu poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb formou digitalizace procesů a zavádění elektronické zdravotní dokumentace. Rozšíření terénních a ambulantních služeb v sociální sféře (zejména na venkově), rozvoj domácí péče (včetně péče hospicové) s využitím SMART prvků. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek lékařského a nelékařského zdravotnického personálu. Nedostatečný technologický rozvoj v oblasti zdravotních a sociálních služeb podpořen hrozbou poklesu dotací od státu na sociální služby. Nedostatečná bytová výstavba (startovací byty, sociální byty apod.) Nedostatečná úroveň sociálních a zdravotnických služeb bez schopnosti se přizpůsobit moderním trendům.
Chytrá ekonomika, podnikání a inovace, cestovní ruch	
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> Odpovídající nastavení zázemí pro podporu lokálních podnikatelů i zahraniční investory přinášející chytrá řešení. Využívání nových nástrojů financování projektů s prvky SMART, např. PPP. Využití potenciálu cestovního ruchu ZK, podpora chytrých řešení ke zlepšení služeb a propagace v cestovním ruchu. Propagace kulturního dědictví ZK (národní kulturní památky, kulturní památky) jako významného činitele v rámci cestovního ruchu. 	<ul style="list-style-type: none"> Snižující se význam sektoru služeb v regionální ekonomice. Snížení konkurenceschopnosti ekonomiky kvůli nezachycení klíčových globálních trendů v inovacích Podcenění zásadního významu tvorby nových a inovovaných produktů a neschopnost vytvoření cílených produktů a produktových balíčků (v současnosti je tato hrozba cílena zejména na cestovní ruch).

V rámci celé návrhové části dochází k provázanosti konceptu SMART Region se Strategií rozvoje ZK 2030. Toto je uvedeno i v Tabulce 8 (Příloha 5), kde je znázorněna provázanost jednotlivých specifických cílů obou strategií.

Implementační část nastavuje komplexní systém řízení implementace a monitoringu celé Strategie a zahrnuje několik dílčích kapitol:

- Řízení SMART Regionu – subjekty zapojené do řídicí struktury implementace, kde je uvedena potřebná personální kapacita pro řízení a implementaci včetně její agendy.
- Plán řízení rizik včetně definované sady možných rizik s návrhy na jejich minimalizaci, či řízení.
- Monitoring a evaluace naplňování cílů, kdy jsou vytvořené dvě evaluační struktury /systémy řízení/: 1) Evaluační struktura celého dokumentu, kde je navržena sada měřitelných indikátorů pro naplňování této Strategie. 2) Evaluační struktura jednotlivých aktivit v akčních kartách.
- Nastavení rámcového rozpočtu a financování, které obsahuje návrh indikativní finanční náročnosti implementace Strategie.
- Komunikačně – marketingový plán, neboť pro uplatnění konceptu SMART na území ZK je zapotřebí vytvořit adekvátní prostředí, zahrnující celkovou informační podporu konceptu, a to jak vhodnou „marketingovou“ komunikaci směrem k občanům, tak i komunikací směrem ke klíčovým aktérům a zástupcům odborné veřejnosti (viz kap. 14.5).
- Systematický sběr a využití dat (big data) jako nezbytná součást implementace SMART řešení, kdy jsou nejprve popsány benefity práce s daty a následně v souladu se stanovenými specifickými cíli a opatřeními definovány zdroje dat včetně zohlednění podmínek práce s daty ve ZK.

Součástí dokumentu je akční plán (Příloha 6), který sumarizuje prioritizované aktivity, uvádí očekávané cílové hodnoty indikátorů, náklady a možná rizika dané aktivity. Časový rámec realizace aktivity je uveden v Tabulce 9, z níž je patrné, že dobu platnosti, tj. období realizace aktivity, se dá rozdělit na krátkodobou (do dvou let), střednědobou (do sedmi let), nebo se jedná aktivitu dlouhodobou (s platností do roku 2030). V tomto horizontu lze také předpokládat rozdílné typy a zdroje financování – zatímco u krátkodobých aktivit bude třeba se orientovat zejména na vlastní zdroje, ve střednědobém horizontu je možné financování z nových strukturálních fondů, v delším horizontu pak na kombinaci vlastních i cizích (národních a evropských) finančních prostředků.

Pravidelně, každý rok, bude provedeno vyhodnocení míry naplnění stanovených indikátorů v akčním plánu, které bude i s aktualizací předloženo k projednání radě Zlínského kraje, přičemž při aktualizaci akčního plánu bude probíhat spolupráce pracovní skupiny SMART Region při RSK s členy pracovních výborů na úrovni jednotlivých sektorů.

Akční plán umožňuje komplexní diskuzi, připomínkování plánovaných aktivit a pravidelné (roční) vyhodnocování plnění a aktualizaci, v rámci, které by mělo dojít nejen k vyhodnocení aktuálního stavu naplňování navržených aktivit, ale také k aktualizaci aktivit s ohledem na nové trendy, priority kraje, dotační příležitosti nebo jiné významné motivace ke změně či rozšíření.

Pro prioritizaci typových aktivit, které jsou zařazeny do akčního plánu, byly provedeny rozhovory s garanty jednotlivých odborů a členy pracovní skupiny.¹⁰⁶

¹⁰⁶ Jednalo se celkem o osm schůzek na KÚZK, kdy ve vzájemné spolupráci zpracovatele, Odboru strategického rozvoje kraje, externí odborné konzultantky a členů pracovní skupiny byly prioritizované aktivity (za každou prioritní oblast) pro další zpracování akčního plánu.

Součástí akčního plánu jsou akční karty, které pomocí několika parametrů charakterizují prioritizované aktivity (akční karty vč. definování parametrů je obsaženo v Příloze 8).

Současně se prioritizace projevila také v přehledových tabulkách k jednotlivým Prioritám 1 – 3 (viz kap. 13.3 – 13.5), kde jsou aktivity rozděleny dle priority do barevného semaforu, přičemž **tmavě modrá barva (písmo tučně)** znamená: vysoká priorita, tzn., že daná aktivita je charakterizována v akční kartě a zařazena do akčního plánu. **Světle modrá barva (psáno obyčejně)** znamená střední prioritu, kdy je doporučováno, aby se daná aktivita realizovala – v případě dostatku finančních prostředků a personálních kapacit, časově po uskutečnění aktivit s tmavě modrou barvou. *Šedá barva (písmo kurzívou)* u aktivity vyjadřuje nízkou (doplňkovou) prioritu, pro rozvoj chytrého regionu. Je vhodné danou aktivitu realizovat, ale je efektivnější, aby aktivity s tmavě modrou a následně světle modrou barvou měly přednost.

STRATEGICKÁ ČÁST

Předmětem strategické části je využívání výstupů (závěrů) z analytické části pro formulaci navrhovaných řešení, která jsou nejprve strukturována pomocí vize SMART Region 2030 a následně (pro konkretizaci obsahu vize) definováním specifických cílů pro chytrý region ZK.

13. Vize, strategické a specifické cíle

13.1. Vize SMART Regionu Zlínský kraj

Rozvojová vize regionu definuje stav, ve kterém by se měl ve střednědobém až dlouhodobém časovém období nacházet a k němuž by měl směřovat.

Vize – SMART Region Zlínský kraj 2030

SMART Region Zlínský kraj = atraktivní, konkurenceschopný a technologicky vyspělý region s vysokou kvalitou života obyvatel. Jeho udržitelný rozvoj je postaven na využívání mimořádné kreativity a smysluplném zavádění nových technologií a inovativních řešení v zájmu zlepšování podmínek života pro všechny generace. Je dobrým místem pro život (nejen) mladých lidí.

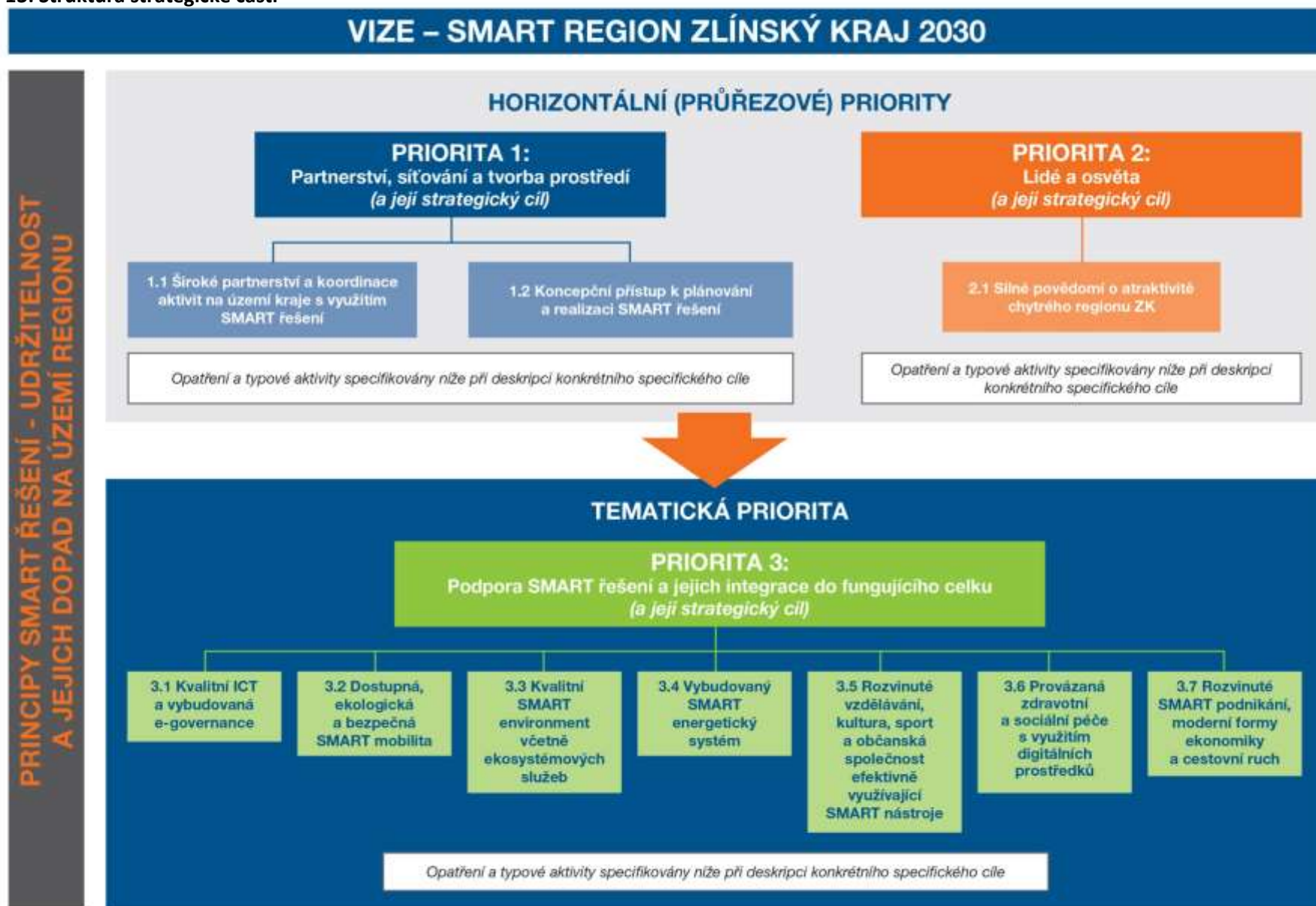
SMART Region Zlínský kraj je rozvíjen ve spolupráci všech partnerů v území.

Zlínský kraj má potenciál stát se chytrým (SMART) regionem. Pro naplnění tohoto potenciálu je zapotřebí, aby měl nastavené vazby spolupráce mezi jednotlivými aktéry včetně provádění systematické osvěty a vytváření kvalitního zázemí pro zvyšování konkurenceschopnosti. Je důležité podporovat výzkum a vývoj včetně inovačních aktivit v partnerství soukromého, akademického a veřejného sektoru, a mimo jiné tím vytvářet prostor pro příchod (a setrvání) vysoce kvalifikovaných lidí do regionu.

Naplnění této vize je dosahováno řadou aktivit, přičemž některé již Zlínský kraj provádí v rámci naplňování akčních plánů svých sektorových strategií. Strategie se primárně zabývá podporou takových projektů, které přinesou přidanou hodnotu pro posun a následnou transformaci kraje na chytrý region.

Následující Schéma 13 zobrazuje strukturu strategické části s tím, že opatření a typové aktivity jsou uvedeny v rámci popisu jednotlivých specifických cílů.

Schéma 13: Struktura strategické části

Zdroj: STR KÚZK, zpracovatel

13. 2. Principy SMART řešení – udržitelnost a jejich dopad na území regionu

SMART řešení jsou možná pro entity jakékoli velikosti, tedy pro malé obce, města i regiony (menší i větší územní celky i kraje v jejich administrativních hranicích). Jedná se vždy o inovativní přístupy k řešení stávajících problémů, tedy řešení skutečných (skutečně identifikovaných) potřeb. Vzhledem k charakteru inovací, tedy systematické dynamické změny, nelze SMART řešení staticky definovat.

Průmět konceptu SMART do oblasti plánování rozvoje území ve smyslu udržitelnosti implementovaných SMART řešení (jako je systémová provázanost, synergické efekty, inovativnost, pozitivní dopady na udržitelnost) je popsán pomocí principů SMART řešení, přičemž pro krajskou úroveň by měla být míra průmětu konceptu SMART do oblasti plánování rozvoje území z výše definovaného pohledu (včetně míry inovativnosti) posuzována podle následujících sedmi principů takto:

- **Princip změny směru** – *vytvářet podmínky, aby služby a práce „chodily“ za lidmi, ne lidé za prací a službami*

Zvolené řešení přispívá k tomu, aby lidé mohli žít ve svém domově a nemuseli zbytečně (daleko) vyjíždět za prací a službami. Tedy aby zákazník byl obsloužen službou „do domu“, nejen zbožím, za kterým na své náklady dojede. Využití tohoto principu znamená příspěvek k rozvoji nových typů (malého a středního) podnikání, ochraně životního prostředí a zkvalitnění životních podmínek lidí všech generací. Kraj hraje roli koordinátora mezi městy a obcemi na svém území, uplatňuje tento princip v oborových krajských koncepcích.

- **Princip odolnosti** – *odolnost lidí a komunit, lokální ekonomiky, prostředí a soudržnosti v území na základě digitalizace a inovativních řešení*

SMART řešení jsou volena tak, aby byla vyhovující za všech okolností, tedy i v mezních (extrémních) situacích, jakou je např. pandemie COVID-19. K mezním situacím přitom může dojít v hospodářství, životním prostředí i ve společnosti. Definice EK je následující: „Resiliencí se rozumí *schopnost* nejen odolávat výzvám a zvládat je, ale také schopnost provést transformaci udržitelným, spravedlivým a demokratickým způsobem.“ V národním a mezinárodním měřítku má tato změna dimenzi zelenou, digitální, geopolitickou, sociální a ekonomickou. Na regionální úrovni znamená „geopolitická“ dimenze ohled na vazby mezi krajem a sousedními regiony, resp. na ovlivňování situace kraje a podmínek pro život v kraji zvnějšku, od sousedů, z národní i mezinárodní úrovně.

- **Princip jednoho řešení s několika rovnocennými efekty** – *řešení více potřeb najednou holistickým přístupem*

Využití holistický přístup znamená zvážit vždy takové řešení konkrétní potřeby, které přinese několik dostatečně výrazných až rovnocenných pozitivních efektů v oblasti ekonomické, společenské i environmentální, vždy ve vztahu ke stanovenému cíli. Využití tento princip lze zjednodušeně chápat jako multikriteriální cost-benefit analýzu, s vědomím, že efekty velmi často nejsou ocenitelné finančně a oceňovat je finančně není vždy správné.

- **Princip „krátkých vzdáleností“** – *vše, co je možné zajistit lokálně, je třeba zajistit lokálně (za využití pravidla 3E – effectiveness (efektivnost), economy (hospodárnost), efficiency (účelovost))*

SMART řešení je orientováno na efektivní využití lokálních zdrojů materiálů i energií, regionální ekonomiku, lokální zajištění služeb, uplatnění lidí co nejbližší místu, kde žijí, co nejmenší zatěžování životního prostředí dopravou, která není nezbytná atd. Navrhovaná řešení zároveň musí být vždy posouzena dle pravidla 3E. Krajská samospráva provádí optimalizaci řešení, která jsou v její působnosti, vždy s ohledem na tento princip.

- **Princip spolupráce a finanční udržitelnosti k dosažení efektivity řešení** – *spolupráce se všemi partnery v území*

SMART řešení jsou založena na spolupráci všech zainteresovaných partnerů v kraji, tedy veřejné správy, reprezentací podnikatelů, tvůrců inovací/akademických pracovišť a nevládních organizací, reprezentantů občanů. Důvodem není jen hledání nejlepšího možného řešení, ale také získání širokého okruhu partnerů pro

jeho realizaci (a to jak fakticky, tak rozšiřováním informací o takovém řešení). Finanční udržitelnost zvoleného řešení je nezbytným předpokladem úspěchu.

- **Princip koheze a komplementarity, horizontálního a vertikálního propojení – nové řešení vede k vyrovnávání příležitostí, snižuje tenze, řešení na sebe navazují, spolupráce a propojení na všech úrovních je základním předpokladem pro dosažení odolnosti a soudržnosti**

SMART řešení přispívá ke snižování napětí a disparit mezi územím kraje, pro který je tvořeno a jeho okolím. Inovace v kraji jsou motivačním faktorem pro nastartování inovací také přes hranice kraje a vedou k dalším pozitivním efektům. K tomu je potřebná rovněž spolupráce s reprezentacemi sousedních krajů a jednotlivých stupňů veřejné správy navzájem. To znamená spolupráci se samosprávami obcí a měst, mikroregiony, na národní úrovni s jednotlivými resorty atd. Tento princip by měl být využit nejen pro praktická řešení, ale např. by se mohl projevit v zákonodárné iniciativě kraje.

- **Princip řešení založených na zdůvodnění (evidence based) na základě faktů, otevřenosti dat a transparentnosti – generují se data srozumitelná a přístupná pro inovační aplikace a rozvoj života lidí, komunit a pro podnikání (Sharing is caring)**

Pro rozhodování o SMART řešeních je potřebné dostatečně znát nejen potřeby lidí a území, ale také mít k dispozici dostatečné zázemí informací a dat k objektivnímu posouzení současného stavu a nastavení takového systému sběru dat, aby bylo možné posuzovat postup na cestě při dosahování cílů. Efekt sbíraných dat a informací se může násobit tím, že budou v nejvyšší možné míře zveřejňovány v odpovídajícím formátu. To slouží jednak k transparentnosti rozhodování, jednak k dalšímu využití, které nemuselo být dopředu zamýšleno nebo známo¹⁰⁷.

13. 3. Priorita 1: Strategický cíl, specifické cíle, opatření a typové aktivity

V rámci **Priority 1: Partnerství, síťování a tvorba prostředí** je klíčovou potřebou koncepční přístup ke spolupráci se všemi skupinami aktérů chytrého regionu na základě tzv. quadruple helix. Cílem této Priority je vybudovat stabilní dynamický systém spolupráce v regionu (na jeho území), mezi sousedními regiony navzájem (přes hranice krajů), mezi krajem a národní úrovní a podpořit mezinárodní vazby kraje. Dále vytvořit koordinovaný přístup k elektronizaci služeb a rozvoji digitalizace Zlínského kraje.

Stále dochází ke změnám podmínek legislativní a technologické povahy. Je potřeba těmto změnám přizpůsobit řízení SMART Regionu, koordinaci a v neposlední řadě komunikaci. Je nezbytné zavést fungující systémy pro řízení kvality ve veřejné správě s ohledem na SMART řešení, systém provázání věcných rozhodnutí ke SMART řešením s tvorbou a naplňováním rozpočtu kraje a v neposlední řadě vytvořit síť poradců a odborníků pro jednotlivé typy SMART řešení (s tím, že se bude jednat o odborníky, kteří nebudou osobně zainteresováni na určitých konkrétních řešeních).

ZK spolupracuje s akademickým sektorem (zejména prostřednictvím TIC), přičemž rezervy pro spolupráci jsou s jinými kraji, městy, obcemi v regionu a se zahraničím. Potenciál pro spolupráci přináší Regionální stálá konference ve Zlínském kraji (zejména pro vzájemné předávání informací a zpětné vazby, sdílení příkladů dobré praxe a komunikaci podnětů a návrhů nových řešení jak ke ZK, tak k národní úrovni).

Dlouhodobé fungování chytrého regionu je provázáno se SMART KÚZK, procesně nastaveným tak, aby byl odolný vůči nahodilým změnám a zároveň, aby bylo zajištěno právo občana na digitální služby (což zahrnuje elektronicky provázané agendy Zlínského kraje). Zapotřebí je podporovat systém spolupráce pro rozvíjení koncepčního přístupu s využitím jednotné integrační platformy, kde dochází ke sběru, hodnocení a zveřejňování relevantních dat a informací.

¹⁰⁷ Autor této kapitoly je externí odborný konzultant tvorby Strategie, Ing. Rut Bízková.

Na základě výše uvedených potřeb byly definovány dva specifické cíle. Prvním specifickým cílem je systematicky budovat strategické partnerství a koordinovat aktivity v území pro vznik „chytrého ekosystému“ (**Specifický cíl 1.1 Široké partnerství a koordinace aktivit na území kraje s využitím SMART řešení**). Druhým cílem je rozvíjet koncepční přístup pro digitální společnost včetně budování SMART krajského úřadu (**Specifický cíl 1.2 Koncepční přístup k plánování a realizaci SMART řešení**).

13. 3. 1. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 1 – v rámci specifického cíle 1.1

- **1.1.1 Systematické budování strategického partnerství pro vznik spolupracujícího „SMART ekosystému“:** V rámci tohoto opatření je kladen důraz na vytvoření systematicky a efektivně řízené partnerské platformy, která má podobu dobrovolného regionálního¹⁰⁸ uskupení odborné veřejnosti z akademického a dalšího výzkumného sektoru, podnikatelského, neziskového sektoru a veřejného sektoru, moderovaného Zlínským krajem za účelem vzájemné snahy o budování chytrého regionu. Spolupráce by se projevila jak sdílením dat, námětů, příkladů dobré praxe a vizí, tak i participací na výzkumně-vývojových i praktických projektech (činnost platformy by měla být systematická, plánovaná, nikoli „ad hoc“). Lze předpokládat postupné rozšiřování sítě partnerství o další odborníky v souladu s potřebou flexibilního přizpůsobování fungování partnerské platformy směrem k potřebným a inovativním tématům se SMART řešeními.
- **1.1.2 Koordinace aktivit v území:** Cílem tohoto opatření je dosažení synergických efektů díky koordinaci aktivit mezi krajem (a jím zřízovanými / založenými subjekty) a ORP, městy a obcemi. Koordinace povede ostatní subjekty k osvojení SMART principů v práci a řízení, umožní zkoordinovat aktivity tak, že vzniknou celokrajská nebo alespoň mikroregionální řešení. Zlínský kraj bude mít roli hlavního koordinátora, kdy především metodicky bude napomáhat k integraci a zjednodušení procesů fungování organizací veřejné správy, ORP, měst a obcí. Přinese to jak zvýšenou konkurenceschopnost kraje, rozdělení rolí jednotlivých aktérů, vzájemnou koordinovanou součinnost, tak i účinný management včetně efektivního využívání finančních prostředků. Opatření zahrnuje jak vytvoření metodických návodů, tak i vzájemné setkávání se s aktéry, získávání a vyhodnocování zpětných vazeb a sdílení informací.
- **1.1.3 Vytvoření systému poradenství pro SMART řešení:** Cílem opatření je napomoci k implementaci a využívání SMART řešení pomocí vytvoření platformy pro poradenství napříč oblastmi SMART a celého území kraje. Jedná se o vytvoření sítě odborníků z různých SMART oblastí, kteří poskytnou konzultace a praktickou pomoc při plánování efektivního řešení (např. poradenství v oblasti technické či finanční specifikace do žádosti o dotaci), při nákupu / vývoji SMART řešení (např. poradenství v oblasti veřejných zakázek a výběru dodavatele), při implementaci SMART řešení (např. součinnost při implementaci v oblasti ICT) a v neposlední řadě při udržitelnosti a využitelnosti SMART řešení (např. poradenství v oblasti komunikace směrem k občanům). Koordinaci pro vytvoření sítě poradců, pro řízení jejich činnosti a volbu formy poradenství (online, kulaté stoly, osobní schůzka 1:1 apod.) bude zajišťovat ambasador SMART řešení na krajském úřadě, jehož hlavní rolí je mentorovat a koordinovat vytváření chytrého regionu včetně motivování aktérů ZK k zavádění SMART řešení efektivně a smysluplně.

13. 3. 2. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 1 – v rámci specifického cíle 1.2

- **1.2.1 SMART Krajský úřad:** Pro rozvoj chytrého regionu je důležité zefektivnit procesy a elektronicky provázat agendy kraje ve vztahu k občanům, krajem zřízovaným a zakládaným organizacím, municipalitám a území, což je směr, kterým se ZK v rámci naplnění aktivit opatření bude ubírat. Cílem opatření je úspora času, efektivnější procesní řízení a zvýšení komunikace mezi krajem, občany, samosprávami a ostatními aktéry v území. Důležité je zavést komplexní elektronizaci agend kraje s ohledem na kompatibilitu se systémy jiných aktérů (měst a obcí, ale také státu – ministerstev), na

¹⁰⁸ Je možné do partnerské platformy zahrnout i odborníky mimo region, v rámci outsourcingu pro specializované oblasti / řešení.

možnost sběru dat a jejich relevantní zveřejňování (open data) s akcentem na zabezpečení dat (kybernetická bezpečnost). Součástí opatření je i komplexní osvěta.

- **1.2.2 Rozvíjení koncepčního přístupu pro digitální společnost:** Cílem je vytvořit jednotnou digitální platformu pro rozvíjení koncepčního přístupu zavádění SMART řešení do praxe. Hlavní role této platformy bude poskytování návodu pomocí dat i informací, jako jsou metodiky, které reflektují praxi, dále pak relevantní příklady dobré praxe filtrované dle potřeby (oblast, finanční a časová náročnost apod.), či přehledná data kraje, která mohou sloužit k rozhodnutí o zavedení SMART řešení v rámci území. Digitální platforma bude základním stavebním kamenem pro platformu poradců (viz opatření Vytvoření systému poradenství pro SMART řešení), tak i pro partnerskou platformu (viz opatření Systematické budování strategického partnerství pro vznik spolupracujícího „SMART ekosystému“). Hlavním principem opatření je efektivní práce s daty, jejich komplexní sběr, třídění, propojování, zamezení redundance (zdvojení dat) a následně využívání jako podklad pro rozhodování a řízení SMART Regionu. Tato data budou ve formě neveřejných dat (pouze pro interní potřebu kraje), částečně zveřejněna (např. pro partnery v rámci síťování, města a obce, organizace zřízené / založené krajem) a zveřejněna neboli open data, pro občany jak kraje (v rámci krajského komunikačního portálu), tak i celé republiky.

Tab. 2: Priorita 1: Strategický cíl, specifické cíle, opatření a typové aktivity

Priorita	Specifický cíl	Opatření	Zásobník typových aktivit
HORIZONTÁLNÍ (PRŮŘEZOVÉ) PRIORITA	PRIORITA 1: Partnerství, síťování a tvorba prostředí	Strategický cíl Priority 1: Zlínský kraj do roku 2030 vybuduje stabilní dynamický systém spolupráce se všemi skupinami aktérů chytrého regionu na základě tzv. quadruple helix a zajistí komplexní funkční koordinaci aktivit v území. Za těchto předpokladů a při kladení důrazu na-udržitelný rozvoj území se ZK stane inspirujícím regionem z hlediska komunikace a partnerství.	
		1.1.1 Systematické budování strategického partnerství pro vznik spolupracujícího „SMART ekosystému“	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvořit a realizovat systém spolupráce s nejvýznamnějšími aktéry pro SMART řešení v rámci quadruple helix (tj. s reprezentanty měst a obcí, zejména s těmi, které realizují SMART řešení, podnikatelské a výzkumné sféry, veřejného sektoru – MAS, NSZM, dalšími NNO). • Budovat bilaterální spolupráci s partnerskými Regiony v Evropě v oblasti SMART řešení.
		1.1.2 Koordinace aktivit v území	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinovat aktivity krajem zřizovaných / založených organizací s využitím jejich vnitřních SMART přístupů. • Na základě procesního modelu, tj. popsaného způsobu spolupráce, vytvořit a soustavně budovat systém zavádění SMART řešení v území kraje ve spolupráci s ORP a stavebními úřady.
		1.1.3 Vytvoření systému poradenství pro SMART řešení	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvořit pozici „ambasadora SMART řešení“ na krajském úřadě, který bude mentorovat vytváření chytrého regionu ZK včetně podpory a motivace k plnění akčního plánu této Strategie. • Vytvořit a rozvíjet síť poradců financovaných z veřejných prostředků pro jednotlivé typy SMART řešení (poradců EAZK, inovačních brokerů, ICT odborníků, poradců pro cirkulární ekonomiku, koordinátorů integrovaných zdravotních a sociálních služeb apod.). • Vytvořit systém provázání věcných rozhodnutí ke SMART řešením s tvorbou a naplňováním rozpočtu kraje. • Metodicky vést zainteresované subjekty a poradenskou síť k plnění cílů strategických dokumentů regionu s ohledem na udržitelný rozvoj území.
1.1 Široké partnerství a koordinace aktivit na území kraje s využitím SMART řešení			

		1.2 Koncepční přístup k plánování a realizaci SMART řešení	1.2.1 SMART Krajský úřad	<ul style="list-style-type: none">• Vytvořit a realizovat koncept provázané elektronizace agend kraje v rámci jejich samosprávné působnosti (ve vztahu k občanům, zřizovaným organizacím, municipalitám a území).• Zavést systém řízení kvality ve veřejné správě s ohledem na SMART řešení včetně systému vnitřní komunikace krajského úřadu.• Vytvořit systém spolupráce (být koordinačním článkem) mezi SMART aktivitami v regionu a ústředními orgány státní správy.
			1.2.2 Rozvíjení koncepčního přístupu pro digitální společnost	<ul style="list-style-type: none">• Vytvořit datový sklad a systém sběru dat pro rozvoj území jako základ analytické a strategické práce, včetně jejich vyhodnocování a poskytování dalším územním jednotkám.• Vytvořit systém spolupráce pro SMART řešení se sousedními regiony – provázání aktivit na nadregionální úrovni.

13. 4. Priorita 2: Strategický cíl, specifické cíle, opatření a typové aktivity

V rámci **Priority 2: Lidé a osvěta** je kladen důraz na podporu osvěty a propagace výzkumu, vývoje a inovací pro další rozvoj kraje. Cílem této priority je zvyšování atraktivity regionu pro stálé i nově příchozí obyvatele a návštěvníky, jejich zapojení do SMART řešení a šíření inovativních řešení pomocí propagace, komunikace a budování pozitivní image. SMART řešení mohou kontinuálně vznikat a fungovat pouze s přispěním obyvatel kraje, kteří budou taková řešení chápat jako prostředek k naplňování svých potřeb. Je zapotřebí využívat (ve spolupráci s UTB a dalšími výzkumnými a vzdělávacími institucemi) možnosti inovativních řešení na základě rozvojového potenciálu kraje. To však může být limitováno personálně, finančně i legislativně ¹⁰⁹.

V závislosti na strategickém cíli Priority 2, závěrech analytické části a výše uvedených potřebách, je definován jeden specifický cíl, jehož hlavní náplní je zatraktivnit ZK pomocí osvěty a PR strategie, kdy se inovativními nástroji bude cíleně propagovat využívání příkladů dobré praxe v oblasti chytrých řešení (**Specifický cíl 2.1 Silné povědomí o atraktivitě chytrého regionu ZK**).

13. 4. 1. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 2 – v rámci specifického cíle 2.1

- **2.1.1 Vytvoření systému pro komplexní osvětu v rámci SMART Regionu:** Výstupem opatření je informovaná společnost, která ví, proč a jak využívat implementovaná SMART řešení v praxi, jaké benefity pro kraj přináší a která bude ochotna se podílet na vyhledávání nových příležitostí pro SMART řešení. Jedná se o dlouhodobý systematický proces, kdy pomocí vytvořených komunikačních kanálů s definovanými osvětovými oblastmi, kraj poskytuje přehledné, pravdivé a aktuální informace s možností sběru zpětných vazeb pro zvýšení efektivity systému. Je potřeba počítat i s občasným negativním či pasivním přístupem nejen občanů, ale i ostatních zájmových skupin (např. podnikatelů, či neziskových organizací). V případě takové situace je vhodné upravit obsah a formu osvěty a snažit se (i díky marketingovým nástrojům pro budování image kraje) motivovat aktéry k vyšší aktivitě (např. díky umožnění participace na rozvoji SMART Regionu).
- **2.1.2 Komunikace realizovaných aktivit pro rozvoj SMART Regionu doma i za hranicemi regionu:** Jedná se o zajištění silného povědomí o atraktivitě Zlínského kraje prostřednictvím komunikace postavené na příkladech úspěšně realizovaných SMART řešení v regionu. Tohoto zajištění lze dosáhnout pomocí intenzivního styku s veřejností (PR), kdy různými online kanály (sociální sítě, webové stránky kraje, komunikační portály měst a obcí popř. mobilní rozhlas, online videa, online zpravodaje) / offline kanály (atraktivní akce zaměřené na představení daného SMART řešení, tištěné zpravodaje, letáky apod.) a při využití datové, partnerské i poradenské platformy (viz opatření k Prioritě 1), bude realizována pravidelná komunikace a sdílení příkladů dobré praxe (uvnitř i za hranicemi kraje). Pro vybudování pozitivní image kraje je při komunikaci potřeba spolupracovat i s městy a obcemi (propojit informace o sdílení SMART praxe – v rámci jejich webových stránek, informace do mobilního rozhlasu, na facebookové stránky apod.). Pro tuto spolupráci při komunikaci a marketingu opět napomůže jednotná integrační platforma pro sdílení dobré praxe. Mohla by mít roli „majáku“ pro propagaci a komunikaci rozvoje chytrého regionu Zlínský kraj.

¹⁰⁹ Více o těchto možnostech, spolupráce v rámci výzkumu a vývoje, cílech a aktivitách pro (nejen) zvýšení inovační výkonnosti regionu – viz Krajská příloha Národní RIS3 Strategie za Zlínský kraj (RIS Zlínského kraje).

Tab. 3: Priorita 2: Strategický cíl, specifické cíle, opatření a typové aktivity

Priorita	Specifický cíl	Opatření	Zásobník typových aktivit	
HORIZONTÁLNÍ (PRŮŘEZOVÉ) PRIORITA	PRIORITA 2: Lidé a osvěta	<p>Strategický cíl Priority 2: Do roku 2030 se Zlínský kraj stane příkladem dobré praxe v podpoře užitečného výzkumu, vývoje a ve využití výzkumu a inovací pro další rozvoj kraje. Bude kladen důraz na vyvážený a udržitelný rozvoj území, osvětu a zapojení obyvatel v oblasti SMART řešení, sounáležitost obyvatel a zvyšování atraktivity regionu pro stávající obyvatele i nově příchozí. Díky sdílení zkušeností a vytváření koncepčních řešení se synergickými efekty dojde ke zvýšení kvality života a prostředí. ZK bude mít image chytrého kraje, regionu s vysokou kvalitou života obyvatel.</p>		
		2.1 Silné povědomí o atraktivitě chytrého regionu ZK	2.1.1 Vytvoření systému pro komplexní osvětu v rámci SMART Regionu	<ul style="list-style-type: none"> Definovat prioritní osvětová témata s ohledem na jednotlivé cílové skupiny a možné vývojové změny. Rozšiřovat systematickou spolupráci s UTB a dalšími výzkumnými a vzdělávacími institucemi k podpoře vzniku a šíření inovativních řešení na základě výzkumu a vývoje. Vytvořit informační (vzdělávací) kanály ke SMART Region pro sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe. Vytvořit metodické zázemí pro osvětu směrem k cílovému stavu – města a obce budou mít vytvořené (aktualizované) Strategie a projekty budou realizovat dle akčního plánu ve své strategii, nikoli jako ad hoc řešení.
			2.1.2 Komunikace realizovaných aktivit pro rozvoj SMART Regionu doma i za jeho hranicemi	<ul style="list-style-type: none"> Systematicky budovat pozitivní image kraje prostřednictvím PR strategie kraje postavené na příkladech SMART řešení a zapojením pracovníků KÚZK do nadregionálních struktur v oblasti SMART Region. Propagovat a šířit využívání příkladů dobré praxe prostřednictvím sociálních sítí a moderních nástrojů komunikace.

13. 5. Priorita 3: Strategický cíl, specifické cíle, opatření a typové aktivity

V rámci **Priority 3: Podpora SMART řešení a jejich integrace do fungujícího celku** bylo stanoveno sedm specifických cílů. Všechny specifické cíle jsou provázány s výstupy analytické části, tudíž s identifikovanými potřebami / slabými stránkami Zlínského kraje.

První specifický cíl (**Specifický cíl 3.1 Kvalitní ICT a vybudovaný e-governance**) je zaměřen na koordinovaný rozvoj ICT infrastruktury v kraji. Důležité je rozvíjení mapových služeb, které by byly navázány na již fungující a v blízké budoucnosti (do roku 2023) upravenou jednotnou digitální technickou mapu Zlínského kraje. Zároveň je vhodné udržovat a rozvíjet systém 21Net pro potřeby veřejných služeb (a jako veřejnou službu). Na KÚZK jsou již některé dílčí agendy digitalizovány, je nabízen např. portál JUAP či Jednotná digitální technická mapa Zlínského kraje. Komplexní e-portál úředníka (elektronizace interních veřejných procesů) však dosud chybí.

Další specifický cíl (**Specifický cíl 3.2 Dostupná, ekologická a bezpečná SMART mobilita**) vychází z potřeby zvýšit dostupnost včetně zkvalitnění základní dopravní infrastruktury, bezpečnost a využívání ekologických forem dopravy, ať v podobě nemotorové dopravy nebo zavedení infrastruktury pro alternativní pohony. Je zapotřebí budovat dopravní infrastrukturu se zavedenými SMART nástroji, včetně inteligentního systému řízení a rozvíjet inovativní technologie a integraci koordinované veřejné hromadné dopravy a nových uživatelských aplikací pro cestující.

Naplněním třetího specifického cíle (**Specifický cíl 3.3 Kvalitní SMART environment včetně ekosystémových služeb**) dojde k tvorbě chytrého životního prostředí. Zlínský kraj má rezervy v rámci systematické tvorby území jako krajiny (komplexní ekosystém a prostředí pro rozvoj měst a obcí – ve spolupráci s výzkumnými organizacemi a orgány ochrany přírody), dále pak v adaptaci na změny klimatu pomocí využívání SMART řešení nebo v efektivním hospodaření s vodou na základě sběru dat. Prostor pro zefektivnění je i v oblasti hospodaření s odpady měst a obcí, využívání chytrých nástrojů pro ochranu ovzduší či budování modrozelené infrastruktury v obcích a městech kraje a v tvorbě krajiny a ochrany přírody. Proto byl definován cíl s ohledem na vytvoření kvalitního životního prostředí včetně ekosystémových služeb. Využití ekosystémových služeb znamená takovou ochranu přírody, např. lesa, aby byla chráněna a podporována biodiverzita, byly vytvářeny možnosti pro rekreaci lidí apod.

Čtvrtý cíl (**Specifický cíl 3.4 Vybudovaný SMART energetický systém**) je zaměřen na hospodaření s energií, optimalizaci s ohledem na efektivní využití zdrojů (zejména obnovitelných) a snižování dopadů na klima. Je důležité rozvíjet komunitní energetiku a komplexně podporovat efektivní využívání alternativních zdrojů energie ve městech a obcích. Silnou stránkou Zlínského kraje je systémový přístup k oblasti energetiky díky Energetické agentuře ZK, která je celorepublikově oceňována. Kraj pamatuje na edukativní a osvětovou činnost v oblasti zvyšování energetické účinnosti. Příležitost pro zlepšování je v rozvoji OZE a komunitní energetiky.

Dostupnost vzdělání pro všechny věkové kategorie v kterémkoli místě regionu je nezbytnou součástí SMART Regionu. Zlínský kraj je aktivní v propojování vzdělávání s praxí. Je zapotřebí zvýšit aktivitu v zavádění inovativních způsobů vzdělávání. Tato podpora by měla být v podobě komplexních řešení včetně např. obnovy techniky ve školách, kulturních, paměťových a vzdělávacích institucích jako součástí nového přístupu ke vzdělávání a využití zdrojů informací pro vzdělávání populace již od předškolního věku. Díky tomu se začnou uzavírat nůžky mezi vzděláváním žáků a jejich připravenosti na životní dráhu (potřeby profesní orientace na trhu práce). Zároveň by bylo vhodné podpořit využívání SMART nástrojů v kultuře především změnou financování této oblasti. Proto byl definovaný cíl zaměřen na podporu inovativních způsobů vzdělávání, na podporu kultury vč. infrastruktury a na komunitní rozvoj v rámci digitální společnosti (**Strategický cíl 3.5 Rozvinuté vzdělávání, kultura, sport a občanská společnost efektivně využívající SMART nástroje**).

Předposlední cíl v rámci Priority 3 reflektuje požadavky občanů na kvalitní sociální a zdravotní služby. Ve Zlínském kraji zatím není zpracován koncept eHealth v krajských nemocnicích a ve službách, které podporuje ZK, a který by obsahoval využívání SMART prvků, jako je např. telemonitoring, či mHealth pro domácí péči. Rovněž zde vyvstala potřeba provázat (datově, informačně a procesně) sociální a zdravotní nabídku služeb / péči. Je vhodné zaměřit se na klienty v domácím prostředí a nabídnout jim kvalitní (chytré) služby, které by byly pomocí digitalizace propojené se službami lékařů. Cílem je tedy rozvíjet zázemí pro eHealth a zvyšovat kvalitu a propojenost sociální a zdravotní péče, např. pomocí digitalizace. (**Specifický cíl 3.6 Provázaná zdravotní a sociální péče s využitím digitálních prostředků**).

Je zapotřebí, aby Zlínský kraj nadále rozvíjel inovace a orientoval se na SMART podnikání v digitální ekonomice s možností využívání nových přístupů k podnikání, vytvoření podmínek pro lokální podnikání a pro práci z domova/z místa bydliště. Cestovní ruch má pro kraj potenciál, i když v porovnání s atraktivitou jiných krajů není vnímán jako zásadní. Slabou stránkou je však malá spolupráce kraje s aktéry cestovního ruchu a zavádění prvků eTourism. V návaznosti na výše uvedené záměry byl stanoven specifický cíl, jehož smyslem je rozvíjení zázemí pro podporu podnikání ve ZK spoluprací TIC a hospodářských partnerů na území kraje, budovat e-commerce v regionu, či vytváření infrastruktury a zázemí pro podnikatelské aktivity, např. coworking, revitalizace brownfieldů (**Specifický cíl 3.7 Rozvinuté SMART podnikání, moderní formy ekonomiky a cestovní ruch**).

13. 5. 1. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 3 – v rámci specifického cíle 3.1

- **3.1.1 Rozvoj /vytvoření/ dostatečně dimenzované ICT infrastruktury pro bezpečný rozvoj digitálních služeb, rozvíjení práce s daty a posilování odolnosti území:** Cílem opatření je vytvoření moderní a odolné ICT infrastruktury ZK pro zajištění služeb občanů, krizového řízení a zajištění SMART cílů ZK. Robustní ICT infrastruktura je základem informační společnosti. Rozvoj ICT infrastruktury pro veřejný sektor na území ZK se bude provádět v souladu s vládním programem digitalizace České republiky 2018+. Důležitou aktivitou pro zajištění rozvoje ICT infrastruktury ZK bude vytvoření koncepčního dokumentu popisujícího strategii ICT kraje, krajského úřadu a nastavení požadavků v oblasti ICT pro krajské organizace v rámci střednědobého horizontu.

V souběhu a souladu s tvorbou Strategie ICT bude budována (rozšiřována) ICT infrastruktura pro ukládání dat – datový sklad (DS) a systém sběru dat pro rozvoj území jako základ analytické a strategické práce, včetně jejich vyhodnocování a poskytování dalším územním jednotkám v souladu s principy big dat. Dále musí dojít k masivnímu rozvoji komunikačních sítí na území obcí pro účely všech aktérů a rozvoji sítí 21NET pro zajištění všech potřeb ZK včetně krizového řízení.

- **3.1.2 Tvorba dostupného a přátelského úřadu:** Cílem tohoto opatření je vznik inovativního a přívětivého Krajského úřadu ZK, který poskytuje nadstandardní služby či běžné služby v nadstandardní kvalitě. Hlavní kroky k dosažení cíle opatření jsou v posílení principu moderního otevřeného vládnutí (za pomoci poskytování open dat na např. mapových portálech), vnímat aktéry v oblasti SMART Region jako partnery při rozhodování věcí veřejných (SMART řešení) včetně motivování mladých a aktivních lidí k participaci na rozhodování o směřování chytrého regionu ZK. Toto je možné zabezpečit otevřenou datovou platformou ke sdílení příkladů dobré práce a k PR komunikaci, systematickou osvětou a aktivním přístupem kraje k získávání zpětných reakcí občanů. Aby úřad byl dostupný, je potřeba klást důraz na elektronizaci agend a síťování s městy a obcemi. I zde je vhodné spolupracovat s UTB nad inovacemi pro zefektivnění práce zaměstnanců krajského úřadu.

13. 5. 2. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 3 – v rámci specifického cíle 3.2

- **3.2.1 Rozvoj inteligentní dopravní infrastruktury a provozování dopravních sítí:** Cílem opatření je vybudování (dobudování) infrastruktury pro motorovou, nemotorovou a kolejovou dopravu, zkvalitnění využívání dopravní infrastruktury, snížení dopravních kongescí, zvyšování bezpečnosti provozu, ekologie dopravy, ekonomiky provozu a zatraktivnění veřejné hromadné dopravy osob, zkvalitnění služeb pro občany i podnikatele.

Opatření budou zaváděna pro potřeby (role) ZK, provozovatele dopravy včetně veřejné hromadné dopravy osob, správce komunikací a (individuální automobilovou dopravu) IAD. Každá z rolí vyžaduje jiný rozsah datových služeb a zdrojů dat. Příslušná čidla, senzory a informační zařízení jsou pořizována aktéry (organizacemi), které spravují konkrétní třídy komunikací. Pro zahrnutí všech komunikací je nutné přijmout organizační opatření, které umožní spolupráci všech správců/ vlastníků komunikací na území kraje.

Data pořizovaná na území kraje krajskými organizacemi a městy by měla být, pokud možno přímo směřována do Centrální řídicí jednotky¹¹⁰.

Na základě dopravních scénářů bude řídit dopravu pro dosažení její ekologické a časové optimalizace se zahrnutím prioritizace veřejné hromadné dopravy a vozidel IDS. Doprava bude řízena pomocí proměnného dopravního značení pro usměrnění dopravy do preferovaných komunikačních linií. Důležitým výstupem bude rozhraní do navigačních systémů využívaných většinou řidičů pro optimalizaci jejich výstupů v souladu s požadavky ZK na bezpečnost a plynulost dopravy na území kraje. Data ze zařízení monitorujících kvalitu komunikací budou využita pro správce dopravní cesty, organizace údržby komunikací pro zajištění efektivní a včasné údržby komunikací. Výstupy z monitoringu budou zapracovány do krajského GIS prostředí a následně využity pro určení problémových míst a využití v dopravní ústředně.

- **3.2.2 Vytvoření podmínek pro udržitelnou SMART mobilitu:** Základní podmínkou pro vytvoření podmínek SMART mobility je rozvoj nemotorové dopravy. Je nezbytné podpořit rozvoj celokrajského systému cyklostezek a cest pro nemotorovou dopravu se zahrnutím cest v intravilánu obcí a měst. Je důležité zajistit podporu výstavby infrastruktury pro cyklistickou dopravu, jako jsou bezpečná úložiště kol a dobíjecí stanice elektrokol. Současně je nezbytné zajistit pro cyklisty vysokou míru bezpečnosti na pozemních komunikacích, která povede nejen ke snižování nehodovosti ale i k dalšímu rozvoji cyklistiky. Zvýhodňování cyklistické dopravy proti automobilové dopravě bude dále dosaženo vhodným dopravním značením a stavebními úpravami komunikací.

Důležitým prostředkem je moderní síť elektrizovaných železničních tratí a stanic s rychlostními a kapacitními parametry umožňujícími plnit roli páteřní dopravy jako alternativy dopravě automobilové. Spolu s obsluhou vlakovými spoji v patřičné četnosti a vhodnými návaznostmi bude drážní doprava nabízet efektivní a udržitelné cestování za prací, studiem, službami i turistikou.

Důležitou součástí opatření je rozvíjet chytrá řešení veřejných služeb mobility v oblasti integrace moderních odbavovacích a informačních systémů veřejné dopravy (drážní, autobusové a městské hromadné dopravy) s napojením na ostatní systémy aplikací řízení dopravy (preference apod.).

Úpravy silniční sítě budou zvyšovat bezpečnost dopravy, kde se jedná o aktivity podle strategie BESIP ZK, zejména podpora realizace dopravně – bezpečnostních opatření, podpora úpravy dopravního prostoru pro zranitelné účastníky silničního provozu, podpora zkvalitnění dopravního značení a podpora úpravy křižovatek.

13. 5. 3. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 3 – v rámci specifického cíle 3.3

- **3.3.1 Rozvoj SMART hospodaření s odpady na principu 3R (reduce, reuse, recycle):** SMART hospodaření s odpady na principu 3R je realizace souboru aktivit v oblasti chytrého hospodaření s odpady s uplatněním inteligentních technologií při respektování hierarchie nakládání s odpady. SMART princip se uplatňuje v systémovém přístupu kraje ve vztahu k samosprávám. Inovativní přístup spočívá ve využití znalostí nejlepší praxe (např. řešení v rámci TAČR), sledování a hodnocení materiálového a energetického

¹¹⁰ Jedná se o data z: parkovacích systémů (doprava v klidu) - využívané pro organizaci dopravy v klidu; zařízení pro kontrolu dodržování dopravních předpisů - rychlostní radarové systémy a kamerové systémy, systémy vážení vozidel a systémy detekce průjezdu na červenou; systémy monitorující dopravní proud (místa se zvýšenou nehodovostí, přivaděče do měst a na silnice I. třídy a dálnice); meteorologická čidla a čidla znečištění ovzduší, povodňové systémy; systémů veřejné dopravy – Centrálního dispečinku, vozidlových a odbavovacích systémů; data mobilních operátorů pro monitoring dopravního chování a ovlivnění dopravního proudu; proměnlivé dopravní značení a navigační systémy

využití (tzn. datová analytika), role kraje jako moderátora diskuse týkající se hospodaření s odpady a zajištění služeb poradenství pro samosprávu. Cílem opatření je důsledný přístup k odpadové politice v rámci kraje.

- **3.3.2 Podpora modro – zelené infrastruktury, ochrana zdrojů vod před znečištěním, využití vody jako součást cirkulární ekonomiky:** Je důležité podporovat modro – zelenou infrastrukturu v oblasti adaptace na změny klimatu s využitím SMART nástrojů. Cílem opatření je zlepšení stavu životního prostředí na základě matematického modelování včetně využívání analytických dat, mapových podkladů či dalších modelových vrstev (např. riziko povodní, riziko sucha, riziko extrémních meteorologických jevů, tepelné ostrovy apod.). Je vhodné koncepčně provádět kategorizaci a mapování krizových míst s využitím pro aplikování technologických poznatků nejlepší praxe vč. předcházení a řešení rizik. Součástí opatření je komunikace potřeby změny směrem k široké veřejnosti na základě podložených skutečností, deklarace moderního přístupu kraje a samospráv k životnímu prostředí.
- **3.3.3 Využití ekosystémových služeb:** Opatření je snahou systémově tvořit území ZK jako komplexní ekosystém formou tzv. ekosystémových služeb na základě relevantní datové analýzy vyhodnocované formou evaluačního modelu. SMART princip se uplatňuje ve spolupráci širokého spektra lokálních partnerů (odborníci ŽP měst (popř. obcí), UTB, AOPK atd.). Cílem opatření je hledání hospodárných, efektivních a účinných řešení k naplnění politiky krajiny ZK.¹¹¹

13. 5. 4. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 3 – v rámci specifického cíle 3.4

- **3.4.1 Optimalizace energetického hospodaření v území s ohledem na efektivní využití zdrojů, bezpečnost a spolehlivost zásobování energií a dosahování úspor:** Optimalizace energetického hospodaření je primárně postavená na systémovém přístupu k energetickému managementu a zvýšení efektivity hospodaření na základě datových analýz. SMART princip se uplatňuje v realizaci a správě adekvátního SW nástroje energetického managementu, jednoduchých typových úsporných opatření, prioritizaci úsporných opatření z hlediska vícekritériálního datového rozhodování a procesního provázání úsporných opatření na rozhodovací mechanismy investic kraje. Cílem opatření je holistický přístup s efekty rychlého a vhodného investičního rozhodování a zároveň procesního provázání na rozhodovací mechanismy investic kraje, což vede k celkové optimalizaci a dosahování úspor, potažmo snižování dopadů na klima.
- **3.4.2 Podpora a motivace k energetické soběstačnosti a k úsporám:** Nástroje podpory kraje v oblasti en. bezpečnosti a úspor spočívají v realizaci OZE na budovách v lokalitách kraje, příspěvkových organizací a nastavení podpory pro rozvoj OZE na budovách. SMART princip se uplatňuje v inovativních přístupech instalace OZE (např. FVE formou služby, zavádění ucelených chytrých sítí, komunitní energetika atd.) a také s využitím znalosti lokálních podmínek i zkušeností z mezinárodních projektů Energetické agentury ZK. Cílem opatření je rozvoj lokálních OZE, snižování spotřeby, zvyšování energetické odolnosti a soběstačnosti a motivující moderní přístup kraje a samospráv k životnímu prostředí.

13. 5. 5. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 3 – v rámci specifického cíle 3.5

- **3.5.1 Podpora inovativních způsobů vzdělávání pro všechny typy a úrovně škol a celoživotní vzdělávání:** Již z podstaty názvu SMART Region vyplývá, že je potřeba podporovat moderní vzdělávání pro digitální společnost. Proto je definováno toto opatření, jehož cílem má být vzdělaná společnost ve Zlínském kraji napříč generacemi s akcentem na rozvoj dětí a mládeže pro uplatnění se v profesním životě (kariéře).

¹¹¹ Pojem „politika krajiny“ vychází z Evropské úmluvy o krajině. Úmluva ukládá jednotlivým státům začlenit krajinu do svých politik jak plánovacích, tak kulturních, environmentálních, zemědělských, sociálních, hospodářských, politiky vzdělávání, všech, které mají přímý či nepřímý dopad na krajinu na všech úrovních veřejné správy. Rovněž je tento pojem využíván v rámci Strategického rámce ČR 2030, kde v kapitole 3.1. Krajina a ekosystémové služby je definován cíl v podobě komplexního pojmání politiky krajiny včetně ochrany krajiny (což si vyžádá zhodnocení a revizi souladu dnešních nástrojů).

Rovněž toto opatření napomůže ke zvýšení konkurenceschopnosti kraje, z hlediska nových inovativních podniků či kvalifikované pracovní síly. V rámci realizace podpory inovativních způsobů vzdělávání je potřeba zaměřit se na čtyři hlavní směry: obnovit digitální techniku (HW a SW) v rámci školských institucí, kulturních a paměťových organizací. Stav techniky musí být dostačující na implementaci moderních výukových programů a pomůcek, pro propojení souvislostí různých vzdělávacích předmětů a samozřejmě i praxe. Druhý směr je v podobě tvorby distančních i prezenčních interaktivních vzdělávacích studijních programů reflektující potřebu moderní doby a poptávku zaměstnavatelů / investorů. Třetí směr je neopomenout vzdělávat a motivovat ke kreativě (za pomoci digitalizace) vzdělavatele a školitele. Poslední směr je orientace na dvě cílové skupiny. Jedná se o předškolní vzdělávání a o celoživotní vzdělávání s důrazem na vzdělávání občanů v předdůchodovém věku a seniorů (v rámci mezigenerační spolupráce v 21. století).

- **3.5.2 Podpora infrastruktury pro rozvoj kultury využívající SMART nástroje sloužící místním i návštěvníkům:** V kulturních paměťových organizacích Zlínského kraje pracuje téměř 300 špičkových odborníků, vědců, kurátorů, uznávaných v národním, evropském a často i ve světovém měřítku. Ti dokážou přesně definovat, co jsou současné trendy, jaké ICT potřebují ke zkvalitnění, urychlení, efektivitě, optimalizaci a zatraktivnění své práce ve veřejném zájmu, ve prospěch občanů celého kraje. Proto cílem tohoto opatření je podpora infrastruktury pro rozvoj kultury využívající SMART nástroje, přičemž se především jedná o navýšení krajských finančních prostředků a personální posily v podobě garanta softwarových řešení paměťových institucí v oblasti kultury a památkové péče (včetně propojení s cestovním ruchem). Cílem opatření je vytvoření dlouhodobě stabilního zázemí pro rozvoj kultury využívající SMART nástroje se zavedením systematické, systémové, účelně a efektivně vynakládané alokace peněz na rozvojové aktivity spojené se SMART řešením.
- **3.5.3 Rozvoj komunitních center s využíváním SMART řešení:** Koncovým stavem realizovaného opatření je vytvořená síť moderních komunitních center na území celého kraje (včetně menších obcí), ať se jedná o knihovny, kulturní domy apod., nabízející rozšířené služby s využitím digitalizace a SMART řešení pro všechny generace obyvatel. Tato síť napomůže k šíření vzdělanosti a osvěty, k budování sociální sounáležitosti a loajality ke kraji. Ve Zlínském kraji existuje celkem 390 knihoven, z nich 4 zajišťují regionální funkce. Knihovny již několik let plní roli komunitního a kulturního místa, avšak posílení kvalitního ICT je skvělým bonusem ke zkvalitňování a rozšiřování funkcí knihoven pro digitální společnost¹¹².

13. 5. 6. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 3 – v rámci specifického cíle 3.6

- **3.6.1 Rozvoj zázemí pro eHealth – elektronizace a zvýšení kvality zdravotní péče:** Toto opatření se zaměřuje na zvyšování kvality poskytovaných služeb v (krajských) nemocnicích pomocí zavádění SMART řešení, konkrétně eHealth, např. v podobě vzdáleného monitoringu pacienta, vzdálené konzultace s lékaři (telekonzultace), ale rovněž sem lze zařadit digitalizované vybavení nemocnic¹¹³. Součástí opatření je i osvětová činnost pro podporu zdravého životního stylu občanů ZK či zavedení elektronizace v oblasti domácí prevence. Cílem je vytvoření systému kvalitní zdravotní péče v nemocnicích i ve vlastním sociálním prostředí s využitím moderních digitálních nástrojů, což zároveň přinese pozitivní dopad na

¹¹² Moderní (novodobé) knihovny neslouží pouze jako půjčovny knih, ale jako zprostředkovatelské instituce médií a děl různého druhu a typu, pro jejich označování se proto vedle termínu knihovna užívají další termíny s širším i užším významem - např. mediátéka (zprostředkovává obrazové, zvukové a audiovizuální dokumenty), artotéka (zprostředkovává díla výtvarného umění), fonotéka (zprostředkovává zvukové dokumenty), lekotéka (zprostředkovává didaktické hračky a hry) atd.

¹¹³ Jako je např. informační čidla upozorňující na pád pacienta z lůžka, orientační a navigační systémy, digitální zdravotní karty apod.

zefektivnění práce lékařů a sester (např. díky práci s daty, elektronizace procesů) a i benefity pro rodinu a blízké pacienta.

- **3.6.2 Digitalizace a zvýšení kvality a propojení zdravotnických a sociálních služeb včetně podpory kvalitního života v přirozeném prostředí:** Cílem tohoto opatření je především datově a informačně propojit zdravotnické a sociální služby pro zefektivnění a úsporu času jako poskytovatelů, tak i příjemců těchto služeb. Nejprve je zapotřebí konkretizovat současný sběr dat (jaká data se sbírají, jaká mají specifika, jak mohou být využívána v oblasti zdravotnické a sociální péče). Pak dojde k vytvoření sdílené datové platformy (součást datového skladu a integrační datové platformy – první opatření v rámci Priority 3) s akcentem na specifičnost údajů (zabezpečení dat). Díky této platformě budou data (potažmo informace) propojena a nebude zapotřebí jejich dlouhé a nákladné znovu vytváření. V praxi to bude znamenat, pokud např. seniorský dům přijme seniora do péče, bude si moci zjistit anamnézu přímo z digitálních záznamů nemocnic. Díky tomu nedojde k absenci důležitých informací, k chybě v diagnóze apod. Sdílená data nebudou však pouze o zdravotním stavu pacienta, ale i o množství využívané péče (např. lůžně) či informace ohledně prevence či domácí péče. Výsledkem realizovaného opatření je vzájemná propojenost zdravotnických a sociálních služeb (datově, informačně, procesně) v míře, která je potřebná, a tím zvýšit pohodlí koncového uživatele.

13. 5. 7. Charakteristika a cíle opatření k Prioritě 3 – v rámci specifického cíle 3.7

- **3.7.1 Rozvoj inovací a SMART podnikání v digitální ekonomice:** Podpora podnikání, inovací, nových nápadů a kreativity napříč krajem vč. výstavby podnikatelských center a coworkingů napomůže k uplatnění mladých a kvalifikovaných lidí v kraji, a díky tomu nebudou mít potřebu hledat podnikatelské pobídky mimo region. Podpora podnikání musí naplňovat principy SMART, proto by se měla realizovat prostřednictvím třech kroků:
 - Vytvoření hmotného podnikatelského zázemí pro inovace, výzkum, vývoj a podnikání, vč. infrastruktury ve větších městech (nad 10 tis. obyvatel).
 - Nabídka služeb, které napomohou k uplatnění absolventů SŠ a VŠ na trhu práce, obsahující chytrá řešení: jako je např. kariérní poradenství při využívání virtuální reality, sdílená platforma příkladů dobré praxe, zprostředkování internshipů (praxe) u partnerských firem kraje, projekt Můj první milion, podpora rozvoje e-commerce atd.
 - Práce s daty – vyhodnocovat zpětné vazby, neopomíjet udržitelnost jednotlivých projektů pro rozvoj podnikání a podporovat alternativní typy financování (jako je PPP, crowdfunding, sponzoring, rizikové investování apod.).
- **3.7.2 Podpora eTourism:** Cílem tohoto opatření je zvýšit atraktivitu regionu s využíváním SMART řešení. Důležité pro naplnění cíle je existence funkčního a propojeného turistického portálu krajské a oblastních destinačních společností (pro komunikaci akcí) a paměťových organizací ZK. Je zapotřebí zvyšovat spolupráci destinačních managementů a realizovat koncept cestovního ruchu s koordinovaným přístupem a využíváním chytrých nástrojů.

Tab. 4: Priorita 3: Strategický cíl, specifické cíle, opatření a typové aktivity

Priorita		Specifický cíl	Opatření	Zásobník typových aktivit
TEMATICKÁ PRIORITA	PRIORITA 3: Podpora SMART řešení a jejich integrace do fungujícího celku	<p>Strategický cíl Priority 3: Zlínský kraj bude v roce 2030 nabízet kvalitní sociální, zdravotní a vzdělávací SMART služby s využíváním nových technologických nástrojů, ve vzájemné propojenosti. Bude vytvářet atraktivní klima pro sladění pracovního a osobního/rodinného života a stane se přitažlivým regionem pro mladé kvalifikované lidi. Kraj bude mít osvojené poskytování digitalizovaných služeb v rámci e-governmentu. Z hlediska SMART mobility bude kraj využívat nejmodernější online nástroje pro řízení dopravy a bude nabízet komfortní integrovanou dopravu s důrazem na využití alternativních pohonů či nemotorovou dopravu. Uchová si zdravé životní prostředí a bude realizovat SMART řešení k šetrnému využívání zdrojů a ke snižování energetické náročnosti, zvyšování všestranné resilience a dosahování uhlíkové neutrality.</p>		
		3.1 Kvalitní ICT a vybudovaná e-governance	<p>3.1.1 Rozvoj /vytvoření/ dostatečně dimenzované ICT infrastruktury pro bezpečný rozvoj digitálních služeb, rozvíjení práce s daty a posilování odolnosti území</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udržovat a rozvíjet systém 21Net jako službu KÚZK subjektům na území ZK, primárně veřejnému sektoru. • Koordinovat a metodicky podporovat rozvoj ICT infrastruktury v kraji, a to ve spolupráci se stavebními úřady, městy a obcemi (a MPO a MMR). • Systematicky pečovat o zajištění IZS a systému krizového řízení nejmodernějším vybavením a inovativními systémy k ochraně lidí a majetku, a to jak na straně pracovníků těchto systémů, tak těch, kterým je služba poskytována. • <i>Rozvíjet mapové služby ve spolupráci s obcemi Zlínského kraje.</i>
			<p>3.1.2 Tvorba dostupného a přátelského úřadu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvořit strategii ICT kraje a krajského úřadu pro střednědobý horizont. • Rozvíjet systémy pro elektronickou komunikaci (mezi krajským úřadem a občany/podnikateli). • Vytvořit systémy pro podporu osvěty a vzdělávání úředníků územních samosprávných celků v oblasti využívání prvků e-governmentu. • Vytvořit a realizovat politiku tvorby, standardizace, zveřejňování a zabezpečení dat, obsahující infrastrukturu pro shromažďování, ochranu a zpracování big dat (datové sklady, cloudy a datová centra na území kraje), možnosti tvorby a využití open data. • Systematicky budovat krajský datový portál a geoportál pravidelně zveřejňující dále využitelná data ze všech oblastí spravovaných KÚZK.

	3.2 Dostupná, ekologická a bezpečná SMART mobilita	3.2.1 Rozvoj inteligentní dopravní infrastruktury a provozování dopravních sítí	<ul style="list-style-type: none">Sledovat a posilovat prvky e-governmentu (vč. metodické podpory posilování e-governmentu na úrovni měst a obcí).Implementovat inteligentní systémy řízení a monitoringu dopravy na území ZK ve spolupráci s městy a obcemi.Budovat dopravní infrastrukturu s informační službou pro uživatele a správce.Zavádět telematiku jako prvek zvýšení bezpečnosti dopravy.
		3.2.2 Vytvoření podmínek pro udržitelnou SMART mobilitu	<ul style="list-style-type: none">Rozpracovat typová opatření a aktivity SMART mobility v koncepci: „Inteligentní řešení pro řízení dopravy Zlínského kraje“.Podporovat využívání alternativních módů dopravy osob a alternativních paliv v dopravě.Rozvíjet inovativní technologie a integraci koordinované veřejné hromadné dopravy a nových uživatelských aplikací pro cestující.Propojovat systémy telematiky pro uživatele, veřejnou správu a provozovatele dopravy.
	3.3 Kvalitní SMART environment včetně ekosystémových služeb	3.3.1 Rozvoj SMART hospodaření s odpady na principu 3R (reduce, reuse, recycle)	<ul style="list-style-type: none">Systematicky pomáhat městům, obcím a klíčovým partnerům (finančně, metodicky) v oblasti chytrého hospodaření s odpady.Realizovat krajský plán odpadového hospodářství s využitím modelu optimalizace nakládání s odpady na území ZK (logistika odpadů) a podporovat vznik tzv. re-use center.Vytvořit a využívat celokrajský SW pro logistiku a monitoring svozu odpadů.
		3.3.2 Podpora modro – zelené infrastruktury, ochrana zdrojů vod před znečištěním, využití vody jako součást cirkulární ekonomiky	<ul style="list-style-type: none">Adaptovat se na změny klimatu (realizace příslušných opatření Strategie rozvoje ZK 2030 s využitím SMART nástrojů).Efektivně hospodařit s vodou na území kraje na základě systematického sběru dat, metodicky podporovat obce při nakládání s místními zdroji vody a nakládání s vodami (zvýšování podílů čištěných odpadních vod a výstavba vhodných typů nových ČOV vč. automatizace sběru dat, evidence vrtů vč. mapového zobrazení, nakládání s šedými vodami).<i>Budovat modro-zelenou infrastrukturu kraje jako součásti komplexních řešení (pasportizace zeleně a evidence na centrálním mapovém podkladu).</i>
		3.3.3 Využití ekosystémových služeb	<ul style="list-style-type: none">Systematicky tvořit území ZK jako krajinu – komplexní ekosystém a prostředí pro rozvoj měst a obcí – ve spolupráci s výzkumnými organizacemi a orgány ochrany přírody v regionu.

			<ul style="list-style-type: none">• Vytvořit ucelené Regionální ÚSES s využitím digitálních nástrojů.• Podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání.• Využít chytré nástroje pro ochranu ovzduší.• Vytvořit soubor nejdůležitějších ekosystémových služeb na území ZK a využít jej při rozhodování ve věcech životního prostředí a zemědělství v působnosti ZK.• <i>Využít chytré nástroje pro správu krajiny a ochranu půdní biodiverzity, zajistit SMART hospodaření s půdou na území ZK jako prevenci současné úrovně půdní eroze.</i>
3.4 Vybudovaný SMART energetický systém	3.4.1 Optimalizace energetického hospodaření v území s ohledem na efektivní využití zdrojů, bezpečnost a spolehlivost zásobování energií a dosahování úspor	<ul style="list-style-type: none">• Systémově přistupovat (ICT nástroj vč. provázání databází) v rámci en. managementu, provést pasportizaci budov (ve vlastnictví kraje), vytvořit vazbu na energetické audity a průkaz energetické náročnosti (PENB), a z toho prioritizovat opatření en. úspor, analyzovat data s vazbou na rozhodovací mechanismy investic kraje.• Využívat obnovitelné zdroje energie v kombinaci s dalším řešením (akumulace, řízení spotřeby) s důrazem na zdravé vnitřní (nejen) prostředí v budovách kraje pro zlepšení vnitřního ekosystému veřejných budov (např. zdravé školy).	
	3.4.2 Podpora a motivace k energetické soběstačnosti a k úsporám	<ul style="list-style-type: none">• Komplexně podporovat efektivní využívání alternativních zdrojů energie ve městech a obcích (definování typových podmínek, financování (kohézní fondy, Modernizační fond, atd.), způsob realizace).• Rozvíjet komunitní energetiku (pilotní ověření 2 principů – Občanská energetická společenství a Společenství pro OZE, dle připravované legislativy), definovat přenos pro sdílení nejlepší praxe.	
3.5 Rozvinuté vzdělávání, kultura, sport a občanská společnost efektivně využívající SMART nástroje	3.5.1 Podpora inovativních způsobů vzdělávání pro všechny typy a úrovně škol a celoživotní vzdělávání	<ul style="list-style-type: none">• Podporovat obnovu techniky ve školách, kulturních, paměťových a vzdělávacích institucích jako součást nového přístupu ke vzdělávání a využití zdrojů informací pro vzdělávání populace již od předškolního věku.• Podporovat vzdělávání formou e-learningu či interaktivními nástroji pro všechny generace (vč. dětí a seniorů) a zavádět prezenční i distanční edukativní SMART nástroje do výuky (s akcentem na práci s talenty a kariérní směřování).• Pokračovat ve vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci digitální gramotnosti (rámec DigCompEdu) včetně oblasti didaktiky.	

			<ul style="list-style-type: none">• Realizovat projekt Implementace krajského akčního plánu vzdělávání v novém programovém období s ohledem na zkušenosti z období pandemie COVID-19 (důraz na didaktiku vzdělávání a způsob učení)¹¹⁴.• Systematicky spolupracovat s UTB, což je základ dynamického rozvoje kraje založeného na inovacích pro všechny oblasti života občanů, UTB je atraktivní univerzitou pro učitele, studenty i výzkumné pracovníky, vytváří rozsáhlé mezinárodní vazby (v rámci této aktivity je vhodné vytvořit digitalizované (příp. částečně digitalizované) vzdělávací programy pro CŽV v oblasti kreativních průmyslů).
		3.5.2 Podpora infrastruktury pro rozvoj kultury využívající SMART nástroje sloužící místním i návštěvníkům	<ul style="list-style-type: none">• Podporovat využívání SMART řešení v kulturních, paměťových a vzdělávacích institucích jako nezbytné podmínky atraktivity regionu a příležitosti pro všechny obyvatele.• <i>Realizovat digitalizaci sbírek a písemnictví jako součásti vzdělávání, popularizace kultury regionu s možností účasti na dálku atd.). Stanovení základních kulturních dominant regionu vytvářejících jeho atraktivitu v mezinárodním kontextu.</i>
		3.5.3 Rozvoj komunitních center s využíváním SMART řešení	<ul style="list-style-type: none">• Vytvořit systém podpory komunitních center a místních knihoven zabývajících se mezigenerační spoluprací a využíváním SMART řešení pro seniory (např. k získání digitálních dovedností).• Metodicky podporovat a rozvíjet stávající komunitní centra poskytující e-sloužby pro občany ve spolupráci s Krajskou knihovnou Fr. Bartoše, MAS, dalšími neziskovými organizacemi.• Realizovat SMART řešení v rámci aktualizované Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu ve Zlínském kraji)• <i>Podporovat (finančně, datově – sdílení příkladů dobré praxe) města a obce při realizaci aktivit spolků / sdružení v rámci rozvoje „SMART living“.</i>

¹¹⁴ Tato aktivita se již v době psaní Strategie začala realizovat. Jako příklad lze uvést provádění poradenské činnosti (realizačním týmem projektu Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje) pro školy využívající digitální technologie ve vzdělávání na dálku.

		3.6 Provázaná zdravotní a sociální péče s využitím digitálních prostředků	3.6.1 Rozvoj zázemí pro eHealth – elektronizace a zvýšení kvality zdravotní péče	<ul style="list-style-type: none">• Zpracovat a realizovat koncept eHealth v krajských nemocnicích ZK, se zapracováním rozvoje telematiky (telemonitoringu, telekonzultací a dalších prvků nových řešení – např. zavedení orientačních a navigačních systémů ve zdravotnických zařízeních.• Zavést mHealth, zejména pro domácí péči (včetně prvků jako např. mobilní aplikace pro monitoring zdravotního stavu a prevenci rizik).• Zavádět elektronizaci v oblasti zdravotní prevence a edukaci obyvatel ke zdravému životnímu stylu.• Vytvořit a realizovat Strategie digitálního zdravotnictví ZK, včetně systému e-agendy na území kraje (implementace elektronických objednávkových systémů a dalších služeb pro praktické lékaře a specialisty jako freewarové služby ZK).• Využít možnosti robotiky (při využití výzkumné a vývojové kapacity UTB) v obslužných činnostech (medicínská robotika), ve zdravotně sociální péči i při špičkových výkonech v krajských nemocnicích.
			3.6.2 Digitalizace a zvýšení kvality a propojení zdravotnických a sociálních služeb včetně podpory kvalitního života v přirozeném prostředí	<ul style="list-style-type: none">• Provázat (datově, informačně a procesně) sociální a zdravotní péči v regionu.• Vytvořit a realizovat SMART koncept sociálních služeb ve ZK, využívat SMART řešení v zařízeních sociálních služeb. Vytvořit podmínky pro dotační podporu poskytovatelů sociálních služeb ZK (i poskytujícím péči o klienty v domácím prostředí), a to včetně vzdělávání stávajících pracovníků služeb.• Koordinovat a metodicky podporovat obce a města při využívání SMART řešení k začleňování sociálně ohrožených skupin.

		3.7 Rozvinuté SMART podnikání, moderní formy ekonomiky a cestovní ruch	3.7.1 Rozvoj inovací a SMART podnikání v digitální ekonomice	<ul style="list-style-type: none">• Zřídít popř. rozvíjet současné hmotné zázemí a infrastrukturu pro podporu podnikání ve ZK.• Podporovat alternativní typy financování (jako je PPP, crowdfunding, sponzoring apod.).• Podporovat využívání nástrojů v rozvoji inovací v rámci ZLINNOVATION.• Podporovat rozvoj průmyslu 4.0 v kraji (s preferencí oborů dle domén specializace krajské RIS).• Metodicky podporovat vytváření místních „quadruple helix“, zejména spolupráci radnic s místními firmami.• Vytvořit nástroje podpory sdílené ekonomiky pro podporu inovativních startupů.• Podporovat rozvoj e-commerce v regionu• Využít a posílit potenciál zóny Holešov pro rozvoj podnikání v regionu prostřednictvím chytrých řešení.
			3.7.2 Podpora eTourism	<ul style="list-style-type: none">• Vytvořit propojený turistický portál krajské a oblastních destinačních společností pro komunikaci akcí.• Zvýšit spolupráci destinačních managementů za využití digitálních nástrojů k vícedenní turistice na území ZK. Mezi dílčí aktivity by pak patřilo: vytvořit cenově dostupné ubytování pro rodiny s dětmi, využít chytrých nástrojů pro koordinaci akcí a turisticky atraktivních událostí na území ZK za účelem pokrytí více po sobě jdoucích dní, příp. víkendových termínů.• Vytvořit a realizovat koncept cestovního ruchu založeného na atraktivitě regionu pro bonitní klientelu (nabídka kultury, historie, přírodních zvláštností, filmových festivalů, balneologie – Luhačovice, Kroměříž, Uherské Hradiště, Zlín) včetně využití potenciálu vědecké turistiky.• Zavést SMART destination (destinační marketing 3.0) pro využití potenciálu cestovního ruchu v souladu s limity území.

IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

Předmětem implementační části je stanovení způsobu řízení implementace, jež zahrnuje oblast personálního řízení SMART Regionu, plán řízení rizik, strukturu monitoringu a vyhodnocení Strategie v průběhu její platnosti. Pro implementaci Strategie chytrý region ZK 2030 jsou zpracovány akční karty jakou součástí shrnujícího akčního plánu, ve kterém jsou definované optimální výstupy aktivit, časová náročnost a odhad nákladů. V této části dokumentu jsou rovněž uvedeny operativní nástroje marketingově – komunikačního plánu, jež představují nezbytnou součást řízení realizace jednotlivých opatření. Součástí je také návrh celkového finančního rámce, který obsahuje indikativní výši nákladů na implementaci Strategie.

14. Systém řízení implementace

Strategie bude schvalována orgány Zlínského kraje. Odpovědnost za koordinaci naplňování Strategie bude rozdělena mezi:

- Gestora – jedná se o člena Rady Zlínského kraje zodpovědného za oblast strategického rozvoje (zajištění akceptace Strategie na politické úrovni).
- Nositele – což je Odbor strategického rozvoje kraje, který koordinuje implementaci a zajišťuje naplňování celé Strategie. Připravuje / vyhodnocuje / aktualizuje akční plán ke Strategii (na základě prováděného monitoringu a řízení rizik), a následně ho předkládá k projednání v rámci Regionální stálé konference. Ze své pozice se podílí na realizaci vybraných aktivit/projektů Strategie.

Jedná se o rozvojový dokument založený na partnerství s dalšími aktéry chytrého regionu (tj. sektoru podnikatelského, vysokoškolského, vědecko-výzkumného sektoru i sféry veřejnosprávní a neziskové). Úspěšnost realizace Strategie bude ve značné míře záviset na směřování a konkrétních krocích jednotlivých partnerů (např. měst a obcí), s jejichž spoluprací se v dokumentu počítá.

14. 1. Řízení SMART Regionu – subjekty zapojené řídicí sktruktury implementace

Řízení SMART Regionu ZK bude tříúrovňové¹¹⁵:

- **Regionální stálá konference**
 - řídicí politická úroveň,
 - členy je politické vedení ZK a zástupci relevantních partnerů v území (UTB, zástupce podnikatelského sektoru, MAS/SMS,...)
 - projednává priority, akční plán, procesní postupy, financování SMART Regionu ZK, vyhodnocení naplňování SMART koncepce,

¹¹⁵ Je nezbytné se vyvarovat častému problému strategických dokumentů, kterým je ukončení procesu strategického řízení ve fázi sestavení projektových záměrů. Tak jako probíhal proces tvorby dokumentu Strategie ve spolupráci s řadou odborníků a zástupců organizací a institucí, vč. zapojení široké veřejnosti, je třeba postupovat i při jeho realizaci. Při samotné implementaci aktivit, které jsou jednotlivými projekty, je nutné využít osvědčené systémy projektového řízení a projektoví manažeři by s nimi měli být seznámeni, v ideálním případě by měli mít příslušnou certifikaci. Příkladem jsou PRINCE2, Scrum, Kanban apod.

- četnost jednání min. 2x ročně.
- **Pracovní skupina SMART Region při RSK**
 - výkonná a koordinační úroveň, gesce STR
 - členy jsou garanti jednotlivých sektorů a jeden specialista z terénu (obdoba dnešní pracovní skupiny), vede radní zodpovědný za strategický rozvoj,
 - koordinátor STR – do organizační struktury odboru začleněn „ambasador SMART řešení“,
 - koordinuje implementaci SMART koncepce, včetně marketingu, osvěty a vzdělávání, sleduje možné zdroje financování priorit SMART Regionu ZK, je platformou pro předávání zkušeností.

Ambasador SMART řešení

- pozice v gesce Odboru strategického rozvoje kraje,
 - koordinuje veškerá SMART řešení, předává ve spolupráci s guaranty pracovních výborů informace výborům zastupitelstva, koordinuje spolupráci s UTB a přípravu výzkumných projektů,
 - spolupráce se sekretariátem RSK na organizaci pracovních skupin a jednání RSK.
- **Pracovní výbory na úrovni jednotlivých sektorů**
 - výkonná úroveň,
 - řídí implementaci SMART principů na úrovni jednotlivých sektorů (SMART mobilita, SMART environment, SMART energetika, SMART vzdělávání, kultura a sport, SMART zdravotnictví a sociální péče, SMART podnikání a cestovní ruch, SMART City a Village – předávání příkladů dobré praxe) a horizontálně řídí implementaci SMART principů pracovní výbor pro ICT a digitalizaci a pracovní výbor pro marketing a osvětu,
 - koordinátorem je garant, členy významní spolupracující partneři v dané oblasti v území,
 - četnost jednání je ad hoc.

14. 2. Plán řízení rizik

Zavádění a realizace SMART řešení je přirozeně spojeno s určitou mírou rizik. Je důležité rizika včas identifikovat a zavést vhodná opatření pro jejich eliminaci či řízení. Obvykle se dynamicky vyvíjí, nová se objevují a jiná naopak mohou zanikat, proto je důležité pracovat s nimi průběžně, monitorovat a přijímat vhodná opatření. Níže je uveden výčet základních rizik spojených s implementací Strategie – jedná se o rizika organizačního, finančního, věcného a právního charakteru, která jsou známa v době tvorby tohoto dokumentu (Tabulka 5). U každého z identifikovaných rizik je vyhodnocena jeho pravděpodobnost výskytu (P) a také jeho potenciální (negativní) dopad (D) na úspěšnou implementaci cílů Strategie. K hodnocení je využita bodová škála 1–3 (1 = nízká pravděpodobnost výskytu/nízká míra dopadu, 2 = střední pravděpodobnost výskytu/střední míra dopadu, 3 = vysoká pravděpodobnost výskytu / vysoká míra dopadu).

Celkový význam (V) je pak dán součinem pravděpodobnosti a dopadu. Jednotlivé rizikové parametry mohou dosahovat hodnot 1 až 9, přičemž 1 - 3 vykazuje nízký význam (zvýrazněno zeleně), 4 - 6 ukazuje na střední až vyšší význam (zvýrazněno oranžově), 7 – 9 znamená vysoký význam rizika (zvýrazněno oranžově). U každého z rizik jsou nastíněna možná opatření, která vedou ke snížení významnosti rizika.

Výčet rizik k jednotlivým aktivitám jsou uvedeny v akčním plánu (Příloha 6).

Tab. 5: Matice rizik pro Strategii rozvoje chytrého regionu ZK 2030

Název rizika	Pravděpodobnost výskytu (P)	Potenciální úroveň dopadu (D)	Celkový význam (V)	Možná opatření ke snížení rizika
Organizační rizika				
Neochota nebo nedostatečná míra spolupráce subjektů na implementaci Strategie.	2	3	6	Zvýšení komunikace ZK za účelem, transparentní koordinace a participace jednotlivých subjektů na implementaci Strategie.
Nízká aktivita a neefektivní řízení implementace ambasadorem.	1	3	3	Výběr vhodné osoby pro roli ambasadora, z hlediska jeho kvalifikace, zkušeností a nabídnutí vhodných motivačních pobídek k vykonávání této pracovní pozice.
Neplnění aktivit Strategie v důsledku nejasně stanovených odpovědností za dílčí aktivity.	1	2	2	Jasná komunikace s jednotlivými vedoucími odborů na KÚZK a dalšími zainteresovanými skupinami.
Nízká (negativní) odezva na implementaci Strategie ze strany zájmových skupin i občanů.	2	2	4	Systematická a kvalitní komunikační a osvětová činnost se správným zacílením s využitím efektivních online / offline nástrojů.
Nízká (politická) podpora vedení kraje k implementaci SMART řešení.	2	3	6	Zapojit politické reprezentanty do implementace SMART řešení (již od počátku), časté prezentování úspěchů a benefitů (pro občany) v rámci implementace Strategie.
Finanční rizika				
Nebude dostatečně zajištěno financování daných aktivit, vč. jejich udržitelnosti.	3	3	9	Využívat více různých zdrojů financování, pro diverzifikaci rizika.
Nejednoznačně stanovené finanční potřeby na implementaci Strategie.	1	2	2	Postupná aktualizace a zpřesňování potřeb finančních prostředků pro implementaci Strategie.
Nefunkční alternativní modely financování (např. PPP).	2	2	4	Čerpat z příkladů dobré praxe (i zahraničních), snažit se vytvářet různé modely pro využívání alternativního financování, nebýt závislý jen na jednom modelu.
Změna priorit v dotační politice (jako reakce na COVID-19).	2	1	2	Implementaci Strategie upravit / přizpůsobit k novým podmínkám v ČR / EU.

Věcná rizika				
Akční plány nebudou naplňovány (např. z důvodů nastavení vysokých cílů, nebo volby jiných priorit.	2	2	4	Důsledný monitoring s evaluací a následnou úpravou pro zvýšení reálnosti naplňování v daném čase.
Nejasný způsob vyhodnocování Strategie, který nebude umožňovat vyhodnocení účinnosti konkrétní implementace.	1	2	2	Striktní dodržování nastaveného systému evaluace vč. zachování stejné metodiky hodnocení naplnění indikátorů. Pokud by se tato metodika měla měnit, tak transparentně a jednotně.
Nízká personální a informační kapacita pro implementaci jednotlivých aktivit.	3	3	9	Při naplňování akčního plánu a tvorby projektových plánů nepodceňovat nezbytnost dostatečných personálních kapacit a dat (informací).
Právní / legislativní rizika				
Pozdní schválení právních nařízení a evropských pravidel pro implementaci fondů EU.	1	2	2	Mít připravenou možnost financovat implementaci Strategie prostřednictvím jiných zdrojů.
Zpoždění implementace státních strategií (např. Portál občana atd.).	2	2	4	Přizpůsobit naplňování Strategie vnějším podmínkám a upravit harmonogram implementace ve prospěch jiných prioritních SMART řešení.
Legislativní změny státu vedoucí např. ke změně příjmu kraje.	2	2	4	Být flexibilní a případně upravit akční plán pro nižší výdej finančních prostředků (odsun silně nákladových projektů, je-li to možné a relevantní).

Zdroj: zpracovatel

14. 3. Monitoring a evaluace naplňování cílů

Monitorování slouží k průběžnému vyhodnocování postupu realizace Strategie z hlediska dosahování jejích cílů (pomocí naplňování stanovených indikátorů), přičemž by mělo být prováděno minimálně jednou ročně, aby bylo možné poměřovat jednotlivé pokroky (plnění) a pružně reagovat na vývoj situace. V návaznosti na nastavený systém monitorování (který je postaven především na sběru a vyhodnocení dat o postupu plnění indikátorů, a tím i specifických cílů Strategie) je potřeba vytvořit a v praxi využívat – evaluační plán¹¹⁶, který obsahuje:

- *Druhy evaluací, které se budou provádět:* Jedná se o evaluaci celého dokumentu a evaluaci jednotlivých SMART aktivit s tím, že evaluační metody zahrnují kvantitativní analýzu časových řad, kvalitativní hodnocení pomocí rozhovorů a dotazníkových šetření.
- *Data nezbytná pro jejich provedení:* Jedná se sběr a vyhodnocení relevantních dat související se stanovenými indikátory (Tabulka 6).

¹¹⁶ Provedení evaluace představuje další náklady na realizaci Strategie a z tohoto důvodu pravděpodobně nebude možné vyhodnotit každý aspekt Strategie. Proto je důležité nejdříve rozhodnout, zda je potřebná formální evaluace realizace Strategie. U méně náročných strategií může být evaluace méně formální a bude tak propojena především s procesem monitorování plnění indikátorů.

- *Kdo a kdy evaluace provede:* Evaluaci bude provádět nositel (Odbor strategického rozvoje kraje), přičemž hodnocení celého dokumentu bude prováděno v polovině doby platnosti Strategie a na jejím konci (pozn. hodnocení naplňování indikátorů u jednotlivých SMART aktivit bude roční).
- *Komu budou evaluační zprávy předkládány ke schválení:* Evaluační zprávy bude schvalovat pracovní skupina SMART Region při RSK.
- *Stanovení celkové odpovědnosti za evaluaci Strategie:* Celkovou odpovědnost za evaluaci Strategie má nositel (Odbor strategického rozvoje kraje).

Při tvorbě evaluačního plánu je potřeba definovat dvě hodnotící struktury:

1) **Evaluační struktura celého dokumentu**, kde je navržena sada kvalitativních i kvantitativních indikátorů pro naplňování této Strategie. Tyto indikátory jsou na úrovni strategických a specifických cílů a napomáhají k hodnocení jejich naplňování, tudíž i k naplňování vize, z které strategické (a potažmo i specifické) cíle vycházejí. Ukazatele jsou sledovány¹¹⁷ a vyhodnocovány pracovní skupinou SMART, a projednávány Regionální stálou konferencí. Na úrovni strategických a specifických cílů se jedná o sadu ukazatelů, jejichž hodnoty jsou zjišťovány ročně. Ovlivňují výkonnost celého konceptu. Jejich naplňování je (z větší části, především u tematické Priority 3) dáno úspěšnou implementací jednotlivých SMART aktivit, proto se v několika případech typově shodují s indikátory v evaluační struktuře aktivit (druhá hodnotící struktura).

Níže je uveden návrh sady indikátorů pro evaluační strukturu Strategie rozvoje chytrého regionu ZK 2030. Jedná se o kvantitativní ukazatele úspěšnosti naplnění včetně zdroje dat pro možnost hodnocení. Kromě těchto ukazatelů, jejichž cílem je sledovat naplnění Strategie, jsou také pravidelně sledovány a vyhodnocovány tzv. kontextové ukazatele¹¹⁸ uvedené v Příloze 2: „Souhrnná ekonomická data o Zlínském kraji včetně popisu“, které především sledují vývoj různých parametrů v čase na území ZK (jedná se např. o ekonomické parametry zahrnující vývoj prostředí pro podnikání a inovace, demografický a sociální trend, či oblast vývoje životního prostředí). Jedná se o ukazatele, které pravidelně sleduje a publikuje Český statistický úřad (ČSÚ), případně Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV), v regionálním členění jednotlivých krajů. Pomocí těchto kontextových ukazatelů (není u nich uvedena cílová hodnota) se dá sledovat, jak se daří naplňovat definovanou vizi a strategické cíle, s ohledem na sledování vývoje hodnoty v čase a v rámci mezikrajského srovnání v čase.

¹¹⁷ Posuzování kvalitativních indikátorů: pomocí dotazníkového šetření, kulatých stolů, diskuze, řízených rozhovorů. Posuzování kvantitativních indikátorů: pomocí analytických metod, vyhodnocení sběru dat v čase, kontroly stavu ex ante /ex post.

¹¹⁸ Inspirováno RIS ZK 6/2020

Tab. 6: Návrh sady indikátorů pro evaluační strukturu Strategie rozvoje chytrého regionu ZK 2030

Priorita	Specifický cíl	Ukazatel úspěšnosti naplnění (kvantitativní) – číslo a název	Zdroj dat
PRIORITA 1: Partnerství, síťování a tvorba prostředí	1.1 Široké partnerství a koordinace aktivit na území kraje s využitím SMART řešení	I-1.1.1. Počet aktivit, jejichž cílem je systematické budování strategického partnerství pro vznik spolupracujícího „SMART ekosystému“	Realizátoři aktivit
		I-1.1.2 Počet koordinovaných aktivit s využitím SMART řešení na území kraje	Realizátoři aktivit
		I-1.1.3 Počet podpořených subjektů / osob v rámci vytvořeného systému poradenství pro SMART řešení (pomocí platformy pro poradenství složené ze sítě odborníků z různých SMART oblastí)	ZK
	1.2 Koncepční přístup k plánování a realizaci SMART řešení	I-1.2.1 Počet SMART řešení zavedených do praxe odborů ZK s ohledem na koncepční přístup	ZK

Priorita	Specifický cíl	Ukazatel úspěšnosti naplnění (kvantitativní) – číslo a název	Zdroj dat
PRIORITA 2: Lidé a osvěta	2.1 Silné povědomí o atraktivitě chytrého regionu ZK	I-2.1.1 Počet zrealizovaných mezinárodních a celostátních konferencí, panelových diskuzí a kulatých stolů pro efektivní komunikaci rozvoje SMART Regionu.	ZK
		I-2.1.2 Počet zrealizovaných PR aktivit (směrem k veřejnosti) pro efektivní komunikaci rozvoje SMART Regionu.	ZK

Priorita	Specifický cíl	Ukazatel úspěšnosti naplnění (kvantitativní) – číslo a název	Zdroj dat
PRIORITA 3: Podpora SMART řešení a jejich integrace do fungujícího celku	3.1 Kvalitní ICT a vybudovaná e-governance	I-3.1.1 Počet projektů, jejichž cílem je rozvoj /vytvoření/ dostatečně dimenzované ICT infrastruktury pro bezpečný rozvoj digitálních služeb, rozvíjení práce s daty a posilování odolnosti území.	Poskytovatelé dotací, realizátoři aktivit
		I-3.1.2 Počet obyvatel a dalších klientů, kteří využili pro vyřizování životních situací či komunikaci s úřadem prostřednictvím nástroje e-governmentu (elektronické formuláře, komunikační digitální platformu)	ZK
	3.2 Dostupná, ekologická a bezpečná SMART mobilita	I-3.2.1 Počet implementací inteligentních systémů řízení a monitoringu dopravy ve spolupráci s městy a obcemi	Realizátoři implementace
		I-3.2.2 Počet realizovaných projektů, jejichž cílem je podpora využívání alternativních módů dopravy osob a alternativních paliv v dopravě.	Realizátoři aktivit, poskytovatelé dotací
	3.3 Kvalitní SMART environment včetně ekosystémových služeb	I-3.3.1 Počet nových projektů pro rozvoj SMART hospodaření s odpady na principu 3R (reduce, reuse, recycle)	ZK
		I-3.3.2 Počet vytvořených nejdůležitějších ekosystémových služeb na území ZK na základě relevantní datové analýzy a následná jejich podpora realizace	Realizátoři aktivit, poskytovatelé dotací
	3.4 Vybudovaný SMART energetický systém	I-3.4.1 Počet nových projektů pro optimalizaci energetického hospodaření v území s ohledem na efektivní využití zdrojů, bezpečnost a spolehlivost zásobování energií a dosahování úspor (při snížení míry závislosti na externích zdrojích a snaze zlepšit stav ovzduší na území celého kraje)	EA ZK
		I-3.4.2 Počet aktivit, jejichž cílem je podpora a motivace k energetické soběstačnosti v zásobování energií a k úsporám	EA ZK

3.5 Rozvinuté vzdělávání, kultura, sport a občanská společnost efektivně využívající SMART nástroje	I-3.5.1 Počet zavedených inovativních způsobů vzdělávání v rámci všech typů a úrovní škol a celoživotního vzdělávání a v paměťových organizacích ¹¹⁹ s koordinační, metodologickou či finanční podporou kraje	Školy a školské zařízení, paměťové organizace
	I-3.5.2 Počet nových projektů pro vytvoření infrastruktury k rozvoji kultury využívající SMART nástroje sloužící místním i návštěvníkům	ZK, kulturní a paměťové organizace
	I-3.5.3 Počet nově vytvořených nástrojů pro podporu rozvoje a modernizace komunitních (knihovních) center s využíváním SMART řešení	Komunitní (knihovni) centra
3.6 Provázaná zdravotní a sociální péče s využitím digitálních prostředků	I-3.6.1 Počet rozvojových aktivit v rámci eHealth – elektronizace a zvýšení kvality zdravotní péče	Poskytovatelé dotací, zdravotnické organizace
	I-3.6.2 Počet nových projektů pro podporu digitalizace a zvýšení kvality a propojení zdravotnických a sociálních služeb včetně podpory kvalitního života v přirozeném prostředí	ZK, realizátoři projektů
3.7 Rozvinuté SMART podnikání, moderní formy ekonomiky a cestovní ruch	I-3.7.1 Počet připravovaných inovačních projektů zaměřených na SMART podnikání v digitální ekonomice (s možností využívání moderních forem ekonomiky)	TIC
	I-3.7.2 Počet projektů podporujících eTourism	CCRVM

Zdroj: zpracovatel

¹¹⁹ Disponují s pedagogickými edukátory v kultuře.

2) **Evaluační struktura jednotlivých aktivit**, kdy jsou na úrovni jednotlivých aktivit definovány měřitelné ukazatele úspěšnosti naplnění těchto aktivit (tyto indikátory jsou v akčním plánu).

Při tvorbě hodnocení budou aktivity rozděleny podle tří kategorií:

- Zatím nerealizováno – u těchto aktivit má být následně specifikováno, proč nebyly realizovány a jaký je aktuální harmonogram následných kroků;
- Realizace probíhá – zde bude popsáno, jaké dílčí části aktivity byly již realizovány a zhodnotit současný stav realizace (příprava úpravy procesů a aktuálního harmonogramu);
- Realizováno (splněno) - zde je zapotřebí, aby došlo k hodnocení naplnění indikátorů a následně i specifického cíle;

Informace o kvantitativním naplňování indikátorů mají poskytnout garanti za danou oblast. Evaluaci realizovaných aktivit je vhodné provést metodou jako je dotazník či rozhovor se zainteresovanými skupinami. Je potřeba neopomenout i výstupy z datového skladu (získaná data související s danou aktivitou).

Závěr evaluační zprávy obsahuje hodnocení organizačního, věcného, finančního a personálního aspektu pro případné definování nových rizik či opatření pro zvýšení efektivity při udržitelnosti řešení. Toto hodnocení může být jak číselné, tak i slovní.

Monitoring je nezbytný pro sledování naplňování stanovených strategických i specifických cílů, pro aktualizaci dokumentu a hodnocení dopadů Strategie na kvalitu života. Je to také nástroj komunikace s občany a zapojenými stakeholdery, nástroj udržení a prohloubení zájmu o rozvoj regionu. Výsledky monitoringu jsou prezentovány zastupitelstvu, na konferencích, popř. veřejnosti (např. pomocí webových stránek). Do hodnocení je vhodné zahrnout analýzu stavu čerpání dotací z národních či evropských programů.

14. 4. Nastavení rámcového rozpočtu a financování

14. 4. 1. Indikativní odhad finančních nákladů

Finanční rámec alokace Strategie je založen na odhadu investiční potřeby Zlínského kraje v horizontu do roku 2030. Konkrétní finanční částky v případě jednotlivých Prioritních oblastí a strategických cílů vyplývají z prioritních aktivit, vzešlých z návrhové části a z odhadů nákladů na jejich přípravnou a realizační fázi (převážně se jedná o kalkulaci přímých nákladů).

Finanční rámec je orientační (tvořený odhadovanými hodnotami) a časově proměnlivý. Jedná se o určitý směr, kterého by se měl Zlínský kraj držet. Zobrazuje investiční potřebu, kterou by měl region v daném výhledu očekávat. V rámci finančního rámce jsou v drtivé většině předpokládány investiční, kapitálové prostředky na přípravnou a realizační fázi SMART řešení. Provozní prostředky jsou předpokládány pouze pro případ nezbytné udržitelnosti dané realizace.

Níže je uvedena Tabulka 7 s indikativním odhadem finančních nákladů. Sumarizuje veškeré náklady na implementaci Strategie, které budou mít dopad do rozpočtu ZK.

Tab. 7: Indikativní odhad potřeby finančních prostředků naplnění Strategie rozvoje chytrého regionu Zlínského kraje 2030

Potřeba finančních prostředků pro naplnění jednotlivých aktivit		V mil. Kč	
SC	Aktivity	Finanční rámec aktivit*	Finanční rámec specifického cíle**
1.1	1.1.1.1 Vytvořit systém spolupráce s nejdůležitějšími aktéry pro SMART řešení v rámci quadruple helix (tj. s reprezentanty měst a obcí, zejména s těmi, které realizují SMART řešení, podnikatelské a výzkumné sféry, veřejného sektoru – MAS, NSZM, dalšími NNO).	0,05	13,55
	1.1.2.1 Koordinovat aktivity krajem zřizovaných organizací s využitím jejich vnitřních SMART přístupů.	1,5	
	1.1.3.1 Vytvořit pozici „ambasadora SMART řešení“ na krajském úřadě, který bude mentorovat vytváření chytrého regionu ZK včetně podpory a motivace k plnění akčního plánu této Strategie.	12	
1.2	1.2.2.1 Vytvořit datový sklad a systém sběru dat pro rozvoj území jako základ analytické a strategické práce, včetně jejich vyhodnocování a poskytování dalším územním jednotkám.	15,8	15,8
Priorita 1		29,35	
2.1	2.1.1.1 Definovat prioritní osvětová témata s ohledem na jednotlivé cílové skupiny a možné vývojové změny.	1,1	8,4
	2.1.1.2 Rozšiřovat systematickou spolupráci s UTB a dalšími výzkumnými a vzdělávacími institucemi k podpoře vzniku a šíření inovativních řešení na základě výzkumu a vývoje	1,3	
	2.1.2.1 Systematicky budovat pozitivní image kraje prostřednictvím PR strategie kraje postavené na příkladech SMART řešení a zapojením pracovníků KÚZK do nadregionálních struktur v oblasti SMART Region.	6	
Priorita 2		8,4	
3.1	3.1.1.1 Udržovat a rozvíjet systém 21Net jako službu KÚZK subjektům na území ZK, primárně veřejnému sektoru.	10,5	13,8
	3.1.2.1 Vytvořit strategii ICT kraje a krajského úřadu pro střednědobý horizont.	0,8	
	3.1.2.2 Rozvíjet systémy pro elektronickou komunikaci (mezi krajským úřadem a občany/podnikateli)	1,3	
	3.1.2.3 Vytvořit systémy pro podporu osvěty a vzdělávání úředníků územních samosprávných celků v oblasti využívání prvků e-governmentu.	1,2	
3.2	3.2.1.1 Implementovat inteligentní systémy řízení a monitoringu dopravy na území ZK ve spolupráci s městy a obcemi.	17,45	21
	3.2.2.1 Rozpracovat typová opatření a aktivity SMART mobility v koncepci: „Inteligentní řešení pro řízení dopravy Zlínského kraje“.	3,55	

3.3	3.3.1.1 Systematicky pomáhat městům a obcím (finančně, metodicky) v oblasti chytrého hospodaření s odpady, při respektování hierarchie nakládání s odpady (předcházení vzniku odpadů, recyklace, materiálové využití, energetické využití, odstranění až není-li využití možné) s důrazem na osvětu.	3,5	7,8
	3.3.2.1 Adaptovat se na změny klimatu (realizace příslušných opatření Strategie rozvoje ZK 2030 s využitím SMART nástrojů).	3,5	
	3.3.3.1 Systematicky tvořit území ZK jako krajinu – komplexní ekosystém a prostředí pro rozvoj měst a obcí – ve spolupráci s výzkumnými organizacemi a orgány ochrany přírody v regionu.	0,8	
3.4	3.4.1.1 Systémově přistupovat (ICT nástroj vč. provázání databází) v rámci en. managementu, provést pasportizaci budov, vytvořit vazbu na energetické audity a PENB, a z toho prioritizovat opatření en. úspor, analyzovat data s vazbou na rozhodovací mechanismy investic kraje.	7,5	37,5
	3.4.2.1 Komplexně podporovat efektivní využívání alternativních zdrojů energie v městech a obcích.	30	
3.5	3.5.1.1 Podporovat obnovu techniky ve školách, kulturních, paměťových a vzdělávacích institucích jako součást nového přístupu ke vzdělávání a využití zdrojů informací pro vzdělávání populace již od předškolního věku.	100	162,8
	3.5.1.2 Podporovat vzdělávání formou e-learningu či interaktivními nástroji pro všechny generace (vč. dětí a seniorů) a zavádět prezenční i distanční edukativní SMART nástroje do výuky (s akcentem na práci s talenty a kariérní směřování).	22,5	
	3.5.2.1 Podporovat využívání SMART řešení kulturních, paměťových a vzdělávacích institucí jako nezbytné podmínky atraktivity regionu a příležitosti pro všechny obyvatele.	40	
	3.5.3.1 Vytvořit systém podpory komunitních center a místních knihoven zabývajících se mezigenerační spoluprací a využívání SMART řešení pro seniory (např. k získání digitálních dovedností).	0,3	
3.6	3.6.3.1 Zpracovat a realizovat koncept eHealth v krajských nemocnicích ZK, se zapracováním rozvoje telematiky (telemonitoringu, telekonzultací a dalších prvků nových řešení – např. zavedení orientačních a navigačních systémů ve zdravotnických zařízeních.	6,2	7
	3.6.2.1 Provázet (datově, informačně a procesně) sociální a zdravotní péči v regionu.	0,8	
3.7	3.7.1.1 Zřídit / rozvíjet současné hmotné zázemí pro podporu podnikání ve ZK.	50	52,3
	3.7.1.2 Podporovat alternativní typy financování (jako je PPP, crowdfunding, sponzoring apod.).	0,5	
	3.7.1.3 Podporovat využívání nástrojů v rozvoji inovací v rámci ZLINNOVATION.	0,5	
	3.7.2.1 Vytvořit jednotný a propojený turistický portál krajské a oblastních destinačních společností pro komunikaci akcí.	1,3	
Priorita 3		302,2	
Celkem		339,95	

Zdroj: zpracovatel

* Jedná se o kalkulaci nákladů za jednotlivé aktivity za dobu jejich realizace (viz Tabulka 9 s časovým rámcem aktivit).

** Jedná se o součet finanční odhadované alokace za jednotlivé aktivity v rámci specifických cílů.

14. 4. 2. Nástroje finanční podpory v programovém období 2021–2027

Existuje více zdrojů financování pro implementaci chytrých řešení:

- Energy Performance Contracting (EPC): zákazník splácí projekt až z vytvořených úspor / plateb občanů.
- Public Private Partnerships (PPP): partnerství soukromé a veřejné sféry.
- Krajské rozpočtové zdroje.
- Crowdfunding: větší počet jednotlivců přispívá malou částkou.
- Dotace mohou být jak z fondů EU, ČR nebo i z Norských fondů.

Nástroje dotační podpory se, v období uvažovaném v horizontu realizace opatření koncepce SMART Region, budou rozdělovat:

1. Dotační programy z EU.
2. Národní dotační programy.
3. Finanční nástroje.

Ad 1. Dotační programy z EU

Dotační programy z EU budou rozděleny na:

- A. Prostředky kohezní politiky (operační programy, komunitární programy¹²⁰).
- B. Prostředky pro obnovu (např. Fond obnovy, RRF¹²¹, REACT-EU¹²²).
- C. Prostředky získané v rámci výnosu z prodeje emisních povolenek (Modernizační fond).

A. Prostředky kohezní politiky

Prostředky kohezní politiky vycházejí ze schválených priorit společné evropské kohezní politiky. Pro ČR bude na období 2021–2027 k dispozici 19 mld. EUR (cca 503 mld. Kč).

Strategické priority a zacílení:

- Nízkouhlíková ekonomika a odpovědnost k životnímu prostředí → zlepšení kvality životního prostředí, zavedení nízkouhlíkové ekonomiky a adaptace na změnu klimatu.
- Rozvoj založený na výzkumu, inovacích a uplatnění nových technologií → výzkumný a inovační systém. zvyšující konkurenceschopnost společnosti v kontextu technologické změny.
- Vzdělaná a sociálně soudržná společnost → konkurenceschopná a soudržná společnost.
- Dostupnost a mobilita → Efektivní, dostupná a k životnímu prostředí šetrná doprava.
- Udržitelný rozvoj území → Udržitelný a integrovaný rozvoj městských a venkovských oblastí.

K dispozici bude v zásadě 8 tematických operačních programů, operační program technická pomoc a programy přeshraniční spolupráce (Interreg VI-A).

¹²⁰ Komunitární (přímo řízené) programy se financují přímo z rozpočtu EU. Programy jsou vždy víceleté a poskytují pouze neinvestiční podporu. Žadatelé musí peníze použít na konkrétní a v projektu předem uvedené účely. Nejvýznamnějšími programy v období 2014-2020 jsou programy Erasmus+ a program pro vědu, výzkum a inovace Horizont 2020 nebo program LIFE s navýšeným rozpočtem. K dalším programům patří Kreativní Evropa nebo Nástroj pro propojení Evropy. Na rozdíl od strukturálních fondů nejsou peníze u komunitárních programů většinou určeny pro členský stát, ale pro konkrétní program.

¹²¹ Jedná se o nástroj na podporu oživení a odolnosti (RRF), kterým se má podpořit členské státy EU, aby byly schopny lépe absorbovat hospodářských šok způsobený koronavirovou krizí, a přispěje k větší odolnosti jejich ekonomik.

¹²² REACT-EU je novým evropským investičním nástrojem, který umožní čerpat další prostředky v oblasti zdravotnictví v tomto programovém období kohezní politiky a který představuje mimořádné dodatečné zdroje a prováděcí opatření v rámci cíle Investice pro růst a zaměstnanost na pomoc při podpoře zotavení z krize v souvislosti s pandemií COVID-19 a přípravě ekologického, digitálního a odolného oživení hospodářství. Pro Českou republiku by mělo být vyčleněno cca 27 mld. Kč. Velká část finančních prostředků by měla směřovat právě do zdravotnictví, a to v objemu cca 15,2 mld. Kč. Rozdělovány budou v rámci současného Integrovaného regionálního operačního programu. Veškeré projekty však musí být zrealizovány a proplaceny do konce roku 2023.

Operační programy budou:

- OP TAK (Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost).
- OP Životní prostředí.
- OP Doprava.
- OP JAK (Jan Amos Komenský).
- IROP (Integrovaný Regionální operační program).
- OP Zaměstnanost plus.
- OP Rybářství.
- OP Fond spravedlivé transformace (pro uhelné regiony).

Finální verze definičního dokumentu (Dohoda o partnerství) a návrhu Operačních programů bude schvalovat vláda ČR. Předpokládáný začátek nového programového období bude od 2021 s tím, že lze očekávat vypsání prvních výzev do konce roku 2021.

Ve stávajícím programovém období hradí EU až 85 % nákladů projektů, po roce 2021 ro ZK bude pokračovat podpora ve stávající míře.

Z hlediska témat, která se dotýkají koncepce SMART Region, budou stěžejní:

- V rámci OP TAK témata:
 - Rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu / specifický cíl: Zvýšení digitálního propojení, podpora inovativního podnikání, výzkumu a vývoje.
- V rámci OP Životní prostředí témata:
 - Životní prostředí / specifický cíl: Podpora udržitelného hospodaření s vodou.
 - Životní prostředí / specifický cíl: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám.
 - Životní prostředí / specifický cíl: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství.
 - Životní prostředí / specifický cíl: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění.
- V rámci OP Doprava témata:
 - Udržitelná městská mobilita / specifický cíl: Podpora udržitelné multimodální městské mobility.
 - Rozvoj dopravní infrastruktury / specifický cíl: Rozvoj udržitelné, inteligentní a intermodální celostátní, Regionální a místní mobility odolné vůči změnám klimatu, včetně lepšího přístupu k síti TEN-T a přeshraniční mobilitě.
- V rámci OP JAK témata:
 - Výzkum a vývoj / specifický cíl: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií.
 - Výzkum a vývoj / specifický cíl: Rozvoj dovedností pro inteligentní specializaci, průmyslovou transformaci a podnikání.
 - Vzdělávání / specifický cíl: Zvýšit kvalitu, účinnost a relevantnost systémů vzdělávání a odborné přípravy na trhu práce, aby se podpořilo získávání klíčových kompetencí včetně digitálních dovedností.

- V rámci IROP témata:
 - Zlepšení výkonu veřejné správy / specifický cíl: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády.
 - Komunitně vedený místní rozvoj a rozvoj kulturního dědictví / specifický cíl: Podpora integrovaného sociálního, hospodářského a environmentálního rozvoje a kulturního dědictví, cestovního ruchu a bezpečnosti v městských oblastech.
- V rámci OP Zaměstnanost plus témata:
 - Sociální začleňování / specifický cíl: Posílit aktivní začleňování občanů, a podpořit tak jejich rovné příležitosti a aktivní účast a nabídnout jim lepší zaměstnatelnost.
 - Sociální začleňování / specifický cíl: Zvyšovat rovný a včasný přístup ke kvalitním, udržitelným a cenově dostupným službám; modernizovat systémy sociální ochrany včetně podpory přístupu k sociální ochraně; zlepšit dostupnost, účinnost a odolnost systémů zdravotní péče a služeb dlouhodobé zdravotní péče.

B. Prostředky pro obnovu (Fond obnovy)

Fond obnovy je novým dotačním nástrojem, jehož smyslem je nastartování investic v rámci obnovy ekonomik v reakci na pandemii COVID-19.

Pro ČR bude připraveno zřejmě až 6,7 mld. EUR (cca 178 mld. Kč). Čerpání je podmíněno zpracováním Národního plánu obnovy ČR, který bude rozdělen do 6 oblastí, tzv. pilířů. Nejvíce prostředků bude k dispozici v pilíři s názvem Fyzická infrastruktura a zelená tranzice, která zahrnuje zlepšení dopravní infrastruktury, odklon od využívání uhlí a přípravu na dopad klimatické změny. Další pilíře budou zahrnovat oblasti podpory podnikání v reakci na koronavirus (snížení nákladů firem zjednodušenou komunikací se státem), digitální transformaci, vzdělání a trh práce, zdraví a odolnost obyvatelstva a výzkum, vývoj a inovace.

V současné době probíhá tvorba Národního plánu obnovy ČR na úrovni MMR, finální verze má ČR předložit ke schválení EK do konce dubna 2021. Podmínkou čerpání prostředků z fondu obnovy bude vysoká připravenost projektů k realizaci. Peníze z nového fondu se budou muset využít rychleji než v případě klasických strukturálních fondů. Prostředky z fondu obnovy budou muset být rozděleny do konce roku 2023. Samotné čerpání prostředků bude nastaveno max. do roku 2026.

C. Prostředky získané v rámci výnosu z prodeje emisních povolenek (Modernizační fond)

Modernizační fond je financovaný z evropského systému obchodování s emisními povolenkami a má přispět k modernizaci české energetiky a zlepšení energetické účinnosti. Pro ČR bude připraveno cca 150 mld. Kč (v závislosti na vývoji cen emisních povolenek).

Fond bude mít 9 priorit, a to v této posloupnosti: modernizace soustav zásobování tepelnou energií, podpora obnovitelných zdrojů elektřiny, zlepšení energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů v průmyslu v systému EU ETS, zlepšení energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů v průmyslu mimo sektor EU ETS.

Po vyčerpání prostředků alokovaných pro tyto priority je dále možná dotační podpora pro rozvoj infrastruktury pro alternativní dopravu, zateplování a zvyšování energetické účinnosti ve veřejných budovách, komunitní energetiku a modernizaci veřejného osvětlení s pomocí instalace inteligentních prvků. Prostředky Modernizačního fondu budou k dispozici postupně po celé období 2021–2030, první výzvy budou od roku 2021. Finance z Modernizačního fondu bude spravovat Státní fond životního prostředí ČR.

Ad 2. Národní dotační programy

Další prostředky budou uvolňovány i nadále z národních dotačních programů¹²³.

MŽP: Jedná se o již zavedené programy pro podporu opatření v oblasti životního prostředí a to především:

- Nová zelená úsporám, tzn. snižování energetické náročnosti obytných budov (komplexní nebo dílčí zateplení), výstavbu či nákup domů s velmi nízkou energetickou náročností, environmentálně šetrné způsoby vytápění a instalaci obnovitelných zdrojů energie.
- Národní program Životní prostředí, tzn. podpora projektů a aktivit přispívající k ochraně životního prostředí v oblastech voda, ovzduší, odpady, staré zátěže, environmentální rizika, příroda a krajina, životní prostředí ve městech a obcích, environmentální prevence, inovativní a demonstrační projekty.

MPO:

- Program na podporu úspor energie (EFEKT), tzn. realizace energeticky úsporných opatření, zvyšování účinnosti užití energie a snižování energetické náročnosti.

MZČR: Jedná se o již zavedené programy pro podporu odolnosti občanů /viz níže/. Zároveň budou v blízké budoucnosti vypsány nové výzvy reflektující koronavirovou situaci:

- Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením.
- Podpora zdraví, zvyšování efektivity a kvality zdravotní péče.

MMR: Ministerstvo pro místní rozvoj vyhlásilo v říjnu 2020 výzvu k předkládání žádostí do programu Podpora rozvoje regionů 2019+ na rok 2021 v podprogramech Podpora obnovy a rozvoje venkova, Podpora obcí s 3 001 – 10 000 obyvateli a Podpora obcí s více než 10 000 obyvateli.

Ad. 3 Finanční nástroje

V období 2021+ se také předpokládá vyšší uplatnění finančních nástrojů typu Public Private Partnership (PPP), tedy formou partnerství soukromého a veřejného sektoru. Je pravděpodobné, že bude kladen důraz na využívání finančních nástrojů v podobě zvýhodněných úvěrů, záruk, příspěvků na úhradu úrokové sazby apod.¹²⁴

Novinkou v oblasti finančních nástrojů v programovém období 2021–2027 bude program InvestEU. Národní koordináční orgán aktuálně řeší, jaké typy investičních projektů budou podporovány. Zřejmě budou založeny tzv. investiční platformy, které sloučí veřejné a soukromé prostředky, čímž umožní sdílet riziko mezi investory a otevrou možnosti pro investice do menších projektů stejného typu. Půjde např. o témata:

- Energetické účinnosti formou EPC kontraktů.
- Chytrá řešení pro města.
- Budování dopravní infrastruktury nebo infrastruktury pro vysokorychlostní internet.
- Investice do sociálního a dostupného bydlení, komunitních center, pečovatelských domů a dalších projektů ze sociální oblasti.

¹²³ Níže je pouze výběr těch nejzásadnějších národních dotačních programů ve vztahu k této Strategii, nicméně celkový přehled je připraven jako příloha Akčního plánu Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ a předpokládá se jeho zveřejnění na počátku roku 2021 na <https://www.mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2021>.

¹²⁴ Také MMR má ambici podporovat výrazně v následujících letech přípravu PPP projektů, připravuje k tomu nástroj do RRF. Pokud toto bude schváleno, tak již v roce 2021 bude z tohoto nástroje možno financovat přípravu PPP projektů.

14. 5. Komunikačně – marketingový plán

Komunikace o průběhu realizace Strategie, o jejích cílech a dopadech je jedním ze stěžejních prvků pro její úspěšnou implementaci. Podstatou komunikačního plánu je zapojení zainteresovaných osob a veřejnosti do procesu rozvoje SMART Region ZK s cílem usnadnit akceptace SMART řešení. Komunikační plán musí obsahovat alespoň: popis cílových skupin komunikace, co bude komunikováno, způsob (aktivity, nástroje, formy a metody) komunikace, základní časový plán jednotlivých aktivit komunikace, kdo bude odpovědný za komunikaci a náklady za dané aktivity.

Existují hlavní tři cílové skupiny, na které je potřeba se s komunikací zaměřit. Jednou cílovou skupinou jsou obyvatelé Zlínského kraje (a zájmové subjekty), druhou je odborná veřejnost a třetí, neméně důležitou cílovou skupinou, jsou pracovníci Krajského úřadu ZK. Vedoucí odborů a jejich podřízení budou chytrá řešení zavádět a využívat¹²⁵.

Ke každé cílové skupině je potřeba přistupovat samostatně s ohledem na stanovení cílů a následně komunikačních kanálů dané komunikace. Komunikace je skutečně důležitou součástí přípravy a naplňování koncepce SMART Region. V první řadě je nutné, stejně jako u každé komunikační strategie, definovat cíle, následně cestu k dosažení těchto cílů (nejčastěji pomocí definování obsahu sdělení) a následně vytvořit zásobník nástrojů, informačních kanálů, pro realizaci marketingovo – komunikační kampaně.

V rámci komunikace rozvoje SMART Regionu je vhodné využít výstupy z analytické části, především z kapitoly 10. 2. Analýza uspokojování potřeb rozhodujících „zájmových skupin“, kde jsou potřeby zainteresovaných stran definovány z hlediska dvou dimenzí: úroveň zájmu a velikosti moci k ovlivňování rozvoje chytrého regionu a na základě tohoto členění je doporučen rozsah a případně i forma komunikace.

Cílová skupina 1: veřejnost by měla být dále rozdělena dle např. psychografických (aktivity, zájmy, názory) a částečně i dle demografických faktorů (věk, vzdělání, pohlaví apod.), nebo může být provedena komunikační kampaň i přímo na zájmové subjekty (např. kulturní organizace, školy, podniky apod.). Zde je pak relevantní přihlídnout k analýze zájmových skupin.

Cílová skupina 2: odborná veřejnost je složena ze současných členů pracovních skupiny, z externích odborníků ve SMART oblasti, může zde být zastoupené vedení měst a obcí, podnikové organizace, zástupce akademické a neziskové sféry, či z jiného kraje, popř. ze zahraničí. Je důležité, před zahájením komunikace, přesně danou odbornou veřejnost specifikovat a využívat nástroje pro zvyšování partnerství.

Cílová skupina 3: zaměstnanci KÚZK. Je potřeba budovat pozitivní motivaci a poskytnout vhodnou formou dostatek informací o efektivitě a benefitech SMART řešení. Koncept chytrého regionu může v řadách zaměstnanců KÚZK vyvolat i negativní reakci z důvodu náročnosti nebo nepochopení. Toto riziko se musí správnou komunikací minimalizovat, přičemž jedna z cest ke snížení tohoto rizika je, kromě podávání korektních informací, vzdělávat pracovníky KÚZK. Implementace chytrých řešení mají občanům zlepšit kvalitu života, usnadnit administrativní úkony a komunikaci s úřadem apod. Úředníci by měli být motivováni k pozitivní reakci na tyto změny a aktivně podporovat jejich akceleraci.

Základní charakteristiky pro vytvoření marketingového plánu SMART Region znázorňuje Schéma 14, které je rozčleněno pro každou cílovou skupinu, kde jsou nadefinované cíle komunikace, opatření, strategie z hlediska obsahu a smyslu sdělení, jednotlivé formy informačních kanálů a návrh výkonnostních indikátorů.

¹²⁵ Všechny aktéry se dají komunikačně-marketingově rozčlenit do výše uvedených cílových skupin. Např. starostové či podnikatelé mohou mít zájem o SMART řešení, o rozvoj svého města či podniku, a díky tomu se pro tento plán řadí do cílové skupiny „odborná veřejnost“. Nebo mají pasivní přístup, mohou pozitivně přijímat implementované SMART řešení, ale proaktivně se o jeho rozvoj nezajímají, jedná se o laickou veřejnost.

Schéma 14: Základní charakteristiky pro vytvoření marketingového plánu SMART Region

CS	Cíl komunikace	Opatření	Strategie ve formě zaměření obsahu komunikace (ZOM)	Možné formy komunikace <i>Pozn. rozdělení forem komunikace v Příloze 9</i>	Hodnocení efektivity komunikace <i>Pozn. Kvantifikace efektivity (KPI) se provádí při tvorbě konkrétního marketingového plánu</i>
CÍLOVÁ SKUPINA 1: VEŘEJNOST	<p>1.1 Získána podpora veřejnosti pro rozvoj SMART Region</p> <p>1.2 Podpořená znalost SMART řešení – jaká řešení v kraji existují či se připravují, co konkrétně přinesou.</p> <p>1.3 Podpořená dovednost využívat/používat SMART řešení obyvateli</p>	<ul style="list-style-type: none"> Koordinovaná prezentace realizovaných SMART projektů veřejnosti Uživatelská vstřícnost a obsahová správnost tištěných medií Uživatelská vstřícnost a obsahová správnost elektronických medií 	<p>ZOM1: Přesvědčuje o přínosu aktivity, které zvyšují kvalitu života, šetří čas a tudíž peníze.</p> <p>ZOM2: Ukazuje naplňování klíčových ukazatelů výkonnosti (KPI).</p> <p>ZOM3: Zaměřuje se na zvýšení znalosti občanů ohledně SMART Regionu a k jejich pozitivnímu vnímání.</p> <p>ZOM4: Poskytuje návody a ukazuje postupy využívání SMART řešení implementovány pro občany (různé aplikace v dopravě, pro komunikaci s úřadem apod.), aby věděli, jak přesně postupovat, kde se případně zeptat.</p> <p>ZOM5: Seznamuje občany s připravovanými SMART aktivitami</p>	<p>ZOM1: outdoor (plakáty) + print (<i>obojí omezeně, pro určitou část populace</i>), <i>není SMART z hlediska ŽP</i>), PR, rádio, content marketing (webové stránky kraje, sociální sítě), ve spolupráci s městy: mobilní rozhlas, digitální informační diskuze</p> <p>ZOM2: zpravodaj (krajský Magazín 21)¹²⁶, newsletter, content marketing (webové stránky, sociální sítě)</p> <p>ZOM3: online diskuze, zajímavá krátká infografická videa na YT či sociálních sítích, využití tradičních společenských akcí</p> <p>ZOM4: videonávody, webináře, veřejná zasedání, tištěné brožury – manuály</p> <p>ZOM5: tisková zpráva (PR), video spot, záložka „připravované SMART projekty“ na webu kraje či na sdíleném portálu</p>	<p>Pro hodnocení efektivity komunikace je zapotřebí definovat si výkonové indikátory a provádět monitoring a následnou evaluaci.</p> <ul style="list-style-type: none"> Počet uživatelů za dané období (například počet registrovaných do portálu, počet stažení aplikace...) % nárůstu uživatelů za dané období (např. počet návštěv webových stránek, počet „like“ na sociálních sítích). Znalost řešení: spontánní / asistovaná (nutné ověřit průzkumem) před a po komunikační kampani. Spokojenost s daným řešením. Vyjádřená například hodnocením aplikace v Google Play, pomocí ukazatele NPS (net promoter score) atd. Počet stažení online zpravodaje Počet otevření a přečtení tiskové zprávy na webu kraje

¹²⁶ Dostupný na: <https://www.kr-zlinsky.cz/magazin-21-cl-4665.html>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">CÍLOVÁ SKUPINA 2: ODBORNÁ VEŘEJNOST</p>	<p>2.1 Koncepční informování o implementaci SMART řešení a o nově plánovaných</p> <p>2.2 Osvěta a sdílení příkladů dobré praxe (i ze zahraničí)</p> <p>2.3 Široké partnerství (síťování) a vytvořené příležitosti pro realizaci společných projektů</p>	<ul style="list-style-type: none">• Komunikace v oblasti chytrého regionu s odbornou veřejností• Komunikace prostřednictvím digitální platformy (dig. informační panel) pro rozvoj SMART Regionu prostřednictvím budování partnerství (s příklady dobré praxe, se sdíleným kalendářem konání kulatých stolů, online konferencí atp.)	<p>ZOM1: Přesvědčuje o přínosu aktivity s ohledem na oblasti působení odborné veřejnosti</p> <p>ZOM2: Ukazuje dopady dané aktivity (stav před / stav po)</p> <p>ZOM3: Nabízí další SMART řešení k vzájemné diskuzi / spolupráci na bázi pozitivní motivace („pojdme spolu rozvíjet chytrý kraj“)</p>	<p>ZOM1: newsletter, cílený emailing, využití informační digitálních panelů, online diskuze, webináře, doplňkově PR</p> <p>ZOM2: newsletter, osobní komunikace (konference s prezentováním výsledků, kulatý stůl)</p> <p>ZOM3: workshopy, diskuze, webináře (doplňkově)</p>	<ul style="list-style-type: none">• Počet schůzek/ročně se zástupci odborné veřejnosti včetně jejich vyhodnocení• Počet registrovaných zástupců odborné veřejnosti do digitálního prostředí platformy pro sdílení dobré praxe (vč. vyhodnocení jejich aktivity)• Počet zaslaných newsletterů / emailů o dílčích výsledcích zavádění SMART řešení, o nových příležitostech a novinkách v oblasti SMART• Počet konaných konferencí, kde kromě odborné veřejnosti budou účastníci i odborníci v rámci celé ČR i ze zahraničí
--	---	---	--	---	--

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">CÍLOVÁ SKUPINA 3: ZAMĚSTNANCI KÚZK</p>	<p>3.1 Získaná podpora zaměstnanců KÚZK pro rozvoj SMART Region</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zlepšování interní úrovně komunikace (relevantnost, aktuálnost a správné zacílení v rámci KÚZK) 	<p>ZOM1: Přesvědčuje o přínosech SMART aktivit (např. zefektivnění fungování úřadu, snížení administrativní zátěže, zlepšení vnímání jejich práce ze strany veřejnosti)</p>	<p>ZOM1: intranet, interní oběžník, leták na nástěnce, stručné informování na poradách</p>	<ul style="list-style-type: none"> Počet realizovaných prezenčních školení v oblasti rozvoje SMART Regionu v rámci zaměstnanců KÚZK (pozn. existují i akreditovaná školení pro další vzdělávání úředníků)
	<p>3.2 Vytvoření ze zaměstnanců KÚZK a následně i zaměstnanců městských a obecních úřadů ambasadory, kteří proaktivně šíří ve svém okolí pozitivní informace o SMART projektech, a to jak mezi kolegy, tak mezi obyvateli</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zlepšování interní osvěty pro využívání SMART řešení v praxi Vybudování pozitivní motivace využívat nová řešení a šířit příklady dobré praxe (benefity pro ambasadory na úrovni kraje, měst i obcí) 	<p>ZOM2: Seznamuje s připravovaným řešením (zde je potřeba vhodná volba příjemců komunikace)</p> <p>ZOM3: Poskytuje návody, informuje o dostupných školeních a poradenství</p>	<p>ZOM2: osobní diskuze, email, online konferenční hovor</p> <p>ZOM3: implementace e-kurzů do e-learningového systému kraje, video návody, webináře, workshopy jako prezenční forma školení, individuální konzultace</p>	<ul style="list-style-type: none"> Počet realizovaných e-learningových školení v oblasti rozvoje SMART Regionu Počet nových zavedených SMART řešení s ohledem na prováděné diskuze se zaměstnanci KÚZK Počet tzn. šířitelů SMART řešení na území kraje, (jsou pozitivně motivováni). Jedná se především o zaměstnance úřadu, kteří jsou vizionáři a nadšenci pro inovativní a efektivní řešení a aktivně komunikují a sdílí příklady dobré praxe v rámci svého okolí
	<p>3.3 Zaměstnanci KÚZK disponují s perfektní znalostí a schopností využívat SMART řešení</p>		<p>ZOM4: Vytváří prostor pro oboustrannou komunikaci, tzn., informuje o možných SMART řešeních (která jsou provázána napříč odbory) a informuje o možnostech / termínech panelové diskuze či jiného typu interního setkání.</p>	<p>ZOM4: Dotazník /popř. hodnotící formulář/ emailem, intranet s „chatovacím modulem“ či modulem pro možnost vyjádřit názory, nové myšlenky apod., pravidelné setkávání se se zaměstnanci KÚZK (případně i měst a obcí) přímo zaměřené na rozvoj SMART Regionu.</p>	

Zdroj: zpracovatel

Nejvyšší úroveň komunikace pro implementaci SMART koncepce a jejich principů na území ZK: Hejtmanské dny

- Setkávání vedení ZK se zástupci veřejného, neziskového a podnikatelského sektoru na úrovni jednotlivých okresů, ORP, případně i na nižší úrovni
- Předávání cílovým skupinám informací ZK o uplatňování SMART principů v rozvoji ZK a naplňování SMART koncepce,
- Prezentace příkladů dobré praxe SMART řešení na území a problémů implementace SMART principů v území.

14. 6. Big data

Jako big data jsou označována data o značném objemu s velkými nároky na rychlost zpracování při jejich ukládání a vyhodnocování. Dalším pohledem na big data je strukturovanost nebo nestrukturovanost dat. Moderní informační technologie změnily chápání dat a možnosti využití těchto dat. Takto pořizovaná data nejsou strukturovaná a jsou značně decentralizovaná. Big data jsou označována jako trojrozměrná data: objem (volume) – exponenciální nárůst množství dat; typ (variety) – zvyšující se nesourodost typů dat (nestrukturovaná data, semistrukturovaná data, polohová data; rychlost (velocity) – nárůst rychlosti vzniku dat a nutnost jejich analýzy v reálném čase. Big data je nezbytné řešit v rovině:

- Hardware: hardware s důrazem na výkonnost při snížení celkových nákladů na správu a provoz.
- Distribuce big dat: distribuce dat pro oprávněné uživatele (možno i ve vizualizované podobě).
- Data management: využívána jsou noSQL databáze.
- Analýza a vizualizace: vestavěné databáze pro použití v analytických nástrojích, data jsou zpracovávána in-memory, a ukládána v sloupcově orientovaných databázích.

Data mohou být pořizována ze všech dostupných technologií, jako jsou IoT technologie, měřící čidla povětrnostních podmínek, kamerové systémy, soubory vytvářené lidmi a daty z dalších možných systémů, jako jsou informace pořizované mobilními operátory. S nasazováním kamerových systémů, měřících čidel a různých specializovaných SW dochází a bude docházet na území kraje k pořizování obrovského množství dat.

V ZK jsou využívána data pouze pro základní předpokládaný účel, pro který jsou tato data pořizována. Jedná se o data z odbavovacích systémů veřejné dopravy osob, prodeje vstupenek pro návštěvu kulturních a sportovních akcí, spotřeba energií budov KÚZK a krajských organizací. Specifickým zdrojem dat je emailová komunikace a další dokumenty tvořené napříč KÚZK a organizací kraje. Tato data jsou využívána pouze pro jejich původní účel pořízení, nikoliv v souladu s principy využívání big dat. Data z kamerových systémů na území ZK jsou využívána pouze jejich provozovateli k předpokládanému účelu, KÚZK k těmto datům dnes nemá přístup. Čidla měřící meteorologické podmínky a hladinoměry jsou na území ZK postupně rozšiřována. Důležitou množinou dat jsou data pořizovaná čidly v pozemní dopravě (např. čítače průjezdů, vážení vozidel), informace z parkovacích systémů, informace z měřičů rychlosti. Tato data pořizovaná na území kraje nejsou pro KÚZK dostupná a nejsou využívána v souladu s principy big dat.

Pro rozhodování, plánování a vyhodnocování KÚZK je potřeba zpracovávat efektivně neustále narůstající množství dat. Jednou z moderních možností je využití všech dat pořizovaných na území kraje všemi aktéry v souladu s principy big dat (na jednotné digitální platformě). Pro využití dat v souladu s principy big dat musí KÚZK získat přístup ke všem relevantním datům pořizovaným na území ZK. V současnosti nelze předjímat, jaké druhy a objemy dat budou na území kraje pořizována, platí však dvě zásady:

1. Data pořizovaná z finančních prostředků kraje vždy musí patřit kraji, což musí být uvedeno v příslušných smlouvách s dodavateli služeb.
2. Musí být zajištěna dostupnost dat tam, kde jsou data pořizována krajem zřizovanými / založenými organizacemi či organizacemi, které jsou výkonem nějaké činnosti pověřeny.

Po technické stránce musí KÚZK zřídit datový sklad umožňující s těmito daty efektivně pracovat. Po organizační stránce musí KÚZK jednat se všemi relevantními majiteli dat. Dále KÚZK musí zajistit odpovědné osoby nebo organizace, které budou odpovídat za dlouhodobou objektivitu pořizovaných dat. Některá data bude možné získat na základě výměny informací (města, organizace zřizované státem) jiná data bude nutné pořizovat na komerční bázi (data od mobilních operátorů). Takto pořizovaná data bude KÚZK efektivně využívat pro řízení a budoucí rozvoj chytrého kraje ve střednědobém horizontu.

15. Seznam zdrojů:

- *Akcelerátor Můj první milion* [online], Technologické inovační centrum s.r.o., 2020, cit. 2.7.2020, dostupné na: <http://www.mujujprvnmilion.cz/>
- *Cirkulární ekonomika* [online], ODPADOVÉ FÓRUM, Odborný měsíčník pro průmyslovou a komunální ekologii, 9/2019, cit. 12.5.2020, dostupné na: <http://www.odpadoveforum.cz/cz/stranka/archiv/rocnik-2019/9-2019/406/>
- *CLEANTECH ÖSTERGÖTLAND - Řešení mobility pro inteligentní město* [online], Smart City Sweden, 2020, cit. 27.7.2020, dostupné na: <https://smartcitysweden.com/best-practice/376/mobility-solutions-for-a-smart-city/>
- *Data4Action* [online], © Energetická agentura Zlínského kraje, o.p.s., 2020, cit. 15.5.2020, dostupné na: <https://www.eazk.cz/data4action>
- *Databáze ZAM – Zlínský architektonický manuál* [online], aArchitektura spolek, 2020, cit. 21.7.2020, dostupné na: www.zam.zlin.eu
- *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji 2020-2023* [online], Střední průmyslová škola Otrokovice, 2020, cit. 18.5.2020, dostupné na: <http://www.zkola.cz/wp-content/uploads/2020/01/DZ-ZK-2020-ver-09-projedn%C3%A1n%C3%AD.pdf>
- *Elektronický katalog firem, produktů a služeb Zlínského kraje* [online], Technologické inovační centrum s.r.o., 2020, cit. 2.7.2020, dostupné na: www.katalogfiremzk.cz
- *Elektronický katalog sociálních služeb ve Zlínském kraji* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2020, cit. 11.6.2020, dostupné na: www.socialnisluzbyzk.cz
- *ENERGETICKÁ AGENTURA ZLÍNSKÉHO KRAJE* [online], © EAZK, o.p.s., 2020, cit. 25.3.2020, dostupné na: <https://www.eazk.cz/>
- *EuroVelo v ČR* [online], Nadace Partnerství / stezky Greenways, 2020, cit. 8.3.2020, dostupné na: <https://www.eurovelo.cz/>
- *Evropská komise představila digitální balíček, včetně návrhů k umělé inteligenci a datům* [online], Úřad vlády České republiky, 2020, cit. 8.3.2020, dostupné na: <https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/aktualne/evropska-komise-predstavila-digitalni-balicek--vcetne-navrhu-k-umele-inteligenci-a-datum-179763/>
- FROLOVÁ I., *Zlín investuje do moderní chytré komunikace* [online], ZLIN.cz, 2020, cit. 2.5.2020, dostupné na: <https://zlin.cz/zpravy/zlin-investuje-do-moderni-chytre-komunikace/>
- FUKSOVÁ J., *Lidem ve Zlínském kraji se žije stále lépe, tvrdí výzkum* [online], iDNES.cz, 2019, cit. 8.6.2020, dostupné na: https://www.idnes.cz/zlin/zpravy/zlinsky-kraj-kvalita-zivota-zlepseni-dobre-se-zije-obce-v-datech.A190914_501814_zlin-zpravy_ppr
- GALOVÁ J., *Krajský akční plán rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje II* [online], Střední průmyslová škola Otrokovice, 2020, cit. 18.5.2020, dostupné na: <https://www.zkola.cz/krajsky-akcni-plan-rozvoje-vzdelavani-pro-uzemi-zlinskeho-kraje-ii/>
- GREGA L., MIŠKOLCI S., ZDRÁHAL I., PASTVOVÁ D., *Analýza aktuální úrovně zapojení ČR do konceptu smart city a smart region v souvislosti s novými trendy, včetně návrhů opatření* [online], MENDELU pro Úřad vlády České republiky, 2018, cit. 2.3.2020, dostupné na: https://www.vlada.cz/assets/evropske-zalezitosti/aktualne/Zaverecna-zprava_Smart_City_a_Smart_Region.pdf

- *Hodnocení rámcových programů vč. priorit* [online], Horizont 2020 © 2013 – 2021, cit. 20.3.2020, dostupné na: <https://www.h2020.cz/cs>
- HORÁK J., *Edukativní show SMOKEMAN ZASAHUJE* [online], © 2020 Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, cit. 12.5.2020, dostupné na: <https://vec.vsb.cz/cs/smokeman-zasahuje>
- *Informační, vyrozumívací a varovací systém Zlínského kraje – integrovaný projekt* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2012-15, cit. 25.3.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/-informacni-vyrozumivaci-a-varovaci-system-zlinskeho-kraje-integrovaný-projekt-cl-1392.html>
- *Inovační strategie České republiky 2019 – 2030* [online], Úřad vlády České republiky, 2019, cit. 15.3.2020, dostupné na: <https://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekcce=866015>
- *Jednotná digitální technická mapa Zlínského kraje* [online], © GEOVAP, spol. s r.o., 2020, cit. 20.3.2020, dostupné na: <https://jdtmzk.technickamapa.cz/>
- *Klientsky otevřená veřejná správa 2030 - Koncepce rozvoje veřejné správy na období let 2021–2030* [online], MV ČR, 2019, cit. 11.4.2020, dostupné na: <https://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-klientsky-orientovana-verejna-sprava-2030.aspx>
- *Koncepce rozvoje cestovního ruchu Zlínského kraje 2020 -2030* [online], © 2020 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability pro Krajský úřad Zlínského kraje, 2020, cit. 16.7.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/prezentace-ze-seminaru-koncepce-rozvoje-cestovniho-ruchu-2020-30-a-koncepce-rozvoje-cyklistiky-dotacni-programy-2020-aktuality-16049.html>
- KOSTELNÍKOVÁ L., *Ve Zlíně se hovořilo o virtuální a rozšířené realitě* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2019, cit. 4.4.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/ve-zline-se-hovorilo-o-virtualni-a-rozsirene-realite-aktuality-15712.html>
- KOŽINA A., *Jak jsme se v Holešově stali Úřadem 4.0 síť* (spol. VERA, spol. s r.o. pro Město Holešov) [online], Magazín Egovernment, 2020, cit. 7.5.2020, dostupné na: <https://www.egovernment.cz/inpage/holesov/>
- *Krajské centrum dalšího profesního vzdělávání a Centrum uznávání a celoživotního učení Zlínského kraje, o. p. s. – o nás kraje* [online], KCDPV © 2021, cit. 22.5.2020, dostupné na: <http://www.kcdpv.cz/ops/>
- *Magazín 21* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2020, cit. 2.8.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/magazin-21-cl-4665.html>
- *Metodika přípravy veřejných strategií* [online], Portál strategické práce v ČR/MMR, 2019, cit. 2.3.2020, dostupné na: <https://mmr.cz/cs/microsites/portal-strategicke-prace-v-ceske-republice/nastroje-a-metodicka-podpora/vystupy-projektu>
- MiCh, *Evropský strategický plán pro energetické technologie* [online], MŠMT, 2018, cit. 20.3.2020, dostupné na: <https://www.evropskyvyzkum.cz/cs/o-era/klicove-dokumenty-era/set-plan>
- MRÁČKOVÁ H., *Studenti Zlínské filmové školy natočili klipy o aktivním přístupu ke stárnutí, představen byl na krajské konferenci* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2019, cit. 3.6.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/studenti-zlinske-filmove-skoly-natocili-klipy-o-aktivnim-pristupu-k-starnuti-predstaven-byl-na-krajske-konferenci-aktuality-15910.html>
- MRÁČKOVÁ H., *Zlínský kraj získal stříbro za lázeňství a folklor v anketě Kraj mého srdce za rok 2018* [online], KÚZK, 2019 cit. 2.3.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/zlinsky-kraj-ziskal-stibro-za-lazenstvi-a-folklor-v-ankete-kraj-meho-srdce-za-rok-2018-aktuality-15426.html>
- MŠMT, *Kolik studentů ze Zlínského kraje studuje na vysokých školách? Jaké obory studují a kde? Kolik z nich studuje technické a přírodovědné obory?* [online], KHK Zlínského kraje, 2020, cit. 16.5.2020,

dostupné na: <https://www.monitorzk.cz/zamestnatelnost-mladych/studenti-vysokych-skol-ze-zlinskeho-kraje>

- *Národní telemedicínské centrum (NTMC) - Videokonzultační platforma FNOL* [online], FN Olomouc, 2020, cit. 2.8.2020, dostupné na: <https://ntmc.fnol.cz/>
- *Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky (Národní RIS3 strategie)* [online], MŠMT, 2014, cit. 15.3.2020, dostupné na: http://www.vyzkum.cz/storage/att/4FEE734848146A90B1F13074E97A2211/Narodni_RIS3_strategie_s_chvalena_vladou_8_12_2014.pdf, <http://www.vyzkum.cz/FrontAktualita.aspx?aktualita=789628>
- *O Zlín Film Office* [online], Regionální filmový fond z. s., 2020, cit. 8.6.2020, dostupné na: <https://www.zlinfilmoffice.cz/zlin-film-office/o-kancelari>
- *Organizace zřizované a založené Zlínským krajem* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2020, cit. 18.4.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/organizace-zrizovane-a-zalozene-zlinskim-krajem-cl-2489.html>
- *Povinné informace dle zákona č. 106/1999 Sb., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2020, cit. 11.4.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/povinne-informace-dle-zakona-c-106-1999-sb-o-svobodnem-pristupu-k-informacim-cl-3647.html>
- *Profil ZK, elektronický nástroj pro zveřejňování veřejných zakázek a plán VZ na rok 2020* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2020, cit. 28.6.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/verejne-zakazky-cl-26.html>
- *Projekt Centra inovativních metod výuky a digitálního vzdělávání Zlínského kraje* [online], SPŠ a OA Uherský Brod, 2019, cit. 22.5.2020, dostupné na: <http://www.spsoa-ub.cz/centra-inovativnich-metod-vyuky-a-digitalniho-vzdelavani-zlinskeho-kraje>
- *Projekt: „eBadatelna Zlínského kraje“* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2020, cit. 3.6.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/%E2%96%BA-ebadatelna-zlinskeho-kraje-cl-4131.html>
- *Projekt: Evidence systému sbírkových předmětů Zlínského kraje (ESSP)* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2020, cit. 3.6.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/evidence-systemu-sbirkovych-predmetu-zlinskeho-kraje-essp-cl-3656.html>
- *Projekt: Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2018-20, cit. 4.4.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/implementace-krajskeho-akcniho-planu-rozvoje-vzdelavani-pro-uzemi-zlinskeho-kraje-cl-4340.html>
- *Projekt: Mobilita ve Zlínském kraji* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2018-19, cit. 22.8.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/e-mobilita-ve-zlinskem-kraji-cl-4463.html>
- *Projekt: Operační program Zaměstnanost (OPZ)* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2020-22, cit. 10.4.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/strategicke-rizeni-a-privetivy-urad-zlinskeho-kraje-cl-4942.html>
- *Projekt: Partnerství a spolupráce obcí a Zlínského kraje v roce 2018* [online], SMSČR 2018, cit. 2.4.2020, dostupné na: <https://www.smscr.cz/cz/62-aktuality/1848-partnerstvi-a-spoluprace-obci-a-zlinskeho-kraje-v-roce-2018?startbar=165>.
- *Projekt: Rozvoj krajského digitálního úložiště PACS snímků* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2017-19, cit. 11.6.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/rozvoj-krajskeho-digitalniho-uloziste-pacs-snimku-cl-4304.html>

- *Projekt: Zvýšení kybernetické bezpečnosti ve vybraných organizacích zřízených Zlínským krajem* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2017-19, cit. 22.4.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/zvyseni-kyberneticke-bezpecnosti-zlinskeho-kraje-cl-4433.html>
- *Projekt: Zvýšení kybernetické bezpečnosti Zlínského kraje* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2017-19, cit. 22.4.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/zvyseni-kyberneticke-bezpecnosti-zlinskeho-kraje-cl-4433.html>
- *Projekty Zlínského kraje podpořené z prostředků TAČR v jednotlivých letech* [online], TAČR STARFORS, 2020, cit. 4.4.2020, dostupné na: <https://starfos.tacr.cz/cs/search/tajqaacaevfq/>
- RASZKOVÁ J., *Vsetín spouští Mobilní Rozhlas* [online], Město Vsetín, 2020, cit. 2.5.2020, dostupné na: https://www.mestovsetin.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=18676&id=539731&n=vsetin%2Dspousti%2Dmobilni%2Ddrozhlaz
- *Regionální inovační strategie Zlínského kraje* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2020, cit. 2.4.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/regionalni-inovacni-strategie-zlinskeho-kraje-a-strategie-inteligentni-specializace-s3--cl-1957.html>
- *Regionální kanceláře CzechInvestu ve Zlínském kraji* [online], CzechInvest, 2020, cit. 15.7.2020, dostupné na: <https://www.czechinvest.org/cz/Kontakty/Regionalni-kancelare>
- *Regionální stálá konference* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2019, cit. 11.4.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/regionalni-stala-konference-cl-3020.html>
- *Regiony sobě – mapa místních dodavatelů* [online], Národní síť Místních akčních skupin České republiky, z.s. 2020, cit. 2.4.2020, dostupné na: <http://www.regionysobe.cz>
- *Reportovací služba datového skladu Krajského úřadu Zlínského kraje – rozklikávací rozpočet, mapa dotací* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2020, cit. 18.4.2020, dostupné na: <https://dwh.kr-zlinsky.cz>
- Sekretariát RSK Zlínského kraje, *Výroční zpráva Regionální stálé konference Zlínského kraje za rok 2019* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2020, cit. 25.3.2020, dostupné na: https://www.mmr.cz/getmedia/042f7160-7f6e-4c46-9717-1aa2c3aaa2cf/Vyrocnizprava-RSK-ZK-za-rok-2019_hlasovani-de-15-4-2020.pdf.aspx?ext=.pdf
- *Seznam open dat* [online], © 2021 Magistrát města Zlína, cit. 2.5.2020, dostupné na: www.zlin.eu
- *Sharing Cities Sweden - Sharing City Umeå* [online], Viable Cities, 2020, cit. 21.7.2020, dostupné na: <https://www.sharingcities.se/umeatestbed>
- STACHOVÁ P., *Kulatý stůl na téma Vzdělávání pro průmysl 4.0* [online], Střední průmyslová škola Otrokovice, 2020, cit. 10.4.2020, dostupné na: <https://www.zkola.cz/kulaty-stul-na-tema-vzdelavani-pro-prumysl-4-0/>
- *Strategie koordinované a komplexní digitalizace ČR 2018+* [online], Digitální Česko © 2020, cit. 8.3.2020, dostupné na: <https://www.digitalnicesko.cz/>
- *Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ FNOL* [online], ©2020 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, cit. 2.8.2020, dostupné na: <https://www.mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2021>
- *Strategie rozvoje venkova ve ZK do roku 2020* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2016, cit. 25.3.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/strategie-rozvoje-venkova-2016-2020-cl-3766.html>

- *Tabulka - Podíl základních věkových skupin obyvatel ve ZK k 1.1.2071 (predikce)* [online], ČSU, 2020, cit. 15.3.2020, dostupné na: https://www.czso.cz/documents/11284/130631929/RI_projekce.pdf/8c04aeaf-444c-4c28-af99-86300d08921f?version=1.1)
- Tým Grant Thornton, *Analýza stavu rozvoje sítí NGA v ČR pro zajištění přístupu k vysokorychlostnímu internetu dostupném v pevném místě* [online], Grant Thornton Advisory s.r.o. pro MPO, 2019, cit. 22.4.2020, dostupné na: https://www.mpo.cz/assets/cz/e-komunikace-a-posta/elektronicke-komunikace/koncepce-a-strategie/narodni-plan-rozvoje-siti-nga/2020/2/Zaverecna-zprava_GTA_12_12_2019.pdf
- Tým oddělení 3704 MF ČR, *Makroekonomické predikce a průzkumy Ministerstva financí v roce 2020 - Makroekonomická predikce - duben 2020* [online], MF ČR, 2020, cit. 15.3.2020, dostupné na: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/makroekonomicka-predikce/2020/makroekonomicka-predikce-duben-2020-38089>
- *Územní plány obcí Zlínského kraje* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2020, cit. 2.8.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/uzemni-plany-obci-zlinskeho-kraje-cl-4137.html>
- VÁLEK K., *Uherský Brod: Metropolitní komunikační síť* [online], © 2020 MV ČR, cit. 7.5.2020, dostupné na: <https://www.mvcr.cz/clanek/uhersky-brod-metropolitni-komunikacni-sit.aspx>
- VANDÍK J., *Kraj vloni hospodařil s přebytkem* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2020, cit. 19.6.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/kraj-vloni-hospodaril-s-prebytkem-aktuality-16303.html>
- VANDÍK J., *Zlínský kraj představil možnosti využití chytrých technologií v oblasti dopravy* [online], Krajský úřad Zlínského kraje, 2020, cit. 4.4.2020, dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/zlinsky-kraj-predstavil-moznosti-vyuziti-chytrych-technologii-v-oblasti-dopravy-aktuality-16363.html>
- *Velká pasportizace komunikací, osvětlení, zeleně a dětských hřišť* [online], MÚ Valašské Meziříčí, 2018, cit. 7.5.2020, dostupné na: <https://gis.muvalmez.cz/>

16. Přílohy

PŘÍLOHA 1: Vymezení základních pojmů využitých v analýze (řazeno abecedně)

BIG DATA (velká data, veledata)

Jsou podle jedné z možných definic soubory dat, jejichž velikost je mimo schopnosti zachycení, správy a zpracování běžně používanými softwarovými prostředky v rozumném čase. Často bývá v textech na dané téma používáno i v češtině přímo big data jako pojem označující technickou kategorii, tedy bez překladu.

CIRKULÁRNÍ EKONOMIKA: RE-USE ekonomika je strategie udržitelného rozvoje, která vytváří funkční a zdravé vztahy mezi přírodou a lidskou společností. Dokonalým uzavíráním toků materiálů v dlouhotrvajících cyklech oponuje našemu stávajícímu lineárnímu systému, kde suroviny jsou přeměněny na produkty, prodány a po skončení jejich krátké životnosti spáleny nebo skládkovány.

CLOUD / CLOUDOVÉ TECHNOLOGIE

Rozsáhlá síť vzájemně propojených vzdálených serverů po celém světě, které fungují jako jeden ekosystém. Tyto servery jsou navrženy buď k ukládání a správě dat, spouštění aplikací, nebo doručování obsahu a služeb, jako je streamování videí, webová pošta, kancelářský software nebo sociální média. Místo přístupu k souborům a aplikacím z místního nebo osobního počítače se k nim přistupuje online z jakéhokoli zařízení s podporou internetu – informace jsou tak dostupné kdekoli a kdykoli.

DIGITÁLNÍ EKONOMIKA

Označení pro způsob alokace zdrojů, jenž hojně využívá informačních a komunikačních technologií. Díky nim se mění struktura řízení podniků a vznikají i nová odvětví. Jedná se o proces, který prostupuje celou společností a je provázán s koncepcí informační společnosti. Pro rozvoj digitální ekonomiky je klíčový kvalitní přístup k internetu. O digitální ekonomice se hovoří také jako o čtvrté průmyslové revoluci. Digitální ekonomika nemění základní ekonomické mechanismy, ale aplikuje ty původní na nové situace, proto se jedná o novou ekonomiku – minimálně v těch oblastech, které jsou transformovány díky digitalizaci. Rozvoj nové ekonomiky úzce souvisí s rozvojem ICT a výraznější rolí informací v „informační“ společnosti.

DIGITALIZACE PRŮMYSLU (Industry 4.0)

Začlenění chytrých systémů a strojů posilujících vazbu mezi výrobou a obchodními procesy, dále vzdělávání a projekty vývoje a zaváděním digitálních technologií v průmyslu. To vše za účelem zvýšení výkonnosti a konkurenceschopnosti průmyslových podniků pomocí

E-HEALTH

Elektronické zdravotnictví (eHealth) je systematické využití informačních a komunikačních technologií ve zdravotnictví. Zahrnuje v sobě řadu služeb a systémů pro podporu léčebně preventivní péče, diagnostiku, zdravotnickou správu. Může se jednat o sdílení informací mezi pacienty, poskytovateli zdravotní a sociální péče, o monitoring pacientů, využívání e-receptů, služby telemedicíny či využití robotizace.

ENERGY PERFORMANCE CONTRACT (EPC)

Energetické služby se zárukou, které cílí na snížení spotřeby energií a dosažení provozních úspor. Cílem je z úspor splácet investice do úsporných opatření. Komplexní projekt financování je zajišťován jedním dodavatelem, který smluvně sjedná výši úspor a konkrétní návratnost investic. Poskytnuté finance poté zákazník splácí až z úspor, které získal z provozních nákladů.

ICT (Information and Communication Technologies, taktěž IKT)

Informační a komunikační technologie. Tato široce používaná zkratka zahrnuje veškeré technologie používané pro komunikaci a práci s informacemi. ICT se týká jakéhokoliv produktu, který umožňuje ukládat, vyhledávat, manipulovat, přenášet nebo přijímat informace elektronicky v digitální podobě.

INTELEKTNÍ MOBILITA

Intelektní mobilita znamená ICT podporovanou a integrovanou dopravu a logistické systémy. Intelektní doprava upřednostňuje ekologické a často nemotorové druhy dopravy. Relevantní informace v reálném čase jsou přístupné veřejnosti za účelem úspor času, bezpečnosti a snižování emisí CO₂.

INTELEKTNÍ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Intelektní ŽP zahrnuje „intelektní energie“ včetně obnovitelných zdrojů energetické sítě fungující díky ICT, měření, kontroly a monitorování znečištění, renovace budov a jejich vybavení, zelené budovy, zelené městské plánování, stejně jako efektivitu využívání zdrojů, recyklace a náhrady zdrojů, které slouží k dosažení výše uvedených cílů.

INTELEKTNÍ ŽIVOT

Intelektními život znamená životní styl, chování a spotřebu umožněnou díky ICT. Je také záležitostí zdravého a bezpečného bydlení v kulturně živém městě. Rovněž je spojen s vysokou úrovní sociální soudržnosti a sociálního kapitálu. (Manville et. at., 2014)

INTELEKTNÍ EKONOMIKA

Tímto pojmem se rozumí elektronické podnikání a elektronický obchod (e-business, e-commerce), které zvyšují produktivitu, pokročilou výrobu a poskytování služeb pomocí využívání ICT, podporující inovace, nové produkty, nové služby a modely podnikání. Intelektní ekonomika také zahrnuje místní a globální propojenost a mezinárodní zapojení s fyzickými a virtuálními toky zboží, služeb a znalostí.

INTERNET VĚCÍ (Internet of Things, IoT)

Síť fyzických zařízení, vozidel, domácích spotřebičů a dalších zařízení, která jsou vybavena elektronikou, softwarem, senzory, pohyblivými částmi a síťovou konektivitou, která umožňuje těmto zařízením se propojit a vyměňovat si data.

PUBLIC PRIVATE PARTNERSHIP (PPP)

Obchodní modely využívající k financování veřejně-soukromého partnerství. Je to služba založená na partnerství mezi veřejnou a soukromou sférou, kde je poskytován počáteční kapitál ze strany soukromého sektoru na základě koncesní smlouvy. Po smlouvenou dobu je poskytována služba a investice je splacena následnými platbami při zohledňování kvality zpracování.

SDÍLENÁ EKONOMIKA: Hlavní myšlenkou je sdílení statků, kde na jedné straně je majitel věci a na druhé je množina uživatelů, která se finančními platbám i přímo podílí na financování těchto statků. Na principu peer to peer jsou využívány předměty jako dodávání služeb např. dopravní modely jako bikesharing, carsharing, ubytování, půjčování peněz pro obchodování, textilní průmysl a mnoho dalších.

SMART GOVERNANCE / E-GOVERNMENT (Intelektní řízení, chytrá správa)

Intelektním řízením se rozumí propojení v rámci města / kraje prostřednictvím služeb a interakcí, které jsou schopny integrovat veřejné, soukromé, občanské a evropské organizace tak, aby město mohlo fungovat efektivně jako jeden organismus. „E-Government“ představuje moderní veřejnou správu, která vykonává všechny své funkce a poskytuje všechny své služby při intenzivním využití elektronických médií. Elektronická

média nejsou využívána jenom pro zpracování interních informací a komunikaci mezi jednotlivými složkami veřejné správy, ale také pro komunikaci s jinými organizacemi a občany.

SMART GRID (Inteligentní sítě)

Silové elektrické a komunikační sítě, které umožňují regulovat výrobu a spotřebu elektrické energie v reálném čase, jak v místním, tak v globálním měřítku. Principem je interaktivní obousměrná komunikace mezi výrobními zdroji a spotřebiči nebo spotřebiteli o aktuálních možnostech výroby a spotřeby energie.

KYBERNETICKÁ BEZPEČNOST (Cyber Security)

Odvětví výpočetní techniky známé jako informační bezpečnost, uplatňované jak u počítačů, tak i sítí. Cílem je zabránit nežádoucímu chování počítačů, podpora zabezpečení průmyslových systémů a kritické infrastruktury před nehodami i cílenými útoky jako nástroj k zajištění stability lokální i globální ekonomiky.

SMART REGION (chytrý region)

SMART Region neboli chytrý region, je koncept zvyšování kvality života obyvatel na daném území zejména s využitím nových nástrojů, především digitalizace. K tomu je obvykle potřeba realizovat koncepční změny v podobě zkvalitnění a zefektivnění řízení, procesů, komunikace a v neposlední řadě informačních toků. Využití informačních a komunikačních prostředků může významně přispět ke zlepšení kvality života obyvatel. Kvalitou života se se pak míní digitální, otevřené a kooperativní prostředí, které je zdravé, čisté, bezpečné a pro občany ekonomicky zajímavé.

Termíny SMART City (chytré město) a SMART Region (chytrý region) se začaly ve světě objevovat v devadesátých letech především v souvislosti s rozšiřováním ICT a elektronizací veřejné správy, přičemž již od samého prvopočátku byl tento koncept chápán jako multidisciplinární. V současné době koncept chytrých měst a chytrých regionů zahrnuje široké spektrum procesů, zejména informační a komunikační technologie (ICT), chytrou veřejnou správu, inovace v podnikání a snahu o udržitelnost. Zpravidla je zdůrazňován prvek digitalismu ICT, přičemž zavádění digitálních technologií přináší jednodušší způsob sběru dat a jejich následného využití pro rozvoj regionů. Otázka udržitelnosti též souvisí se zapojením obyvatel do procesu plánování rozvoje regionu, kdy investice do lidského a sociálního kapitálu podporuje hospodářský růst a zvyšování kvality života s moudrým řízením přírodních zdrojů, a to prostřednictvím participativního způsobu správy. (Chytré regiony, 2020).

SMART CITY (chytré město)

Město, které chytře, smysluplně a šetrně využívá moderní technologie a přístupy. Ty vedou ke zkvalitnění života, k efektivnějšímu řízení města, k zachování přírodních zdrojů a energetické udržitelnosti. Kromě implementace inovativních technologií zde dochází i k celkové spolupráci veřejného sektoru, podnikatelské i akademické sféry, nevládních neziskových organizací a obyvatel města, kteří tak získávají prostor spolurozhodovat o změnách v jejich městě.

SMART VILLAGE (chytrá obec)

Tatáž specifikace jako pro chytré město se zaměřením na prostředí venkova.

ZNALOSTNÍ EKONOMIKA / SPOLEČNOST: Jedná se o společnost, resp. ekonomiku, ve které jsou rozhodujícím výrobním faktorem znalosti. Znalostní ekonomika se vyznačuje rostoucím podílem znalostně náročných služeb. Díky tomu sílí tlak na to, aby si požadované znalosti osvojovalo stále více obyvatel. Jen ti jedinci, kteří mají dostatečný znalostní potenciál, se mohou zapojit do ekonomických aktivit.

PŘÍLOHA 2: Souhrnná ekonomická data o Zlínském kraji včetně popisu

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ÚZEMÍ (k 31. 12.)											
Výměra půdy celkem	ha	396 315	396 320	396 312	396 300	396 303	396 292	396 289	396 248	396 306	396 304
Počet obcí celkem		305	305	307	307	307	307	307	307	307	307
Hustota obyvatelstva	osoby/km ²	149,0	148,6	148,3	147,9	147,7	147,5	147,3	147,1	147,1	147,0
OBYVATELSTVO											
Počet obyvatel (k 31. 12.)	osoby	590 361	589 030	587 693	586 299	585 261	584 676	583 698	583 056	582 921	582 555
cizinci (bez osob s platným azylem)		8 032	8 009	7 968	8 003	8 106	8 538	8 838	9 422	10 255	
Na 1 000 obyvatel											
celkový přírůstek/úbytek	%	-1,2	-1,8	-2,3	-2,4	-1,8	-1,0	-1,7	-1,1	-0,2	-0,6
MAKROEKONOMICKÉ UKAZATELE											
Hrubý domácí produkt	mil. Kč	185 334	191 345	190 952	194 047	214 013	219 181	226 644	239 828	247 803	266 509
na 1 obyvatele	Kč	313 881	324 536	324 583	330 803	365 317	374 779	387 986	411 341	425 150	457 361
průměr ČR = 100	%	83,3	84,5	84,0	84,8	89,1	86,0	86,0	85,2	83,5	84,9
předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)	%	102,1	102,9	97,5	99,9	106,5	101,1	102,3	104,0	102,4	
TRH PRÁCE											
Zaměstnaní (pracující v kraji) celkem	tis. osob	261,6	263,4	262,5	271,7	269,3	279,3	281,6	281,7	286,3	283,3
zemědělství, lesnictví a rybářství		7,0	7,2	7,1	7,3	7,2	7,4	7,4	7,7	6,4	5,9
průmysl a stavebnictví		123,0	126,9	126,5	129,3	128,2	135,1	135,8	135,2	139,0	138,3
tržní a netržní služby		131,6	129,3	128,9	135,1	134,0	136,8	138,4	140,4	142,3	
Míra ekonomické aktivity	%	56,8	57,4	57,5	59,0	58,3	59,0	58,2	58,8	58,8	58,4
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	19 937	20 777	21 338	21 115	21 973	22 627	23 756	25 580	27 842	29 526
zemědělství, lesnictví a rybářství		17 542	18 409	18 883	19 660	20 815	21 188	22 143	23 416	25 428	25 428
průmysl		20 999	22 052	22 837	22 802	23 726	24 447	25 614	27 355	29 592	29 592
stavebnictví		19 909	20 497	20 804	21 100	21 304	22 293	22 858	24 493	26 555	26 555
Nezaměstnanost (k 31. 12.)											
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce	osoby	33 386	29 418	32 100	33 978	29 439	23 874	19 848	14 040	10 954	10 000
se zdravotním postižením		5 166	4 579	4 270	4 133	3 861	3 590	3 301	2 675	2 048	1 718
absolventi a mladiství		2 193	2 280	2 309	2 608	1 741	1 405	1 012	603	505	476
Pracovní místa v evidenci úřadu práce	místa	1 245	1 590	1 269	2 217	2 749	5 810	6 528	7 975	11 849	12 140
Podíl nezaměstnaných osob (na obyvatelstvu ve věku 15–64 let)	%	7,91	7,00	7,82	8,34	7,36	5,98	4,92	3,43	2,61	2,43
ORGANIZAČNÍ STATISTIKA											
Registrované subjekty (k 31. 12.)		134 374	136 725	138 269	138 197	138 832	140 175	141 070	142 502	143 731	142 848

z toho:											
obchodní společnosti		13 413	13 670	13 893	14 049	14 352	14 844	15 463	16 154	16 711	17 132
družstva		302	291	284	287	283	282	275	276	273	272
státní podniky		11	10	10	10	10	9	7	5	5	5
soukromí podnikatelé podnikající podle živnostenského zákona		102 140	103 163	103 062	97 535	99 444	101 782	102 429	103 622	104 181	105 133
zemědělní podnikatelé (fyz. osoby)		1 911	1 997	2 031	1 909	2 009	2 965	3 078	3 145	3 200	3 208
PRŮMYSL											
Počet podniků ¹⁾		170	172	170	165	162	177	182	180	185	183
Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy	mil. Kč, b. c.	132 821	143 141	151 068	152 608	162 747	168 741	168 866	179 347	181 833	184 853
STAVEBNICTVÍ											
Počet podniků ²⁾		50	46	47	43	43	43	41	38	35	34
Bytová výstavba											
Zahájené byty ³⁾		1 228	1 128	1 145	854	941	1 043	1 123	1 261	1 491	1 860
Dokončené byty		1 403	1 090	1 137	792	806	934	975	976	1 303	1 564
CESTOVNÍ RUCH											
Hromadná ubytovací zařízení lůžka		348 20 884	351 21 826	469 26 929	463 26 037	445 25 767	445 25 651	453 26 103	443 24 765	464 25 552	459 25 711
Hosté v hromadných ubyt. zařízeních z toho nerezidenti	osoby	462 676 57 939	469 335 64 723	571 719 96 688	603 301 108 707	603 414 98 520	661 149 102 891	686 935 110 613	714 238 118 777	779 124 125 429	808 451 123 687
DOPRAVA											
Evidovaná vozidla (k 31. 12.)		356 817	364 409
osobní automobily		223 588	228 189	234 176	235 202	240 132	251 128	258 523	267 968	277 551	285 673
nákladní automobily		28 620	29 013	29 767	29 648	30 724	32 227	33 234	34 222	35 099	35 854
autobusy		902	899	927	887	879	920	937	1 000	1 119	1 226
INFORMAČNÍ SPOLEČNOST											
Podíl domácností vybavených osobním počítačem (<i>klouzavý průměr</i>)	%	59,2	62,9	63,6	69,7	72,1	75,2	77,1	78,1	79,9	80,6
Podíl domácností s připojením k internetu	%	54,2	59,9	61,6	67,7	71,4	74,7	76,3	78,4	81,4	83,6
VZDĚLÁVÁNÍ											
Mateřské školy		308	309	310	310	312	316	315	316	317	316
děti	osoby	18 936	19 592	19 989	20 384	20 330	20 278	19 972	19 890	19 912	19 999
Základní školy		257	257	257	257	258	258	258	257	259	260
žáci celkem	osoby	45 816	45 791	46 183	46 938	48 123	48 866	49 411	50 107	50 411	50 760
Střední školy celkem		78	74	71	67	67	67	68	68	69	70
žáci, denní studium	osoby	29 852	27 926	25 825	24 224	23 515	23 374	23 346	23 307	23 369	23 445
v tom podle oborů vzdělání:											

obory gymnázií		17	17	17	16	16	16	16	16	16	16
žáci, denní studium	osoby	7 838	7 633	7 377	7 194	7 109	7 084	7 155	7 192	7 252	7 280
obory odborného vzdělání (bez oborů nástavbového studia)		65	61	59	56	56	56	57	57	58	58
žáci, denní studium	osoby	20 755	19 291	17 648	16 325	15 750	15 664	15 579	15 535	15 569	15 646
obory nástavbového studia		24	23	23	20	20	20	20	20	20	20
žáci, denní studium	osoby	1 259	1 002	800	705	656	626	612	580	548	519
Vyšší odborné školy		12	12	11	10	10	10	10	10	10	10
studenti celkem	osoby	1 306	1 236	1 280	1 258	1 137	1 030	858	727	701	674
Vysoké školy (veřejné a soukromé)		2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
studenti všech forem studia (státní občanství ČR); podle místa studia	fyzické osoby	11 483	10 745	10 421	9 800	9 127	8 727	8 361	8 011	7 830	7 937
KULTURA											
Veřejné knihovny (včetně poboček)		402	399	400	398	397	396	396	395	392	389
ZDRAVOTNICTVÍ											
Lékaři celkem	přepočtené osoby	2 197	2 277	2 282	2 284	2 351	2 373	2 250	2 326	2 358	2360
na 1 000 obyvatel		3,7	3,9	3,9	3,9	4,0	4,1	3,9	4,0	4,0	4,0
Obyvatelé na 1 lékaře	osoby	269	259	258	257	249	246	260	251	247	247
Nemocnice		10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
lůžka		3 051	3 051	2 849	2 598	2 562	2 539	2 842	2 871	2 831	3880
Samostatné ordinace lékařů											
praktických pro dospělé		284	283	281	283	281	289	290	289	288	285
praktických pro děti a dorost		114	112	113	110	103	107	107	110	106	106
stomatologů		339	338	342	342	335	347	349	349	336	330
SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ											
Lůžka v domovech pro seniory		2 842	2 768	2 769	2 800	2 681	2 625	2 511	2 490	2 492	2424
Lůžka v domovech se zvláštním režimem		429	585	656	718	854	1 012	1 179	1 201	1 278	1325
KRIMINALITA, NEHODY											
Registrované trestné činy		9 430	9 227	8 887	9 197	8 807	7 964	7 398	6 867	6 199	6 185
na 1 000 obyvatel		16,0	15,6	15,1	15,7	15,0	13,6	12,7	11,8	10,6	10,6
Dopravní nehody ⁴⁾		1 780	2 014	3 025	3 314	3 484	3 680	4 044	4 215	4 228	4 592
usmrcení	osoby	40	38	31	35	33	41	27	24	22	19
těžce zranění	osoby	172	179	191	206	184	167	190	167	122	120
lehce zranění	osoby	1 122	1 077	1 154	1 149	1 279	1 306	1 327	1 363	1 382	1 381
věcná škoda	mil. Kč	127,0	125,8	151,5	165,0	164,0	193,1	223,1	211,9	217,5	253,1

Zdroj: ČSÚ, vlastní úprava

1) průmyslové podniky se 100 a více zaměstnanci, sídlo v kraji

2) stavební podniky s 50 a více zaměstnanci

- 3) od roku 2007 včetně podaných stavebních ohlášení
- 4) od roku 2009 změna metodiky hlášení dopravních nehod Policii ČR

Ekonomika v kraji byla a je založena především na zhodnocování vstupních surovin a polotovarů. V tvorbě hrubého domácího produktu se Zlínský kraj řadí na 10. místo mezi kraje v ČR. V roce 2018 dosáhla průměrná hodnota HDP na 1 obyvatele kraje 424 876 Kč. Průmyslový potenciál Zlínského kraje tvoří podniky zpracovatelského průmyslu, kterých je 15 % z registrovaných subjektů celkem. Zejména jde o podniky průmyslu kovodělného a dřevozpracujícího. V bytové výstavbě bylo dokončeno během roku 2018 na území kraje 1 303 bytů, z toho 884 v rodinných domech. Průměrná obytná plocha dokončeného bytu byla 79,4 m².

K 31. 12. 2019 registroval Český statistický úřad ve Zlínském kraji celkem 142 848 právnických a fyzických subjektů, přičemž meziročně došlo k nárůstu nově registrovaných podnikatelů (OSVČ) z 104 181 (2018) na 105 133 (2019).

Podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí bylo ke konci roku 2019 evidováno ve Zlínském kraji 10 000 uchazečů o zaměstnání, z toho ženy představovaly 47,2 %. Počet uchazečů se proti stejnému období minulého roku snížil o 8,7 %. K poklesu počtu evidovaných osob bez zaměstnání došlo ve všech okresech kraje. Nejvyšší zaznamenal okres Kroměříž, kde se počet uchazečů meziročně snížil o 17,5 %. V rámci kraje měl nejvyšší podíl nezaměstnaných osob okres Vsetín (3,07 % - rok 2018 / 2,97% - rok 2019) a naopak nejnižší okres Zlín (2,15 % - rok 2018 / 2,05% - rok 2019). Dosažitelní uchazeči ve věku 15-64 let (osoby, které jsou schopny do pracovního poměru nastoupit bezprostředně), tvořili z celkového počtu nezaměstnaných 90,7 %. Představovali 9 066 osob, což je o 776 uchazečů méně než ve stejném období roku 2018.

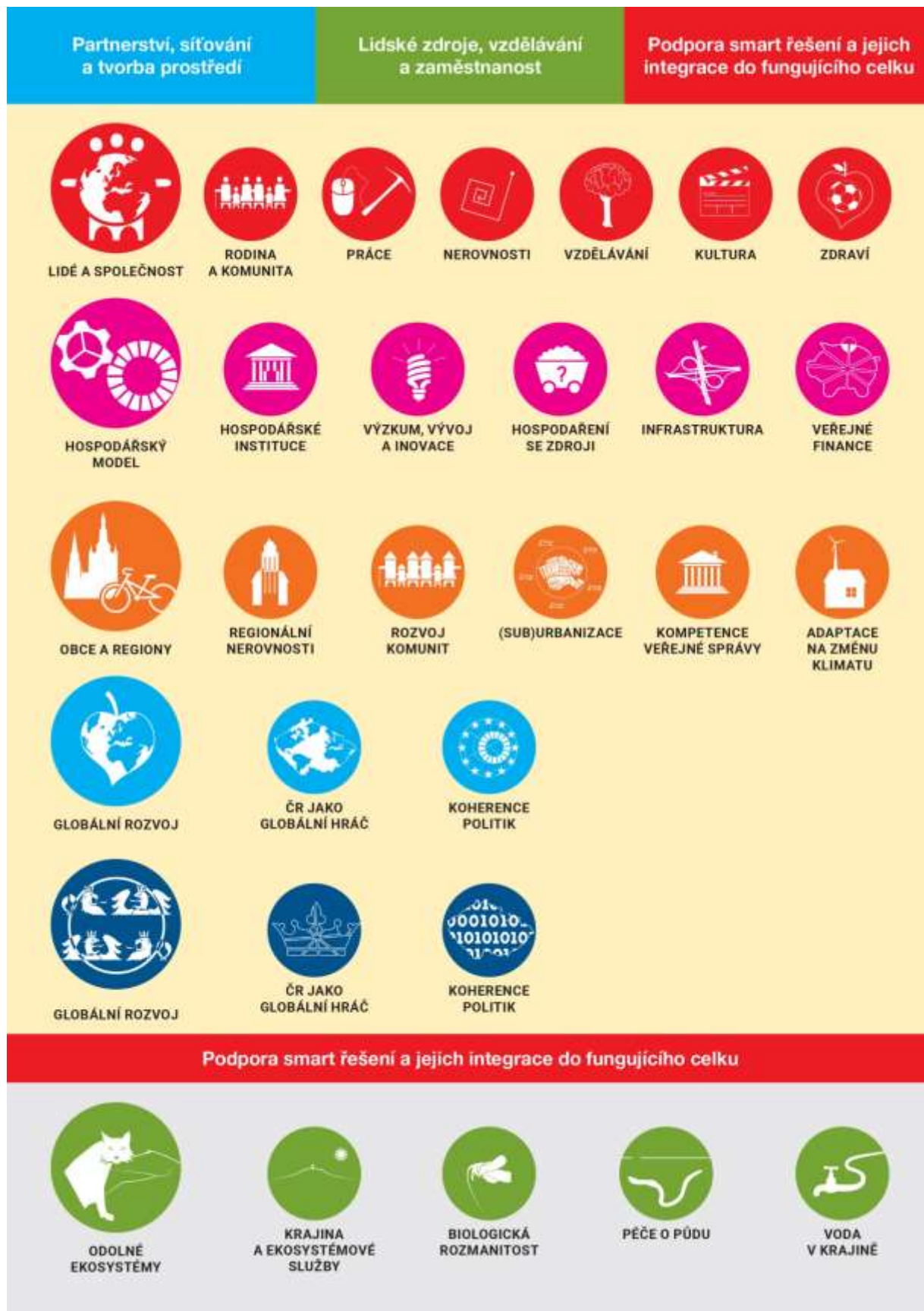
Síť předškolních a školních zařízení v kraji představuje 316 mateřských škol, 260 základních škol, 16 gymnázií, 70 středních škol, 10 vyšších odborných škol. Ve Zlínském kraji mají sídlo 2 vysoké školy. Je to Univerzita Tomáše Bati ve

Zlíně, jež má veřejnoprávní statut a uděluje bakalářský a magisterský stupeň vzdělání na 6 fakultách. Fakulta aplikované informatiky, Fakulta humanitních studií, Fakulta logistiky a krizového řízení, Fakulta managementu a ekonomiky, Fakulta multimediálních komunikací, Fakulta technologická. Druhou VŠ je soukromý subjekt Akademie Huspol v Kunovicích.

Na jednoho lékaře připadá v rámci kraje 247 obyvatel. Akutní, následná a rehabilitační zdravotní péče je zabezpečena stabilizovanou sítí nemocnic (10 v kraji), kde je k dispozici 2 831 lůžek. V roce 2018 bylo 169 085 příjemců důchodů, z nichž bylo 139 305 příjemců důchodů starobních plných.

V 459 hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu Zlínského kraje se v roce 2019 ubytovalo 808 451 hostů, z toho 123 687 cizinců.

PŘÍLOHA 3: Definované priority v rámci Strategického rámce ČR 2030, u nichž je nezbytné, aby je chytrý region sdílel (proto se jedná o určité politické vlivy)

Zdroj: Strategický rámec ČR 2030

PŘÍLOHA 4: Označení základních sídelních jednotek (dále ZSJ) za jednotlivé kraje

Na základě výsledků průzkumu označil ČTÚ jednotlivé územní jednotky bílou, šedou či černou barvou podle procentuálního pokrytí domácností disponibilními účastnickými přípojkami.

Bílá místa značí oblasti, ve kterých nepůsobí ani jeden subjekt, jenž pokrývá alespoň 50 % domácností přípojkami umožňujícími vysokorychlostní přístup na internet.

Šedá místa jsou oblasti s alespoň 50 % pokrytím domácností odpovídajícími přípojkami jednoho provozovatele.

Černá místa jsou potom oblasti, kde existuje minimálně 50 % pokrytí domácností odpovídajícími přípojkami dvou a více subjektů.

Kód kraje	Kraj	Bílé ZSJ	% z počtu ZSJ	Šedé ZSJ	% z počtu ZSJ	Černé ZSJ	% z počtu ZSJ	Celkem ZSJ	% z počtu ZSJ
CZ010	Hlavní město Praha	300	32,75%	158	17,25%	458	50,00%	916	100%
CZ020	Středočeský kraj	2 021	56,52%	1 139	31,85%	416	11,63%	3 576	100%
CZ031	Jihočeský kraj	105	4,12%	126	4,94%	2 319	90,94%	2 550	100%
CZ032	Plzeňský kraj	657	35,30%	526	28,26%	678	36,43%	1 861	100%
CZ041	Karlovarský kraj	574	70,69%	163	20,07%	75	9,24%	812	100%
CZ042	Ústecký kraj	1 074	58,85%	389	21,32%	362	19,84%	1 825	100%
CZ051	Liberecký kraj	748	68,44%	220	20,13%	125	11,44%	1 093	100%
CZ052	Královéhradecký kraj	1 030	67,41%	342	22,38%	156	10,21%	1 528	100%
CZ053	Pardubický kraj	587	45,15%	473	36,38%	240	18,46%	1 300	100%
CZ063	Kraj Vysočina	140	7,94%	596	33,79%	1 028	58,28%	1 764	100%
CZ064	Jihomoravský kraj	787	49,65%	431	27,19%	367	23,15%	1 585	100%
CZ071	Olomoucký kraj	626	54,20%	213	18,44%	316	27,36%	1 155	100%
CZ072	Zlínský kraj	499	52,53%	283	29,79%	168	17,68%	950	100%
CZ080	Moravskoslezský kraj	614	40,61%	502	33,20%	396	26,19%	1 512	100%
	Celkem	9 762	43,53%	5 561	24,80%	7 104	31,68%	22 427	100%

Zdroj: ČSÚ

PŘÍLOHA 5: Provázanost specifických cílů Strategie rozvoje chytrého regionu Zlínského kraje 2030 se SRZK 2030

Důležitá je provázanost specifických cílů této Strategie se SRZK 2030. V Tabulce 8 je znázorněné dané propojení, přičemž v prvním sloupci jsou uvedené specifické cíle SRZK 2030 a v dalším sloupci jsou již definovány specifické cíle chytrého regionu.

Tab. 8: Vazba SC dokumentu CHYTRÝ KRAJ – STRATEGIE SMART REGION ZK 2030 a SRZK 2030:

CHYTRÝ KRAJ – STRATEGIE SMART REGION ZK 2030		VAZBA	SRZK 2030	
Priorita	Specifický cíl		Specifický cíl	Pilíř
HORIZONTÁLNÍ PRIORITY	PRIORITA 1: Partnerství, síťování a tvorba prostředí	1.1 Široké partnerství a koordinace aktivit na území kraje s využitím SMART řešení	1.2 Rozvíjet spolupráci v oblasti výzkumu, vývoje, inovací a lidských zdrojů	1.
			3.5 Zajistit vyvážený rozvoj území	3.
	1.2 Koncepční přístup k plánování a realizaci SMART řešení	2.5 Rozvíjet efektivní správu území a občanskou společnost	2. Lidé a kvalita života	
		2.5 Rozvíjet efektivní správu území a občanskou společnost		
	PRIORITA 2: Lidé a osvěta	2.1 Silné povědomí o atraktivitě chytrého regionu ZK	2.5 Rozvíjet efektivní správu území a občanskou společnost	
			2.5 Rozvíjet efektivní správu území a občanskou společnost	
PRIORITA 3: Podpora SMART řešení a jejich integrace do fungujícího celku	3.1 Kvalitní ICT a vybudovaná e-governance	2.5 Rozvíjet efektivní správu území a občanskou společnost	3. Infrastruktura a kvalita prostředí	
		3.4 Rozvíjet ICT a řádně spravovat veřejnou infrastrukturu kraje		
	3.2 Dostupná, ekologická a bezpečná SMART mobilita	3.1 Rozvíjet dopravní infrastrukturu a optimalizovat dopravní obslužnost v regionu		

TEMATICKÁ PRIORITA						
		3.3 Kvalitní SMART environment včetně ekosystémových služeb		3.3 Chránit a udržovat životní prostředí		
		3.4 Vybudovaný SMART energetický systém		3.2 Rozvíjet a přizpůsobit energetický systém kraje		
		3.5 Rozvinuté vzdělávání, kultura, sport a občanská společnost efektivně využívající SMART nástroje		2.1 Zvyšovat kvalitu vzdělanosti a optimalizovat vzdělávací systém	2. Lidé a kvalita života	
				2.4 Zajistit ochranu a rozvoj kulturního dědictví a zvýšit roli kulturních institucí v regionu		
				2.5 Rozvíjet efektivní správu území a občanskou společnost		
		3.6 Provázaná zdravotní a sociální péče s využitím digitálních prostředků		2.2 Zvyšovat kvalitu zdravotní péče a optimalizovat síť zdravotních zařízení	2. Lidé a kvalita života	
				2.3 Zvyšovat kvalitu sociální péče a optimalizovat způsoby jejího zajišťování		
		3.7 Rozvinuté SMART podnikání, moderní formy ekonomiky a cestovní ruch		1.1 Přispívat k udržitelnému rozvoji podnikání v regionu	1. Ekonomika a TP	
				1.3 Posilovat specializaci a inovace vyšších řádů v souladu s novými globálními trendy		
1.4 Motivovat k investiční aktivitě ve Zlínském kraji						
1.5 Podporovat udržitelný vývoj na trhu práce						

Zdroj: zpracovatel. STR

PŘÍLOHA 6: Akční plán

Akční plán Strategie rozvoje chytrého regionu Zlínského kraje 2030 obsahuje aktivity, jejichž realizace je zajištěna (plánována) ze zdrojů Zlínského kraje, s výrazným využitím finančních zdrojů z prostředků EU (strukturální fondy a další podpůrné nástroje), případně z podpůrných nástrojů na úrovni ČR, a také z prostředků partnerů podílejících se na tvorbě SMART Regionu ZK.

V akčním plánu je pro každou aktivitu navržen výstup prostřednictvím kvantifikace indikátorů, seznam možných rizik a souhrnný nákladový výhled za přípravnou a realizační fázi. Tyto informace slouží pro následný monitoring a hodnocení naplňování implementace SMART řešení.

Součástí akčního plánu jsou akční karty, které plní roli detailní vizitky prioritizované aktivity (ze strategické části). Akční karty jsou vhodným podkladem pro vytvoření projektové karty (plánu) pro realizaci aktivity (či žádost o dotační prostředky). Akční karta obsahuje deset charakteristik (parametrů) a její struktura je vysvětlena v Příloze 8.

V návaznosti na Strategii rozvoje Zlínského kraje 2030 je dokument Strategie rozvoje chytrého regionu Zlínského kraje 2030 zpracován také s platností do roku 2030, zároveň se počítá s aktualizací dokumentu v průběhu tohoto období, nejpozději v roce 2025. Pokud to však bude vyžadovat provázanost s dalšími dokumenty, bude aktualizace tohoto dokumentu provedena dříve.

Níže následuje Tabulka 9 zobrazující časový horizont jednotlivých aktivit. Jsou zde zohledněny časové návaznosti s tím, že realizaci každé aktivity (realizace je vyznačena barvou) předchází přípravná fáze (6–12 měsíců). U čtyř aktivit, konkrétně 2.1.1.2 (*Rozšiřovat systematickou spolupráci s UTB a dalšími výzkumnými a vzdělávacími institucemi k podpoře vzniku a šíření inovativních řešení na základě výzkumu a vývoje*), 3.1.2.1 (*Vytvořit strategii ICT kraje a krajského úřadu pro střednědobý horizont*), 3.7.1.3. (*Podporovat využívání nástrojů v rozvoji inovací v rámci ZLINNOVATION*) a 3.7.2.1 (*Vytvořit propojený turistický portál krajské a oblastních destinačních společností pro komunikaci akcí*) může realizace začít již v průběhu roku 2021, protože již přípravná fáze byla realizována, nebo je velmi krátká, popř. aktivita již probíhá¹²⁷.

Jak bylo zmíněno, (tmavší) barva zobrazuje časový horizont realizace dané aktivity, oproti tomu světlá barva zobrazuje určitou udržitelnost (stále probíhající aktivitu), která generuje pravidelné náklady (jedná se např. o údržbu datového skladu, jeho správu a aktualizaci, pokračující (rozšiřující se) spolupráce ZK s výzkumnými a vzdělávacími organizacemi či kontinuální organizace kulatých stolů apod.).

Z tabulky je patrné, že několik aktivit probíhá kontinuálně po celou dobu platnosti Strategie. Aktivity z Priority 3 (tematické aktivity) vyžadují obvykle časový fond na realizaci 2-3 roky, popř. jsou pak aktivity střednědobé, tj. realizace trvá 8-9 let.

Vyjma jedné aktivity mají všechny průřezové aktivity z Priority 1 a Priority 2, jak z logiky vyplývá, časový rámec realizace v souladu s platností Strategie (v roce 2021 probíhá přípravná fáze aktivit). Odlišuje se aktivita 1.2.2.1, neboť se jedná o *vytvoření datového skladu a systému sběru dat pro rozvoj území jako základ analytické a strategické práce, včetně jejich vyhodnocování a poskytování dalším územním jednotkám*. Toto „vytvoření“ je jednorázová činnost, s tím že následný časový fond pro provoz, rozšiřování, aktualizace systému a udržitelnost projektu by měl přesahovat platnost této Strategie.

¹²⁷ Toto platí pro aktivitu 2.1.1.2 (*Rozšiřovat systematickou spolupráci s UTB a dalšími výzkumnými a vzdělávacími institucemi k podpoře vzniku a šíření inovativních řešení na základě výzkumu a vývoje*), kdy již probíhá spolupráce mezi ZK a UTB, s tím, že v roce 2021 dojde k jejímu rozšíření (vč. nových partnerství s jinými výzkumnými organizacemi) a zacílení na SMART řešení.

Tab. 9: Časový horizont jednotlivých aktivit

Časový rámec realizace dané aktivity											
SC	Číslo aktivity	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.1	1.1.1.1										
	1.1.2.1										
	1.1.3.1										
1.2	1.2.2.1										
2.1	2.1.1.1										
	2.1.1.2										
	2.1.2.1										
3.1	3.1.1.1										
	3.1.2.1										
	3.1.2.2										
	3.1.2.3										
3.2	3.2.1.1										
	3.2.2.1										
3.3	3.3.1.1										
	3.3.2.1										
	3.3.3.1										
3.4	3.4.1.1										
	3.4.2.1										
3.5	3.5.1.1										
	3.5.1.2										
	3.5.2.1										
	3.5.3.1										
3.6	3.6.1.1										
	3.6.2.1										
3.7	3.7.1.1										
	3.7.1.2										
	3.7.1.3										
	3.7.2.1										

Zdroj: zpracovatel

Poznámky k tabulce: SC = specifický cíl; Názvy aktivit jsou uvedeny níže v akčním plánu.

- Aktivity jsou rozděleny dle priorit. Sytě barevně je znázorněn časový rámec realizace aktivit, kdy u více než 1/3 je časový horizont realizace průběžný (do roku 2030) a je pravděpodobné (především u Priorit 1 a 2), že bude pokračovat i v aktualizované Strategii (např. se jedná o tvorbu síťování, osvětlu, marketingové komunikace, činnost ambasadora pro koordinaci SMART řešení).
- Každé realizaci (zvýrazněnou barevně) předchází přípravná fáze (6-12 měsíců).
- Světlejší barva ukazuje potřebnou udržitelnost realizace aktivity, která generuje náklady, s nimiž je kalkulováno v rámci indikativního rozpočtu.

Aktivity akčního plánu – cílové hodnoty indikátorů, rizika, časový rámec realizace a finanční zdroje

Tab. 10: Akční plán

Akční plán je barevně rozdělen dle doby platnosti, tj. období realizace aktivity:

- Krátkodobý plán (období realizace aktivity je 1-2 roky) = šedá barva.
- Střednědobý plán (období realizace aktivity je 3-7 let) = modrá barva.
- Dlouhodobý plán (období realizace aktivity je 8–10 let, tj. do roku 2030) = zelená barva.
- „Kombinovaný“ plán (jedná se o 5 aktivit, které mají krátkodobou časovou realizaci (např. vytvoření či implementace digitální platformy), ale následně aktivita pokračuje (udržitelnost) - generuje náklady – až do konce platnosti Strategie = žlutá barva.

Specifický cíl	Aktivita	Očekávané cílové hodnoty indikátorů	Možná rizika dané aktivity	CČN ¹²⁸	Finanční zdroje ¹²⁹ (odhad)
1.1 Široké partnerství a koordinace aktivit na území kraje s využitím SMART řešení	1.1.1.1 Vytvořit a realizovat systém spolupráce s nejvýznamnějšími aktéry pro SMART řešení v rámci quadruple helix (tj. s reprezentanty měst a obcí, zejména s těmi, které realizují SMART řešení, podnikatelské a výzkumné sféry, veřejného sektoru – MAS, NSZM, dalšími NNO).	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavení funkčního systému řízení jako východisko realizace veškerých (partnerských) aktivit: ANO / NE • Počet vzájemných kulatých stolů na podporu síťování a zvýšení efektivity při koordinaci aktivit (tematicky zaměřené): 1 / ročně • Počet nápadů / námětů, zaslaných od členů partnerské sítě na komunikační platformu: 5-10 / ročně • Počet nápadů / námětů, zaslaných od členů partnerské sítě na komunikační platformu, které byly realizovány jako SMART projekty: 50–60 % 	<ul style="list-style-type: none"> • Neochota aktérů pro SMART řešení zapojení se do projektu • Vytvoření nefunkčního systému spolupráce, nefungující komunikační platforma • Nečinnost, nízká motivace a slabá zpětná vazba při realizaci kulatých stolů 	Do roku 2030	0,05 mil. Kč
	1.1.2.1 Koordinovat aktivity krajem zřízených / založených organizací s	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvořená metodika – návod – pro krajem zřízené / založené organizace pro získání dovedností vytvářet SMART Region díky zavádění SMART řešení: ANO/NE 	<ul style="list-style-type: none"> • Neochota krajem zřízených organizací v oblasti zavádět 	Do roku 2030	1,5 mil. Kč

¹²⁸ CČN = celková časová náročnost (součet přípravné i realizační části), pokud je uveden údaj „do roku 2030“, jedná se o aktivitu napříč platností Strategie.

¹²⁹ Jsou zde započítány náklady na přípravnou a realizační fázi. V některých případech realizační fáze trvá napříč doby platnosti Strategie (do roku 2030). Finanční zdroje jsou uvedeny na celou dobu trvání aktivity, konkrétně u aktivit 3.6.2.1, 3.7.1.3, 3.1.2.2, 1.2.2.1, 2.1.1.2 je kalkulováno s náklady, které vznikají i po implementaci aktivity (v rámci udržitelnosti dané aktivity do konce doby platnosti Strategie).

	využitím jejich vnitřních SMART přístupů	<ul style="list-style-type: none"> Počet krajem zřízených / založených organizací, které podle poskytnutého návodu (poradenství) vytvořily svůj SMART koncept (přihlásily se ke konkrétním aktivitám a partnerské účasti v „učící se“ síti). Počet SMART projektů s využitím koordinovaného přístupu a partnerství organizací zřízených / založených krajem: 20 % krajem zřízených či založených organizací / ročně Počet kulatých stolů na podporu zapojení krajem zřízených / založených organizací do projektů a dalších aktivit rozvíjejících SMART Region: 4 / ročně 	SMART řízení, principy práce či řešení <ul style="list-style-type: none"> Složitě vytvořený návod (metodika) pro krajem zřízené organizace, která spíše přináší více práce, než úsporu Malý akcent na kontinuální diskuzi a následnou kontrolu udržitelnosti aktivity (že se SMART principy dodržují dlouhodobě a stabilně) 		
	1.1.3.1 Vytvořit pozici „ambasadora SMART řešení“ na krajském úřadě, který bude mentorovat vytváření chytrého regionu ZK včetně podpory a motivace k plnění akčního plánu této Strategie.	<ul style="list-style-type: none"> Obsazená pozice „ambasadorem SMART řešení“, který naplňuje potřebné požadavky ZK: ANO / NE Počet dohodnutých spoluprací a připravovaných projektů: (N/A)¹³⁰ 	<ul style="list-style-type: none"> Nekompetentnost ambasadora Nízká úroveň kompetencí pro koordinaci SMART řešení a budování partnerství (dlouhé procesy schvalování, administrativa) Nedostatek financí pro zabezpečení řádné motivace k výkonu ambasadora 	Do roku 2030	12 mil Kč
1.2 Koncepční přístup k plánování a realizaci SMART řešení	1.2.2.1 Vytvořit datový sklad a systém sběru dat pro rozvoj území jako základ analytické a strategické práce, včetně jejich vyhodnocování a poskytování dalším územním jednotkám.	<ul style="list-style-type: none"> Počty integrovaných systémů a databází ZK 90 % (do dvou let) Počet příjemců dat (N/A) 	<ul style="list-style-type: none"> Nezapojení organizací kraje do projektu Nezajištění finančních zdrojů Nedostatečná ochrana proti kybernetickým rizikům Nevyužití DS (poskytování dat ve vhodné formě) pro subjekty mimo ZK 	2 roky (následné trvání aktivity do roku 2030 – správa, aktualizace, rozvoj)	15,8 mil. Kč

¹³⁰ N/A = nelze nyní odhadnout výstupní kvantifikaci ani v určitém intervalu. Potřeba bližší zmapování či více dat, která lze získat až při realizaci aktivit.

2.1 Silné povědomí o atraktivitě chytrého regionu ZK	2.1.1.1 Definovat prioritní osvětová témata s ohledem na jednotlivé cílové skupiny a možné vývojové změny.	<ul style="list-style-type: none"> Počet vytvořených osvětových akcí 1 / za dva roky Počet vytvořených osvětových programů pro online osvětu: 1/ ročně 	<ul style="list-style-type: none"> Nízká odezva na provedenou osvětu danou cílovou skupinou Nevhodně zvolená osvětová témata Nevyužívání online osvětových programů (pasivita) 	Do roku 2030	1,1 mil. Kč
	2.1.1.2 Rozšiřovat systematickou spolupráci s UTB a dalšími výzkumnými a vzdělávacími institucemi k podpoře vzniku a šíření inovativních řešení na základě výzkumu a vývoje	<ul style="list-style-type: none"> Počet implementačních SMART řešení založených na spolupráci kraje s výzkumným sektorem: 4 / za období platnosti Strategie Počet podpořených projektů kraje s UTB / s výzkumnými organizacemi ve SMART řešeních (např. TAČR): 1 / za dva roky 	<ul style="list-style-type: none"> Nefunkční / nízká spolupráce kraje s výzkumně-vývojovými institucemi (specializované na určitou SMART oblast) Změna priorit vedení kraje týkající se omezení podpory vědy a výzkumu v oblasti SMART řešení 	1 rok vytvoření systému spolupráce a následně pokračování aktivity do roku 2030	1,3 mil. Kč
	2.1.2.1 Systematicky budovat pozitivní image kraje prostřednictvím PR strategie kraje postavené na příkladech SMART řešení a zapojením pracovníků KÚZK do nadregionálních struktur v oblasti SMART Region.	<ul style="list-style-type: none"> Počet vytvořených marketingově – komunikačních kampaní související s implementací SMART řešení: velké kampaně 2 / rok, jinak kontinuálně tiskové zprávy, videa, příspěvky na soc. sítě: 50-100 / rok Výsledek dotazníkového průzkumu o změně image kraje na pozitivní image chytrého kraje ZK: nárůst pozitivního smýšlení o ZK díky zavádění SMART řešení meziročně o 10 %, počet respondentů min. 25 %. Počet opakujících dotazníkových šetření 3x / deset let Počet vytvořených PR článků zaměřujících se na příklady dobré praxe v oblasti SMART řešení v nadregionální úrovni: 5 / ročně 	<ul style="list-style-type: none"> Chybně nastaven obsah a komunikační kanály v rámci kampaně Málo pozitivních ukázek příkladů dobré praxe (absence potřebných dat) Nevyhodnocování zpětné vazby o úspěchu kampaně 	Do roku 2030	6 mil. Kč
3.1 Kvalitní ICT a vybudovaná e-governance	3.1.1.1 Udržovat a rozvíjet systém 21Net jako službu KÚZK subjektům na území ZK, primárně veřejnému sektoru.	<ul style="list-style-type: none"> Přípolože chrániček 5 000 metrů/ ročně Výměna/ nákup chrániček/ vláken 5 000 metrů ročně 	<ul style="list-style-type: none"> Menší množství rekonstruovaných silnic II. a III. tříd pro zajištění přípoloží Nezapojení obcí do projektu Nezajištění finančních zdrojů Technická realizovatelnost 	Min. 5 let	10,5 mil. Kč

			<ul style="list-style-type: none"> Nesouhlasná stanoviska různých úřadů či předpokládaných partnerů 		
	3.1.2.1 Vytvořit strategii ICT kraje a krajského úřadu pro střednědobý horizont.	<ul style="list-style-type: none"> Vytvořená a následně implementovaná ICT strategie: ANO / NE 	<ul style="list-style-type: none"> Podprůměrné zpracování Strategie Nízká její aplikovatelnost. 	1,5 roku	0,8 mil. Kč
	3.1.2.2 Rozvíjet systémy pro elektronickou komunikaci (mezi krajským úřadem a občany/podnikateli)	<ul style="list-style-type: none"> Počet komunikačních toků v rámci systému elektronické komunikace (N/A) Počet vyřešených životních situací občanů / podnikatelů (N/A) Počet registrovaných občanů / podnikatelů, využívající systém elektronické komunikace – každý rok nárůst počtu registrovaných o 10 % klientů KÚZK 	<ul style="list-style-type: none"> Neochota / neznalost úředníků využívat elektronickou komunikaci Nízký počet registrovaných občanů / podnikatelů, využívající systém elektronické komunikace, a s tím spojené nízké využívání 	1 rok implementace, následná správa a rozšiřování, aktualizace do roku 2030	1,3 mil. Kč
	3.1.2.3 Vytvořit systémy pro podporu osvěty a vzdělávání úředníků územních samosprávných celků v oblasti využívání prvků e-governmentu.	<ul style="list-style-type: none"> Počet měst, obcí – které mají zavedený krajský systém pro podporu osvěty a vzdělávání úředníků územních samosprávných celků v oblasti využívání prvků e-governmentu: min. nárůst 10 měst / obcí ročně Počet absolvovaných vzdělávacích programů – počet úředníků, kteří absolvovali vzdělávání v daném systému (v rámci 1. roku 80 % úředníků KÚZK) 	<ul style="list-style-type: none"> Nezavedené prvky e-government, není tedy „co školit“ Neochota zaměstnanců veřejné správy se tímto způsobem vzdělávat Špatně sestavené (a s nízkou informační hodnotou) vzdělávací programy 	8 let	1,2 mil. Kč
3.2 Dostupná, ekologická a bezpečná SMART mobilita	3.2.1.1 Implementovat inteligentní systémy řízení a monitoringu dopravy na území ZK ve spolupráci s městy a obcemi.	<ul style="list-style-type: none"> Počet zapojených obcí do projektu: 10 Počty prezentovaných výstupů pro veřejnost do GIS KÚZK nebo jiných veřejně přístupných rozhraní: 5 	<ul style="list-style-type: none"> Nezapojení správců dopravní cesty do aktivity. Nezapojení měst a obcí do aktivity. Nezapojení akademické a podnikatelské sféry do aktivity. Nevytvoření dopravní řídicí ústředny. 	4 roky	12,250 mil Kč + 1,8 mil. Kč ročně

			<ul style="list-style-type: none"> Nemožnost využití navazujících projektů (big data). 		
	3.2.2.1 Rozpracovat typová opatření a aktivity SMART mobility v koncepci: „Inteligentní řešení pro řízení dopravy Zlínského kraje“.	<ul style="list-style-type: none"> Počet popsaných typových opatření: 6 Počet zapojených aktérů na území kraje: 10 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek finančních prostředků u všech aktérů aktivity Nezapojení ŘSD do aktivity Nezapojení měst a obcí do aktivity 	4 roky	3,55 mil. Kč
3.3 Kvalitní SMART environment včetně ekosystémových služeb	3.3.1.1 Systematicky pomáhat městům a obcím (finančně, metodicky) v oblasti chytrého hospodaření s odpady, při respektování hierarchie nakládání s odpady (předcházení vzniku odpadů, recyklace, materiálové využití, energetické využití, odstranění až není-li využití možné) s důrazem na osvětu.	<p>Předcházení vzniku odpadů</p> <ul style="list-style-type: none"> Počty a výstupy ze seminářů a kampaní: 6/rok Dobré evidence projektů praxe u samospráv: 2/rok Vytvoření webu vč. kalkulátorů, využití VaV kapacit na území ZK (ANO/NE) <p>Recyklace</p> <ul style="list-style-type: none"> Vytvořená evidence vzniku druhotných surovin, nastavení kritéria preference recyklovaných výrobků a recyklátu ve veřejných zakázkách v ZK (ANO/NE) <p>Materiálové využití</p> <ul style="list-style-type: none"> Vytvořená aplikace ke sledování a hodnocení materiálového využití: ANO/NE Navýšení kapacity zařízení v % t/rok <p>Energetické využití</p> <ul style="list-style-type: none"> Vytvořená aplikace ke sledování energetického využití ostatních odpadů: ANO/NE <p>Moderování diskuse a odborné poradenství pro samosprávu</p> <ul style="list-style-type: none"> Počet realizovaných konzultací se zachycením výsledků: 20 / rok 	<ul style="list-style-type: none"> Chybně nastavená procesní analýza v tom důsledku nevhodně nastavený cílový koncept řešení aplikace Nedostatečná kvalita a granularita dat pro reálně nastavitelné mechanismy rozhodování Nevyužití reálných dat k rozhodovacím mechanismům o využití odpadů, tzn. AS-IS rozhodování 	2,5 roku	3,5 mil. Kč

	<p>3.3.2.1 Adaptovat se na změny klimatu (realizace příslušných opatření Strategie rozvoje ZK 2030 s využitím SMART nástrojů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Krizová místa jsou kategorizována, popsána a zmapována: ANO/NE Realizace aktivit podporující adaptaci na změny klimatu s využitím matematických modelů a s definovanými krizovými místy: ANO/NE <p>Používány inteligentní technologie a principy v kategoriích</p> <ul style="list-style-type: none"> Počet opatření: interval 15–30 opatření Měření reálných přínosů a dopadů: vyhodnocování 1 / rok Nápravná opatření: vyhodnocení 1 / rok atd. 	<ul style="list-style-type: none"> Špatně využitelný existující analytický model pro matematické modely změn klimatu a další modelové vrstvy Nestejná kvalita dat a granularita dat pro komplexní modelování 	2,5 roku	3,5 mil. Kč
	<p>3.3.3.1 Systematicky tvořit území ZK jako krajinu – komplexní ekosystém a prostředí pro rozvoj měst a obcí – ve spolupráci s výzkumnými organizacemi a orgány ochrany přírody v regionu</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vytvořený soubor nejdůležitějších ekosystémových služeb interval: 15–30 opatření Datová analýza, definované a zdůvodněné ekosystémové služby vč. začlenění v rámci politiky krajiny: ANO/NE Hodnocení ekosystémových služeb evaluační model s hodnocením ekosystémových služeb na stanovené časové bázi: vyhodnocování 1 / rok 	<ul style="list-style-type: none"> Nestejná kvalita dat a granularita dat pro komplexní modelování Špatně nastavený evaluační model s nízkou vypovídací hodnotou 	1,5 roku	0,8 mil. Kč
<p>3.4 Vybudovaný SMART energetický systém</p>	<p>3.4.1.1 Systémově přistupovat (ICT nástroj vč. provázání databází) v rámci en. managementu, provést pasportizaci budov, vytvořit vazbu na energetické audity a PENB, a z toho prioritizovat opatření en. úspor, analyzovat data s vazbou na rozhodovací mechanismy investic kraje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vytvořena databáze pasportů budov – SW nástroj v adekvátní kvalitě dat k dispozici: ANO/NE Nastaven SW nástroj en. managementu – SW nástroj k dispozici, HW v potřebné míře doplněn: ANO/NE Definována a v rámci SW nástroje en. Managementu <u>implementována</u> jednoduchá typová en. úsporná opatření vč. přednastavených návrhových a kalkulačních mechanismů: interval 10 – 20 opatření) – SW nástroj k dispozici: ANO/NE Definována a v rámci SW nástroje en. managementu nastavena kritéria datového rozhodování – SW nástroj k dispozici: ANO/NE Procesně nastaveny rozhodovací mechanismy investic kraje ve vazbě na en. úsporná opatření především v připravovaných projektech en. úsporné 	<ul style="list-style-type: none"> Nákladnost SW a HW řešení v navrhované podobě (customizace a komplexita) Chybějící dodavatel řešení na trhu Chybějící politická shoda nad procesním nastavením rozhodovacích mechanismů investic kraje ve vazbě na en. úsporná opatření 	2 roky	7,5 mil. Kč

		výstavby objektů – procesy nastaveny a důsledně vyžadováno plnění: ANO/NE			
	3.4.2.1 Komplexně podporovat efektivní využívání alternativních zdrojů energie v městech a obcích.	<ul style="list-style-type: none"> Realizován výběr vhodných budov / lokalit k realizaci OZE – vytvořena přístupná databáze, definovány okrajové podmínky k realizaci OZE: ANO/NE Počet realizovaných projektů Instalace / doplnění FVE a fototermiky na budovách kraje (N/A) FVE formou služby – počet realizovaných projektů (N/A) Analyzován rozvoj chytrých sítí vč. určení potenciálu programu rozvoje komunitní energetiky – počet realizovaných projektů, počet žádostí v dotačních programech (Moder. Fond, OPŽP atd.) Vytvořená aplikace ke sledování energetického využití ostatních odpadů, počet realizovaných projektů: ANO/NE Počet realizovaných diskuzí a odborných konzultací se zachycením výsledků konzultace: 4 / ročně 	<ul style="list-style-type: none"> Neochota samospráv realizovat projekty s využitím OZE Politická i faktická nepřipravenost na realizaci „rychlých“ projektů s využitím např. Fondu obnovy (čerpání do 2024) nebo Modernizačního fondu (výzvy již na začátku 2021) Chybějící politická shoda a nedostatek fin. prostředků pro realizaci krajských programů (podpora OZE pro samosprávy, komunitní energetika) 	4 roky	30 mil. Kč
3.5 Rozvinuté vzdělávání, kultura, sport a občanská společnost efektivně využívající SMART nástroje	3.5.1.1 Podporovat obnovu techniky ve školách, kulturních, paměťových a vzdělávacích institucích jako součást nového přístupu ke vzdělávání a využití zdrojů informací pro vzdělávání populace již od předškolního věku.	<ul style="list-style-type: none"> Počet projektů na obnovu techniky ve školách: každý rok obnova až 12,5 % zastaralé techniky (předem analýza a zhodnocení) všech škol zřízených krajem Počet projektů obnovy zastaralé techniky v kulturních, paměťových a vzdělávacích institucích: každý rok obnova 12,5 % zastaralé techniky na daných institucích 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek financí na realizaci aktivity Opomíjení potřeb obnovy techniky i v kulturních, paměťových a vzdělávacích institucích 	8 let	100 mil. Kč
	3.5.1.2 Podporovat vzdělávání formou e-learningu či interaktivními nástroji pro všechny generace (vč. dětí a seniorů)	<ul style="list-style-type: none"> Počet podpořených implementovaných SMART edukativních prvků: nízké desítky / ročně Počet studentů/absolventů SŠ, kteří prošli programem „práce s talenty a kariérní směřování“ (N/A) 	<ul style="list-style-type: none"> Neochota škol zavádět moderní edukativní SMART nástroje do výuky Nízká dovednost pedagogických pracovníků 	9 let	22,5 mil. Kč

	<p>a zavádět prezenční i distanční edukativní SMART nástroje do výuky (s akcentem na práci s talenty a kariérní směřování).</p>	<ul style="list-style-type: none"> Počet podpořených projektů (sdílené využití SMART edukativních nástrojů) v rámci partnerství několika SŠ, SŠ a ZŠ/MŠ: 2 / ročně Počet podpořených projektů s důrazem na využívání SMART nástrojů při kariérním poradenství realizovaných ve středních a malých městech: 3 / ročně Počet podpořených vytvořených vzdělávacích programů využívajících SMART prvky pro seniory / pro předškolní děti / pro mládež / pro dospělé: 4 / ročně konané na SŠ zřízené krajem (podpora na tvorbu programů s prvky SMART) Počet registrovaných do systému vzdělávacích programů využívajících SMART prvky (N/A) 	<p>využívat tyto formy při vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> Nízký akcent na práci s talenty a kariérní směřování Neochota občanů napříč generací využívat, případně registrovat se do systému vzdělávacích programů využívajících SMART prvky Nízká osvěta - komunikace – jak daný e-learningový nástroj využívat 		
	<p>3.5.2.1 Podporovat využívání SMART řešení kulturních, paměťových a vzdělávacích institucí jako nezbytné podmínky atraktivity regionu a příležitosti pro všechny obyvatele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Finanční podpora pro využívání SMART řešení v kulturních, paměťových a vzdělávacích institucích: ANO/NE Počet podporovaných kulturních akcí, kdy jsou využita chytrá řešení: 1-2 /ročně Počet podporovaných projektů realizovaných kulturními či paměťovými institucemi ve spolupráci se zahraničím, spadající do oblasti SMART kultura: 1 / za 2 roky 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek finančních zdrojů Nedostatek personálních zdrojů Nízké dotační možnosti pro realizaci projektu ve spolupráci se zahraničím 	8 let	40 mil. Kč
	<p>3.5.3.1 Vytvořit systém podpory komunitních center a místních knihoven zabývajících se mezigenerační spoluprací a využívání SMART řešení pro seniory (např. k získání digitálních dovedností).</p>	<ul style="list-style-type: none"> Počet komunitních center ve ZK, které využívají systém podpory pro mezigenerační spolupráci a využívání SMART řešení v rámci nabídky e-sluzeb: meziroční nárůst o 15 % v rámci ZK Počet občanů, kteří díky vytvořenému systému, využívají inovativní e-sluzby (N/A) Počet nabízených e-sluzeb s ohledem na potřeby občanů (šíře a adekvátnost nabídky e-sluzeb) (N/A) 	<ul style="list-style-type: none"> Nabídka e-sluzeb není v souladu s poptávkou Nízký růst počtu komunitních center ve ZK, které využívají systém podpory pro mezigenerační spolupráci a využívání SMART řešení 	4 roky	0,3 mil. Kč
<p>3.6 Provázaná zdravotní a sociální péče</p>	<p>3.6.1.1 Zpracovat a realizovat koncept eHealth v krajských nemocnicích ZK,</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zpracovaný koncept eHealth pro krajské nemocnice ZK: ANO/NE 	<ul style="list-style-type: none"> Nedůvěra občanů v eHealth Kybernetické útoky 	4 roky	6, 2 mil. Kč

s využitím digitálních prostředků	se zapracováním rozvoje telematiky (telemonitoringu, telekonzultací a dalších prvků nových řešení – např. zavedení orientačních a navigačních systémů ve zdravotnických zařízeních.	<ul style="list-style-type: none"> Počet realizovaných projektů zavedení SMART řešení v oblasti eHealth: 2 / ročně Počet pacientů využívající pravidelný vzdálený monitoring (N/A) Počet pacientů zaregistrovaných do služby mHealth (N/A) Počet pacientů, kteří využili telemedicínu (konzultace s lékařem pomocí chatu či videa) (N/A) Počet projektů pro podporu prevence pomocí digitalizace 1 / ročně 	<ul style="list-style-type: none"> Podprůměrně zpracovaný koncept eHealth pro krajské nemocnice ZK 		
	3.6.2.1 Provázat (datově, informačně a procesně) sociální a zdravotní péči v regionu.	<ul style="list-style-type: none"> Implementace systému pro procesní provázanost sociální a zdravotní péče v regionu: ANO/NE Počet zdrojů – poskytovatelů dat v oblasti sociální a zdravotní péče na integrační datové platformě (N/A) Počet příjemců dat (sociální a zdravotnické zařízení) v ZK v rámci provázaného systému (N/A) 	<ul style="list-style-type: none"> Nefungující systém pro provázanost sociální a zdravotní péče v regionu Málo informačních zdrojů – nízký objem dat pro provázanost Kybernetické útoky 	2,5 roku A následně udržovat aktivitu do roku 2030 (správa, aktualizace, kulaté stoly)	0,8 mil. Kč
3.7 Rozvinuté SMART podnikání, moderní formy ekonomiky a cestovní ruch	3.7.1.1 Zřídít / rozvíjet současné hmotné zázemí pro podporu podnikání ve ZK.	<ul style="list-style-type: none"> Počet zřízených /rozšířených podnikatelských center: 8 Počet aktivit realizovaných v nových centrech pro podporu podnikání (projektů, vznik inovativních firem, workshopů apod.): 80 / ročně (v každém městě 10 /ročně) 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek financí na zřízení hmotného zázemí pro podporu podnikání Podprůměrná aktivita v rámci podnikatelského centra 	3 roky (vč. 1 roku přípravné fáze)	50 mil. Kč
	3.7.1.2 Podporovat alternativní typy financování (jako je PPP, crowdfunding, sponzoring apod.).	<ul style="list-style-type: none"> Počet projektů, kde jsou využité alternativní typy financování: 1-2 / ročně Objem vygenerovaných prostředků alternativního financování – Počet odborných poradenství pro podporu alternativních typů financování: 2 / ročně 	<ul style="list-style-type: none"> Nevhodnost projektů pro alternativní typy financování Neochota subjektů zapojit se do projektů s alternativním typem financování (např. podniky do PPP) 	Do roku 2030	0,5 mil. Kč
	3.7.1.3 Podporovat využívání nástrojů v rozvoji	<ul style="list-style-type: none"> Počet a růst zapojených subjektů do platformy ZLINNOVATION: (N/A) Návštěvnost webu platformy ZLINNOVATION: (N/A) 	<ul style="list-style-type: none"> Nefunkčnost dané platformy (jak z hlediska neshod mezi 	1 rok a následně podpora	0,5 mil. Kč

	inovací v rámci ZLINNOVATION		partnery, tak nefunkčnost i online platformy) <ul style="list-style-type: none">• Nízká, špatně zacílená, či neúspěšná komunikace dané platformy• Nízká poptávka po nabízených službách.	udržitelosti ve smyslu organizace kulatých stolů, rozšiřování platformy	
	3.7.2.1 Vytvořit propojený turistický portál krajské a oblastních destinačních společností pro komunikaci akcí	<ul style="list-style-type: none">• Vytvořený propojený turistický portál: ANO / NE• Počet dalších subjektů cestovního ruchu spolupracujících v rámci turistického portálu: každý rok nárůst o 15 %	<ul style="list-style-type: none">• Nefunkční / nevyužívaný turistický portál díky absenci aktivní správy• Neochota k vzájemné spolupráci	1 rok	1,3 mil. Kč

Zdroj: zpracovatel

PŘÍLOHA 7: Akční karty

Níže je uvedena struktura a popis parametrů akční karty. Následuje 28 akčních karet pro prioritizované SMART řešení, která jsou výstupem strategické části.

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	Číslo a název aktivity	
OPATŘENÍ	Číslo a název opatření	
SPECIFICKÝ CÍL	Uveden specifický cíl	
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Uvedení časového odhadu daného řešení – rozděleného na přípravu a na realizaci.	
Hlavní nositel / realizátor aktivity	Subjekt, který bude přímo provádět dané činnosti.	
Možní partneři aktivity	Zde budou uvedeni spolupracující subjekty, ti, co budou zapojeni do činnosti realizátora.	
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)		
Popis aktivity, jaké kroky projekt představuje, jaké jsou důvody k realizaci.		
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)		
Indikátory, pro následné sledování jejich naplňování, a pro hodnocení a monitoring projektu.		
Plánovaný nepeněžní přínos – benefity pro chytrý kraj		
Kvalitativní benefity (i vedlejší pozitivní externality) či synergické efekty, které se nedají příliš dobře kvantifikovat (číselně ohodnotit).		
Odhadované náklady na aktivitu	Uvedení celkové částky, jedná se o součet níže dvou částek	tis. Kč
Náklady na přípravnou fázi	Uvedení částky na přípravnou fázi	tis. Kč
Náklady na realizační fázi	Uvedení částky na realizační fázi	tis. Kč
Možné finanční zdroje	Např. rozpočet kraje, národní dotace, dotace EU, sponzoring, crowdfunding apod.	
Komentář	Doplňující informace – tento řádek zde bude, jen v případě, že to bude relevantní a bude potřeba něco doplnit, např. kdyby byl územní dopad jen na část kraje, a ne na celý, nebo další okolnosti projektu (třeba návaznost již na stávající atd.)	

Priorita 1: Partnerství, síťování a tvorba prostředí

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	1.1.1.1 Vytvořit a realizovat systém spolupráce s nejdůležitějšími aktéry pro SMART řešení v rámci quadruple helix (tj. s reprezentanty měst a obcí, zejména s těmi, které realizují SMART řešení, podnikatelské a výzkumné sféry, veřejného sektoru – MAS, NSZM, dalšími NNO).
OPATŘENÍ	1.1.1 Systematické budování strategického partnerství pro vznik spolupracujícího „SMART ekosystému“
SPECIFICKÝ CÍL	1.1 Široké partnerství a koordinace aktivit na území kraje s využitím SMART řešení
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava: 6 měsíců – tvorba metodiky, setkávání se s vedením organizací Realizace: napříč platnosti této Strategie (do roku 2030)
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /Odbor strategického rozvoje kraje ve spolupráci s ostatními odbory/
Možní partneři aktivity	Podnikatelská a výzkumná sféra, MAS, NSZM (Národní síť Zdravých měst), SMS, SPOV, SMO, NNO, Energetická agentura ZK, TIC, Czechinvest
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)	
<p>Cílem aktivity je vytvořit silné partnerství pro spolupráci s nejdůležitějšími aktéry pro SMART řešení. Tato aktivita je velmi důležitá. Spolupráce přináší společné řešení problémů a přemýšlení nad zlepšováním poskytovaných služeb a integrovaných SMART řešení.</p> <p>Předně je zapotřebí vydefinovat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Složení „partnerské sítě SMART Region“ včetně definování aktivit členů (s ohledem na Personální kapacitu pro řízení a implementaci včetně její agendy). 2. Benefity pro motivaci být členem této sítě. 3. Formální status, typy členství. 4. Procesy – organizace a komunikace. <p>Ad1) Je potřeba vydefinovat, jakou roli budou členové mít. V rámci partnerství se ZK by členové měli generovat náměty na naplňování strategických cílů chytrého regionu ZK (tzv. Think tank neboli subjekty, které slouží jako zdroj informací, koncepcí, nápadů v oblasti veřejné správy, vytvářejí multidisciplinární síť expertů a přispívají ke kultivaci debaty o veřejném sektoru (rozvoji) a artikulaci veřejného zájmu).</p> <p>Ad2) Pro jejich účast v rámci systému spolupráce je vhodné (nezbytné) nabídnout aktérům benefity, určitou motivaci, pro jejich aktivitu. Záleží na daném subjektu, pro výzkumný sektor je motivací možnost podílet se na inovativním řešení, napomáhat k implementaci díky vlastnímu výzkumu (využití jejich výzkumu v praxi). Podnikatelská sféra má jiné benefity, např. pozitivní důsledky projektu na rozvoj podnikání v kraji apod. V budoucnu by působení v této partnerské síti mělo být určitou prestiží (což by samo o sobě bylo pro člena motivující).</p> <p>Ad3) Pro vhodnou spolupráci ZK s aktéry pro SMART řešení je důležité neopomenout nadefinování statusu daného ekosystému. Nebude se jednat o subjekt s právním statutem, jedná se o dobrovolné uskupení odborné veřejnosti z různých sektorů /sfér/.</p> <p>Ad4) Procesy – vydefinování: jaká bude využívaná komunikační platforma (tematické osobní setkání – kulaté stoly 1x/ročně, online komunikace – na základě zaslání návrhů a námětů aktérů). Daná komunikační platforma bude plnit roli i v rámci sdílení příkladů dobré praxe, informací od členů daného systému či poskytování zápisů a záznamů z diskuzí.</p> <p>Následně v rámci koordinační činnosti kraje dané partnery oslovit vždy podle řešeného tématu. Provádět komunikaci (kulaté stoly) pro získání námětů / nápadů na SMART projekty od členů partnerské sítě. Vzájemně se domluvit na participaci na řešení, což zvyšuje výkonnost implementace SMART řešení.</p>	

Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)		
<ul style="list-style-type: none"> Nastavení funkčního systému řízení jako východisko realizace veškerých (partnerských) aktivit. Počet vzájemných kulatých stolů na podporu síťování a zvýšení efektivity při koordinaci aktivit (tematicky zaměřené). Počet nápadů / námětů, zaslaných od členů partnerské sítě na komunikační platformu. Počet nápadů / námětů, zaslaných od členů partnerské sítě na komunikační platformu, které byly realizovány jako SMART projekty. 		
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj		
Zvyšování kvality služeb poskytovaných krajem, díky tomu zvyšování vzdělanosti, kvality zdravotní a sociální péče, kultury a dopravních služeb pro občany Zlínského kraje, díky koordinovanému přístupu a vzájemné spolupráci.		
Odhadované náklady na aktivitu	40 - 50	tis. Kč
	(náklady jsou kalkulovány pro celé období platnosti Strategie)	
Náklady na přípravnou fázi	6	tis. Kč
	(tvorba procesu fungování systému, zjišťování zájmu, diskuze s vedením potencionálně partnerských organizací) Náklady jsou tvořeny určitou administrativou a organizací (kalkulováno je 1 000 Kč / měsíc dle délky trvání této fáze)	
Náklady na realizační fázi	40	tis. Kč
	(dle rozsahu projektů a vzájemných aktivit, především v podobě tvorby kulatých stolů a rozšiřování /využívání/ komunikační platformy procesní řízení a vzájemnou komunikaci) <ul style="list-style-type: none"> Celkové náklady za realizaci kulatých stolů v prostorách KÚZK s lehkým občerstvením v rámci období do 2030 (1x/ročně) 30 tis. Kč Vícenáklad na realizaci akce mimo KÚZK, nebo odměna pro externího prezentátora dobré praxe SMART řešení 10 tis. Kč Náklady realizace online diskuzí s aktéry pro SMART řešení 0 Kč (zahrnuto již v mzdových nákladech ambasadora a zaměstnanců odborů) 	
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK	
Komentář	Je potřeba tuto aktivitu považovat za zásadní krok k vytvoření „SMART ekosystému“, doporučujeme akcentovat spolupráci s UTB (a dalšími subjekty výzkumné sféry) a vzápětí zefektivnit a zintenzivnit (především pro získání zpětných vazeb) komunikaci s městy a obcemi a zabraňovat ad hoc zavádění moderní technologie, díky nabízení společných projektů na větším území s mnoha benefity (nižší náklady, diverzifikace rizika, využití personální kapacity - odborníka – z kraje, možno využít poradenství a implementované systémy, které budou navzájem kompatibilní, což je důležité pro sběr a vyhodnocení dat).	

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	1.1.2.1 Koordinovat aktivity krajem zřizovaných / založených organizací s využitím jejich vnitřních SMART přístupů.		
OPATŘENÍ	1.1.2 Koordinace aktivit v území		
SPECIFICKÝ CÍL	1.1 Široké partnerství a koordinace aktivit na území kraje s využitím SMART řešení		
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava: 6 měsíců – tvorba metodiky, setkávání se s vedením organizací Realizace: napříč platnosti této Strategie (do roku 2030)		
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /věcně příslušné odbory/		
Možní partneři aktivity	Organizace zřízené krajem, UTB Potenciálně v budoucnu: zájmové skupiny v soukromém a neziskovém sektoru, představitelé měst a obcí		
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)			
<p>Cílem aktivity je vytvořit návod (stručnou metodiku), aby krajem zřizované / založené organizace implementovaly ve své činnosti principy SMART, aby uměly vytvořit jednoduché SMART koncepce a podle nich pracovat, řídit procesy a znát základní principy práce. Motivem je daným organizacím ukázat, že lze fungovat efektivně, transparentně a koordinovaně.</p> <p>Důležitost aktivity je ve vzájemném inspirování se (sdílení dobré praxe), rozšiřování spolupráce na společných projektech s využitím digitalizace či vytvoření stručné metodiky pro zavádění SMART řešení do činností zakládaných a zřizovaných organizací.</p> <p>Je zapotřebí nejprve zmapovat zájem o realizaci aktivit u organizací zřízené / založené krajem, postupně je motivovat k participaci na implementaci chytrých řešení, připravovat vhodné metodiky a z toho, co se v praxi osvědčí vytvořit model znázorňující, jakým způsobem může každá organizace přispět do „spolupracujícího SMART ekosystému“.</p>			
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)			
<ul style="list-style-type: none"> • Vytvořená metodika – návod – pro krajem zřízené / založené organizace pro získání dovedností vytvářet SMART Region díky zavádění SMART řešení. • Počet krajem zřízených / založených organizací, které podle poskytnutého návodu (poradenství) vytvořily svůj SMART koncept (přihlásily se ke konkrétním aktivitám a partnerské účasti v „učící se“ síti). • Počet SMART projektů s využitím koordinovaného přístupu a partnerství organizací zřízených / založených krajem. • Počet kulatých stolů na podporu zapojení krajem zřízených / založených organizací do projektů a dalších aktivit rozvíjejících SMART Region. 			
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj			
Zvyšování kvality služeb poskytovaných organizacemi zřizovaných / založených krajem, a v důsledku toho zvyšování vzdělanosti, kvality zdravotní a sociální péče, kultury a dopravních služeb pro občany Zlínského kraje, díky koordinovanému přístupu a vzájemné spolupráci.			
Odhadované náklady na aktivitu	-	1,5 (náklady jsou závislé na rozsahu poradenských (poskytnutí návodu, jak být SMART) a koordinačních aktivit; hodnota finančních zdrojů je uvedena za celé časové období platnosti Strategie)	mil. Kč
Náklady na přípravnou fázi	-	0,2 (zmapování procesů všech zapojených aktérů, zjištění možnosti sdílení a spolupráce, identifikace plýtvání, duplicity a redundance dat, případně jejich nevyužívání)	mil. Kč

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	1.1.3.1 Vytvořit pozici „ambasadora SMART řešení“ na krajském úřadě, který bude mentorovat vytváření chytrého regionu ZK včetně podpory a motivace k plnění akčního plánu této Strategie
OPATŘENÍ	1.1.3 Vytvoření systému poradenství pro SMART řešení
SPECIFICKÝ CÍL	1.1 Široké partnerství a koordinace aktivit na území kraje s využitím SMART řešení
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	<p>Příprava: 3 – 6 měsíců (vypsát výběrové řízení na pracovní pozici „ambasadora SMART řešení“ a vybrat vhodného kandidáta)</p> <p>Realizace: napříč platnosti této Strategie (přičemž v průběhu let se bude jeho role mírně měnit dle fáze rozvoje chytrého regionu ZK)</p>
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /Odbor strategického rozvoje kraje/
Možní partneři aktivity	<p>Organizace zřízené / zakládané krajem, zástupci vědecké a výzkumné sféry</p> <p>Potenciálně v budoucnu: zájmové skupiny v soukromém a neziskovém sektoru, představitelé měst a obcí</p>
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)	
<p>Cílem aktivity je vytvořit, a především obsadit, pozici „ambasadora SMART řešení“ na krajském úřadě, který bude mentorovat vytváření chytrého regionu ZK včetně podpory a motivace k plnění akčního plánu této Strategie. Daný ambasador musí mít kvalifikační i zkušenostní předpoklady, mít dovednosti jak v oblasti koordinačního řízení, tak i komunikace. Tento mentor pro rozvoj SMART Regionu ZK musí vidět souvislosti a vzájemné efekty při zavádění SMART řešení. Rovněž musí disponovat i znalostí cizího jazyka pro budování partnerství i za hranicemi státu, sdílení zahraniční příkladů dobré praxe či komunikací s veřejnou správou v rámci EU.</p> <p>Ambasador SMART řešení je pozice v gesci Odboru strategického rozvoje kraje, přičemž její hlavní náplní (nejedná se o konečný výčet) bude:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koordinovat veškerá SMART řešení na všech úrovních řízení (na politické i odborné úrovni), nastavit systém spolupráce. • Předávat ve spolupráci s garanty pracovních výborů informace výborům zastupitelstva. • Koordinovat spolupráci s UTB a přípravu výzkumných projektů. • Vyhledávat nové příležitosti (např. v podobě finančních zdrojů) pro rozvoj SMART Regionu. • Spravovat, aktualizovat a dohlížet na věcnou správnost integrační datové platformy (včetně sběru, hodnocení a poskytování dat). • Poskytovat návod (metodologii), poradenství či mentoring krajem zřízeným a zakládaným organizacím, aby byly SMART. • Koordinovat rozvoj spolupráce na národní i zahraniční úrovni. • Koordinovat monitoring a evaluaci akčního plánu. • Koordinovat rozsah (vč. poskytování informací o realizovaných příkladech dobré praxe ZK) pro vytváření vhodné marketingové komunikace. <p>Pro výběr vhodného pracovníka je zapotřebí správně nadefinovat jak poptávané služby ze strany ZK, tak i motivační pobídky ze strany kraje, včetně dostatečného finančního ohodnocení a benefitů.</p> <p>Ambasador by měl disponovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dovednostmi projektového manažera. • Zkušenostmi mentora a školitele. • Znalostmi z oblasti marketingu a komunikace. • Komplexní odborností a zkušeností z oblasti koordinační a komunikační činnosti SMART projektů. • Schopností adaptace na stres způsobené konfliktními situacemi. 	

Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)			
<ul style="list-style-type: none"> • Obsazená pozice „ambasadorem SMART řešení“, který naplňuje potřebné požadavky ZK. • Počet dohodnutých spoluprací a připravovaných projektů. 			
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj			
Rozvoj chytrého regionu – rozvoj spolupráce, zvýšení kvality nabízených služeb a koordinovaná implementace SMART řešení (přinese to pro kraj pozitivní důsledky vč. kladné zpětné vazby, nebude se jednat o nezdařilé projekty).			
Odhadované náklady na aktivitu	-	12	mil. Kč
	(náklady jsou závislé na výši finančního ohodnocení ambasadora; daný finanční údaj je kalkulován pro celé období platnosti Strategie).		
Náklady na přípravnou fázi	-	2 - 5	tis. Kč
	(definování potřeb vztahující se k vytvoření nové pracovní pozice „ambasadora SMART řešení“, realizace výběrového řízení, výběr pracovníka)		
Náklady na realizační fázi	-	12	mil. Kč
	(dáno mzdovými náklady, kdy je kalkulováno nákladem 100 000 Kč měsíčně (vč. odvodů atd.); ostatní náklady – realizace kulatých stolů, osvěta, marketing, výjezdní zasedání apod. jsou započítány v rámci jiných aktivit)		
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK		
Komentář	Je důležité, aby daná osoba byla „nadšenec“ a „vizionář“, ale zároveň je zapotřebí realistické smýšlení a organizační schopnosti, důslednost a znalost procesu implementace Strategie. I když bude interním zaměstnancem KÚZK, je důležité, aby měl nadhled.		

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	1.2.2.1 Vytvořit datový sklad (DS) a systém sběru dat pro rozvoj území jako základ analytické a strategické práce, včetně jejich vyhodnocování a poskytování dalším územním jednotkám.
OPATŘENÍ	1.2.2 Rozvíjení koncepčního přístupu pro digitální společnost
SPECIFICKÝ CÍL	1.2 Koncepční přístup k plánování a realizaci SMART řešení
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava: 10 měsíců (vytvoření detailní specifikace vč. cílového konceptu) Realizace: 6 – 12 měsíců (vytvoření a implementace datového skladu pomocí integrační datové platformy (dále jen IDP), integrace zdrojů a konzumentů), následně její správa a aktualizace (do roku 2030)
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /odbor strategického rozvoje a odbor Kancelář ředitele/, oddělení informatiky
Možní partneři aktivity	Ostatní odbory, UTB, výzkumné organizace, organizace zřízené krajem (vč. TIC), obce a města, MAS,
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)	
<p>Integrační datová platforma (IDP) spojuje, třídí, vyhodnocuje data z vytvořeného datového skladu (DS) a připravuje k využití pro relevantní konzumenty. Stejně tak každý nově pořizovaný SW musí být podmíněn otevřeností dat a komunikačním rozhraním s platformou, tj. požadavek na obousměrnou otevřenost datových toků navíc podmíněn finančně (beznákladová komunikace). IDP umožní sběr dat z různých dostupných zdrojů v ZK vč. připojených a propojených technologií, jejich zpracování a přehledné zobrazení pro interní i externí uživatele.</p> <p>IDP nenahrazuje specializované SW a systémy zajišťující činnosti KÚZK, ale má zajistit jejich širší využitelnost. Jednotný IDP zajistí efektivní a bezpečné ukládání všech dat ZK (v rámci jednotného datového skladu) a umožní jejich využití pro všechny procesy nutné k zajištění digitální společnosti. DS musí agregovat data z jednotlivých zdrojů dat. Dimenze agregací budou jak časové, tak zdrojové – agregace z různých zdrojů dat.</p> <p>IDP bude umožňovat kombinaci dat z existujících systémů ZK, z připojených senzorických sítí, data udržována uživateli přímo přes IDP a data z dalších budoucích systémů. Za data ze senzorické sítě jsou považována data, která jsou přímo zasílána do DS, anebo jsou zasílána nepřímou přes další systém, který není určen k primárnímu zpracování dat ze senzorů. IDS bude zpracovávat data z mnoha různých oblastí – např. mobilita, energetika, veřejná správa (a služby pro občany), potenciál pro další rozvoj a další.</p> <p>IDP musí být otevřenou platformou zajišťující integraci a interoperabilitu v ZK. Otevřeností se v tomto kontextu rozumí schopnost pracovat s různými systémy bez ohledu na dodavatele těchto systémů (vendorsky otevřená), zpravidla přes API rozhraní. IDP musí umět zpracovávat data ze stávajících provozních databází, datových úložišť a skladů. Dále musí být schopná v reálném čase zpracovávat data z IoT periferií. Musí dále obsahovat efektivní rozhraní, které umožní poskytnout uživatelům informace dle úrovně jejich oprávnění a dovolí vytvářet institucím a široké veřejnosti vlastní aplikace ze sbíraných dat. Platforma musí být responsivní.</p> <p>Pro optimální využití DS a IDP je nezbytné nastavit parametry údržby pořizovaných a skladovaných dat. Musí být jmenován odpovědný správce DS a IDP odpovědný za věrohodnost dat DS. Rovněž musí být nastaveny principy pro údržbu stávajících zdrojů dat a připojování nových zdrojů dat. Obdobně musí být nastavena pravidla pro konzumenty dat. Bez těchto odpovědností není možné dlouhodobě DS provozovat a dosahovat věrohodných výsledků.</p>	
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)	
<ul style="list-style-type: none"> Počty integrovaných systémů a databází ZK. Počet příjemců dat. 	
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj	
Zjednodušení a zefektivnění činností všech aktérů v kraji díky jednotnému datovému skladu, který je základ pro integrační datovou platformu. Jedná se o stavební kámen budování SMART Regionu (vhodně pracovat s big daty, vytvářet sady open dat)	

Odhadované náklady na aktivitu		18,2	mil. Kč
Náklady na přípravnou fázi	(příprava technického zadání – specifikace)	0,6	mil. Kč
Náklady na realizační fázi	(technické práce pro přípravu prostředí) <ul style="list-style-type: none"> • Zavedení DS/IDP 1,2 mil. Kč • Instalace/implementace datového skladu (spojeného s IDP) 14 mil. Kč pozn. cena instalace a implementace závisí na ceně licencí databází a serverů) • Správa, aktualizace, rozšiřování 20 tis Kč/ročně 	15,2	mil. Kč
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK /IROP		
Komentář	<p>Pro ušetření času a nákladů je možná spolupráce s akademickým sektorem (Masarykova univerzita v Brně testuje IDP s DS ve Žďáru nad Sázavou).</p> <p>Základní funkcí bude zobrazení dashboardu. Na něm musí být možné zobrazit všechna data, která jsou v IDP uložena, s výjimkou formátů nestrukturovaných dat, u kterých nebylo požadováno zobrazení/přehrání/poslech. Dashboard bude složen z několika modulů – widgetů. IDP musí podporovat alespoň tyto typy widgetů: graf (čárový, sloupcový, koláčový), textová/číselná hodnota s popiskem/veličinou, tabulka s vybranými daty (množina dat s definovanými atributy a posuvníkem), mapa s datovou vrstvou (heatmapa, historie polohy.), ovládací prvky (tlačítko, přepínač, textové pole, posuvník s definovaným rozsahem hodnot), informace o senzorech a zdrojích dat (datum a čas posledního záznamu), vložený HTML obsah z externího webu.</p>		

Priorita 2: Lidé a osvěta

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	2.1.1.1 Definovat prioritní osvětová témata s ohledem na jednotlivé cílové skupiny a možné vývojové změny.
OPATŘENÍ	2.1.1 Vytvoření systému pro komplexní osvětu v rámci SMART Regionu
SPECIFICKÝ CÍL	2.1 Silné povědomí o atraktivitě Zlínského kraje prostřednictvím PR Strategie využívající SMART řešení
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava: 6 – 10 měsíců – analýza a zhodnocení tematických potřeb osvěty, diskuze s UTB a dalšími výzkumnými a vzdělávacími institucemi k podpoře vzniku a šíření inovativních řešení, komunikace s městy a obcemi, s MAS. Realizace: průběžně do roku 2030 a pak následně dle aktualizace Strategie SMART Region ZK.
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /Odbor strategického rozvoje kraje ve spolupráci s Oddělením komunikace/ a vztahů s veřejností
Možní partneři aktivity	Ostatní obory dle zaměření osvěty /různé formy vzdělávacích akcí pro širokou veřejnost za účelem podpory digitalizace a obecně akceptace SMART přístupů ze strany občanů/ (např. Odbor dopravy a silničního hospodaření, odbor kultury a památkové péče a další), oddělení informatiky, UTB a jiné vysokoškolské organizace, odborníci ze soukromé sféry (externí, např. ze zahraničí)
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)	
<p>Osvěta pro rozvoj SMART Region je nezbytným prvkem. Je potřeba šířit informace směrem k (odborné) veřejnosti, ale i k dalším aktérům a zájmovým skupinám. Jinak by při zavádění chytrých řešení mohlo dojít k nepochopení a nezájmu, což by znamenalo neúspěch daného projektu. Při osvětě je důležité:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správně osvětu zacílit (dle cílových skupin bude mít osvěta jiné podoby). • Vytvořit obsah na míru dané skupiny s ohledem na cíl osvěty (Získat dovednost ve využívání aplikace? Zvýšit povědomí o aktivitách kraje v oblasti SMART Region pro získání pozitivního přístupu? Ukázat možnosti a příležitosti díky SMART aktivitám pro zlepšení kvality života v regionu?). • Zvolit vhodné osvětové kanály – digitální (online platforma), společenské / volnočasové akce, konference, workshopy, lze využít i např. soutěže, což přinese i pozitivní motivaci k zapojení se. • Důležité je průběžný monitoring, a hlavně evaluace efektu daná osvětou (zjištění např. dotazníkovým šetřením či rozhovory se starosty, nebo zkoumáním změny trendu zájmu občanů a zájmových skupin o oblast SMART řešení). <p>Osvětová témata musí reflektovat celou komplexitu chytrého regionu, je potřeba ji neprovádět jen pro jednu oblast (např. jen pro dopravu, nebo jen pro e-government), je důležité při osvětě ukazovat všech sedm principů SMART řešení s důrazem na provázanost a více kladných efektů pro danou cílovou skupinu. V praxi to znamená, že pokud výstupem z diskuze s vedením měst a obcí vznikne potřeba osvěty v oblasti elektronické komunikace a sběru dat, je potřeba vytvořit ucelené penzum informací, které ukáže, že elektronická komunikace není pouze o diskuzi úředníka s občanem, ale promítá se i do dalších oblastí, jako je zdravotnictví, sociální péče, vzdělávání a další. U sběru dat výše uvedené platí dvojnásob. Není efektivní, aby města sbírala data pouze o zatíženosti dopravní komunikace, je potřeba sbírat data ze všech oblastí SMART, vzájemně je propojovat, i s okolními městy / obcemi a krajem, vyhodnocovat a díky tomu realizovat SMART opatření.</p> <p>Návrhy na osvětová témata (pro přesné definování témat a cílů je nutná analýza s diskuzí cílových skupin a jejich potřeb):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojďme zlepšit naše zdraví a naše prostředí – jezděme na kole • Pojďme se naučit podnikat v digitální společnosti – podpořme inovativní business • Pojďme efektivněji komunikovat s veřejnou správou – komunikace z domova pomocí portálu občana • Pojďme se vzdělávat chytrě – jak propojit inovační vzdělávací nástroje s praxí 	

- Vytvořme si příjemné místo k životu s mnoha příležitostmi – chytrá komunitní centra a podnikatelské inkubátory
- Ve spolupráci je síla – ukažme si, jak můžeme spolupracovat při zavádění SMART řešení

Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)

- Počet vytvořených osvětových akcí.
- Počet vytvořených osvětových programů pro online osvětu.

Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj

Zvýšení informovanosti všech aktérů SMART Regionů, což přispěje k novým příležitostem rozvoje a k pozitivní motivaci pro zavádění SMART řešení.

Odhadované náklady na aktivitu	1,0 – 1,2 (daný finanční údaj je kalkulován pro celé období platnosti Strategie)	mil. Kč
Náklady na přípravnou fázi	0,1 – 0,2 (zjištění potřeb, vytvoření zásobníku témat, prioritizovat je a následně připravit projektový plán)	mil. Kč
Náklady na realizační fázi	1 (realizace osvětových aktivit spojené s kampaní, vytváření informačních kanálů a různých akcí) <ul style="list-style-type: none"> • Tvorba obsahu osvětové kampaně (celkem 5 osvětových kampaní) 150 tis. Kč • Realizace – šíření – osvětové akce (1 akce / 2 roky) 750 tis. Kč • Online osvětová akce (1 akce / 10 tis Kč/ rok) 100 tis. Kč 	mil. Kč
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK, dotační tituly podporující rozvoj tematických oblastí, kde se dá zařadit i vzdělávání (osvěta) ¹³¹ .	
Komentář	Osvěta by měla probíhat v souladu s komunikačním plánem kraje v oblasti rozvoje SMART Regionu a reflektovat připravované či realizované SMART projekty, aby daná osvěta neměla prvky nahodilosti.	

¹³¹ Např. Ve Vsetíně získali dotaci z Evropských fondů na tvorbu koncepce SMART City, přičemž součástí tvorby byly i workshopy především pro zaměstnance městského úřadu, ale byly otevřené i pro veřejnost.

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	2.1.1.2 Rozšiřovat systematickou spolupráci s UTB a dalšími výzkumnými a vzdělávacími institucemi k podpoře vzniku a šíření inovativních řešení na základě výzkumu a vývoje.		
OPATŘENÍ	2.1.1 Vytvoření systému pro komplexní osvětu v rámci SMART Regionu		
SPECIFICKÝ CÍL	2.1 Silné povědomí o atraktivitě Zlínského kraje prostřednictvím PR Strategie využívající SMART řešení		
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava: 2 měsíce (uzavření dohody o rozšíření spolupráce v oblasti vědy a výzkumu inovativních SMART řešení, vč. specifikování krajské fin. alokace a výstupů ze strany UTB) Realizace: průběžně do roku 2030 a pak následně dle aktualizace Strategie SMART Region ZK.		
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /Odbor strategického rozvoje kraje /, TIC, EAZK		
Možní partneři aktivity	Výzkumné organizace, UTB, subjekty v rámci vytvořené partnerské sítě		
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)			
Spolupráce mezi UTB a ZK již probíhá více než 15 let (nejen) prostřednictvím TIC. Obě strany vzájemně spolupracovaly v rámci Implementace krajského akčního plánu (IKAP 1) či spolupracují na transferu znalostí absolventů škol směrem do praxe. Proto cílem této aktivity je rozšiřovat spolupráci s UTB směrem k aktivitám budování SMART Regionu včetně vytvoření partnerství i s jinými výzkumně-vývojovými institucemi. Přičemž zaměření spolupráce by primárně bylo na oblast implementace této Strategie a následně výzkumně-vývojová činnost pro tvorbu inovací v oblasti SMART řešení (aplikovaná následně v praxi).			
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)			
<ul style="list-style-type: none"> Počet implementačních SMART řešení založených na spolupráci kraje s výzkumně-vývojovým sektorem Počet podpořených projektů kraje s UTB / výzkumnými organizacemi ve SMART řešeních (např. TAČR) 			
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj			
Zvýšení kvality poskytovaných služeb díky zavádění inovativních řešení. Vytvoření pozitivního brandu kraje: chytrý a inovativní region.			
Odhadované náklady na aktivitu		1,2 – 1,5	mil. Kč
	(náklady jsou kalkulovány pro celé období platnosti Strategie)		
Náklady na přípravnou fázi		10 - 20	tis. Kč
	(vytvoření vzájemných dohod – realizace kulatých stolů)		
Náklady na realizační fázi		1,2 – 1,5	mil. Kč
	(realizace společných inovativně – výzkumných projektů v oblasti SMART řešení a jejich aplikace v praxi)		
	<ul style="list-style-type: none"> Finanční alokace UTB a dalším vědecko-vývojovým organizacím pro podporu výzkumné činnosti v oblasti SMART řešení 0,75 – 1 mil. Kč Podpora aplikace inovativních řešení v praxi (do roku 2030) 200 – 300 tis. Kč 		
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK, dotační tituly podporující rozvoj výzkumné a vědecké činnosti (např. TAČR)		
Komentář	Osvěta by měla probíhat v souladu s komunikačním plánem kraje v oblasti rozvoje SMART Regionu a reflektovat připravované či realizované SMART projekty, aby daná osvěta neměla prvky nahodilosti.		

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	2.1.2.1 Systematicky budovat pozitivní image kraje prostřednictvím PR strategie kraje postavené na příkladech SMART řešení a zapojením pracovníků KÚZK do nadregionálních struktur v oblasti SMART Region.
OPATŘENÍ	2.1.2 Komunikace realizovaných aktivit pro rozvoj SMART Regionu doma i za jeho hranicemi
SPECIFICKÝ CÍL	2.1 Silné povědomí o atraktivitě Zlínského kraje prostřednictvím PR Strategie využívající SMART řešení
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava: 6 měsíců (vytvoření konkrétního marketingového plánu k implementaci Strategie + k implementaci a udržitelnosti realizace SMART řešení) Realizace: průběžně do roku 2030 a pak následně dle aktualizace Strategie SMART Region ZK.
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /oddělení komunikace a vztahů s veřejností (ve spolupráci s Odborem strategického rozvoje kraje – ambasadorem SMART řešení), EAZK
Možní partneři aktivity	Ostatní obory dle zaměření marketingovo-komunikační kampaně, oddělení informatiky, města a obce, UTB a jiné vysokoškolské organizace, odborníci ze soukromé sféry (externí, např. ze zahraničí).
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)	
<p>Cílem aktivity je systematicky budovat pozitivní image kraje, především pomocí PR strategie, ale i díky jiným komunikačním kanálům. Tento marketing by měl být postaven na informování občanů a zájmových skupin o úspěších Zlínského kraje v oblasti SMART řešení, sdílet příklady dobré praxe a samozřejmě neopomenout propojení marketingu s osvětou (viz aktivita 2.1.1.1). Stejně jako při osvětě je zapotřebí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vhodně marketingovou komunikaci zacílit • Vytvořit efektivní, stručné a jednoduché sdělení • Zvolit různé formy kanálů, dle dostupnosti směrem k cílovým skupinám <p>Jednotlivé kroky vycházejí z tvorby marketingovo – komunikačního plánu, který je metodologicky uchopen v této Strategii v kapitole 14.5. (kap. Marketingovo-komunikační plán)</p> <p>Důležité je nevyvolat v příjemci komunikace pocit, že se jedná o plýtvání časem a peněz, že je to pouze „nová technologická hračka“ nebo, že to přináší více práce (popř. byrokracie). Je zapotřebí věcně ukázat jednoduchost a smysluplnost určitého SMART řešení.</p> <p>Návrhy na hlavní „message“ (zprávu) z marketingu mohou být např. následující:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3.1.2.2: Rozvíjet systémy pro elektronickou komunikaci – komunikujte s veřejnou správou pohodlně, efektivně a z pohodlí domova. Vyřešíte vše pomocí několika kliknutí. Pojdte to zkusit, vaši sousedi si to chválí. <i>/a nyní by tam bylo zapotřebí dát informaci, údaj, o využívání komunikačního elektronického portálu za určitou dobu, o množství vyřízení životních událostí apod./</i> • 8.2.3.1 Rozvíjet cyklistickou dopravu (včetně výstavby infrastruktury) zejména pro cestu do zaměstnání – víme, jak vám zpříjemnit cestu do práce, zároveň si zlepšujete „fyzičku“ a navíc pomáháte životnímu prostředí kolem vás, 3v1 díky novým cyklostezkám v rámci chytré dopravy přímo pro vás. Neváhejte, sedněte na kolo a dojeďte vaše známé. <i>/opět by následoval údaj o délce a trase cyklostezek a o množství jejího využívání za určitý časový úsek – měření pomocí čidel/</i> • 3.5.1.2 Podporovat vzdělání formou e-learningu či interaktivními nástroji pro všechny generace – připadá vám, že vaše vnučka mluví cizím jazykem? Slyšíte jen eshop, YouTube, Facebook? Chcete se dozvědět, co je pro vnučku v rámci digitální doby tak důležité? Pojdte se podívat na videa, stačí kliknout na odkaz a všemu porozumíte. Zkuste to, vaši spoluobčané to zkusili a nyní si umí zaplatit složenku nebo koupit mouku na pečení online. Zkuste si a volejte si přes počítač vnučce každý den...<i>/opět by následoval údaj o využití elearningu vyfiltrované dle věku podle cílové skupiny/</i> • 3.7.1.3 Podporovat využívání nástrojů v rozvoji inovací v rámci ZLINNOVATION – Máš nápad? Jsi podnikavý a kreativní? Chceš si naplnit sny, uplatnit se a přitom nejezdit za „velkou louží“? Tak se staň součástí již veliké komunity inovativních mladých lidí, a dokaž nemožné. <i>/a následovala by ukázka</i> 	

úspěšných zajímavých projektů, zajímavá čísla – množství podpořených projektů, ziskovost projektů, nebo i téměř nulové číslo neúspěšných projektů atd./

Pro tvorbu pozitivní image kraje je zapotřebí sbírat dat, hodnotit a šířit, ve spolupráci s městy, obcemi, MAS apod., a postavit tak PR na reálných podkladech využívání SMART řešení s vytvářenými benefity pro občany.

Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)

- Počet vytvořených marketingově – komunikačních kampaní související s implementací SMART řešení.
- Výsledek dotazníkového průzkumu o změně image kraje na pozitivní image chytrého kraje ZK.
- Počet vytvořených PR článků zaměřujících se na příklady dobré praxe v oblasti SMART řešení v nadregionální úrovni.

Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj

Zvýšení informovanosti občanů a díky tomu i větší odezva na využívání SMART řešení

Odhadované náklady na aktivitu	6	mil. Kč
	(kalkulováno na celou dobu platnosti Strategie)	
Náklady na přípravnou fázi	0,1 - 0,2	mil. Kč
	(vytvoření strategie pro budování pozitivní image kraje díky implementaci prioritizovaných SMART řešení)	
Náklady na realizační fázi	5-10	mil. Kč
	(realizace marketingových kampaní - kalkulováno je přibližně s 0,6 mil. Kč /ročně na realizaci kampaní související se Strategií a implementace aktivit)	
	<ul style="list-style-type: none"> • PR činnost 320 tis. Kč / ročně (tvorba tiskových prohlášení, PR akce pro novináře, organizace PR akcí pro občany s ukázkou SMART řešení) • Offline reklama 140 tis Kč/ročně (letáky, billboardy) – konkrétně produkce (tvorba) + distribuce (nájem ploch apod.) • Online reklama 40 tis. Kč/ročně (správa webu, sociálních sítí, částečně PPC, tvorba videospotů, tvorba newsletterů apod.) • Využití médií 100 tis Kč/ročně (lokální i v rámci ČR) 	
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK	

Priorita 3: Podpora SMART řešení a jejich integrace do fungujícího celku

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	3.1.1.1 Udržovat a rozvíjet systém 21Net jako službu KÚZK subjektům na území ZK, primárně veřejnému sektoru.		
OPATŘENÍ	3.1.1 Rozvoj /vytvoření/ dostatečně dimenzované ICT infrastruktury pro bezpečný rozvoj digitálních služeb, rozvíjení práce s daty a posilování odolnosti území		
SPECIFICKÝ CÍL	3.1 Kvalitní ICT a vybudovaná e-governance		
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava: do 6 měsíců zavedení principů přípoloží pro investiční akce Realizace: přípolože do zajištění odpovídající hustoty sítě do obcí II. stupně; metodická podpora do zajištění odpovídající hustoty sítě do obcí II. stupně. Odhad: min. do roku 2030		
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /Odbor Kanceláře ředitele – oddělení informatiky/ ve spolupráci s Odborem investic a Odborem dopravy a silničního hospodářství (přípolože), obce v kraji		
Možní partneři aktivity	Poskytovatelé telekomunikační infrastruktury, investoři do infrastrukturních (liniových) staveb (rekonstrukce silnic, veřejného osvětlení, produktovodů)		
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)			
<p>Pro informační společnost je kvalitní a robustní datové propojení všech aktérů nezbytné jak pro běžnou činnost, tak i pro mimořádné události. V návaznosti na současně probíhající krizi dochází k významnému navýšování požadavků na datovou komunikaci. Vzhledem k dobrým zkušenostem s užíváním 21NET ve stávajícím rozsahu a narůstajícímu požadavku na datovou komunikaci je nutné zajistit odpovídající rozšiřování komunikační sítě.</p> <p>Metodická podpora rozšíření sítě 21NET do obcí II. stupně ve Zlínském kraji. Zkušenosti kraje s budováním sítě se mohou využít pro následnou metodickou podporu. Pro tuto aktivitu je nezbytné vhodnou formou motivovat obce k výstavbě vlastních optických sítí například formou podmínění dotací do obnovy chodníků a dalších liniových staveb přípoloží optických tras do míst, kde je bude možné dále napojit na síť 21NET.</p> <p>Přípolože chrániček popřípadě optických vláken při rekonstrukcích vhodných komunikací II. a III. třídy. kraj neprovádí. Jedním z důvodů je, že projekce takových staveb probíhá dlouhodobě a změna projektu na poslední chvíli nemusí být jednoduchá. Dalším aspektem může být nejasná situace v návaznosti na dotační tituly.</p> <p>Další aktivitou pro výstavbu optických tras je přípolož při budování železničních tratí. Infrastrukturu ICT lze rozvíjet i podél železničních tratí budovaných Správou železnic (SŽ). Probíhá příprava realizace pro trať Otrokovice Vizovice.</p> <p>Nákup/ pronájem chrániček/ vláken (dark fiber) – poskytovatelé komunikačních služeb obvykle pronájem chrániček ani dark fiber neposkytují. Nejvhodnějším postupem je výměna volných chrániček/ vláken. Pro tuto aktivitu je nezbytné mít k dispozici volné zdroje</p>			
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)			
<ul style="list-style-type: none"> Počty obcí II. stupně připojené do 21NET. Kilometry položených chrániček. Kilometry optického vlákna. 			
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj			
Zlepšení služeb pro obyvatele ZK.			
Odhadované náklady na aktivitu	(kalkulováno na celou dobu platnosti Strategie)	10,5	mil. Kč
Náklady na přípravnou fázi		0,25	mil. Kč

	(zavedení opatření na KÚZK)	
Náklady na realizační fázi	cca 5,25 (za 5 let) <ul style="list-style-type: none">• přípoje chrániček (10 tis. metrů) 300 tis Kč/ ročně• optická vlákna (5 tis. metrů) 500 tis Kč/ ročně• metodická podpora 250 tis. Kč/ ročně	mil. Kč
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK, obce, SFDI pro liniové stavby – přípoje, IROP	

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY		3.1.2.1 Vytvořit strategii ICT kraje a krajského úřadu pro střednědobý horizont.	
OPATŘENÍ	3.1.2 Tvorba dostupného a přátelského úřadu		
SPECIFICKÝ CÍL	3.1 Kvalitní ICT a vybudovaná e-governance		
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava: 4 -6 měsíce Realizace: 12 měsíců		
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /odbor Kanceláře ředitele – oddělení informatiky/		
Možní partneři aktivity	Ostatní odbory, organizace zřízené krajem (TIC)		
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)			
<p>Pro vytvoření strategii ICT kraje, krajského úřadu a krajských organizací budou implementovány dokumenty a předpisy přijaté na národní úrovni i EU. Evropské směrnice, nařízení a strategie a další dokumenty, jejichž základní dopady především formulují a shrnují evropské vize a cíle v oblasti elektronizace veřejné správy a rozvoje ICT. Národní dokumenty poskytující východiska a rámce pro strategické uvažování, a stanovují podmínky formulováním pravidel, priorit a opatření (Digitální Česko, Strategický rámec rozvoje veřejné správy, Strategie využití (ICT) pro moderní SMO).</p> <p>Strategie ICT bude vypracována pro oblasti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Řízení ICT, začlenění ICT do struktur KÚZK, personální zajištění <p>Infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektronizace úřadu <p>Elektronické služby občanům</p> <ul style="list-style-type: none"> • ICT gramotnost a vzdělávání • Kybernetická bezpečnost 			
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)			
<ul style="list-style-type: none"> • Vytvořená a následně implementovaná ICT strategie. 			
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj			
Zlepšení digitálních služeb pro obyvatele ZK. Zefektivnění interních elektronizovaných procesů KÚZK.			
Odhadované náklady na aktivitu		0,8	mil. Kč
	(kalkulace je za danou jednorázovou aktivitu)		
Náklady na přípravnou fázi		0,05	mil. Kč
	(projektová příprava)		
Náklady na realizační fázi		0,5 – 0,8	mil. Kč
	(zpracování strategie)		
	<ul style="list-style-type: none"> • Náklady za zpracování Strategie ICT pro Zlínský kraj 500- 800 tis. Kč 		
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK, IROP		

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY		3.1.2.2 Rozvíjet systémy pro elektronickou komunikaci (mezi krajským úřadem a občany/podnikateli.	
OPATŘENÍ	3.1.2 Tvorba dostupného a přátelského úřadu		
SPECIFICKÝ CÍL	3.1 Kvalitní ICT a vybudovaná e-governance		
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	<p>Příprava: cca 6 měsíců (vytvoření specifikace daných systémů (nových nebo jejich rozvíjení), definování komunikačních partnerů pro využívání elektronické komunikace s krajským úřadem)</p> <p>Realizace: cca 6 měsíců (implementace systémů pro elektronickou komunikaci KÚZK)</p>		
Hlavní nositel / realizátor aktivity	<p>ZK /odbor Kanceláře ředitele – oddělení informatiky/ ve spolupráci s oddělením personálních věcí a vzdělávání a oddělení podpory řízení.</p> <p>Je potřeba součinnost všech odborů (jedná se o aktivitu napříč úřadem)</p>		
Možní partneři aktivity	UTB		
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)			
<p>Jedná se o vytvoření digitálního prostředí pro komunikaci krajského úřadu ZK s občany či podnikateli. Zásadním důvodem pro realizaci je v roce 2020 schválený zákon o právu občana na digitální službu, který ZK musí naplnit. Může se jednat o portál občana (který napomáhá k řešení životních situací občanů, ale jeho implementace je časově závislá na dokončení projektu „státního Portálu občana“, aby bylo využíváno jedno řešení), či zavedení jiných aplikací pro elektronickou komunikaci, např. pro získávání informací o poškozeném krajském majetku, získávání zpětné vazby od občanů (hodnocení), vzájemná elektronická komunikace KÚZK s podnikateli nad rozvojem SMART Regionu. Cílem této aktivity by mělo být vytvoření přátelského úřadu bez nutnosti dojíždění. Výstupem je zjednodušená cesta občanů / podnikatelů k informacím pro vyřešení životních situací. Tento systém bude plnit roli agregátora návodů i přímo způsobů řešení životních situací z různých odborů.</p>			
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)			
<ul style="list-style-type: none"> Počet komunikačních toků v rámci systému elektronické komunikace. Počet vyřešených životních situací občanů / podnikatelů. Počet registrovaných občanů / podnikatelů, využívající systém elektronické komunikace. 			
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj			
Zlepšení efektivity a dostupnosti krajského úřadu ZK (vytvoření úřadu pro 21. století), což je součástí e-governmentu pro rozvoj SMART Regionu.			
Odhadované náklady na aktivitu		1,5	mil. Kč
	(jedná se o kalkulaci na komunikační platformu – portál s jednotlivými moduly poskytující služby pro občana)		
Náklady na přípravnou fázi		0,2	mil. Kč
	(vytvoření specifikace elektronických komunikačních systémů – konkrétně modulů)		
Náklady na realizační fázi		1 – 1,5	mil. Kč
	(implementace / rozvíjení / rozšíření daného elektronického komunikačního systému)		
	<ul style="list-style-type: none"> Implementace systému Rozšiřování a udržování funkčnosti a aktuálnosti systému 	1 mil. Kč 300 tis. Kč	

Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK, dotace zaměřené na zvyšování komunikace s občany pomocí digitalizace (MMR, fondy EU nejlépe ve spojení s aktivitou 3.1.2.2)
Komentář	<p>Při tvorbě aktivity je potřeba detailně zhodnotit dva faktory:</p> <ul style="list-style-type: none">• Potřebnost a využitelnost systému – kdo bude cílová skupina, jaké e-sloužby v rámci komunikace je efektivní nabídnout• Návaznost na státní Portál občana – jak lze systémy propojit, jaká je potřeba modifikace <p>V současnosti je v rozpočtu ZK plánovaná tvorba Portálu úředníka (interní elektronizace KÚZK), přičemž dílčí část tohoto projektu je právě vytvoření samostatného modulu v podobě komunikačního systému směrem ven z úřadu (k občanům / podnikatelům).</p>

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	3.1.2.3 Vytvořit systémy pro podporu osvěty a vzdělávání úředníků územních samosprávných celků v oblasti využívání prvků e-governmentu.	
OPATŘENÍ	3.1.2 Vytvoření dostupného a přátelského úřadu	
SPECIFICKÝ CÍL	3.1 Kvalitní ICT a vybudovaná e-governance	
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	<p>Příprava: 6 měsíců (přípravy systému – vzdělávacího prostředí a tvorba seznamu vzdělávacích programů včetně jejich obsahů a cílů)</p> <p>Realizace: průběžně do roku 2030 a pak následně dle aktualizace Strategie SMART Region ZK (včetně případného rozšiřování v závislosti na implementaci SMART řešení, nejen v oblasti e-governmentu)</p>	
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /oddělení personálních věcí a vzdělávání/ ve spolupráci s odborem strategického rozvoje kraje a oddělením informatiky	
Možní partneři aktivity	Vzdělávací organizace, města a obce	
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)		
<p>Cílem je poskytnout vzdělávání úředníkům v oblasti moderních prvků e-governmentu, v budoucnu i v dalších oblastech SMART Regionu. Tato osvěta pro úředníky územních samosprávných celků přinese pozitivní motivaci ve využívání digitálních řešení pro komunikaci s občany či systémy pro interní elektronizaci. Aktivity implementace prvků e-government nebudou úspěšné bez aktivního zapojení hlavních uživatelů – úředníků a šíření daných řešení na celém území ZK. Proto jejich systematické vzdělávání e-learningovou formou je velmi důležité.</p>		
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)		
<ul style="list-style-type: none"> Počet měst, obcí – které se zapojily do krajského systému pro podporu osvěty a vzdělávání úředníků územních samosprávných celků v oblasti využívání prvků e-governmentu. Počet absolvovaných vzdělávacích programů – počet úředníků, kteří absolvovali vzdělávání v daném systému. 		
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj		
Růst efektivity e-governmentu, vzdělanější úředníci – vzdělanější společnost - chytrý kraj.		
Odhadované náklady na aktivitu	1 – 1,4	mil. Kč
	(kalkulováno na celou dobu platnosti Strategie)	
Náklady na přípravnou fázi	50	tis. Kč
	(příprava systému definováním obsahu, procesu a způsobu šíření vzdělávání)	
Náklady na realizační fázi	1 – 1,4	tis. Kč
	<p>(záleží na rozsahu vzdělávacích programů; vzhledem k digitalizaci vzdělávání má parametr: množství zapojených měst a obcí marginální nákladový dopad v části distanční výuky)</p> <ul style="list-style-type: none"> Vytvoření vzdělávacích programů (kombinující distanční a prezenční výuku), zahrnující interaktivní videa, příklady dobré praxe, aktuality ve SMART oblasti a prezentace (formou e-learningu). Bude se jednat o tvorbu 1 vzdělávacího programu za dva roky, přičemž náklady na vytvoření jednoho výukového komplexního programu v oblasti SMART Region / City jsou v rozsahu 100 – 150 tis. Kč. Níže je uvedena částka za období 2030 500-750 tis. Kč 	

	<ul style="list-style-type: none">• Realizace prezenční výuky, která bude jednodenní, kdy expert, člen partnerské sítě chytrého regionu ZK, v rámci kraje zorganizované akce bude prezentovat SMART řešení dané oblasti pro vedení měst a obcí a vedoucí zaměstnance odborů (2 prezenční akce / ročně). Náklady (do roku 2030) zahrnují organizaci, pohoštění, komunikaci (PR), odměnu prezentátorovi, příp. moderátorovi, pokud by se jednalo o workshop 500 – 700 tis. Kč	
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK, dotace EU (OP Z+)	

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY		3.2.1.1 Implementovat inteligentní systémy řízení a monitoringu dopravy na území ZK ve spolupráci s městy a obcemi	
OPATŘENÍ	3.2.1 Rozvoj inteligentní dopravní infrastruktury a provozování dopravních sítí		
SPECIFICKÝ CÍL	3.2 Dostupná, ekologická a bezpečná SMART mobilita a ve Zlínském kraji s ohledem na snižování emisí a klimatické dopady		
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava: 12 měsíců Realizace: 36 měsíců		
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /Odbor dopravy a silničního hospodářství/		
Možní partneři aktivity	Akademická sféra (UTB), podnikatelský sektor, provozovatelé navigačních systémů		
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)			
Cílem opatření je zkvalitnění využívání dopravní infrastruktury, snížení dopravních kongescí, zvyšování bezpečnosti provozu, ekologie dopravy, ekonomiky provozu a zatraktivnění veřejné hromadné dopravy osob. V rámci aktivity budou zřizovány a využívány dopravní senzory, meteorologické senzory, video systémy a monitorovací zařízení kvality komunikací.			
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)			
<ul style="list-style-type: none"> Počet zapojených obcí do projektu. Počty prezentovaných výstupů v prostředí GIS (např. formou mapových služeb KÚZK) pro veřejnost nebo jiných veřejně přístupných rozhraní. 			
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj			
Zvýšení bezpečnosti motorové i nemotorové dopravy, snížení ekologické zátěže dopravou.			
Odhadované náklady na aktivitu	Náklady jednorázově	12,250	mil. Kč
	Náklady ročně	1,800	
Náklady na přípravnou fázi	koordinace aktivit aktérů (ŘSD, města, obce)	250	tis. Kč
Náklady na realizační fázi	Centrální řídicí jednotka (datové komunikace podle počtu napojených systémů)	10,0	mil. Kč
	• Implementace big dat pro aktivitu	2,0	
	• Metodické řízení obcí (ročně)	0,2	
	• Dotační podpora obcí (ročně)	1,0	
	• Personální zjištění (ročně)	0,6	
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK, TA ČR, IROP, SFDI		

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	3.2.2.1 Rozpracovat typová opatření a aktivity SMART mobility v koncepci: „Inteligentní řešení pro řízení dopravy Zlínského kraje“.		
OPATŘENÍ	3.2.2 Vytvoření podmínek pro udržitelnou SMART mobilitu.		
SPECIFICKÝ CÍL	3.2 Dostupná, ekologická a bezpečná SMART mobilita a ve Zlínském kraji s ohledem na snižování emisí a klimatické dopady.		
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava: 12 měsíců Realizace: 36 měsíců		
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /Odbor dopravy a silničního hospodářství/		
Možní partneři aktivity	Akademická sféra (UTB), PČR, ŘSD, města na území kraje, podnikatelský sektor, Jednotný systém dopravních informací pro ČR (JSDI) a poskytovatel dat NDIC (Národní dopravní informační centrum).		
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)			
<p>Zpracovat koncepci „Inteligentní řešení pro řízení dopravy Zlínského kraje“. Koncepce musí popsat a zhodnotit stávající možné zdroje dat, které je možné použít pro řízení dopravy na území Zlínského kraje. Dále je nutné zajistit dlouhodobě věrohodné zpracování dat, jejich ukládání podle principů big dat. Takto zpracovaná data budou následně určena k distribuci pro jednotlivé konzumenty dat.</p> <p>Dále je nutné zajistit dlouhodobě věrohodné zpracování dat, jejich ukládání podle principů big dat. Takto zpracovaná data budou následně určena k distribuci pro jednotlivé konzumenty dat.</p> <p>Pro práci s daty v souladu s principy big dat, jejich zpracováním (zejména validací) efektivním ukládáním pro další zpracování a jejich okamžitá distribuce pro oprávněné konzumenty musí být dlouhodobě a pravidelně zajištěny technicky (technologicky) a personálně. Validaci datových rozhraní na vstupech i výstupech bude provádět analytik s potřebnou kompetencí. Data budou zpracovávána Centrální řídicí jednotkou, která bude zpracovávat data pro monitoring a řízení dopravy. Bude navázána na systém big dat KÚZK, musí být možné implementovat nestandardizované výstupy z dopravních čidel, meteo čidel a čidel znečištění ovzduší. Centrální řídicí jednotka bude schopná zpracovávat také data ze systému (JSDI/NDIC).</p> <p>Cílem aktivity bude popis konkrétních návrhových parametrů služby Inteligentních dopravních systémů (ITS Intelligent transport system) pro cestující a řidiče, pro správce infrastruktury, veřejnou správu a IZS, nebo pro provozovatele dopravy a jejich postupné zavádění. Pro ověření principů zpracovaných v koncepci by bylo vhodné ověření na menším území kraje (Transport test grid). Po úspěšném ověření principů v rámci Transport test grid bude možné technologie nasadit na celém území kraje.</p>			
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)			
<ul style="list-style-type: none"> Počet popsaných typových opatření. Počet zapojených aktérů na území kraje včetně krajských organizací. 			
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj			
Zvýšení bezpečnosti motorové i nemotorové dopravy.			
Odhadované náklady na aktivitu	Náklady	3,55	mil. Kč
Náklady na přípravnou fázi	koordinace aktivit aktérů (ŘSD, města, obce)	0,25	mil. Kč
Náklady na realizační fázi	zpracování koncepce (příprava koncepce je financována z OPZ (95 % EU, 5 % Zlínský kraj) 0,075 personální zajištění (validace datových rozhraní 0,6 mil. Kč/ročně) 1,8		mil. Kč
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK, IROP, SFDI, OPZ		

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	3.3.1.1 Systematicky pomáhat městům a obcím (finančně, metodicky) v oblasti chytrého hospodaření s odpady, při respektování hierarchie nakládání s odpady (předcházení vzniku odpadů, recyklace, materiálové využití, energetické využití, odstranění až není-li využití možné) s důrazem na osvětu.
OPATŘENÍ	3.3.1 Rozvoj SMART hospodaření s odpady na principu 3R (reduce, reuse, recycle)
SPECIFICKÝ CÍL	3.3 Kvalitní SMART environment včetně ekosystémových služeb
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava cca 6 měsíců (procesní analýza, příprava cílového konceptu řešení, VŘ na nákup aplikace) Realizace cca 24 měsíců (realizace souboru aplikací, seminářů, nastavení a způsob zapojení samospráv v logistice odpadů, nákup SW řešení aplikace vč. customizace, atd.)
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /Odbor stavebního řádu a životního prostředí/
Možní partneři aktivity	Správní subjekty odpadových hospodářství na území měst a obcí, průmysloví znečišťovatelé, veřejnost
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)	
<p>Cílem aktivity je realizace souboru opatření v oblasti chytrého hospodaření s odpady s uplatněním inteligentních technologií při respektování hierarchie nakládání s odpady. Jedná se zejména o návrh systémového přístupu v oblastech:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Předcházení vzniku odpadů (osvětové semináře, diskuse s největšími znečišťovateli, spoty, sociální sítě, příklady dobré praxe, využití kampaní nebo např. projektu TA ČR/<i>Hledání nových způsobů informační podpory při realizaci Programu předcházení vzniku odpadů</i>, motivační aplikace pro veřejnost (podobně např. <i>Bezodpadová výzva, Jaktridit.cz, apod.</i>) • Recyklace (zavedení povinného třídění dle legislativy, preference recyklovaných výrobků a recyklátu ve veřejných zakázkách, podpora recyklace v rámci dotačních programů, příprava standardů recyklace pro sekundární plasty, osvětové a propagační materiály o uplatnění druhotných surovin, evidence vzniku druhotných surovin) • Materiálové využití (aplikace ke sledování a hodnocení materiálového využití např. efektivity sběrných dvorů, způsob využití třídících linek, technologií na úpravu PET lahví a technických plastů, technologií na zpracování obalových složek odpadů, magnetické separace kovových částí apod.) • Energetické využití (aplikace ke sledování energetického využití ostatních odpadů, které nejsou vhodné pro materiálové využití; staveb nebo modernizací zařízení pro tepelné zpracování odpadních kalů z ČOV, bioplynových stanic vč. rekonstrukce na stanice s výrobou biometanu, apod.) • Moderování diskuse a odborné poradenství pro samosprávu ohledně logistiky odpadů (slučování do větších subjektů s cílem optimalizace svozu odpadů), jednání se svozovými společnostmi, nastavení cenové politiky poplatků vč. způsobů motivace, digitalizace nakládání s odpady, využívání karty občana s elektronickou peněženkou apod. 	
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)	
<p>Indikátory, pro hodnocení a monitoring projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Předcházení vzniku odpadů – počty a výstupy ze seminářů a kampaní, evidence projektů dobré praxe u samospráv, vytvoření webu vč. kalkulátorů, využití VaV kapacit na území ZK. • Recyklace – vytvořená evidence vzniku druhotných surovin, nastavení kritéria preference recyklovaných výrobků a recyklátu ve veřejných zakázkách v ZK. • Materiálové využití – vytvořená aplikace ke sledování a hodnocení materiálového využití (ANO/NE), navýšení kapacity zařízení v % t/rok. • Energetické využití – vytvořená aplikace ke sledování energetického využití ostatních odpadů. 	

- **Moderování diskuse a odborné poradenství pro samosprávu** – počty realizovaných konzultací se zachycením výsledků.

Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj

Zvýšení efektivity hospodaření s odpady na základě datových analýz, zvyšování energetické účinnosti, deklarace moderního přístupu kraje a samospráv k životnímu prostředí

Odhadované náklady na aktivitu	Jednotky (< 5 MKč) (daný finanční údaj je kalkulován pro celé období platnosti Strategie)	mil. Kč
Náklady na přípravnou fázi	0,2 – 0,4 (procesní analýza, příprava cílového konceptu řešení, VŘ na nákup aplikace)	mil. Kč
Náklady na realizační fázi	2 - 4,5 (realizace souboru aplikací, seminářů, nastavení a způsob zapojení samospráv v logistice odpadů, nákup SW řešení aplikace vč. customizace, atd.)	mil. Kč
Možné finanční zdroje	OPŽP, PO 3 / SC 3.2 - Zvýšení podílu materiálového a energetického využití odpadů (je vycházeno ze stávajícího OPŽP (n+3) a návrhů OPŽP 2021+) NPŽP / Výzvy v kategorii Odpady a zátěže TA ČR / Program Prostředí pro život Spolupráce a využití start-up firem z Podnikatelského inkubátoru TIC ZK	

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	3.3.2.1 Adaptovat se na změny klimatu (realizace příslušných opatření Strategie rozvoje ZK 2030 s využitím SMART nástrojů)
OPATŘENÍ	3.3.2 Podpora modro – zelené infrastruktury, ochrana zdrojů vod před znečištěním, využití vody jako součást cirkulární ekonomiky
SPECIFICKÝ CÍL	3.3 Kvalitní SMART environment včetně ekosystémových služeb
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava cca 6 měsíců (posouzení existujícího analytického modelu a mapových podkladů, definice cílů, nástrojů a subjektů k vytvoření matematického modelování) Realizace cca 12–24 měsíců (matematické modelování, vznik databáze krizových míst, typologie využívání inteligentních technologií a principů)
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /Odbor stavebního řádu a životního prostředí/
Možní partneři aktivity	Odbory ŽP měst (popř. obcí), UTB (FT / Environmentální inženýrství)
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)	
<p>Cílem aktivity je realizace souboru opatření v oblasti adaptace na změny klimatu s využitím SMART nástrojů v členění odpovídajícím Národnímu akčnímu plánu adaptace na změnu klimatu, tzn.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dlouhodobé sucho • Povodně a přívalové povodně • Zvyšování teplot • Extrémní meteorologické jevy <ul style="list-style-type: none"> ○ Vydávané srážky ○ Extrémně vysoké teploty (vlny veder) ○ Extrémní vítr • Přírodní požáry <p>Cílem je zvýšení úspěšnosti adaptace na změny klimatu – využití existujícího analytického modelu a mapových podkladů, doplnění o matematické modely změn klimatu a další modelové vrstvy (např. riziko povodní, riziko sucha, riziko extrémních meteorologických jevů, tepelné ostrovy apod.), následně kategorizace a mapování krizových míst.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Následně návrh využívání inteligentních technologií a principy např. v kategoriích: <ul style="list-style-type: none"> ○ Dostatek vody – protipovodňová opatření, zadržování vody v krajině a v zastavěném území, zachytávání vody v krajině ○ Příjemné životní prostředí v zastavěném území – zlepšování stavu veřejné zeleně a veřejného prostoru v intravilánu, eliminace tepelných ostrovů, budování zelených cest, výstavby zelených střech a zelených fasád, využívání inteligentně řízených stínících elementů na budovách, rekuperační jednotky, využití zelených střešních ploch apod.) ○ Zdravá krajina – zavádění prvků druhové pestrosti krajiny, lesní a luční hospodaření na bázi environmentálně udržitelných standardů, předcházení vzniku eroze půdy, stabilita a rozmanitost ekosystémů apod. ○ Předcházení a řešení rizikových jevů – plán reakce na extrémní jevy ve formě konkrétních opatření (včasná výstraha, krizové štáby, typové plány, omezování spotřeby apod.) 	
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)	
<ul style="list-style-type: none"> • Stávající analytický model a mapové podklady jsou doplněny o matematické modely změn klimatu a další modelové vrstvy. • Krizová místa jsou kategorizována, popsána a zmapována. • Používány inteligentní technologie a principy v kategoriích – počty opatření, měření reálných přínosů a dopadů, nápravná opatření atd. 	
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj	

Cílené zlepšení stavu životního prostředí na základě matematického modelování (a nikoliv empiricky), komunikační potenciál Plánu adaptace na změny klimatu, deklarace moderního přístupu kraje a samospráv k životnímu prostředí		
Odhadované náklady na aktivitu	Jednotky (< 5 MKč) (daný finanční údaj je kalkulován pro období dvou let)	mil. Kč
Náklady na přípravnou fázi	Stovky (< 0,5 MKč) (posouzení existujícího analytického modelu a mapových podkladů, definice cílů, nástrojů a subjektů k vytvoření matematického modelování)	tis. Kč
Náklady na realizační fázi	Jednotky (< 5 MKč) (matematické modelování, vznik databáze krizových míst, typologie využívání inteligentních technologií a principů)	mil. Kč
Možné finanční zdroje	NPŽP / Výzvy v kategorii Příroda a krajina Programy LIFE 2020 TA ČR / Program Prostředí pro život Spolupráce a využití UTB / výzvy v oblasti vědy a výzkumu	

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	3.3.3.1 Systematicky tvořit území ZK jako krajinu – komplexní ekosystém a prostředí pro rozvoj měst a obcí – ve spolupráci s výzkumnými organizacemi a orgány ochrany přírody v regionu	
OPATŘENÍ	3.3.3 Využití ekosystémových služeb	
SPECIFICKÝ CÍL	3.3 Kvalitní SMART environment včetně ekosystémových služeb	
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava cca 6 měsíců (zadání a zdroje / subjekty k vytvoření datové analýzy, definice cílů, nástrojů) Realizace cca 6 - 12 měsíců (definice zásad politiky krajiny, ekosystémových služeb, evaluačního modelu)	
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /Odbor stavebního řádu a životního prostředí/	
Možní partneři aktivity	Odbory ŽP měst (popř. obcí), AOP, CHKO, UTB (FT / Environmentální inženýrství), další VŠ: PF UK / Ústav pro životní prostředí, FŽP ČZU, FŽP / UJEP, FTOP / VŠCHT, PF / JU, PF /MU, atd.	
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)		
Cílem aktivity je realizace souboru opatření v oblasti tvorby území ZK jako komplexního ekosystému dle principů Strategického rámce Česká republika 2030:		
<ul style="list-style-type: none"> Vytvoření opatření pro tvorbu krajiny ZK vč. určení závaznosti při rozhodování ZK i samospráv při rozhodování. Vytvoření následného souboru nejdůležitějších ekosystémových služeb na území ZK na základě relevantní datové analýzy. 		
Dílčí cíle:		
<ul style="list-style-type: none"> Růst podílu trvalých travních porostů a snižování podílu orné půdy. Růst podílu půdy obhospodařované v režimu ekologického zemědělství. Zvýšení vhodné ekosystémové obnovy po kůrovcových kalamitách a běžné obnovy lesa po těžbě (rozšíření podpory výsadby stanovištně původních a melioračních dřevin). Zachování prostupnosti krajiny pro migraci volně žijících živočichů. Hodnocení ekosystémových služeb. 		
Nastavení souboru opatření v rámci spolupráce s Akademií věd, UTB, resp. odbornými fakultami ve formě odborných výstupů na základě komplexní datové analýzy stavu ekosystémových služeb		
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)		
<ul style="list-style-type: none"> Vytvořený soubor nejdůležitějších ekosystémových služeb interval. Datová analýza, definované a zdůvodněné ekosystémové služby vč. začlenění v rámci politiky krajiny. Hodnocení ekosystémových služeb evaluační model s hodnocením ekosystémových služeb na stanovené časové bázi. 		
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj		
Cílené zlepšení stavu životního prostředí, deklarace moderního přístupu kraje a samospráv k životnímu prostředí		
Odhadované náklady na aktivitu	Stovky (< 1 MKč)	tis. Kč
Náklady na přípravnou fázi	Desítky (zadání a zdroje / subjekty k vytvoření datové analýzy, definice cílů, nástrojů, tvorba politiky)	tis. Kč
Náklady na realizační fázi	Stovky (< 1 MKč) (definice zásad politiky krajiny, ekosystémových služeb, evaluačního modelu)	tis. Kč
Možné finanční zdroje	NPŽP / Výzvy v kategorii Příroda a krajina. Spolupráce a využití UTB.	

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	3.4.1.1 Systémově přistupovat (ICT nástroj vč. provázání databází) v rámci en. managementu, provést pasportizaci budov, vytvořit vazbu na energetické audity a PENB, a z toho prioritizovat opatření en. úspor, analyzovat data s vazbou na rozhodovací mechanismy investic kraje.
OPATŘENÍ	3.4.1 Optimalizace energetického hospodaření v území s ohledem na efektivní využití zdrojů, bezpečnost a spolehlivost zásobování energií a dosahování úspor
SPECIFICKÝ CÍL	3.4 Vybudovaný SMART energetický systém
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava cca 8–12 měsíců (procesní analýza, příprava cílového konceptu SW řešení, VŘ na nákup licence) Realizace cca 12-24 měsíců (nákup licence SW řešení, customizace, procesy a metodika rozhodovacích mechanismů investic)
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /Odbor kancelář ředitele/, Energetická agentura Zlínského kraje
Možní partneři aktivity	Odbor investic, Odbor strategického rozvoje kraje
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)	
<p>Cílem aktivity je nastavení a prohloubení současného systémového přístupu k en. managementu. Jedná se zejména o návrh systémového přístupu ve vybraných oblastech, především:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podrobná pasportizace budov s vazbou na energetické audity a PENB vč. nastavení hodnocení udržitelnosti budov, certifikace budov atd. • Realizace a správa adekvátního SW nástroje en. managementu, doplnění HW části, datový sklad vč. provázání databází a nástrojů datové analytiky a vč. možnosti upozornění na nestandardní stavy. • Na základě datových analýz nastavení jednoduchých typových en. úsporných opatření vč. přednastavených návrhových a kalkulačních mechanismů (např. dle znalosti vhodných střešních ploch a velikosti spotřeby návrh velikosti FVE vč. kalkulace a financování). • Prioritizace en. úsporných opatření z hlediska vícekritériálního datového rozhodování (např. technický stav budovy / potenciál úspor / kalkulace celého životního cyklu (LCC) budovy / financování / vazba na další investiční opatření (komplexnost) / návrh na rozhodnutí). • Procesní provázání en. úsporných opatření na rozhodovací mechanismy investic kraje především v připravovaných projektech en. úsporné výstavby objektů v pasivním a nulovém standardu, tzn. posuzování všech výstavbových projektů z hlediska vícekritériálního datového rozhodování. 	
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)	
<p>Indikátory, pro hodnocení a monitoring projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvořena databáze pasportů budov – SW nástroj v adekvátní kvalitě dat k dispozici (ANO/NE) • Nastaven SW nástroj en. managementu – SW nástroj k dispozici, HW v potřebné míře doplněn (ANO/NE) • Definována a v rámci SW nástroje en. managementu implementována jednoduchá typová en. úsporná opatření vč. přednastavených návrhových a kalkulačních mechanismů – SW nástroj k dispozici (ANO/NE) • Definována a v rámci SW nástroje en. managementu nastavena kritéria datového rozhodování – SW nástroj k dispozici (ANO/NE) • Procesně nastaveny rozhodovací mechanismy investic kraje ve vazbě na en. úsporná opatření především v připravovaných projektech en. úsporné výstavby objektů – procesy nastaveny a důsledně vyžadováno plnění (ANO/NE) 	
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj	
Zvýšení efektivity en. hospodaření na základě datových analýz, zvýšení energetické odolnosti a soběstačnosti, deklarace moderního přístupu kraje a samospráv k životnímu prostředí	

Odhadované náklady na aktivitu		Vyšší jednotky (< 10 MKč)	mil. Kč
Náklady na přípravnou fázi		Stovky (procesní analýza, příprava cílového konceptu SW řešení, VŘ na nákup licence)	tis. Kč
Náklady na realizační fázi		Vyšší jednotky (< 10 MKč) (nákup licence SW řešení, doplnění HW části, customizace, procesy a metodika rozhodovacích mechanismů investic)	mil. Kč
Možné finanční zdroje	MPO / EFEKT / Opatření 2C, 2D IROP 2021+ / očekávaná prioritní osa Zlepšení výkonu veřejné správy Spolupráce a využití start-up firem z Podnikatelského inkubátoru TIC ZK		

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	3.4.2.1 Komplexně podporovat efektivní využívání alternativních zdrojů energie v městech a obcích.
OPATŘENÍ	3.4.2 Podpora a motivace k energetické soběstačnosti a k úsporám
SPECIFICKÝ CÍL	3.4 Vybudovaný SMART energetický systém
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava cca 12 měsíců (konsolidace dat en. managementu, PENB, pasportů; definování programu a podmínek krajské podpory OZE pro samosprávy, komunitní energetiky a využívání brownfieldů) Realizace cca 12 - 36 měsíců (výzvy v rámci střednědobého programu podpory OZE, pro samosprávy a komunitní energetiky, realizace FVE na nevyužívaných brownfieldech)
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /Odbor stavebního řádu a životního prostředí/ Energetická agentura Zlínského kraje
Možní partneři aktivity	Odbory ŽP měst (popř. obcí), příspěvkových organizací a firem s obchodním podílem samospráv)
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)	
<p>Cílem aktivity je realizace OZE na budovách či drobných stavbách v lokalitách kraje, příspěvkových organizací a nastavení podpory pro podporu rozvoje OZE na budovách samospráv (měst, obcí, příspěvkových organizací a firem s obchodním podílem samospráv). Jedná se zejména o návrh systémového přístupu ve vybraných oblastech, především:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výběr vhodných budov / lokalit k realizaci OZE na základě dat v rámci managementu hospodaření s energiemi, PENB, en. auditů a pasportů budov • Instalace / doplnění FVE a fototermiky v majetku kraje (koncept Zelené nemocnice, ÚSS, Zdravé školy) k napájení vlastní spotřeby budov • Využívání nástrojů FVE formou služby – nabídka vhodných střech / ploch pro dlouhodobý program realizace ve formě dlouhodobé služby splácené dodávkou do vlastní spotřeby (ve spolupráci s podnikatelským sektorem) • Analýza rozvoje chytrých sítí vč. určení potenciálu programu rozvoje komunitní energetiky (občanské energetické společenství, resp. společenství pro obnovitelné zdroje energie) s podmíněným cílem vyšší penetrace OZE • Podpora realizace FVE na nevyužívaných brownfieldech kraje s využitím finančních prostředků např. z Modernizačního fondu • Podpora energetického využití odpadů (zařízení pro tepelné zpracování odpadních kalů z ČOV, bioplynových stanic vč. rekonstrukce na stanice s výrobou biometanu apod.) • Moderování diskuse a odborné poradenství pro samosprávu v oblasti zavádění OZE (posuzování vhodnosti, podklady pro dotační žádosti) 	
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)	
<ul style="list-style-type: none"> • Realizován výběr vhodných budov / lokalit k realizaci OZE – vytvořena přístupná databáze, definovány okrajové podmínky k realizaci OZE. • Instalace / doplnění FVE a fototermiky na budovách v majetku kraje (koncept Zelené nemocnice, ÚSS, Zdravé školy) k napájení vlastní spotřeby - počet realizovaných projektů, počet žádostí v dotačních programech (Moder. Fond, OPŽP atd.). • FVE formou služby – počet realizovaných projektů. • Realizovány FVE na nevyužívaných brownfieldech – počet realizovaných projektů, počet žádostí v dotačních programech (Moder. Fond, OPŽP atd.). • Analyzován rozvoj chytrých sítí vč. určení potenciálu programu rozvoje komunitní energetiky – počet realizovaných projektů, počet žádostí v dotačních programech (Moder. Fond, OPŽP atd.). • Podporováno energetické využití odpadů – vytvořená aplikace ke sledování energetického využití ostatních odpadů, počet realizovaných projektů. 	

- Moderování diskuse a odborné poradenství pro samosprávu – **počty** realizovaných konzultací se zachycením výsledků konzultace.

Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj

Zlepšení životního prostředí snížením spotřeby, zvýšení energetické odolnosti a soběstačnosti, deklarace moderního přístupu kraje a samospráv k životnímu prostředí.

Odhadované náklady na aktivitu		mil. Kč
Náklady na přípravnou fázi	Desítky (< 50 MKč) Jednotky (konsolidace dat en. managementu, PENB, pasportů; definování programu, podmínek, alokace krajské podpory OZE pro samosprávu, komunitní energetiky a využívání brownfieldů)	mil. Kč
Náklady na realizační fázi	Desítky (< 50 MKč) (výzvy v rámci střednědobého programu podpory OZE, pro samosprávu a komunitní energetiky, realizace FVE na nevyužívaných brownfieldech)	mil. Kč
Možné finanční zdroje	OPŽP, PO 5 / SC 5.1 Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie, popř. 5.3 Dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov Modernizační fond / Výzva Podpora obnovitelných zdrojů elektřiny Finanční nástroje (program InvestEU) ČMZRB / finanční nástroje (zvýhodněné úvěry, záruky, příspěvky na úhradu úrokové sazby atd.)	

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	3.5.1.1 Podporovat obnovu techniky ve školách, kulturních, paměťových a vzdělávacích institucích jako součást nového přístupu ke vzdělávání a využití zdrojů informací pro vzdělávání populace již od předškolního věku.	
OPATŘENÍ	3.5.1 Podpora inovativních způsobů vzdělávání pro všechny typy a úrovně škol a celoživotní vzdělávání	
SPECIFICKÝ CÍL	3.5 Rozvinuté vzdělávání, kultura, sport a občanská společnost efektivně využívající SMART nástroje	
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava cca 6 -12 měsíců (konsolidace dat stavu techniky ve středních školách a kulturních, paměťových a vzdělávacích institucích včetně zjištění potřeb pro vzdělávání populace od předškolního věku) Realizace: napříč platnosti Koncepce	
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /Odbor školství, mládeže a sportu/ ZK /odbor kultury a památkové péče/	
Možní partneři aktivity	Školy zřízení krajem, kulturní, paměťové a vzdělávací instituce	
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)		
<p>Důvodem pro realizaci aktivity je potřeba modernizovat vybavení výše uvedených organizací, aby se nadále mohly implementovat nástroje pro inovativní vzdělávání a edukativní SMART nástroje. Dané vybavení musí reflektovat technologickou dobu, potřeby žáků či účastníků vzdělávací akce a zároveň být kompatibilní se SW (v současné době se hojně využívají např. MS Office 365). Také je potřeba techniku přizpůsobit pro vzdělávání dětí (předškoláci).</p> <p>Nejprve je potřeba zjistit současný stav dané technicky, poté vytvořit plán modernizace s ohledem na cíle, potřeby a cílovou skupinu. Je vhodné využít dotační zdroj a danou technologii implementovat. Neopomenout vyhodnotit tuto aktivitu.</p> <p>Pozn. Je důležité neopomenout specifika odvětví kultury. SMART řešení v kultuře by obecně měla zefektivnit podmínky pro práci a vlastní práci v organizacích (zázemí, vzdělání pracovníků, technologie, SMART inovativní přístup k návštěvníkům) a zatraktivnit výstupy – výstavy, koncerty, hry, workshopy. A tomu by měla napomoci obnova techniky (HW i SW), je ale důležité předem vyhodnocovat potřeby v souvislostech a provázanostech (zvýšení návštěvníků). Za chytrá řešení v regionálních paměťových a kulturních institucích lze považovat také různé multimediální a interaktivní prvky nacházející se v těchto institucích a objektech.</p>		
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)		
<ul style="list-style-type: none"> • Počet projektů implementace nové techniky (obnova techniky) ve školách. • Počet projektů implementace nové techniky (obnova techniky) v kulturních, paměťových a vzdělávacích institucích (a zejména využití této techniky v programech a akcích pro veřejnost). 		
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj		
Chytrý kraj nemůže být chytrý se zastaralou (nefunkční) ICT a to platí i pro školství, kulturu či jiné typy vzdělávání (celoživotní, předškolní). Díky nové technice, vzdělaným lidem a kvalitnímu obsahu, se zvýší efektivita a možnosti vzdělávání (a získávání informací), což napomůže k rozvoji digitální společnosti.		
Odhadované náklady na aktivitu	100 (jedná se o pětileté období)	mil. Kč
Náklady na přípravnou fázi	0,2 – 0,4 (vytvořit seznam subjektů, provést inventarizaci, vytvořit projektový plán s ohledem na velikost subjektu, potřeby, cíle a zaměření, vyhledat možné zdroje (popř. usilovat o tvorbu nových dotačních možností), vytvořit veřejnou zakázku na dodavatele)	mil. Kč

<p>Náklady na realizační fázi</p>	<p>80 - 100</p> <p>(jedná se o hrubý odhad v závislosti na množství potřebné technologie k výměně, na možnosti využití dotačních zdrojů a na ceně dané technologie dle typu, např. tablet vs. výrobní linka.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prozatím je kalkulováno s finanční alokací 0,4-0,5 milionu Kč / pro vzdělávací organizaci typu: školy zřízené krajem + kulturní, paměťové a vzdělávací instituce / za období platnosti Strategie. Celkový počet těchto subjektů v kraji je necelých 200). 	<p>mil. Kč</p>
<p>Možné finanční zdroje</p>	<p>Rozpočet ZK, operační programy týkající se modernizace ICT (MMR), popř. norské fondy, RRF či dílčí části v rámci IROP 2021+.</p>	
<p>Komentář</p>	<p>HW a SW jsou komplementy. Při obnově techniky a tvorbě plánu je potřeba toto brát jako neoddelitelné entity. Nezbytné je však soustavně v čase podporovat chytré edukační prvky vzdělávání a rovněž rozšíření digitálních dovedností všech pracovníků (zvláště pak pedagogických pracovníků, kurátorů, odborných asistentů a školitelů).</p> <p>Odbor školství, mládeže a sportu disponuje se standardem výpočetní techniky pro určité typy škol (gymnázia, umělecké školy apod.). Realizace této aktivity bude probíhat prostřednictvím vypsání výzvy krajem směrem ke středním školám a s ohledem na tuto standardizaci si školy budou moci sami o finanční prostředky na obnovu techniky zažádat. Totéž bude platit i v rámci paměťových organizací.</p>	

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	3.5.1.2 Podporovat vzdělávání formou e-learningu či interaktivními nástroji pro všechny generace (vč. dětí a seniorů) a zavádět prezenční i distanční edukativní SMART nástroje do výuky (s akcentem na práci s talenty a kariérní směřování).
OPATŘENÍ	3.5.1 Podpora inovativních způsobů vzdělávání pro všechny typy a úrovně škol a celoživotní vzdělávání
SPECIFICKÝ CÍL	3.5 Rozvinuté vzdělávání, kultura, sport a občanská společnost efektivně využívající SMART nástroje
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava cca 6 měsíců (analýza a zhodnocení využívání prezenčních a distančních edukativních SMART nástrojů na školských zařízeních zřízených krajem a zmapování současných možností těchto nástrojů vč. příkladů dobré praxe) Realizace cca 12 - 24 měsíců (implementace prezenční i distanční edukativní SMART nástrojů do výuky s akcentem na práci s talenty a kariérní směřování) a pak následně podpora vzdělávání pro všechny generace (celoživotní vzdělávání s využíváním SMART nástrojů)
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK / Odbor školství, mládeže a sportu, školy a školská zařízení/ Věcně příslušné odbory: odbor kultury a památkové péče, Odbor školství, mládeže a sportu, oddělení komunikace a vztahů s veřejností, oddělení organizačních činností a neziskového sektoru
Možní partneři aktivity	TIC (pro oblast kariérního směřování), vzdělávací společnosti tvořící interaktivní edukativní nástroje (dodavatelé s možností PPP), vzdělávací společnosti tvořící a využívající e-learning, které školí napříč všemi generacemi, spolky a organizace nabízející volnočasové aktivity vč. vzdělávání, knihovny a komunitní centra, dobrovolníci, filantropové mateřské školy, kulturní a paměťové instituce
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)	
<p>Cílem aktivity je vytvoření systematické podpory ze strany ZK pro budování „SMART education“, tzn. využívání chytrých didaktických nástrojů, e-learning s interaktivními prvky, podporování pozitivní motivace pedagogů pro práci s digitálními pomůckami včetně zvyšování jejich digitální gramotnosti, propojování akademické sféry s praxí s důrazem na poradenství v dalším profesním. Při vytváření „SMART education“ se nesmí opomenout důležitost lidského faktoru, jako jsou vztahy mezi žákem a učitelem, mezi učiteli, mezi spolužáky a mezi žákem a rodičem.</p> <p>Tato aktivita explicitně cílí na využívání moderních interaktivních vzdělávacích nástrojů napříč generací. Mělo by se jednat o vzdělávání formou e-learning pro odstranění fyzických a administrativních bariér. Na druhou stranu jsou zde rizika, jako je individualismus, problém komunikovat, narušení mezilidských vztahů a další (více v akčním plánu). Vzdělávací program i konkrétní nástroj je potřeba přizpůsobit cílové skupině a jejím specifikám. Např. pro dětskou populaci lze pro rozvoj využívat Minecraft edu či podobné alternativy v závislosti na tom, v čem se mají rozvíjet (paměť, týmovost, soutěživost, strategie, matematická gramotnost, český jazyk, cizí jazyk). Pro seniory je zapotřebí vytvořit takové e-learningové prostředí, které bude uživatelsky jednoduché a přívětivé. Zaměření může být na počítačovou gramotnost, finanční gramotnost, ale také zajímavosti z kultury, z historie a umění. Je možno rozšiřovat spolupráci s akademickou sférou pro vytváření univerzit třetího věku ve větších městech ZK.</p> <p>Dílním cílem aktivity je zaměření se na systematické zavádění moderních edukativních nástrojů do výuky s efektem širokého rozvoje žáků / studentů, propojování daných témat a vytváření souvislostí s ohledem na kariérní uplatnění.</p> <p>Důležité je zachování autonomie škol při rozhodování o typech a rozsahu zavádění moderních vzdělávacích (digitálních) nástrojů.</p> <p>Lze využít nástroje v oblasti virtuální reality, interaktivních úkolů a soutěží či gamifikaci v podobě online deskových her nebo simulačních her.</p> <p>Je zapotřebí tyto edukativní prvky zařazovat do výuky (na školách i paměťových organizacích) nejen distanční formy, ale zejména do prezenční výuky, kde je výhodou zdůraznění praktické využitelnosti, vazby na jiné oblasti</p>	

a pomoc pedagoga. Také je potřeba orientovat se na zjištění talentu mladé generace a dále je pak vědecky /např. na UTB, paměťových institucích, hvězdárnách apod./ a hlavně profesně rozvíjet /což provádí TIC/.

Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)

- Počet podpořených implementovaných SMART edukativních prvků.
- Počet studentů / absolventů SŠ, kteří prošli programem „práce s talenty a kariérní směřování“.
- Počet podpořených smysluplných projektů (sdílené využití SMART edukativních nástrojů) v rámci partnerství několika SŠ.
- Počet podpořených projektů s důrazem na využívání SMART nástrojů při kariérním poradenství realizovaných ve středních a malých městech.
- Počet podpořených vytvořených vzdělávacích programů využívajících SMART nástroje pro seniory / pro předškolní děti / pro mládež / pro dospělé.
- Počet registrovaných do systému vzdělávacích programů využívajících SMART prvky.

Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj

Eliminování odchodu vzdělaných lidí z kraje, zvýšení podnikavosti, provázané dovednosti absolventů SŠ uplatnitelné na různých pracovních pozicích, pozitivní efekt na život v regionu a na lokální ekonomiku. Vytvoření vzdělané občanské společnosti, začlenění seniorů do digitální společnosti.

Odhadované náklady na aktivitu	22,5 (náklady jsou kalkulovány pro celé období platnosti Strategie)	mil. Kč
Náklady na přípravnou fázi	80 - 100 (analýza potřeb a současných řešení, přesné vydefinování vzdělávacích programů a platformy, vytvoření plánu komunikace, vytvoření plánu implementace s akcentem na kariérní poradenství)	tis. Kč
Náklady na realizační fázi	22,5 (záleží na rozsahu nástrojů a množství partnerských subjektů, kam by se SMART nástroje implementovaly <ul style="list-style-type: none"> • Finanční podpora na využívání interaktivní vzdělávacích nástrojů pro vzdělávací společnosti tvořící a využívající e-learning, které školí napříč všemi generacemi, spolky a organizace nabízející volnočasové aktivity vč. vzdělávání, knihovny a komunitní centra, kulturní a paměťové organizace, MŠ (ročně 2 mil. Kč) 18 mil. Kč <ul style="list-style-type: none"> • Alokace finanční podpory školám a vzdělávacím organizacím na zavádění edukativních SMART nástrojů do výuky dle vyhodnocené potřeby (ročně 0,5 mil. Kč) 4,55 mil. Kč 	mil. Kč
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK, operační programy od MŠMT (nově OP Jan Ámos Komenský), rozpočet škol a školských zařízení, PPP (dodavatelé daných řešení), Částečně by nízké poplatky mohli hradit občané, za možnost absolvovat vzdělávací program (v řádech desítek korun, pro seniory zdarma)	

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	3.5.2.1 Podporovat využívání SMART řešení v kulturních, paměťových a vzdělávacích institucích jako nezbytné podmínky atraktivity regionu a příležitosti pro všechny obyvatele.	
OPATŘENÍ	3.5.2 Podpora infrastruktury a pro rozvoj kultury využívající SMART nástroje sloužící místním i návštěvníkům	
SPECIFICKÝ CÍL	3.5 Rozvinuté vzdělávání, kultura, sport a občanská společnost efektivně využívající SMART nástroje	
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava cca 6 měsíců (vytvoření plánu podpory využívání SMART řešení kulturních, paměťových a vzdělávacích institucí, který bude zahrnovat více druhovou podporu s akcentem na finanční podporu) Realizace napříč platnosti Strategie, konkrétně 8 let (realizace dané aktivity – podpora zavádění a využívání SMART řešení v kulturních, paměťových a vzdělávacích institucích)	
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /Odbor školství, mládeže a sportu + Odbor kultury a památkové péče/, školy, školská zařízení a paměťové instituce	
Možní partneři aktivity	Tuzemské i zahraniční kulturní, paměťové a vzdělávací instituce, CCRVM	
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)		
<p>Kultura je dalším nezbytným článkem pro vytváření SMART Regionu. Realitou je, že často (přes její významnou roli badatelskou, výchovnou, vzdělávací, edukační, výstavní, zábavnou a relaxační) bývá upozaděná v porovnání s jinými oblastmi, jako je doprava, zdravotnictví a sociální služby. Pokud má kultura ve společnosti dostatečné místo a je podporovaná, tím roste kulturní vzdělanost obyvatel kraje. V rámci této aktivity by mělo docházet k systematickému navyšování podpory využívání SMART řešení v kulturních, paměťových a vzdělávacích institucích (nutné je balancovat SMART přístupy s tradičními).</p> <p>Je zapotřebí podporou a koordinační činností vytvořit zázemí pro výše zmíněné instituce, aby byly nejprve pokryty nezbytné aktivity (rekonstrukce a opravy památek, uchovávání dědictví apod.) a následně se realizovaly chytré projekty pro zvýšení atraktivity regionu. K tomu je potřeba především personální a finanční podpora. Víze /plány/ na realizaci SMART řešení existují, ale není vytvořený vhodný ekosystém včetně infrastruktury pro rozvoj (nejen chytré) kultury.</p> <p>Vedle interaktivních pomůcek pro vzdělávání pro školy i širokou veřejnost řadíme ke SMART technologiím také např. moderní rezervační systémy, počítání a vyhodnocování návštěvnosti aj. Stejně lze využít aplikace pro poznání virtuální konkrétních památek (postupně celého památkového fondu) na území Zlínského kraje – virtuální atraktivita pak přivádí návštěvníky do reálného prostoru. Vidět objekt na vlastní oči je potřebou.</p>		
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)		
<ul style="list-style-type: none"> Počet podporovaných kulturních akcí, kdy jsou využita chytrá řešení. Počet podporovaných projektů realizovaných kulturními či paměťovými institucemi ve spolupráci se zahraničím, spadající do oblasti SMART kultura. 		
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj		
Zvýšení atraktivity ZK, zachování kulturního dědictví, rozvoj nových forem kultury, oslovující občany bez rozdílu věku		
Odhadované náklady na aktivitu	40 (náklady jsou kalkulovány pro celé období platnosti Strategie, konkrétně při začátku od roku 2023 8 let)	mil. Kč
Náklady na přípravnou fázi	100-200 (vytvoření projektového plánu včetně návrhu změny systému financování)	tis. Kč

Náklady na realizační fázi	<p>(dle rozsahu projektů zavedení SMART řešení pro kulturní rozvoj v rámci nadefinované doby realizace, tj. 8 let)</p> <ul style="list-style-type: none">• Finanční podpora cílená na zavádění SMART řešení (včetně vytváření zázemí a infrastruktury), nad rámec současné alokace na fungování kulturních, paměťových a vzdělávacích institucí. Jedná se podporu 8 paměťových organizací (0,5 mil. Kč ročně / paměťová organizace) a 1 mil. ročně pro zavádění SMART řešení v ostatních kulturních organizací. <p style="text-align: right;">5 mil. Kč ročně</p>	40 mil. Kč
Možné finanční zdroje	ZK /odbor kultury a památkové péče/, dotační programy /podporující péči o kulturní dědictví a zahraniční spolupráci/	
Komentář	<p>Tato aktivita (i další případně projekty v rámci SMART kultury) je podmíněna změnou krajského finančního systému pro odbor kultury a památkové péče, konkrétně finančním navýšením na rozšíření týmu o garanta softwarových řešení paměťových institucí v oblasti kultury – tato pozice v sobě kumuluje znalosti v oblasti IT technologií, znalosti oborových zákonů, metodiku v péči o sbírky a knihovní jednotky.</p> <p>V rámci zatraktivnění paměťových institucí a SMART řešeními expozic, je nutné pokračovat v digitalizaci a zařazovat projekty s rozšířenou realitou za aktivního využívání moderních komunikačních technologií, propojování s mobilními chytrými telefony (zapojení návštěvníků do hry s různými zastaveními v rámci historického objektu nebo tematické výstavy či expozice).</p> <p>Důležitá a základní je také úzká provázanost kultury a památkové péče s cestovním ruchem, kde se dají SMART přístupy a technologie řešit v širším pojetí (návštěvnost objektů, kraje, marketing, propagace – moderní destinační management).</p> <p>Je nutné, aby organizace pokračovaly v digitalizaci, bez níž není možný rozvoj rozšířená reality. Ta zásadně přispěje k zatraktivnění paměťových institucí.</p> <p>Na základě zkušeností s pandemií COVID-19 vyvstává potřeba virtuálních výstav a virtuální prezentace či "archivace", která má návaznost i na školství apod.</p>	

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	3.5.3.1 Vytvořit systém podpory komunitních center a místních knihoven zabývajících se mezigenerační spoluprací a využívání SMART řešení pro seniory (např. k získání digitálních dovedností).		
OPATŘENÍ	3.5.3 Rozvoj komunitních center s využíváním SMART řešení		
SPECIFICKÝ CÍL	3.5 Rozvinuté vzdělávání, kultura, sport a občanská společnost efektivně využívající SMART nástroje		
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava: cca 6 - 12 měsíců (zmapování existence komunitních center ve městech (I. fáze), v obcích (II. fáze), následně vytvořit plán systému podpory komunitních center / knihoven pro budování občanské společnosti) Realizace: 36 měsíců		
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /Odbor strategického rozvoje kraje/		
Možní partneři aktivity	Kulturní domy, knihovny, MAS, další neziskové organizace, školy a paměťové organizace		
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)			
<p>Cílem aktivity je podpora komunitních center / knihoven z hlediska rozšíření nabízených služeb i o SMART služby pro (nejen) mezigenerační spolupráci. Předmětem aktivity není primárně podpora rekonstrukce či stavby komunitního centra (např. domu kultury, knihovny, společenských prostor apod.), ale systematická podpora a poradenství ohledně nabídek služeb zahrnující SMART prvky v kombinaci s mezigenerační spoluprací.</p> <p>Je důležité, aby se na území chytrého regionu budovala soudržnost obyvatel navzájem i k samotnému území.</p> <p>Tvorba komunitních center je prostředek pro podporu „SMART living“, ale musí svým členům nabízet moderní a efektivní služby, počínaje od možnosti vzdělávání až po volnočasové aktivity. Služby by měly být z oblasti kultury, umění, sportu, ICT a digitalizace, podnikání atp.</p> <p>Po realizaci aktivity by měl být vytvořen systém e-slужeb včetně poradenství pro občany (e-knihy, e-learning, e-bankovníctví, e-commerce atd.), který bude implementován a využíván v rámci krajské sítě komunitních center / knihoven.</p>			
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)			
<ul style="list-style-type: none"> Počet komunitních center ve ZK, které využívají systém podpory pro mezigenerační spolupráci a využívání SMART řešení v rámci nabídky e-slужeb Počet občanů, které díky vytvořenému systému, využívají inovativní e-slужby Počet nabízených e-slужeb s ohledem na potřeby občanů (šíře a adekvátnost nabídky e-slужeb) 			
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj			
Zvyšování kvality života obyvatel, sounáležitosti, digitální gramotnosti a atraktivity regionu.			
Odhadované náklady na aktivitu		0,3	mil. Kč
	(náklady jsou kalkulovány pro celé období platnosti Strategie)		
Náklady na přípravnou fázi		20	tis. Kč
	(vytvořit plán systému podpory, domluvit spolupráci s partnery, kde bude systém implementován)		
Náklady na realizační fázi		0,3	mil. Kč
	finanční alokace k rozvoji komunitních center a knihoven směrem k digitální společnosti, vč. podpora mezigeneračního poradenství – na tři roky: 100 tis. Kč/ročně		
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK, částečně rozpočet měst a obcí (jako zřizovatele). Další zdroje finančních prostředků budou hledány v oblasti krajských dotačních titulů.		

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	3.6.1.1 Zpracovat a realizovat koncept eHealth v krajských nemocnicích ZK, se zapracováním rozvoje telematiky (telemonitoringu, telekonzultací a dalších prvků nových řešení – např. zavedení orientačních a navigačních systémů ve zdravotnických zařízeních.	
OPATŘENÍ	3.6.1 Rozvoj zázemí pro eHealth – elektronizace a zvýšení kvality zdravotní péče	
SPECIFICKÝ CÍL	3.6 Provázaná zdravotní a sociální péče s využitím digitálních prostředků	
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava: cca 12 měsíců (potřeba vytvořit koncept a zpracovat studii na využívání eHealth prvků v krajských nemocnicích, zpracovat technickou dokumentaci k rozvoji telematiky a dalších SMART prvků) Realizace: 36 měsíců (implementace nástrojů pro telematiku, pro zavedení orientačních a navigačních systémů a dalších eHealth řešení, včetně propojení s mHealth)	
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /odbor zdravotnictví/	
Možní partneři aktivity	Vědecko-výzkumné instituce (např. UTB)	
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)		
Cílem je zvýšení elektronizace, dostupnosti a kvality zdravotní péče, díky rozvoji SMART řešení, konkrétně eHealth. Jedná se o širokou oblast, takto aktivita se explicitně zabývá samotnou tvorbou konceptu eHealth především (v první fázi aktivity) pro krajské nemocnice, s tím, že v rámci aktivity je i fáze realizace tohoto konceptu – zavádění telematiky a dalších eHealth služeb. Proto je tato aktivita časově poměrně náročná, záleží na rozsahu SMART řešení k implementaci.		
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)		
<ul style="list-style-type: none"> • Zpracovaný koncept eHealth pro krajské nemocnice ZK. • Počet realizovaných projektů zavedení SMART řešení v oblasti eHealth. • Počet pacientů využívající pravidelný vzdálený monitoring. • Počet pacientů zaregistrovaných do služby mHealth. • Počet pacientů, kteří využili telemedicínu (konzultace s lékařem pomocí chatu či videa). • Počet projektů pro podporu prevence pomocí digitalizace. 		
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj		
Zvýšení kvality života obyvatel ZK – díky poskytování kvalitnějších služeb v jedné části zdravotnictví (eHealth)		
Odhadované náklady na aktivitu	6,2 (náklady jsou kalkulovány na tři roky)	mil. Kč
Náklady na přípravnou fázi	200 - 300 (vytvoření celého konceptu, rámce zavádění eHealth + technické dokumentace pro konkrétní projekty eHealth)	tis. Kč
Náklady na realizační fázi	6 (dle rozsahu projektu, v první fázi je zaváděno řešení do čtyř krajských nemocnic ZK, s tím, že některá řešení se dají nasdílet (např. pro telemedicínu či SW pro navigační systémy), ale HW (např. čidla, tabule, tablety připevněné na zdi při vstupu do pokoje pacientů, kde si lékař načte aktuální zdravotní stav) je zapotřebí nakoupit ve větším množství). • Finanční alokace na zavádění SMART řešení do čtyř krajských nemocnic (0,5 mil. Kč ročně/nemocnice) 2 mil. Kč /ročně	mil. Kč
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK, dotace na zavádění moderní technologie ve zdravotnictví (MZČR), dotace EU (REACT-EU), RRF	

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY		3.6.2.1 Provázat (datově, informačně a procesně) sociální a zdravotní péči v regionu.	
OPATŘENÍ	3.6.2 Digitalizace a zvýšení kvality a propojení zdravotnických a sociálních služeb včetně podpory kvalitního života v přirozeném prostředí		
SPECIFICKÝ CÍL	3.6 Provázaná zdravotní a sociální péče s využitím digitálních prostředků		
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava: 6 měsíců (vytvoření projektového plánu, kde budou zhodnoceny i současné datové, informační a procesní vazby mezi zdravotnictvím a sociální péčí) Realizace: 12–24 měsíců (implementace dané aktivity)		
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /spolupráce Odboru zdravotnictví a Odboru sociálních věcí/		
Možní partneři aktivity	Poskytovatelé sociální péče (domy seniorů), poskytovatelé zdravotní péče, neziskové společnosti, částečně MAS		
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)			
<p>Datové, informační a procesní provázání sociální a zdravotní péče přispěje k podpoře kvalitního života v přirozeném prostředí včetně vytvoření optimálních podmínek pro prevenci nemoci. Bude rovněž ale docházet k úsporám v těchto dvou oblastech, díky vzájemnému sdílení dat v integrovaném prostředí a nastaveným procesům na bázi spolupráce. V rámci aktivity je potřeba správně nadefinovat dané provázání s ohledem na citlivost údajů o občanech a jejich zabezpečení.</p> <p>Součástí aktivity (popř. paralelně) je potřeba vytvořit a realizovat SMART koncept sociálních služeb ve ZK, přičemž tento koncept musí být propojen (datově, informačně, procesně) s vytvořeným konceptem pro zavádění eHealth (popsáno v minulé aktivitě). Jinak nedojde k efektivnímu výstupu z této aktivity (3.6.2.1), případně jen částečně.</p>			
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)			
<ul style="list-style-type: none"> • Implementace systému pro procesní provázanost sociální a zdravotní péče v regionu. • Počet zdrojů – poskytovatelů dat v oblasti sociální a zdravotní péče na integrační datové platformě. • Počet příjemců dat (sociální a zdravotnické zařízení) v ZK v rámci provázaného systému. 			
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj			
Zvýšení atraktivnosti Regionu díky dostupnější a provázanější sociální péči a zdravotnictví.			
Odhadované náklady na aktivitu	(náklady jsou kalkulovány pro celé období platnosti Strategie)	0,8	mil. Kč
Náklady na přípravnou fázi	(přípravná fáze, tvorba studie na základě zhodnocení současného stavu propojení)	0,5	mil. Kč
Náklady na realizační fázi	(implementace systému vzájemného propojení, přičemž datové propojení může být přes integrační datovou platformu (aktivita: vytvoření datového skladu) s určitými specifikami ochrany dat a informací) <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření SMART konceptu sociálních služeb, který je provázán s konceptem SMART zdravotnické péče 200 tis. Kč / jednorázově • Vytvoření datového propojení 150 tis. Kč / jednorázově • Diskuze (kulaté stoly) ohledně implementace procesního a informačního propojení 40 tis. Kč / ročně 	0,75	mil. Kč
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK		

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY		3.7.1.1 Zřídit, popř. rozvíjet současné hmotné zázemí pro podporu podnikání ve ZK.	
OPATŘENÍ	3.7.1 Rozvoj inovací a SMART podnikání v digitální ekonomice		
SPECIFICKÝ CÍL	3.7 Rozvinuté SMART podnikání, moderní formy ekonomiky a cestovní ruch		
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	<p>Příprava: 12 měsíců (vytvoření projektového plánu se zahrnutím zhodnocení hmotného zázemí pro podnikání ve vybraných městech, vytvoření harmonogramu realizace, specifikace zřízení / rozšíření hmotného zázemí)</p> <p>Realizace: 12 – 24 měsíců (realizace – zřizování hmotného zázemí v podobě podnikatelských center, coworkingů apod. dle současného stavu ve městech)</p>		
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK prostřednictvím TIC		
Možní partneři aktivity	Hospodářské subjekty na území ZK, neziskové společnosti zaměřené na podporu podnikavosti a inovace ve městech, vedení měst (věcně příslušný odbor v daném městě pro rozvoj podnikání), Krajská hospodářská komora, klustry, krajské zastoupení agentury CzechInvest.		
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)			
<p>Cílem aktivity je zřízení nového a rozvíjení stávajícího hmotného zázemí (vč. infrastruktury) pro podporu podnikání v kraji. Realizace této aktivity by probíhala v osmi městech ZK, která mají počet obyvatel vyšší než 10 000 a jsou ORP. Konkrétně se jedná o města: Zlín, Kroměříž, Vsetín, Uherské Hradiště, Valašské Meziříčí, Uherský Brod, Rožnov pod Radhoštěm a Holešov. Zřizování hmotného zázemí pro podporu podnikání a inovace lze třemi způsoby:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozšíření stávajícího zázemí a infrastruktury pro podnikání v daném městě (lze využít již vybudované zázemí/infrastrukturu v některých městech). • Revitalizace brownfieldů. • Zřízení na „zelené louce“ v daném městě – zcela nová výstavba podnikatelského centra. <p>Pozn. V Holešově by šel využít a posílit potenciál zóny Holešov (Technologický park Progress) pro rozvoj podnikání v regionu prostřednictvím chytrých řešení.</p>			
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)			
<ul style="list-style-type: none"> • Počet zřízených podnikatelských center. • Počet aktivit realizovaných v nových centrech pro podporu podnikání (projektů, vznik inovativních firem, workshopů apod.). 			
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj			
Zvýšení podnikavosti v kraji, zvýšení inovací a zlepšení prostředí pro potenciální investory.			
Odhadované náklady na aktivitu	(náklady jsou kalkulovány pro celé období platnosti Strategie; je v nich zahrnuto pouze zřízení zázemí; následné fungování podnikatelských center bude hrazeno z rozpočtu měst/kraje)	35 - 65	mil. Kč
Náklady na přípravnou fázi	(vytvoření projektového plánu vč. specifikace výstavby, dohodnutí podmínek v rámci aktivity s městem, výběr dodavatele)	2 - 5	mil. Kč
Náklady na realizační fázi	(realizace – zřízení zázemí vč. infrastruktury) Náklady jsou kalkulovány s ohledem tvorby hmotného zázemí k podnikání v osmi městech, přičemž náklad na jedno město by hrubým odhadem bylo	32 - 64 4 – 8 mil. Kč	mil. Kč
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK, rozpočet měst, OP TAK, IROP, částečně Next Generation EU		

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY		3.7.1.2 Podporovat alternativní typy financování (jako je PPP, crowdfunding, sponzoring apod.).	
OPATŘENÍ	3.7.1 Rozvoj inovací a SMART podnikání v digitální ekonomice		
SPECIFICKÝ CÍL	3.7 Rozvinuté SMART podnikání, moderní formy ekonomiky a cestovní ruch		
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	<p>Příprava: 6 – 10 měsíců (analýza a zhodnocení alternativních typů financování, vytvoření zásobníku možných projektů, kde je vhodné využít alternativní typy financování)</p> <p>Realizace: průběžně do roku 2030 a pak následně dle aktualizace Strategie SMART Region ZK. Návrh začátku aktivity je od roku 2022, kdy budou jasné informace o plánovaných dotačních výzvách pro období 2021+, kde součástí může být využití alternativního financování.</p>		
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK /odbor strategického rozvoje ve spolupráci s odborem investic/, TIC		
Možní partneři aktivity	Podniky (PPP, sponzoring), občané (crowdfunding)		
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)			
<p>Tato aktivita má vazbu na všechny plánované aktivity / projekty kraje. Při tvorbě rozpočtu a definování zdrojů je vhodné (i pro vyšší pravděpodobnost získání dotací) dle relevance a možností implementovat alternativní typ financování (může se jednat o okrajové financování). Díky těmto typům financování se mohou otevřít příležitosti pro spolupráci kraje, měst a soukromé sféry na rozvoji chytrého regionu.</p> <p>Cílem této aktivity je podporovat využití nových forem financování (v relevantních projektech), a tím zvýšit zdroje pro danou činnost.</p> <p>Navíc tato podpora může vést k nárůstu podnikatelské aktivity a lokální ekonomiky.</p>			
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)			
<ul style="list-style-type: none"> Počet projektů, kde jsou využité alternativní typy financování. Objem vygenerovaných prostředků alternativního financování (objem finančních prostředků v rámci PPP od soukromé sféry, v rámci crowdfunding od občanů, v rámci rizikového financování od poskytovatelů rizikového kapitálu do start-upů). Počet odborných poradenství pro podporu alternativních typů financování. 			
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj			
Podpora lokální ekonomiky			
Odhadované náklady na aktivitu		0,5	mil. Kč
	(náklady jsou kalkulovány pro celé období platnosti Strategie)		
Náklady na přípravnou fázi		20 – 40	tis. Kč
	(přípravná fáze)		
Náklady na realizační fázi		0,5	mil. Kč
	<ul style="list-style-type: none"> Náklady na organizaci a realizaci diskuzí vč. odborného poradenství pro podporu využívání alternativních typů financování 50 - 60 tis. Kč / ročně 		
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK, PPP (soukromá sféra)		

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY		3.7.1.3 Podporovat jednotnou komunikaci programů a služeb inovační infrastruktury Zlínského kraje rámci platformy ZLINNOVATION	
OPATŘENÍ	3.7.1 Rozvoj inovací a SMART podnikání v digitální ekonomice		
SPECIFICKÝ CÍL	3.7 Rozvinuté SMART podnikání, moderní formy ekonomiky a cestovní ruch		
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava: 6 – 8 měsíců (vize je již vytvořena, v této fázi je potřeba vytvořit specifikaci platformy, její fungování a udržitelnost, síťování s partnery – bude kontinuálně probíhat napříč aktivitou) Realizace: 6 měsíců (vytvoření webových stránek – online platformy s moderním designem, realizace komunikace s využitím sociálních sítí)		
Hlavní nositel / realizátor aktivity	ZK prostřednictvím TIC		
Možní partneři aktivity	Hospodářské subjekty, vzdělávací a výzkumné organizace, podnikatelská centra, aktéři v oblasti rozvoje podnikání		
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)			
<p>Jedná se o vytvoření platformy spolupracujících subjektů v rámci inovačního ekosystému Zlínského kraje, jako je např. TIC, UTB, Industry Servis ZK, Plastikářský klastr, Moravský letecký klastr, Zlínský kreativní klastr, CzechInvest, CzechTrade, Czechitas, Technologická agentura ČR, Krajská hospodářská komora Zlínského kraje, Valašskokloboucké podnikatelské centrum, PIK – Podnikatelský inkubátor Kunovice, UPPER a další.</p> <p>Cílem platformy ZLINNOVATION je koordinace aktivit, programů, služeb a akcí ve Zlínském kraji a jejich jednotná komunikace na společném portálu i v tištěných médiích. Celkově se jedná o nabídku služeb v oblastech od práce na školách v tématu kreativity a podnikavosti až po podporu expanzí etablovaných firem.</p> <p>Naplnění tohoto cíle napomůže k zefektivnění marketingové komunikace podpory podnikání a inovací v kraji a sekundárně ke snížení odlivu mladých lidí z kraje, díky vytvořenému zázemí pro podnikání včetně možnosti využití služeb pro profesní seberealizaci a uplatnění své kvalifikace získané při studiu. Toto je vedle oblasti bydlení a občanské vybavenosti (vč. zdravotní a sociální péče) velmi zásadní aspekt pro změnu negativního demografického trendu.</p> <p>Tato aktivita je realizována v rámci SMART Akcelerator Zlínského kraje II s tím, že je zde úzká vazba na aktualizovanou RIS ZK (6/2020).</p>			
Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)			
<ul style="list-style-type: none"> Počet a růst zapojených subjektů do platformy ZLINNOVATION. Návštěvnost webu platformy ZLINNOVATION. 			
Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj			
Zlepšení služeb pro obyvatele ZK.			
Odhadované náklady na aktivitu		0,5	mil. Kč
	(náklady jsou kalkulovány pro celé období platnosti Strategie)		
Náklady na přípravnou fázi		0	mil. Kč
	(ke zpracování marketingové strategie k projektu ZLINNOVATION dojde již v lednu 2021, přičemž finanční prostředky jsou již vyčleněny. Proto tato fáze trvá velmi krátce a negeneruje další náklady)		
Náklady na realizační fázi		0,5	mil. Kč
	(finanční prostředky budou alokovány ze SMART Akceleratoru ZK II, ale kromě vytvoření webu je potřeba do nákladů na realizaci zahrnout i organizace a realizace kulatých stolů s partnery, neustálou aktualizaci a inovace nabídky dle potřeb a komunikaci)		
Možné finanční zdroje	OP TAK (v současnosti OPVVV – v rámci Smart akceleratoru II)		

ČÍSLO A NÁZEV AKTIVITY	3.7.2.1 Vytvořit propojený turistický portál krajské a oblastních destinačních společností pro komunikaci akcí	
OPATŘENÍ	3.7.2 Podpora eTourism	
SPECIFICKÝ CÍL	3.7 Rozvinuté SMART podnikání, moderní formy ekonomiky a cestovní ruch	
Doba přípravy a realizace aktivity (časová náročnost)	Příprava: 2 měsíce (dohoda s DMO a pak následně se subjekty CR o propojení, technické aspekty) Realizace: 4 měsíce (realizace nového webu CCRVM včetně jednotného / propojeného turistického portálu)	
Hlavní nositel / realizátor aktivity	Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s.	
Možní partneři aktivity	DMO, subjekty CR	
Stručný popis aktivity / anotace včetně zdůvodnění projektu (důvody pro realizaci)		
<p>V roce 2007 byla Zlínským krajem založena Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s. (dále CCRVM). Jejím posláním je napomoci ekonomickému rozvoji kraje a zaměstnanosti, zvýšit návštěvnost kraje v jeho jednotlivých turistických oblastech, vytvářet síť partnerství v sektoru cestovního ruchu. CCRVM koordinuje rozvoj, propagaci a prezentaci cestovního ruchu v turistickém regionu Východní Morava, který geograficky pokrývá území Zlínského kraje, a zaměřuje se na maximální využití turistického potenciálu území.</p> <p>Velkou výhodou Zlínského kraje je fakt, že CCRVM od svého založení pracuje s korporátní identitou a jednotným, konzistentním marketingovým plánem. Toto umožnilo vznik, a to bez diskuse, silné značky Východní Morava (ve srovnání mezi kraji), která se na odborné scéně často uvádí jako benchmark.</p> <p>CCRVM disponuje rovněž s online turistickým portálem (www.vychodni-morava.cz), kde je přehledně rozdělena volnočasová nabídka regionu. Slabou stránkou je jeho zastaralost.</p> <p>Cílem této aktivity je vytvoření nového webu (turistického portálu) umožňujícího propojení s weby lokálních destinačních managementů ve ZK (dále DMO) alespoň v části kalendář akcí. Pro rozvoj cestovního ruchu v kraji je zapotřebí vytvořit jednotnou platformu, vzájemně propojený turistický portál (dále TP) se sdílenými informacemi (o akcích, o turistických cílech, o dění v kultuře, o novinkách apod.). TP by napomohl k vytvoření stabilního systému vzájemné spolupráce mezi CCRVM a DMO. Role TP by se následně mohla rozšířit pro navazování spolupráce všech subjektů cestovního ruchu v rámci kraje.</p> <p>Spolupráce kraje prostřednictvím CCRVM s DMO je pro využití potenciálu cestovního ruchu klíčová, protože DMO, jako jediné umožňují skloubit požadavky na rozvoj cestovního ruchu i na nejnižší úrovni, a tudíž vhodně doplňují vyšší úroveň destinační spolupráce.</p> <p>Benefity nově vytvořeného propojeného TP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dojde k prohloubení spolupráce soukromého a veřejného sektoru v regionu na úrovni turistických oblasti a lokálních destinací (zvýšení úrovně partnerství). • Zvýší se spolupráce s partnerskými regiony kraje. • Bude plnit roli osvěty a zvýší současné nedostatečné povědomí o významu cestovního ruchu a důležitosti destinační spolupráce na místní úrovni. • Podpoří systémový přístup k podpoře produktů cestovního ruchu a ke zvýšení komunikace akcí. • Napomůže rozšířit přeshraniční spolupráce. • Díky sdílení dat a metodik na portálu se zvýší profesionalizace činnosti DMO. 		

- Zvýší se standard a rozsah služeb cestovního ruchu.
- Díky propojenosti se sociálními sítěmi („word of mouth“) a webem CCRVM a weby DMO dojde k masivnější marketingové komunikaci.

V současné době CCRVM plánuje tvorbu nového, modernějšího webu, přičemž součástí tohoto projektu by mohla být realizace výše popsané aktivity.

Indikátory výstupu (měřitelné výstupy aktivity)

- Vytvořený propojený turistický portál.
- Počet dalších subjektů cestovního ruchu spolupracujících v rámci turistického portálu

Plánovaný nepeněžní přínos - benefity pro chytrý kraj

Zlepšení služeb pro obyvatele ZK

Odhadované náklady na aktivitu		1,3	mil. Kč
	(pozn. v rámci rozpočtu ZK 2021 CCRVM navrhla náklady na tvorbu nového webu ve výši 1,3 mil Kč, přičemž součástí projektu by mohlo být vytvoření propojenosti webu s DMO)		
Náklady na přípravnou fázi		0,2	mil. Kč
	(definování platformy pro spolupráci, oslovení DMO a dalších subjektů)		
Náklady na realizační fázi		1,1	mil. Kč
	(tvorba nového webu – turistického portálu CCRVM, který bude propojen s lokálními DMO pro komunikaci akcí, pro společné projekty a sdílení informací)		
Možné finanční zdroje	Rozpočet ZK (zdroje CCRVM)		

PŘÍLOHA 8: Rozdělení komunikačních kanálů

Komunikační mix – offline komunikační kanály

- PRINT
 - Letáky
 - Tištěný zpravodaj
- OUTDOOR
 - Billboardy
 - Plakáty
- PR (PUBLIC RELATION)
 - Tisková zpráva
 - Článek v novinách
- TELEVIZE
 - Reklama v televizi
- RÁDIO
 - Reklama v rádiu, rozhlas

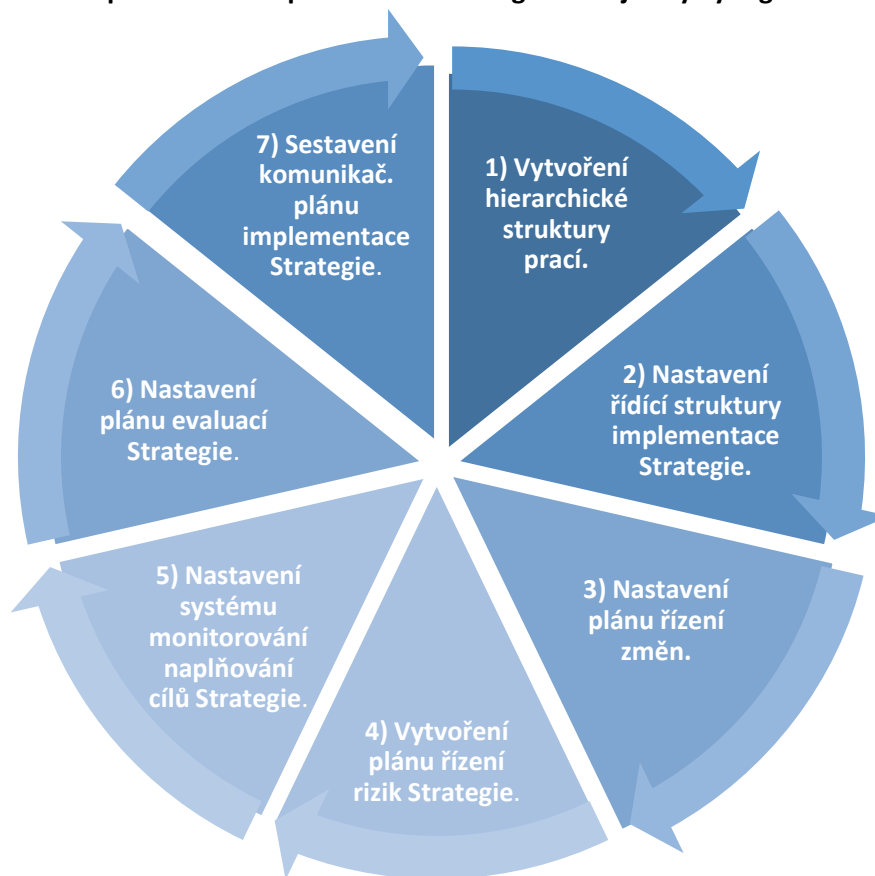
E-komunikační mix – online komunikační kanály

- SEARCH MAREKTING: Reklama ve vyhledávacích
 - PPC v Google Adwords
 - PPC v Sklik /Seznam/
- CONTENT MARKETING – OBSAHOVÝ MARKETING
 - Webové stránky města, online zpravodaj
 - Příspěvek na sociálních sítích města
- PLOŠNÁ REKLAMA
 - Tvorba videa
 - Bannery
- ONLINE PŘÍMÝ MARKETING
 - Email / SMS
 - Virální marketing (šíření referencí)
 - Newsletter
 - Věrnostní programy
- PODPORA PROPAGACE NA INTERNETU
 - Soutěže, slevy, kupony
 - Affiliate marketing
- VYUŽÍT MOBILNÍ KOMUNIKAČNÍ PLATFORMY/POPŘ. MOBILNÍHO ROZHLASU
- VYUŽITÍ INFORMAČNÍCH DIGITÁLNÍCH PANELŮ
- ONLINE EVENTS (při nutnosti aktivního zapojení občanů – např. Portál občana)
 - Online workshopy, diskuze, webináře

PŘÍLOHA 9: Plán řízení implementace /teoretická východiska/

Plán řízení implementace je nezbytnou součástí této Strategie. Níže jsou uvedena teoretická východiska jednotlivých dílčí částí plánu (jako je nastavení řídicí struktury, monitoring, vytvoření plánu rizik, plánu komunikace a další), jejich souslednost a stručné vysvětlení. Praktické využití je popsáno v Implementační části Strategie. Podoba plánu řízení implementace se může lišit v závislosti na komplexnosti připravované Strategie.

Schéma 15: Sedm aktivit plánu řízení implementace Strategie rozvoje chytrý region ZK

Po těchto sedmi aktivitách je zapotřebí v rámci plánu řízení implementace Strategie:

- Sestavit rozpočet implementace Strategie (zahrnující mimo jiné náklady na implementaci a realizaci aktivit, na personální zdroje, na komunikační aktivity, na monitoring a evaluaci, na aktualizaci a udržitelnost).
- Sestavit časový harmonogram implementace – z pohledu naplňování akčního plánu.

1) Vytvoření hierarchické struktury prací. Jedná se o charakteristiku aktivit, které reflektují Specifické cíle, odhad jejich časové náročnosti a nákladovosti. Při realizaci konkrétní aktivity bude vhodné vytvořit Ganttův diagram s přesným harmonogramem.

2) Nastavení řídicí struktury implementace Strategie. Je potřeba vytvořit implementační strukturu, ve které musí být především přesně vydefinovány role jednotlivých subjektů zapojených do realizace Strategie s dostatečnou a odpovídající kompetencí.

3) Nastavení plánu řízení změn. V rámci této aktivity je zapotřebí nastavit způsob identifikace potřeby realizace změn a nastavit způsob projednání a schválení navrhovaných změn. Potřebné změny mohou být vynuceny např. technologickým pokrokem, legislativními změnami, dotačními možnostmi (vnější zdroje změn), nebo díky výstupům některých procesů řízení implementace Strategie – potřeba realizace změn může být identifikována například při průběžném monitorování plnění cílů Strategie, na základě výsledků evaluací, jako výstup řízení rizik implementace Strategie apod. (vnitřní zdroje změn). Je potřeba, aby subjekty

zodpovědné za řízení implementace Strategie včas identifikovaly potřeby změny a upozornily na ně členy Regionální stálé konference (dle kap. 14.1, kde je charakterizována personální kapacita vč. agendy). Následně je potřeba nastavit, jakým způsobem budou identifikované návrhy změn projednány a schváleny.

4) Vytvoření plánu řízení rizik. Riziko můžeme definovat jako potenciální vznik události, která může negativně ovlivnit naplnění stanoveného cíle pro danou aktivitu. Při každém projektu je vhodné znát rizika a opatření na jejich minimalizaci. Tím se zvýší pravděpodobnost, že vše proběhne s co nejmenšími problematickými odchylkami.

V první fázi při řízení rizik¹³² je jejich identifikace. Rizika se dají členit do několika skupin: technická, právní, personální, organizační, finanční apod. Následuje analýza, kdy zjišťujete velikost možného rizika a následně důsledků. Ve třetí fázi se plánuje opatření na zmírnění těchto rizik, tedy jakým způsobem se k riziku postavit, abychom minimalizovali či plně eliminovali dopady rizika či pravděpodobnost jeho vzniku¹³³. Poslední fází je realizace naplánovaných opatření.

Pro identifikaci rizik lze využít několik způsobů, jako jsou individuální či skupinové rozhovory, brainstorming, revize známých, obecně se vyskytujících rizik, vyhodnocení obdobných strategií atp. Výstupem je tzv. registr rizik. Identifikace rizik probíhá na začátku implementace, ale je důležité tuto činnost aktualizovat i v průběhu realizace. Identifikovaná rizika je potřeba vyhodnotit, analyzovat, z hlediska pravděpodobnosti výskytu a dopadu v budoucnu. Toto hodnocení je doplněno do registru rizik.

Rizika vztahující se ke každé aktivitě jsou definovaná v akčním plánu. Rovněž rizika pro rozvoj SMART Regionu mohou být v podobě hrozeb definovaných ve SWOT analýze (analytická část), z nichž se většina nedá ovlivnit nebo pouze minimálně.

5) Nastavení systému monitorování naplňování cílů Strategie. Systém monitorování slouží k průběžnému vyhodnocování postupu realizace Strategie z hlediska dosahování jejích cílů (pomocí naplňování stanovených indikátorů). Pro zjišťování naplňování indikátorů je potřeba nastavit systém a frekvenci sběru dat, jejich vyhodnocení a toto zjištění implementovat do systému monitoringu. Monitoring by měl být zpravidla prováděn ročně, aby bylo možné poměřovat jednotlivé kroky změny – pokroku (plnění) a pružně reagovat na vývoj situace.

6) Nastavení plánu evaluací Strategie. V návaznosti na nastavený systém monitorování (který je postaven především na sběru a vyhodnocení dat o postupu plnění indikátorů / a tím specifických cílů Strategie/) je potřeba vytvořit a následně v praxi využívat – evaluační plán¹³⁴ - který zejména obsahuje: druhy evaluací, které se budou provádět, data nezbytná pro jejich provedení, kdo a kdy evaluace provede, komu budou evaluační zprávy předkládány ke schválení¹³⁵.

7) Sestavení komunikačního plánu implementace Strategie. Komunikace o průběhu realizace Strategie, o jejích cílech a dopadech je jedním ze stěžejních prvků pro její úspěšnou implementaci. Podstatou komunikačního plánu je zapojení zainteresovaných osob a veřejnosti do procesu rozvoje SMART Region ZK s cílem usnadnit akceptace SMART řešení.

¹³² Řízení rizik znamená strukturovaný přístup k identifikaci, vyhodnocování a kontrole rizik, které mohou vzniknout v průběhu implementace Strategie a ovlivnit její úspěšnost.

¹³³ Zde je nutné podotknout, že zcela legitimním „opatřením“ pro řízení rizika je přístup „nedělám nic“. V tomto případě aktivně nedělám žádné protioopatření, pouze monitoruji, zda se nezměnila pravděpodobnost či dopad.

¹³⁴ Provedení evaluace představuje další náklady na realizaci Strategie a z tohoto důvodu pravděpodobně nebude možné vyhodnotit každý aspekt Strategie. Proto je důležité nejdříve rozhodnout, zda je potřebná formální evaluace realizace Strategie. U méně náročných strategií může být evaluace méně formální a bude tak propojena především s procesem monitorování plnění indikátorů.

¹³⁵ Dále musí být stanovena celková odpovědnost za evaluaci Strategie. V evaluačním plánu, případně v procesech řízení Strategie musí být dále stanoveno, kdo a jakým způsobem bude pracovat s výstupy evaluací.

PŘÍLOHA 10: Manažerské shrnutí Strategie rozvoje chytrého regionu Zlínského kraje 2030

Strategie rozvoje chytrého regionu Zlínského kraje 2030 (dále Strategie) navrhuje optimální podmínky a komplexní přístup pro smysluplné a efektivní zavádění a využívání moderních technologií a SMART přístupů. Přináší dlouhodobou vizi rozvoje chytrého regionu ZK do roku 2030, reflektuje nové potřeby kraje a formování společné politiky pro roce 2020 včetně respektování strategických dokumentů na národní i nadnárodní úrovni. Navržené činnosti jsou v souladu s Pilíři, Cíli a Prioritními oblastmi Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030. Strategie stojí na třech Prioritách:

1. **Partnerství, síťování a tvorba prostředí** – jedná se o horizontální (průřezovou) Prioritu, zahrnující potřebu vytváření dlouhodobých a prospěšných partnerství na základě tzv. quadruple helix. Součástí Priority je nastavení procesů pro koncepční a koordinovaný přístup k naplňování Strategie.
2. **Lidé a osvěta** – tato Priorita je rovněž horizontální a reflektuje potřebu vzdělávání na všech úrovních, šíření a sdílení zkušeností (příkladů dobré praxe) pro komplexní rozvoj chytrého regionu ZK a v neposlední řadě akcentuje komunikaci směrem k zájmovým skupinám a občanům. Podstatou této priority je posilovat SMART přístupy, publicitu, zvyšovat osvětu, a tím know-how s důrazem na koncepční přístup.
3. **Podpora SMART řešení a jejich integrace do fungujícího celku** – Priorita 3 obsahuje sedm tematických oblastí, kde jsou smysluplně zaváděna chytrá řešení s využitím dat pro vytváření synergických efektů s ohledem na naplňování principů SMART řešení¹³⁶.

Pro efektivní a vyvážený rozvoj SMART ekosystému ve Zlínském kraji je nezbytné mít stanovené oblasti podpory SMART řešení. Jednotlivé Priority se proto člení na prioritní (průřezové – u Priority 1,2 nebo tematické – u Priority 3) oblasti. Toto členění je využíváno napříč celým dokumentem.

Rozčlenění Priorit Strategie na prioritní oblasti

Priority	Prioritní oblasti	
Partnerství, síťování a tvorba prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • Partnerství (síťování) • Komunikace, marketing 	PRŮŘEZOVÉ OBLASTI
Lidé a osvěta	<ul style="list-style-type: none"> • Osvěta a poradenství • Koncepční přístup vč. koncentrace dat 	
Podpora SMART řešení a jejich integrace do fungujícího celku	<ul style="list-style-type: none"> • Chytrá veřejná správa, ICT a kyberbezpečnost • Chytrá mobilita • Chytré životní prostředí • Chytrá energetika • Chytrí lidé – vzdělávání, komunitní rozvoj, kultura • Chytré bydlení, sociální služby a zdravotnictví • Chytrá ekonomika, podnikání a inovace, cestovní ruch 	TEMATICKÉ OBLASTI

Strategie vznikla v širokém partnerství s klíčovými aktéry řešícími rozvojové potřeby regionu s ohledem na kompetence kraje, čímž započalo posílení spolupráce a vzájemné komunikace pro rozvoj Zlínského kraje jako chytrého regionu. Dokument vychází z celorepublikového konceptu SMART Česko a přizpůsobuje jej na podmínky Zlínského kraje.

¹³⁶ Průmět konceptu SMART do oblasti plánování rozvoje území ve smyslu udržitelnosti implementovaných SMART řešení (jako je systémová provázanost, synergické efekty, inovativnost, pozitivní dopady na udržitelnost) je popsán pomocí principů SMART řešení, přičemž pro krajskou úroveň by měla být míra průmětu konceptu SMART do oblasti plánování rozvoje území z výše definovaného pohledu (včetně míry inovativnosti) posuzována podle následujících sedmi principů takto: Princip změny směru; Princip odolnosti; Princip jednoho řešení s několika rovnocennými efekty; Princip „krátkých vzdáleností“; Princip spolupráce a finanční udržitelnosti k dosažení efektivity řešení; Princip koheze a komplementarity, horizontálního a vertikálního propojení; Princip řešení založených na zdůvodnění (evidence based) na základě faktů, otevřenosti dat a transparentnosti.

Shrnutí analytické části dokumentu

Shrnutí závěrů z analýz průřezových oblastí (Priorita 1 a Priorita 2)

SWOT analýza jednoznačně identifikuje **silné stránky** chytrého regionu ZK:

- Zájem zástupců ZK o rozvoj SMART přístupů.
- Rozvoj SMART iniciativ ve městech a obcích v kraji.
- Silná inovativní základna v akademických a výzkumně-vývojových institucích

Za jednoznačně **slabé stránky** v rámci rozvoje SMART Regionu ZK lze považovat:

- Absenci koordinačně-koncepčního přístupu k rozvoji chytrého regionu mezi všemi zájmovými skupinami.
- Chybějící osvěta / komunikace s občany a aktéry (vč. samosprávy).
- Absence práce s daty, jejich hodnocení a následné využití pro plánování /implementaci / evaluaci SMART řešení.

Velkou **příležitostí** pro chytrý region ZK je vytváření strategických partnerství a či reagovat na trend Průmyslu 4.0 včetně inovativních směrů pomocí využití technologií a dat. **Hrozbou** je potenciální omezení dotačních možností či nedostatek kvalifikovaných lidí.

Shrnutí závěrů z analýz tematických oblastí (v rámci Priority 3)

Poznatky a závěry z analýz tematických oblastí jsou seříděny opět do kvadrantů silných, slabých stránek, hrozeb a příležitostí (viz kap. 12 SWOT analýza). Pro rozvoj chytrého regionu ZK je zapotřebí vyzdvihnout **silné stránky** v podobě:

- Fungování páteřní propojovací sítě 21NET do jednotlivých ORP.
- Zkušeností s datově orientovanými systémy z řady projektů (digitální úložiště PACS snímků, rozvoj GIS nástrojů, digitalizace kulturních sbírek, ...).
- Roste objem investic (výdajů) pro podporu výzkumu a vývoje, inovací s využitím moderních technologií.

V rámci tematických oblastí jsou zásadní **slabé stránky**:

- Malá zkušenost s aplikací chytrých řešení – moderních aplikací pro digitalizaci veřejné správy, nedostatečné využívání inteligentních systémů řízení v dopravní infrastruktuře, nízká centralizace dat a chytrých technologií (nejen) v oblasti zdravotní a sociální péče vč. resortismu (chybí propojení sociálních služeb a zdravotnictví).
- Nedostatečné smysluplné využívání chytrých řešení v oblasti dopravy (inteligentní systémy řízení), v oblasti životního prostředí (v rámci adaptace na změnu klimatu), či ve zdravotnictví (eHealth).

Shrnutí návrhové části

Strategická část

Vize – SMART Region Zlínský kraj 2030

SMART Region Zlínský kraj = atraktivní, konkurenceschopný a technologicky vyspělý region s vysokou kvalitou života obyvatel. Jeho udržitelný rozvoj je postaven na využívání mimořádné kreativity a smysluplném zavádění nových technologií a inovativních řešení, v zájmu zlepšování podmínek života pro všechny generace. Je dobrým místem pro život (nejen) mladých lidí.

SMART Region Zlínský kraj je rozvíjen ve spolupráci všech partnerů v území.

Priority, strategické cíle a specifické cíle

Priorita 1: Partnerství, síťování a tvorba prostředí	Priorita 2: Lidé a osvěta	Priorita 3: Podpora SMART řešení a jejich integrace do fungujícího celku
Strategické cíle:		
Zlínský kraj do roku 2030 vybuduje stabilní dynamický systém spolupráce se všemi skupinami aktérů chytrého regionu na základě tzv. quadruple helix a zajistí komplexní funkční koordinaci aktivit v území. Za těchto předpokladů a při kladení důrazu na—udržitelný rozvoj území se ZK stane inspirujícím regionem z hlediska komunikace a partnerství.	Do roku 2030 se Zlínský kraj stane příkladem dobré praxe v podpoře užitečného výzkumu, vývoje a ve využití výzkumu a inovací pro další rozvoj kraje. Bude kladen důraz na vyvážený a udržitelný rozvoj území, osvětu a zapojení obyvatel v oblasti SMART řešení, sounáležitost obyvatel a zvyšování atraktivity Regionu pro stávající obyvatele i nově příchozí. Díky sdílení zkušeností a vytváření koncepčních řešení se synergickými efekty dojde ke zvýšení kvality života a prostředí. ZK bude mít image chytrého kraje, Regionu s vysokou kvalitou života obyvatel.	Zlínský kraj bude v roce 2030 nabízet kvalitní sociální, zdravotní a vzdělávací SMART služby s využíváním nových technologických nástrojů, ve vzájemné propojenosti. Bude vytvářet atraktivní klima pro sladění pracovního a osobního/rodinného života a stane se přitažlivým Regionem pro mladé kvalifikované lidi. Kraj bude mít osvojené poskytování digitalizovaných služeb v rámci e-governmentu. Z hlediska SMART mobility bude kraj využívat nejmodernější online nástroje pro řízení dopravy a bude nabízet komfortní integrovanou dopravu s důrazem na využití alternativních pohonů či nemotorovou dopravu. Uchová si zdravé životní prostředí a bude realizovat SMART řešení k šetrnému využívání zdrojů a ke snižování energetické náročnosti, zvyšování všestranné resilience a dosahování uhlíkové neutrality.
Specifické cíle:		
1.1 Široké partnerství a koordinace aktivit na území kraje s využitím SMART řešení 1.2 Koncepční přístup k plánování a realizaci SMART řešení	2.1 Silné povědomí o atraktivitě chytrého regionu ZK	3.1 Kvalitní ICT a vybudovaná e-governance 3.2 Dostupná, ekologická a bezpečná SMART mobilita 3.3 Kvalitní SMART environment včetně ekosystémových služeb 3.4 Vybudovaný SMART energetický systém 3.5 Rozvinuté vzdělávání, kultura, sport a občanská společnost efektivně využívající SMART nástroje 3.6 Provázaná zdravotní a sociální péče s využitím digitálních prostředků 3.7 Rozvinuté SMART podnikání, moderní formy ekonomiky a cestovní ruch

Specifický cíl (SC), opatření, popis opatření včetně jeho cíle a prioritizované typové aktivity

SC	Opatření	Popis opatření	Prioritizované aktivity
Priorita 1: Partnerství, síťování a tvorba prostředí			
1.1	1.1.1 Systematické budování strategického partnerství pro vznik spolupracujícího „SMART ekosystému“	Vytvoření systematicky a efektivně řízené partnerské platformy, která má podobu dobrovolného regionálního uskupení odborné veřejnosti z akademického a dalšího výzkumného sektoru, podnikatelského, neziskového sektoru a veřejného sektoru, moderovaného Zlínským krajem za účelem vzájemné snahy o budování chytrého regionu.	<ul style="list-style-type: none"> Vytvořit a realizovat systém spolupráce s nejdůležitějšími aktéry pro SMART řešení v rámci quadruple helix
	1.1.2 Koordinace aktivit v území	Dosažení synergických efektů díky koordinaci aktivit mezi krajem (a jím zřizovanými / založenými subjekty) a ORP, městy a obcemi.	<ul style="list-style-type: none"> Koordinovat aktivity krajem zřizovaných / založených organizací s využitím jejich vnitřních SMART přístupů.
	1.1.3 Vytvoření systému poradenství pro SMART řešení	Podpora implementace a využívání SMART řešení díky vytvoření platformy pro poradenství napříč oblastmi SMART a celého území kraje. Jedná se o vytvoření sítě odborníků z různých SMART oblastí, kteří poskytnou konzultace a případně i praktickou pomoc při plánování /implementaci SMART řešení.	<ul style="list-style-type: none"> Vytvořit pozici „ambasadora SMART řešení“ na krajském úřadě, který bude mentorovat vytváření chytrého regionu ZK včetně podpory a motivace k plnění akčního plánu této Strategie.
1.2	1.2.1 SMART Krajský úřad	Zefektivnění procesního řízení a zvýšení komunikace mezi krajem, občany, samosprávami a ostatními aktéry v území.	
	1.2.2 Rozvíjení koncepčního přístupu pro digitální společnost	Vytvoření jednotné digitální platformy pro rozvíjení koncepčního přístupu zavádění SMART řešení do praxe.	<ul style="list-style-type: none"> Vytvořit datový sklad a systém sběru dat pro rozvoj území jako základ analytické a strategické práce, včetně jejich vyhodnocování a poskytování dalším územním jednotkám.
Priorita 2: Lidé a osvěta			
2.1	2.1.1 Vytvoření systému pro komplexní osvětu v rámci SMART Regionu	Rozvoj informované společnosti, která ví, proč a jak využívat implementovaná SMART řešení v praxi, jaké benefity pro kraj přináší a která bude ochotna se podílet na vyhledávání nových příležitostí pro SMART řešení.	<ul style="list-style-type: none"> Definovat prioritní osvětová témata s ohledem na jednotlivé cílové skupiny a možné vývojové změny. Rozšiřovat systematickou spolupráci s UTB a dalšími výzkumnými a vzdělávacími institucemi k podpoře vzniku a šíření inovativních řešení na základě výzkumu a vývoje.
	2.1.2 Komunikace realizovaných aktivit pro rozvoj SMART Regionu	Zajištění silného povědomí o atraktivitě Zlínského kraje prostřednictvím komunikace postavené na příkladech úspěšně realizovaných SMART řešení v regionu.	<ul style="list-style-type: none"> Systematicky budovat pozitivní image kraje prostřednictvím PR strategie kraje postavené na příkladech SMART řešení a zapojením pracovníků KÚZK do

	doma i za jeho hranicemi		nadregionálních struktur v oblasti SMART Region.
Priorita 3: Podpora SMART řešení a jejich integrace do fungujícího celku			
3.1	3.1.1 Rozvoj dostatečně dimenzované ICT infrastruktury pro bezpečný rozvoj digitálních služeb, rozvíjení práce s daty a posilování odolnosti území	Vytvoření moderní a odolné ICT infrastruktury ZK pro zajištění služeb občanů, krizového řízení a zajištění SMART cílů ZK. Robustní ICT infrastruktura je základem informační společnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • Udržovat a rozvíjet systém 21Net jako službu KÚZK subjektům na území ZK, primárně veřejnému sektoru.
	3.1.2 Tvorba dostupného a přátelského úřadu	Vznik inovativního a přívětivého Krajského úřadu ZK, který poskytuje nadstandardní služby či běžné služby v nadstandardní kvalitě. Hlavní kroky k dosažení cíle opatření jsou v posílení principu moderního otevřeného vládnutí, vnímat aktéry v oblasti SMART Region jako partnery při rozhodování věcí veřejných včetně motivování mladých a aktivních lidí k participaci na rozhodování o směřování chytrého regionu ZK	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvořit strategii ICT kraje a krajského úřadu pro střednědobý horizont. • Rozvíjet systémy pro elektronickou komunikaci (mezi krajským úřadem a občany/podnikateli). • Vytvořit systémy pro podporu osvěty a vzdělávání úředníků územních samosprávných celků v oblasti využívání prvků e-governmentu.
3.2	3.2.1 Rozvoj inteligentní dopravní infrastruktury a provozování dopravních sítí	Vybudování (dobudování) infrastruktury pro motorovou, nemotorovou a kolejovou dopravu, zkvalitnění využívání dopravní infrastruktury, snížení dopravních kongescí, zvyšování bezpečnosti provozu, ekologie dopravy, ekonomiky provozu a zatraktivnění veřejné hromadné dopravy osob, zkvalitnění služeb pro občany i podnikatele.	<ul style="list-style-type: none"> • Implementovat inteligentní systémy řízení a monitoringu dopravy na území ZK ve spolupráci s městy a obcemi.
	3.2.2 Vytvoření podmínek pro udržitelnou SMART mobilitu	Vytvoření podmínek SMART mobility podpořením rozvojem celokrajského systému cyklostezek a cest pro nemotorovou dopravu se zahrnutím cest v intravilánu obcí a měst.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpracovat typová opatření a aktivity SMART mobility v koncepci: „Inteligentní řešení pro řízení dopravy Zlínského kraje“.
3.3	3.3.1 Rozvoj SMART hospodaření s odpady na principu 3R (reduce, reuse, recycle)	Důsledný přístup k odpadové politice v rámci kraje.	<ul style="list-style-type: none"> • Systematicky pomáhat městům, obcím a klíčovým partnerům (finančně, metodicky) v oblasti chytrého hospodaření s odpady.
	3.3.2 Podpora modro – zelené infrastruktury, ochrana zdrojů vod před znečištěním, využití vody jako	Zlepšení stavu životního prostředí na základě matematického modelování včetně využívání analytických dat, komunikace potřeby změny směrem k široké veřejnosti na základě podložených skutečností, deklarace	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptovat se na změny klimatu (realizace příslušných opatření Strategie rozvoje ZK 2030 s využitím SMART nástrojů).

	součást cirkulární ekonomiky	moderního přístupu kraje a samospráv k životnímu prostředí.	
	3.3.3 Využití ekosystémových služeb	Hledání hospodárných, efektivních a účinných řešení k naplnění politiky krajiny.	<ul style="list-style-type: none"> • Systematicky tvořit území ZK jako krajinu – komplexní ekosystém a prostředí pro rozvoj měst a obcí – ve spolupráci s výzkumnými organizacemi a orgány ochrany přírody v regionu.
3.4	3.4.1 Optimalizace energetického hospodaření v území s ohledem na efektivní využití zdrojů, bezpečnost a spolehlivost zásobování energií a dosahování úspor	Holistický přístup s efekty rychlého a vhodného investičního rozhodování a zároveň procesního provázání na rozhodovací mechanismy investic kraje, což vede k celkové optimalizaci a dosahování úspor, potažmo snižování dopadů na klima.	<ul style="list-style-type: none"> • Systémově přistupovat (ICT nástroj vč. provázání databází) v rámci en. managementu, provést pasportizaci budov (ve vlastnictví kraje), vytvořit vazbu na energetické audity a průkaz energetické náročnosti (PENB), a z toho prioritizovat opatření en. úspor, analyzovat data s vazbou na rozhodovací mechanismy investic kraje.
	3.4.2 Podpora a motivace k energetické soběstačnosti a k úsporám	Rozvoj lokálních OZE, snižování spotřeby, zvyšování energetické odolnosti a soběstačnosti a motivující moderní přístup kraje a samospráv k životnímu prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> • Komplexně podporovat efektivní využívání alternativních zdrojů energie ve městech a obcích (definování typových podmínek, financování (kohézní fondy, Modernizační fond atd.), způsob realizace).
3.5	3.5.1 Podpora inovativních způsobů vzdělávání pro všechny typy a úrovně škol a celoživotní vzdělávání	Rozvoj vzdělané společnosti ve Zlínském kraji napříč generací s akcentem na rozvoj dětí a mládeže pro uplatnění se v profesním životě (kariéře). Rovněž toto opatření napomůže ke zvýšení konkurenceschopnosti kraje, z hlediska nových inovativních podniků či kvalifikované pracovní síly.	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat obnovu techniky ve školách, kulturních, paměťových a vzdělávacích institucích jako součást nového přístupu ke vzdělávání a využití zdrojů informací pro vzdělávání populace již od předškolního věku. • Podporovat vzdělávání formou e-learningu či interaktivními nástroji pro všechny generace (vč. dětí a seniorů) a zavádět prezenční i distanční edukativní SMART nástroje do výuky (s akcentem na práci s talenty a kariérní směřování).
	3.5.2 Podpora infrastruktury pro rozvoj kultury využívající SMART nástroje sloužící místním i návštěvníkům	Podpora infrastruktury pro rozvoj kultury využívající SMART nástroje, vytvoření dlouhodobě stabilního zázemí pro rozvoj kultury využívající SMART nástroje se zavedením systematické, systémové, účelně a efektivně vynakládané alokace peněz na rozvojové aktivity spojené se SMART řešeními.	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat využívání SMART řešení v kulturních, paměťových a vzdělávacích institucích jako nezbytné podmínky atraktivity regionu a příležitosti pro všechny obyvatele.
	3.5.3 Rozvoj komunitních center	Vytvoření sítě moderních komunitních center na území celého kraje (včetně menších obcí), ať se jedná o knihovny,	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvořit systém podpory komunitních center a místních knihoven zabývajících se

	s využíváním SMART řešení	kulturní domy apod., nabízející rozšířené služby s využitím digitalizace a SMART řešení pro všechny generace obyvatel. Tato síť napomůže k šíření vzdělanosti a osvěty, k budování sociální sounáležitosti a loajality ke kraji.	mezigenerační spoluprací a využíváním SMART řešení pro seniory (např. k získání digitálních dovedností).
3.6	3.6.1 Rozvoj zázemí pro eHealth – elektronizace a zvýšení kvality zdravotní péče	Vytvoření systému kvalitní zdravotní péče v nemocnicích i doma s využitím moderních digitálních nástrojů, což zároveň přinese pozitivní dopad na zefektivnění práce lékařů a sester (např. díky práci s daty, elektronizace procesů) a i benefity pro rodinu a blízké pacienta.	<ul style="list-style-type: none"> • Zpracovat a realizovat koncept eHealth v krajských nemocnicích ZK, se zapracováním rozvoje telematiky (telemonitoringu, telekonzultací a dalších prvků nových řešení – např. zavedení orientačních a navigačních systémů ve zdravotnických zařízeních.
	3.6.2 Digitalizace a zvýšení kvality a propojení zdravotnických a sociálních služeb včetně podpory kvalitního života v přirozeném prostředí	Datové a informační propojení zdravotnické a sociální služby pro zefektivnění a úsporu času jako poskytovatelů, tak i příjemců těchto služeb.	<ul style="list-style-type: none"> • Provázat (datově, informačně a procesně) sociální a zdravotní péči v regionu
3.7	3.7.1 Rozvoj inovací a SMART podnikání v digitální ekonomice	Snížení odlivu mladých a kvalifikovaných lidí z kraje, díky jejich uplatnění a minimalizace potřeby hledat podnikatelské pobídky mimo region.	<ul style="list-style-type: none"> • Zřídít, popř. rozvíjet současné hmotné zázemí a infrastrukturu pro podporu podnikání ve ZK. • Podporovat alternativní typy financování (jako je PPP, crowdfunding, sponzoring apod.). • Podporovat využívání nástrojů v rozvoji inovací v rámci ZLINNOVATION.
	3.7.2 Podpora eTourism	Zvýšení atraktivity regionu s využíváním SMART řešení. Důležité pro naplnění cíle je existence funkčního a propojeného turistického portálu krajské a oblastních destinačních společností (pro komunikaci akcí).	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvořit propojený turistický portál krajské a oblastních destinačních společností pro komunikaci akcí.

Zdroj: zpracovatel

Vysvětlivky: Prioritizované aktivity – jedná se o vybrané SMART řešení pro implementaci (uvedeno v akčním plánu).

Implementační část

Ve vazbě na strategickou část jsou v rámci implementace formulovány procesy a uvedeni jejich nositelé vztahující se k naplnění, přičemž odpovědnost za koordinaci naplňování Strategie bude rozdělena mezi:

- Gestora – jedná se o člena Rady Zlínského kraje zodpovědného za oblast strategického rozvoje (zajištění akceptace Strategie na politické úrovni).
- Nositele – což je Odbor strategického rozvoje kraje, který koordinuje implementaci a zajišťuje naplňování celé Strategie. Připravuje / vyhodnocuje / aktualizuje akční plán ke Strategii (na základě prováděného monitoringu a řízení rizik), a následně ho předkládá k projednání v rámci Regionální stálé konference. Ze své pozice se podílí na realizaci vybraných aktivit/projektů Strategie.

Řídící struktura implementace pro řízení SMART Regionu ZK bude tříúrovňová:

- Regionální stálá konference: členy je politické vedení ZK a zástupci relevantních partnerů v území (UTB, zástupce podnikatelského sektoru, MAS/SMS).
- Pracovní skupina SMART Region při RSK: členy jsou garanti jednotlivých sektorů a jeden specialista z terénu (obdobu dnešní pracovní skupiny), vede radní zodpovědný za strategický rozvoj. Do organizační struktury Odboru strategického rozvoje kraje začleněn „ambasador SMART řešení“ (jedná se o pozici v gesci zmíněného odboru).
- Pracovní výbory na úrovni jednotlivých sektorů: koordinátorem je garant, členy významní spolupracující partneři v dané oblasti v území.

Byl vytvořen **plán řízení rizik** včetně identifikování rizik vážící se k celé Strategii (rozděleno na organizační, finanční, věcná a právní rizika) a rizik k jednotlivým SMART aktivitám. Plán obsahuje i soupis možných opatření ke snížení rizik. Jako příklady významnějších rizik celé Strategie lze uvést:

- Nepochota nebo nedostatečná míra spolupráce subjektů na implementaci Strategie.
- Nízká (negativní) odezva na implementaci Strategie ze strany zájmových skupin i občanů.
- Nízká (politická) podpora vedení kraje k implementaci SMART řešení.
- Nebude dostatečně zajištěno financování daných aktivit, vč. jejich udržitelnosti.
- Akční plány nebudou naplňovány (např. z důvodů nastavení vysokých cílů, nebo volby jiných priorit
- Zpoždění implementace státních strategií (např. Portál občana atd.).

Součástí systému řízení implementace je **monitoring a evaluace**. Monitorování by mělo být prováděno minimálně jednou ročně, aby bylo možné poměřovat jednotlivé pokroky (plnění) díky stanoveným indikátorům a pružně reagovat na vývoj situace. V rámci evaluačního plánu byly vytvořeny dvě hodnotící struktury – pro celý dokument a pro jednotlivé aktivity zahrnuté do akčních plánů. Pro hodnocení jsou využity sady indikátorů, které jsou převážně kvantitativního charakteru. Mezi hlavní indikátory pro hodnocení naplnění Strategie patří:

- Počet aktivit, jejichž cílem je systematické budování strategického partnerství pro vznik spolupracujícího „SMART ekosystému“
- Počet SMART řešení zavedených do praxe odborů ZK s ohledem na koncepční přístup

Zároveň byl také sestaven **indikativní odhad finančních nákladů** realizace Strategie, který je založen na odhadu investiční potřeby Zlínského kraje v horizontu do roku 2030. Výše sumarizovaných odhadovaných nákladů na implementaci Strategie, které budou mít dopad do rozpočtu ZK je téměř 340 mil. Kč.

Ve Strategii byl vytvořen **komunikačně-marketingový plán** s definováním cílových skupin, strategie komunikace, marketingových kanálů a hlavních cílů (výstupů) marketingové komunikace. Tři cílové skupiny pro marketingovou komunikaci:

- veřejnost,
- odborná veřejnost (složena ze současných členů pracovních skupiny, z externích odborníků ve SMART oblasti, může zde být zastoupené vedení měst a obcí, podnikové organizace, zástupce akademické a neziskové sféry, či z jiného kraje, popř. ze zahraničí. Je důležité, před zahájením komunikace, přesně danou odbornou veřejnost specifikovat a využívat nástroje pro zvyšování partnerství),
- zaměstnanci KÚZK (je důležité komunikací podporovat jejich aktivní přístup za účelem implementace chytrých řešení včetně vzdělávání).

Naplňování Strategie bude zajištěno prostřednictvím **akčního plánu**, který sumarizuje prioritizované aktivity, uvádí očekávané cílové hodnoty indikátorů, náklady a možná rizika dané aktivity. Časový rámec realizace aktivity se dá rozdělit na krátkodobý (doba platnosti, tj. období realizace aktivity trvá do dvou let), střednědobý (do sedmi let), nebo se jedná aktivitu dlouhodobou (s platností do roku 2030).

Především aktivity vážící se k Prioritě 1 a 2 jsou dlouhodobé a probíhají kontinuálně po celou dobu platnosti Strategie. Aktivity z Priority 3 (tematické aktivity) vyžadují obvykle časový fond na realizaci 2-3 roky, popř. jsou pak aktivity střednědobé, tj. realizace trvá 8-9 let.

Dle časového rámce realizace lze také předpokládat rozdílné typy a zdroje financování – zatímco u krátkodobých aktivit bude třeba se orientovat zejména na vlastní zdroje, ve střednědobém horizontu je možné financování z nových strukturálních fondů, v delším horizontu pak na kombinaci vlastních i cizích (národních a evropských) finančních prostředků.

Součástí akčního plánu jsou **akční karty**, které pomocí několika parametrů charakterizují prioritizované aktivity. Jedná se celkem o 28 prioritizovaných aktivit napříč všemi třemi Prioritami.

Strategie vychází z podkladů a znalostí zpracovávaných v průběhu roku 2020. I přes snahu zachytit nejdůležitější dlouhodobé trendy budoucího vývoje kraje je možné, že bude potřeba provést v průběhu období implementace aktualizaci tohoto dokumentu.

16. 1. Seznamy schémat, tabulek a obrázků

Schéma 1: Hlavní dimenze pro vytváření chytrých měst / regionů.....	9
Schéma 2: Obecné pojetí dlouhodobých cílů SMART Regionů	10
Schéma 3: Pět základních požadavků na Strategii chytrého regionu ZK (Strategie)	11
Schéma 4: Propojenost pilířů (Priorit) SRZK 2030 a Strategie chytrého regionu ZK 2030	13
Schéma 5: Rozčlenění Priorit Strategie na prioritní oblasti (oblasti intervencí).....	14
Schéma 6: Propojení principů, východisek a prioritních oblastí	15
Schéma 7: Struktura Strategie	16
Schéma 8: Struktura organizace zpracování Strategie	20
Schéma 9: Různé úrovně partnerství, síťování a tvorba kooperativního prostředí	31
Schéma 10: Základní kroky k efektivnímu řízení SR.....	37
Schéma 11: Schéma řešení Transport Test Grid.....	58
Schéma 12: Stručné shrnutí provedených analýz pro každou Prioritu	97
Schéma 13: Struktura strategické části	114
Schéma 14: Základní charakteristiky pro vytvoření marketingového plánu SMART Region	151
Schéma 15: Sedm aktivit plánu řízení implementace Strategie rozvoje chytrý region ZK	230
Obr. 1: Počet obyvatel ve Zlínském kraji k 1.1.2071 (predikce)	25
Obr. 2: Podíl základních věkových skupin obyvatel ve ZK k 1.1.2071 (predikce)	26
Obr. 3: Témata pro zavádění SMART	41
Obr. 4: Mapa sítě 21 Net Zlínského kraje	44
Obr. 5: Domácnosti v krajích ČR s internetem	45
Obr. 6: Rychlost připojení podle krajů.....	46
Obr. 7: Geografické rozložení nepokrytých obcí v okresech	46
Obr. 8: Informace o odjezdech vozidel VHD.....	57
Obr. 9: Ekonomické a energetické ukazatele Zlínského kraje	68
Obr. 10: Ukázky (výběr) energeticky vědomých modernizací budov, na kterých se podílela EAZK.....	69
Obr. 11: Hlavní zainteresované skupiny subjektů ZK	92
Obr. 12: Porterův model pěti sil pro SMART Region	93
Tab. 1: Shrnutí využitých metod pro vytvoření Strategie (především analytické části)	17
Tab. 2: Priorita 1: Strategický cíl, specifické cíle, opatření a typové aktivity.....	119
Tab. 3: Priorita 2: Strategický cíl, specifické cíle, opatření a typové aktivity.....	122
Tab. 4: Priorita 3: Strategický cíl, specifické cíle, opatření a typové aktivity.....	129
Tab. 5: Matice rizik pro Strategii rozvoje chytrého regionu ZK 2030	137
Tab. 6: Návrh sady indikátorů pro evaluační strukturu Strategie rozvoje chytrého regionu ZK 2030	140
Tab. 7: Indikativní odhad potřeby finančních prostředků naplnění Strategie rozvoje chytrého Regionu Zlínského kraje 2030.....	144
Tab. 8: Vazba SC dokumentu CHYTRÝ KRAJ - STRATEGIE SMART REGION ZK 2030 a SRZK 2030:	169
Tab. 9: Časový horizont jednotlivých aktivit.....	172
Tab. 10: Akční plán.....	173